

မြန်မာနိုင်ငံ တရားသရုပ်ဆောင်

တရားနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း (၄/၂၀၁၃)

ပန်းရတနာ

(သဘာဝရတနာများ)

BURMESE
CLASSIC

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမရန်နည်းလမ်းညွှန် အမှတ်စဉ် (၄) ဆင်း သင်တန်းသူသင်တန်းသားများ

ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

အုပ်စု - ၁၀၀၀

အတွင်းဖလင်

Dream City, 09 730 52433

ထုတ်ဝေသူ

ဦးလှတိုး (မြ-၀၃၇၇၂)၊ ရန်အောင်စာပေ
တိုက် ၁၇၊ အခန်း ၂၃၊ ရွှေအုန်းပင်အိမ်ရာ၊
အနောက်ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းနှင့် အပုံးပုံနှိပ်သူ

ဦးကျင်ရင် (မြ-၁၀၀၉၈)၊ ရွှေခြင်္သေ့ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၁၇၉၊ ၃၁ လမ်း (အထက်)၊
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ် ရန်ကုန်မြို့။

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့် ကက်သလောက်အညွှန်း (CIP)

၈၀၈.၈၃

ပန်းရတု (သုတရသ စာစုများ)

ပန်းရတု (သုတရသ စာစုများ)/ကလောင်စုံ။ - ရန်ကုန်

ရန်အောင်စာပေ၊ ၂၀၁၄။

၂၇၄ စာ၊ ၃၀ X ၂၀ စင်တီ။

(၁) ပန်းရတု (သုတရသ စာစုများ)

မာတိကာ

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ၏ ဥပယောဇဉ်

စဉ် အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

ကဗျာ

၁။ ဖိတ်ခေါ်ချင်သည် ခိုဌာနီ

ဇွန်မိုးအိပ် (ဓာတု)

၂။ တုနှိုင်းမဲ့မေမေ

လရိပ်လေး-မောင်းမကန်

၃။ ဘာကြောင့်လဲ

တိုးသန္တာ

၄။ ညီမလေးဆီ ဒီကဗျာပို့လိုက်တယ်

စေပိုင်ထွဋ် (ပုသိမ်)

၅။ မျှော်သူသိစေ

သစ္စာမြတ်

၆။ အားသစ်

မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)

၇။ အတွေးဝင်္ကပါ

မအိမ်ကောင်း (မြန်မာစာ)

၈။ Only One

မကြည်ဖြာ (သင်္ချာ)

၉။ သူ

ချစ်စည်သူ

၁

၃

၅

၇

၉

၁၁

၁၃

၁၅

၁၇

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၀။	ကျော်စံရွာနှင့် ကျော်စံမိုးစိမ်း	၁၉
၁၁။	မေတ္တာစစ်	၂၁
	နီလာထွန်း (ရုက္ခ)	
၁၂။	ပန်းကေရီ	၂၃
	ကျော်ဇင်ဝင်း	
၁၃။	ပရမတ္ထ	၂၅
	သူရပိုင်စိုး (ငဝန်သား)	
၁၄။	လောဘ	၂၆
	တိုးရွှေလင်း	
၁၅။	မြင်းမိုရ်ဦး	၂၇
	တမိုးအောက်	
၁၆။	စစ်	၂၉
	တောင်တွင်း-ကဝိသောမ	
၁၇။	တကူဆိပ်မှ ဖိတ်ခေါ်သံ	၃၁
	ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ဓနုဖြူ)	
၁၈။	ဒေါင်းမင်းသမီးကနေသည်	၃၄
	ကလျာနွယ်	
ဆောင်းပါး		
၁။	ဝါကျွတ်ချိန်ခါပြည်မြန်မာ	၃၇
	ယဉ်ကျေးမေ	
၂။	နံင်လားဟဲ့ဘိပိုး	၄၆
	ချစ်စည်သူ	

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃။	လမ်းပြကြယ်	၅၀
	မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)	
၄။	လွမ်းနဒီမဖြစ်လိုသည်	၅၆
	ဇရာဝတီ	
	စိမ်း	
၅။	ဝါကျွတ်ချိန်ခါ ပြည်မြန်မာ	၆၂
	ထိလာ-ရွှေသင်္က	
၆။	ရေနှင့်ကျန်းမာရေး	၆၇
	YEC ဆရာဦးအောင်မောင်း(စောဝိဇ္ဇာ)	
ဝတ္ထုတို		
၁။	လက်တွေ့ဆန်သောသူရဲကောင်း	၇၃
	ပညာဗိုလ် (ကျောက်ဆည်)	
၂။	အမှတ်တရ ဝါကျွတ်ပွဲ	၈၄
	ပန်းသီး (ချောင်းသာ)	
၃။	ကျွန်တော်ပျိုတဲ့ သစ်မွေးတစ်ပင်	၉၄
	တမိုးအောက်	
၄။	ကံကြီးထိုက်ရော့ထင့်	၁၀၃
	ချစ်စည်သူ	
၅။	ပျင်းတောင်ပျင်းသေးတယ်	၁၁၂
	ကိုချို	
၆။	အဝစားလေးရာ	၁၂၃
	စိမ်းရွက်လွှာ	
၇။	အပေးအယူ	၁၃၂
	မကြည်ဖြာ (သင်္ချာ)	

စဉ် အကြောင်းအရာ

၈။ 'မ'အချစ်က ပိုတယ်မောင်
စိမ်း

၉။ ဆည်းဆာအလှ
မြတ်အောင်ဇော်

၁၀။ ဆူးခင်းလမ်းမှသည် ပန်းခင်းလမ်းဆီသို့
ဇွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)

၁၁။ သေမင်းပြန်လာပြီ
ကိုရွှေဝင်းသန့်

၁၂။ မယ်တော်ကြီးတဲ့
ဂမုန်းအင်

၁၃။ လိုအပ်သည့်အရာ
သစ္စာမြတ်

၁၄။ ပန်းခတ္တာ၏ လွမ်းပီတိ
လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)

၁၅။ အေးကြည်မ
သီဟသိန်းသန်း

၁၆။ လွမ်းငွေဝေဝေ
ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ခန့်ဖြူ)

၁၇။ သမီးတို့သည်
နီလာထွန်း (ရက္ခ)

၁၈။ ဘဝဆည်းဆာ
ကျော်ဇော်ဝင်း

စာမျက်နှာ

၁၄၃

၁၅၂

၁၆၁

၁၇၅

၁၈၀

၁၉၀

၂၀၄

၂၂၃

၂၃၃

၂၄၁

၂၄၆

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ၏ အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းအနေဖြင့် စာရေးနည်းအခြေခံ
လမ်းညွှန်သင်တန်းဖွင့်ခဲ့သည်မှာ လေးကြိမ်ရှိပါပြီ။ ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် ပထမ
အကြိမ် စတင်ဖွင့်စဉ်က သင်တန်းသား (၄၀) ခန့်သာရှိသည်။ ပုတီးယအကြိမ်
ဖွင့်သောအခါ သင်တန်းတက်သူ (၆၀) ကျော်ရှိသည်။ တတိယအကြိမ်တွင်
(၁၀၀) ခန့်ရှိသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ စတုတ္ထအကြိမ်တွင် (၁၀၀) ကျော်ရှိသည်။

သင်တန်းတစ်ပတ်ထက်တစ်ပတ် သင်တန်းသားစာရေးဆရာတို့
၍ တိုး၍လာသည်။ သင်တန်းလက်ခံသင်ကြားနိုင်မှုအခြေအနေအရ
ကန့်သတ်ထား၍သာ (၁၀၀) ကျော်မှာ ရပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်မလျှင်
တက်ချင်သူများစွာ ကျန်သေးသည်။

သင်တန်းဖွင့်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ စာရေးရန်ဝါသနာပါသူများ
ကို စာရေးရာတွင် နည်းလမ်းတကျဖြစ်စေ၍ အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် ကူညီချင်
၍ဖြစ်ပါသည်။ အချို့က စာရေးသည်မှာ အနုပညာ အလုပ်ဖြစ်သည်။ သင်ပေး
၍မရ၊ အနုပညာဓာတ်ခံပါမှ ပါရမီရှိမှ ဖန်တီး၍ရသည်ဟု ပြောကြသည်။

အနုပညာအလုပ်ဆိုသည်မှာ အနုပညာဖန်တီးနိုင်မှုပါရမီရှိမှ
အောင်မြင်မည်ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် စာရေးနည်းအခြေခံ
လမ်းညွှန်မှာ သင်ကြားပေး၍ရပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် အတတ်
ပညာမှာသင်ပေး၍ရပါသည်။ အနုပညာဆိုသည်မှာ ကိုယ်တိုင်ခံစားမှုကို
အခြေပြု၍ သူတစ်ပါးခံစားရအောင် ဖန်တီးခြင်းဖြစ်သည်။ သင်ပေး၍

ရသည်မဟုတ်ပါ။ သို့သော် အနုပညာကိစ္စမှာပင် သီအိုရီများ သဘောတရားများ စံပြအတုယူသင့်သည့်နမူနာများကို ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်းဖြင့် အထောက်အကူရစေသည်။

ကိုယ့်မှာ အနုပညာဖန်တီးနိုင်မှု စွမ်းရည်မည်မျှအထိ ကြီးကြီးမားမားရှိသည်ဆိုခြင်းမှာလည်း ကြိုးစားကြည့်မှ သိနိုင်သည်။ မကြိုးစားဘဲ ဘာမျှမဖြစ်။ ဤသင်တန်းက ကြိုးစားရန် အားပေးသည်။ မည်သို့ ကြိုးစားရမည်ကိုပါ အကြံပြုသည်။

ထို့ကြောင့် သင်တန်းသူ သင်တန်းသားများသည် သင်တန်းကို စိတ်ဝင်စားကြသည်။ အလေးထားကြသည်။

ကဗျာရေးနည်း၊ စပ်နည်း၊ တွေးနည်း၊ ကြံနည်း၊ ဝတ္ထုရေးနည်း၊ ဆောင်းပါးရေးနည်း၊ အတွေ့အကြုံရှာနည်းနှင့် ဘာသာပြန်ဆိုနည်း အတတ်ပညာများကို ဆရာ ဆရာမများက သင်ကြားပေးကြသည်။

သင်ပေးသူတို့က မိမိတို့ဘာသာရပ်အလိုက် သိမှတ်စရာများကို ပြည့်စုံစွာရှင်းလင်းပြောပြကြသည်။ သင်တန်းသူ သင်တန်းသားများက လေးစားစိတ်ဝင်စားကြသည်။ ကြည်နူးစရာ သင်တန်းဖြစ်ပါသည်။

သင်တန်းသူ သင်တန်းသားများမှာ ပရိယတ္တိစာပေကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းကြသော သံဃာတော်များ၊ အငြိမ်းစားဆရာဝန်ကြီးများ၊ အငြိမ်းစားအရာရှိကြီးများ၊ ငွေကြေးချမ်းသာပြည့်စုံသူများ၊ လက်ရှိဝန်ထမ်းများ၊ လူကြီးလူငယ်အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး စုံလင်စွာ ပါကြသည်။ အချို့က စာရေးခဲ့ဖူးပြီးမှ ရပ်နားနေသူများပါသည်။ အချို့က ကလောင်သွေး၍ စာရေးစပြုနေသူများ၊ အချို့က စာပေဆုရဖူးသူများ ပါဝင်ကြသည်။

သင်တန်းပြီးခါနီးသောအခါ သင်ကြားပို့ချသော ဘာသာရပ်အလိုက် ဆရာများက ကဗျာပြိုင်ပွဲ၊ ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲ၊ ဆောင်းပါးပြိုင်ပွဲများ လုပ်ပေး

ကြသည်။ ကဗျာများ၊ ဝတ္ထုများ၊ ဆောင်းပါးများမှာ အဆင့်ရှိစွာ ကောင်းမွန်ကြပါ၏။ ဆက်လက်၍ ကြိုးစားအားထုတ်ကြလျှင် အောင်မြင်သော စာရေးဆရာများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ တွေ့ရပါသည်။

သင်တန်းပြီးသည်အထိ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများမှာ စုစည်းမပျက် တက်ကြွနေကြသည်။ သင်တန်းသား သင်တန်းသူများရေးသားသော ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများပါဝင်သည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ဝေလိုကြောင်း တင်ပြ အကူအညီတောင်းကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူစရာ ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။

ဆက်လက်၍ ကြိုးစားခြင်းဖြင့် ပိုမို၍ တိုးတက်အောင်မြင်ကြစေကြောင်း ဆန္ဒပြုရင်း မုဒိတာဖြစ်ရပါသည်။ ။

လယ်တွင်းသားစောချစ်

(ဥက္ကဋ္ဌ)

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း

BURMESE
CLASSIC
SOUND

- ဒို့မိုးကောင်းကင်
ပြာလွင်လွင်
တိမ်စင်ဖြာသန့်၍။
- လျှောက်လှမ်းလေရာ
သည်မြေလွှာ
ညီညာဖြောင့်သန့်၍။
- စမ်းမြရေအေး
ချောင်းကလေး
ဆိုတေး တလွင့်လွင့်။

၂ ပန်းရတနာ

➤ စိမ်းညိုလှဲစို
ကောက်ပင်ပျို
မြေကို အားတွေဆင့်။

➤ ချိုမြိန်မွှေး
ပန်းနံ့အေး
လေသွေးဆောင်ယူလွှင့်။

➤ ရွက်စိပ်ညိုဖား
ပင်ရိပ်များ
ခိုနား ချွေးသိပ်ရှင့်။

➤ ကုက္ကို သရက်
ပင်ပျိုထက်
ကျေးဇူးမြူးသည်နှင့်။

➤ ရိုးရာပွဲတော်
ကမ္ဘာကျော်
ရွှင်ပျော်ထူးသည်နှင့်။

➤ ခို့များမြန်ပြည်
ဖိတ်ခေါ်သည်
ကြည်လင်မနောနှင့်။ ။

ဇွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)

ပန်းရတနာ ၃

* မေမေမေတ္တာ၊ နှိုင်းဆိုရာမဲ့
ဝမ်းကြာတိုက်ဝယ်၊ လူမမယ်ခင်
သွယ်သွယ်ကြုံရာ ဝဋ်ဒုက္ခကို
ရွန်းမြလနယ်၊ စိတ်မှန်းရွယ်၍
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်၊ လူလားမြောက်အောင်
မကြောက်သေဘေး၊ ရင်မှသွေးကို
အလေးခံကာ၊ လွယ်ရရာသည်
ကြင်နာဝေဖြာ မေမေတ္တာ။

- * မွေးဖွားသန့်စင်၊ လူဖြစ်စဉ်ဝယ်
သိမြင်အပ်ရာ၊ တတ်ပညာကို
ညွှန်ကာသင်ပြ၊ ဘဝလှရာ
ဆုံးမရှာသူ၊ အမေဟူကား
သွင်တူလမင်း၊ ငွေရောင်ဆင်းနှင့်
ထွန်းလင်းတောက်ပ၊ အေးမြလှ၍
စမ်းကျရေနှယ် မေတ္တာသွယ်။
- * အရွယ်ရောက်လာ၊ အချစ်ရှာ၍
အိမ်ရာထောင်ထား၊ ခွဲခွာသွားလည်း
ပွားများမေတ္တာ၊ ဆုကောင်းကာဖြင့်
လာရာမျှော်မှန်း၊ စိတ်မှာတမ်းတ
အလွမ်းမျက်ရည်၊ ကြိတ်၍သိကာ
မမိနိုင်ရာ၊ ပြိုင်သူသာရှုံး
မှန်ရာဖွဲ့ထုံး မေမေအပြုံး။
- * အနန္တဂိုဏ်းဝင်၊ ကျေးဇူးရှင်ပင်
ဂုဏ်အင်မြတ်စွ၊ မေမေအလှသည်
နေစပျောက်ကွယ်၊ မှောင်သည့်နယ်လည်း
ညှိုးကွယ်မနွမ်း၊ မေတ္တာပန်းဝေ
လန်းဆန်းနေမှာ၊ အစဉ်သာမို့
မကွာရိုကျိုး၊ စဉ်ရှိခိုးမည်
မြတ်နိုးတည်လျက် ဒီတစ်သက်။

လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)

- * တစ်နေ့ရုံးကပြန်တုန်း
မြေနီကုန်းလမ်းဆုံနား
ပျိုင့်မိသွားတဲ့ကားမှာ
ငါလည်းလိုက်ပါခဲ့။
- * မီးနီကြောင့် ရှေ့နောက်တန်း
လမ်းကြောကြီးပိတ်ဆို့တဲ့အခါ
ဘေးဝဲယာအသီးသီးက
ကားတစ်စီးဆီကို ပြေးလာသူများ။

- * ခံစားချက်မဲ့မျက်လုံးများနဲ့
ဝတ္ထုရားတစ်ခုလိုချဉ်းကပ်
အဆက်မပြတ်ဆိုမြည်တမ်း
“လမ်းစရိတ်လေးစွန့်ခဲ့ပါ”။
- * ဘုရားရဲ့ ကလေးတစ်စုနဲ့
အားနဲ့တဲ့သားသည်အမေ
အပေါ်ကြီးတွေလည်း တွေ့ရ
(ဦးဆောင်တာက)
အားကောင်းမောင်းသန် ထင်ရသူတစ်ယောက်ပေါ့။
- * ပေါက်ချွန်း ပေါက်တူး ပေါက်ပြား
စုစည်းထားလုပ်အားပြု တန်ဆာပလာ
ဟိုနားမှာတစ်ပုံ ဒီနားမှာတစ်ပုံ
မလုံတလုံဝတ်စား အထုပ်များလည်းပါရဲ့။
- * ကံကြံ့မ္မာကြောင့်လား ဉာဏ်ပညာကြောင့်လား
လူသားအရင်းအမြစ်များပြုန်းတီး
မဆုံးတဲ့ခရီးကို လျှောက်နေသူများထဲက
ဥပေက္ခာပြုထားသူတွေအတွက် နောက်ခံတေး
“လမ်းစရိတ်လေးစွန့်ခဲ့ပါ” တဲ့။ ။

တိုးသန္တာ

- ညီမလေး
လောကဓံဆိုတာ အတတ်အကျ ဒီရေပဲ
ဘာမှမမြဲဘူး။
- ညီမလေး
ကြိုးအတုပ်ခံရလို့ ငိုတိုင်းပြီးတာမဟုတ်
ကြိုးဖြတ်ဖို့ အားထုတ်ကြိုးစား
လွတ်မြောက်သူသာ အောင်နိုင်သူစစ်စစ်။

ပန်းရတု

- * ညီမလေး
ပန်းပွင့်ဖြစ်ရင် ပန်မယ့်သူလား နင်းမယ့်သူလား
သတိထားကြည့်
ယုန်နဲ့ကျားမျက်နှာ လွယ်လွယ်ခွဲလို့မရဘူး။
- * ညီမလေး
အဝင်ခါးတဲ့ဆေး ရောဂါပျောက်အောင် သောက်သုံးရသလို
ခံရခက်စကားလည်း
ကောင်းရာကောင်းကြောင်း ပြုပြင်ပေးက
မှတ်သားနာယူ ဆိုဆုံးမလွယ်သူဖြစ်ပါစေ။
- * ညီမလေး
မုန်တိုင်းကြား ကမ်းကပ်နိုင်တဲ့လှေဟာ သူရဲကောင်း
အသည်းဘယ်လောက်ကွဲကွဲ
အသိမလွတ် ပန်းတိုင်ဆုပ်ကိုင်နိုင်သူဟာ ပညာရှိ။
- * ညီမလေး
လမ်းကြီးလောက် မလင်းနိုင်လည်း စိတ်မပျက်နဲ့
ဖယောင်းတိုင်အလင်းဟာလည်း
တစ်ခန်းလုံးကို လင်းပစေတာပဲ မဟုတ်လား။
- * ညီမလေး
ပူလောင်သူအတွက် အရိပ်
အာလောင်သူအတွက် ပေါင်မုန့်
ရေငတ်သူအတွက် အိုအေစစ်
ခိုကိုးရာမဲ့အတွက် နားခိုရာဖြစ်ပါစေ...။

စေပိုင်ထွဋ် (ပုသိမ်)

ပန်းရတု

၉

- * အရှေ့ဆီ ရောင်နီလင်းလို့
နေမင်းကြီး အထွက်မယ်။
ရွှေနေကြာ ပွင့်လွှာနိုး
စိုးထိတ်ပါတယ်။
စောင့်စားချိန်ဝယ်
အားငယ်ကာနေဆဲ။
ခန္ဓာပင်ပျက်စေဦး
မျှော်တုန်းပါပဲ။

- * လင်းနေခြည် အရုဏ်ကျင်းလို့
မနက်ခင်း ရောက်တိုင်းကွယ်။
နေကြာနယ် ကိုယ့်ရင်ထဲ
မျှော်မြဲပါကွယ်။
အိပ်မက်ရှင်ရယ်
ရှောင်ဖယ်ရော့လေလား။
သူဝိတ်ကို အတွေးခက်
ရက်စက်နိုင်အား။ ။

သစ္စာမြတ်

- * ကျွန်ုပ်အသက်၊ ခြောက်ဆယ်ထက်တွင်
ရောက်လျက်နေပြီ၊
ကြွေမည်ဆိုက ကြွေပျော်ပြီ။
- * မကြွေခင်တွင်၊ ဘဝင်ကိုထိ
အသိတရား၊ လူအများကို
စကားထွေထွေ၊ မျှဝေချင်၏။

* ကပ်နေသောခါ၊ သတင်းစာမှာ
စာရေးနည်းသင်တန်း၊ ဖွင့်စခန်းကို
ရွှင်လန်းရင်အေး၊ ဖတ်ရသေး၏
စာရေးဆရာ၊ အသင်းသာမှာ
စာရေးနည်းတတ်၊ ပေးသင်အပ်ပေးမည်
မြင့်မြတ်စေတနာ၊ မြင်မိပါ၍
လျှင်စွာမထောက်၊ ချိန်မီရောက်သည်
နောက်မကျအချိန်ကောင်းတကား။

* ပထမနေ့၊ ဖွင့်ပွဲမွေ့ကာ
ဆရာကြီးစကား၊ နာကြားရလျှင်
ရင်ထဲမှာအား၊ တိုးပွားသည့်ပြင်
အသိမွေးလက်၊ စွမ်းအင်ထွက်၍
တိုးတက်အားအင်၊ မာန်ဖွဲ့ဆင်ခဲ့
သည်လျှင်သာတွေ့၊ သည်သို့ရေးပါ
တေးကဲ့သို့မွန်း၊ သည်သို့ကုံးပါ
မဆုံးလမ်းပြ၊ ပို့ချအမှန်
ဆန္ဒစေတနာ၊ ဝေဝေဖြာသည့်
ဆရာညွှန်ကြား၊ ရင်ဝယ်ထား၍
လူသားကောင်းကျိုး၊ စဉ်သယ်ပိုးမည်
မျိုးချစ်ယောက်ျား၊ ငါတကားဟု
ဝင့်ကြွားလိုက်မိပါသတည်း။ ။

မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)

* ပူလောင်ခြင်းအတွက်၊ အေးမြလက်မှီ၊ သက်ထက်ရေစင်
ငြိမ်းအေးသည်။
* ကန္တာရထဲ၊ ပန်းပွင့်လည်းရှား၊ အမြဲရေစင်ဖျန်းနိုင်သူ။
* အရှုပ်ထုပ်များ၊ အာရုံပွားလည်း၊ ထားခဲ့ရမည် အမှန်တည်။
* အာယာတမဲ့၊ ပေးဆပ်ခဲ့သည်၊ သူရဲသွေးများရဲရဲနီ။
* ဒုက္ခသမား၊ ချည်နှောင်ထားလည်း၊ တရားမမဲ့ ချစ်လျက်နဲ့။
* နွယ်မြက်သစ်ပင်၊ ဆေးဖက်ဝင်စေ၊ ပိုင်ရှင်အပြုံးချိုသာစွာ။
* လမှောင်ညသည်၊ အမှောင်ရီဝေ၊ ရောင်နီအလင်း လာလိမ့်မည်။
* မှန်တိုင်းလာပြီ၊ ဘာမထိရှင့်၊ လေပြည်ညှင်းလေး သွေးလိမ့်မည်။

- * ရှင်သန်ကျန်ရစ်၊ လက်ရာဖြစ်အောင်၊ လူဆစ်နိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းသည်။
- * တံတားအိုကြီး၊ သစ်လွင်ပြီး၍၊ မငြီးဘယ်ခါ လျှောက်လှမ်းပါ။
- * အရောင်မပြောင်း၊ ဇရာထောင်းလည်း၊ မဟောင်းတဲ့တိမ် နှလုံးအိမ်။
- * အကြည့်တွေညို၊ နေကပြိုလည်း၊ မအိုသေးတဲ့ အသိမှာ။
- * အသွေးအသား၊ ကလေးများတွက်၊ မုန့်စား Jelly ဖြစ်ချင်သည်။
- * နယ်မြေအသစ်၊ ကောင်းကင်ဖြစ်စေ၊ ရင်နှစ်ကိုတောင် ချစ်ရက်သူ။
- * သမိုင်းဝင်စမ်း၊ ဒီခြေလှမ်းများ၊ အောင်ပန်းဆီသို့ ရဲဝံ့စွာ။
- * ငါပိုင်တဲ့ချိန်၊ ရေအတိမ်နက်၊ တရှိန်ရှိန်နဲ့တက်လာမည်။
- * မျိုးဆက်သစ်မင်း၊ မလစ်ဟင်းနဲ့၊ သက်နှင်းတာဝန် ယူနိုင်စေ။
- * ကြမ္မာစစ်ခင်း၊ တိုက်ချင်ခြင်းနှင့်၊ သေမင်းကိုပင် ယှဉ်ဝံ့သည်။
- * ဖော်မဲ့ခန္ဓာ၊ သံသရာစွန့်၊ ဘယ်ခါပန်းတိုင် ရောက်မည်နည်း။
- * ခေတ်သစ်တို့အား၊ ကိုင်သည့်ဓားက၊ အသွားဘယ်မျှ ထက်မည်နည်း။

မအိမ်ကောင်း (မြန်မာစာ)

- * Angry Bird ချစ်တဲ့သားပေါ့
မေမေတော့ ပြောချင်တယ်၊
ဆံပင်ထောင် အမှောက်ထွက်
ငှက်နဲ့တူတယ်။
သားလှ လူလည်
မျက်ကွယ်ရာ ပုံပြောင်း။
Gel ဘူးကို ငှက်ယူသွားလို့ကွယ်
လွယ်အိတ်ကဖောင်း။ ။

* Lead Guitar တီးတဲ့သားမို့
မေမေတို့ ဂုဏ်ယူတယ်။
သက်ငယ်ငယ် ကျွမ်းကျင်မှုနဲ့
ကျောင်းတွင် ဂုဏ်ထည်။
အိမ်စာတွေရယ်
မမေ့တယ် ပုံမှန်လုပ်။
လက်အသားမာ တက်အောင်ကျင့်ပါလို့
Game နှင့် သူရုပ်။ ။

မကြည်ဖြာ (သင်္ချာ)

- တစ်စ အတွေး၊ ရင်မှာထွေး၍
ဆေးလေးညင်သာ၊ ဆင်ခြင်လာမိ။
- မြင်လျှင်လည်းသိ၊ မမြင်သိ၍
ဖြစ်သည့်ဝေဒနာ၊ သို့သိပ်စွာ။
- သူ့အသံလေး၊ ဝေးဝေးမှကြား
ပုံရိပ်များထင်၊ သူရုပ်သွင်။
- သူ၏အတွေး၊ ဘဝင်မွေ့၍
ချမ်းမြေ့နှစ်လို၊ ချစ်ခြင်းပို။

➤ စိတ်ကုန်၍၊ ချုပ်တီးပေလည်း
သူလေတိုးဝင်၊ သည်းညှာရင်။

➤ ဘဝအလှ၊ တဒဂ်ဟု
စိတ်ကသိမြင်၊ သမုဒ်ပြင်၌
ရေလျှင်ပွက်ထ၊ တခဏမို့
သောကကိုပွေ၊ မပွေနိုင်ပြီ
စွဲပိုင်နှလုံး၊ ပြိုင်ရှုံးရပေါ့
သူက သူပါ၊ ကိုယ်မပါလည်း
ထောက်ညှာမရှိ၊ လွဲသည့်ကြမ္မာ
အခါခါပင်၊ ဆုံးမထင်။

➤ 'ကို... ကိလေသာ၊ သင်ဟာ ဆရာ...
ကို... ကိလေသာ၊ သင်ဟာ ရန်သူ...
ကို... ကိလေသာ၊ သင့်ကို ငါမုန်း
ဖယ်ခွာရုန်းမှ၊ မိုက်ဖုံးလွင့်ပြယ်
သည်ဝယ်သံသရာ၊ လွှတ်ကာဖြောင့်တန်း
သည်စခန်းမှ
မဂ်လမ်း၊ ဖိုလ်လမ်း ဆိုက်ပါလိမ့်။ ။

ချစ်စည်သူ

➤ ကွင်းရေဖွေးဖွေး
တဲကလေး
စိမ်းစို ကြည်မြအေး။

➤ ကောက်စိုက်မ 'ငါ'
သံဝါဝါ
စာစာ ဆိုတဲ့တေး။

➤ သပြေကသီး
ရေကကြီး
ယိုယီးလေလေယီး။

➤ လျှပ်ပန်းတွေကြဲ
မိုးမစဲ
သဲမဲ ရွာပါမိုး။

➤ 'ကြွတ်စုတ်ရေချိုး'
စွေသည်မိုး
ချောင်းရိုး ရေလျှံတိုး။

➤ သည်မိုးသည်လေ
ငြိုးမပြေ
ထန်ပေ လှိုင်းနဲ့လွေ။

➤ လမုဒီရေ
တောထွေထွေ
ကျူရှည် သမဲများ။

➤ နေပင်ရင်း
ငါးရှာဆင်း
ဗျိုင်းမင်း ကိုရွှေဖား။

➤ ပါးကွက်ဘဲကျား
သနပ်ခါး
ကိုယ်စီ ခမောက်များ။

➤ ပြည့်ရိက္ခာ တည်
စပါးကျီ
ဖြိုးစည်ဝေကာပွား။ ။

စိမ်း

(နာဂစ်အပြီး မိမိအလုပ်လုပ်ခဲ့သည့် ပရောဂျက်ရွာတို့ရည်စူး၍
မိမိသည် ကောက်စိုက်သမရွာသူအဖြစ် ခံစားရေးဖွဲ့သည်။)

* ဆုံးမပေသည်
တေးသီဆိုပြ၊ ပြုံးအလှနှင့်
နှုတ်စချိုသာ၊ အလိမ္မာကို
သူငါမနှိုင်း၊ စိတ်မရိုင်းအောင်
ဆိုတိုင်း မေမေကျေးဇူးကြောင့်။

* ညွှန်ပြလေသည်
လျှောက်မည်ရည်မှန်း၊ ခရောင်းလမ်းလည်း
မပမ်းရအောင်၊ သတိဆောင်၍
သားမောင်ရွှေသွေး၊ လူကလေးကို
ပိုက်ထွေး ဖေဖေကျေးဇူးကြောင့်။

* ဦးနှိမ်ချသည်
စေတီမှန်းထား၊ ဂူဘုရားသို့
ဝပ်တွားခယ၊ တို့မိဘကို
ချစ်ကြရုံသေ၊ မမေ့စေနှင့်
ဆပ်လေမကုန် ကျေးဇူးကြောင့်။ ။

နီလာထွန်း

* မီးမြင်းမိုရ် ခါသမယ
တင့်လွန်းစွာ ပန်းကေရီ
လန်းစွင့်နီနီ။
တိမ်ပလီ
ထိန်ကြည်လို့ ရောင်ဆန်း၊
မြရေပြင်
ကြည်လင်အေးဝယ်
မွှေးရနံ့လွှမ်း။

ရွှေကြာနီ ရောင်ဖြာဟပ်တော့
တဖျတ်ဖျတ် ရေပြင်ညီ
လှ ကျက်သရေတည်။
ရွှေပန်းချီ
နေခြည်သင့် ဖြာမိုး၊
ညနေဆီ
လေပြည်ဖျန်းလျှင်
မန်းဝတ်လွှာ လျှိုး။ ။

ကျော်ဇင်ဝင်း

- အစစ်ကို
ထပ်စစ်လိုက်တော့
အနှစ်။
- * အနှစ်ပေါ် အနှစ်ဆင့်
ဆင့်။
- * ဆင့်သွားလိုက်တော့မှ
အပြစ်ကင်းစင်တဲ့
အချစ်ညာဉ်တွင်မွေးဖွား
ဒါမှ... ပရမတ္ထစစ်စစ်။ ။

သူရဦးစိုး
(၁၀၀၄)

လောဘ
တိုးရွှေလင်း

- * တောတောင်တွေပြုန်း
သဲသောင်ဖုံး
မိုးလုံးပူပြင်း ဖောက်လေပြီ။
- * စိမ့်ဝမ်းရေခမ်း
ကြာနွယ်နွမ်း
ပွင့်ပန်းမာလာ ခြောက်လေပြီ။
- * သာမောရင်
ငှက်ပေါင်းစုံ
မဆုံဖော်ကွဲ ပျောက်လေပြီ။ ။

တိုးရွှေလင်း

- * ကြောင်လေးငယ်မူ၊ ကြွက်ခုတ်ယူရန်
ဘယ်သူသင်စေ၊ သူမေမေပေါ့
ဝေမျှမေတ္တာ၊ ကြွယ်ဝစွာဖြင့်
မာတာမိခင် ချစ်လှတယ်။
- * လေမှာငှက်လေး၊ ပျံနိုင်ရေးကို
မျှော်တွေးမိခင်၊ တတ်အောင်သင်တော့
ကြင်နာစမ်းရေ၊ စီးဆင်းစေဘို့
မေမေမေတ္တာ တုပဖွယ်။

- * လူလေးရေးဖတ်၊ စာတွေတတ်ဖို့
ကြပ်မတ်သူက၊ မိန့်ဖသာ
ပညာမွေနှင်း၊ မောင်မငြင်းသင့်
မြင်းမိုရ်ဦးမို့ ကြီးမြတ်တယ်။ ။

တမိုးအောက်

- ဒုန်းဒုန်းဒက်ဒက်
တုံးလုံးပက်လက်
သွေးချောင်းစီးလျက်
အနိဋ္ဌာရုံ ပြကွက်။
- ငရဲပွက်သံ
ဘဝဂ်ထိပျံပေါ့
သားချောတေးသံဆိတ်
အိပ်မရတဲ့ ညများစွာ
သားပျောက်ရှာတဲ့ အမေ

အဖေမဲ့တဲ့ သမီး
ဇနီးဆုံးတဲ့ ခင်ပွန်းသည်
ဝေးလွန်းပါတဲ့ သည်ခရီး။

➤ ငိုသည်းသံ တစာစာနဲ့
ကမ္ဘာမြေ ပျက်ကာသုဉ်း
မုန်းစရာ စစ်မီး။ ။

တောင်တွင်း-ကဝိသောမ

* တကူဆိပ်တဲ့
ရွာထိပ်ရှေ့မျှော်၊ ကြည့်ပြန်သော်က
လိမ္မော်ကုန်းနှင့်၊ ကန်ကုန်းနှင့်ပင်
တခွင်တင့်ကြောင်း၊ ကျောင်းစုမည်မှတ်
ဇရပ်ဆိပ်ဆင့်၊ ရွာနှင့်မဝေး
ချမ်းမြေ့အေးတည့်။

* ရှုခင်းရှုကွက်၊ ဆေးစုံစွက်သို့
နောက်ဘက်အပိုင်း၊ လှချင်တိုင်းလှ
ဗိုင်းတောင့်ရွာတန်း၊ စဉ်အေးချမ်းကာ
စာရေပေါများ၊ လွန်စည်ကားတည့်။

- * စိမ်းစိုညိုမာမာ၊ တောင်ဘက်ဆီမှာ
အဖိုက်ရွာလျှင်၊ စည်ပင်ဖြိုးဖြိုး
သီးကွင်းသရက်၊ ရွာချင်းယှက်သည်
လမ်းဆက်သာယာ၊ မွေ့လျော်ရာတည်း။
- * ပန်းလွှာမိုမာမာ၊ မြိုင်တလျှောက်၏
မြောက်ဘက်ဆီမှာ၊ ကျုံတာ သရွတ်
နှင်းရည်ဆွတ်သို့၊
ညှော်ဝတ်ပျူငှာ၊ ကျေပွန်စွာတည်း။
- * အရှေ့အိမ်မဲ
နောက်ထဲကန်ကြီးထောင့်၊ မနောင့်သဲသောင်
တောင်မှာမြောင်းမြ၊ မြောက်က ကျောင်းကုန်း
စုရုံး ရံထား
မြို့စွန်ဖျားက ရွာကလေးတည်း။
- * ရွာ၏ဝန်းကျင်၊ မြစိမ်းဆင်သည်
လယ်ပြင်တစ်ကြော၊ လွန်တင့်မောတည်း။
- * စပါးရွှေဝါ၊ ခိုက်သိမ်းခါဝယ်
လယ်ယာတလင်း၊ ရွှေနှယ်ဝင်းတည်း။
- * တစ်ထွာဝမ်းရေ၊ ကြက်ဘဲမွေးလိုက်
ပိုက်မျှော မြှိုးထောင်၊ ပုဇွန် ဖောင်ချ
မျိုးစုံလှ၍
များစွာ ဟင်းလျာ၊ မြန်ဖွယ်ရာတည်း။

* ခိုးကျွေးရွာလေး
ငြိမ်းချမ်းတေးဆို၊ ရွှင်ချိုမနော
ကြည်သဘောနှင့်၊ ကမ်းသောလက်များ
မေတ္တာအားပြည့်၊ သဒ္ဓါဖြည့်၍
ချစ်သည့်မိတ်သဟာ၊ ဆွေတကာလျှင်
ကြွပါခေါ်ဖိတ် တကူဆိပ်မှ့ . . . ။ ။

ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ခနုဖြူ)

- အမှတ်စဉ် (၄) ရဲ့ ကျောင်းဆင်းပွဲ၊
ဆိုင်းဝိုင်းအစုံနဲ့ ပျော်စရာပဲ။
ဆရာတလှည့် ကျောင်းသားဖွဲ့၊
မြန်မာသံစဉ် တေးသီနဲ့။

- ဆရာမကြီး ကြူကြူသင်း
တေးသံသာသာ ကြူးရင့်ရင်း၊
'အက' နေရာလိုနေဟန်၊
ကျောင်းသူများကို ဖိတ်ခေါ်ပြန်၊
အစိမ်းရောင်ဝတ်တဲ့ ကလျာနယ်
ဒေါင်းဝတ်စုံနဲ့ လှပါတယ်။
စင်ပေါ်တက်လို့ 'က' ကြိုးဆင်၊
အားကျိုးမာန်တက် 'က' သို့ပြင်၊
လက်ခုပ်သံလျှင် တဖြောင်းဖြောင်း
အားမာန်တက်လို့ 'အက' ကောင်း။
- စည်းနဲ့ညီအောင် ကြိုးစားကာ
ဒေါင်းမင်းသမီး 'က' နေတာ
“နှံသံ” ချဲ့ချဲ့ ရှည်ရှည်ဆွဲ
မင်းသမီး 'က' ကွက် ပတ်ချာပဲ။
စည်းနဲ့ဝါးသံထွက်လာပြန်
မေးထိုး ခြေထိုး 'က' ကွက်ဟန်၊
“စောင်းသံ” လေးက သာယာလှ
ခြေဖျားထောက်ကာ ဖနောင့်ကြွ၊
တင်လေးကောက်၍ 'က' ဟန်ပြ။
“ပတ္တလားသံ” တတောက်တောက်၊
ဘယ်ခြေညာလက် အစုံမြှောက်။
“မယ်ဒလင်သံ” လေး လွင့်လာပြီ
ဒေါင်းလေးစောင်းတဲ့ မျက်နှာပေး၊
ချိုချိုမြဲတဲ့တေး။

- ရွှေမင်းသားရဲ့ တီးဝိုင်းမှာ
ဒေါင်းမင်းသမီး 'က' နေတာ။
ပုဝါနှစ်စ အသာချ။
ဒေါင်းမင်းသမီး လှမှုလှ။
- ဥက္ကဋ္ဌကြီးနဲ့ ဒိုးပတ်သံ
အပြိုင်အဆိုင် အားနဲ့မာန်
ခေါ်ပြန်ပါတယ် ဒေါင်းမလေး။
နောက်တခေါက်လောက် 'က' ပါပေး။
လယ်တွင်းသားကြီး စောချစ်ဟာ
“အတွေး” ကောင်းရုံ မကပါ။
“အရေး” “အပြော” အဆိုကောင်း၊
ဒိုးပတ်သံနဲ့ ကတဲ့ဒေါင်း။
- ဟိုးစည် ဗုံမောင်း မြိုင်မြိုင်အသံ
ဒေါင်း 'အက' လေး မိုးထိပျံ့၊
လက်ခုပ်သံနဲ့ အားပေးကြ
ဒေါင်းမကလေး ပြုံးစေ။

ကလျာနွယ်

သုံးလူထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တပည့်များဖြစ်ကြသော သံဃာတော်အရှင်မြတ်များသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဗညတ်ချက်အတိုင်း ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူရာမှ ကျွတ်လွတ်ပြီးဆုံးသည်ကို ဝါကျွတ်သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဝါဆိုဝါကပ်ရသော ဝါတွင်းသုံးလပြီးဆုံးသောလမှာ သီတင်းကျွတ်လ ဖြစ်ပြီး ထိုသီတင်းကျွတ်လရာသီသည် မြန်မာတို့၏ ဆယ့်နှစ်လရာသီထဲမှ ခုနစ်လမြောက်ချိန်ခါဖြစ်ပါသည်။

သံဃာတော်အရှင်မြတ်များသည် ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့အထိ ဝါတွင်းသုံးလ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူကြပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် သီတင်းသုံးလစောင့်စည်းပြီး ဝါကျွတ်သောလဖြစ်ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လကို မဟာအတုလမင်းကြီးက “တူရာသီဝယ် အာသာဝတီကြယ်မြတ် ကျီးမင်းသီလည်း ရောင်ရှိန်လျှပ်လို့ သုဒဿနနန်းလို မီးမြင့်မိုရ်ပွဲ” ဟုရေးစပ်ထားပါသည်။ ရာသီအားဖြင့် တူရာသီဖြစ်ပြီး အာသာဝတီနက္ခတ်ယှဉ် ထွန်းလင်းကာ၊ ကျီးတာရာတောက်ပသည်။ ရာသီခွင်မှာ ချိန်ခွင်ကိုင်ထားသော ကုန်သည်ပုံဖြစ်ပါသည်။ ပုဂံခေတ်တွင် “သန်တူလ” ဟုရေးသားခဲ့ကြပါသည်။ မြန်မာလရက် (၂၉) ရက်ရှိ၍ နေ့တာညတာ တူညီသောလ ဖြစ်ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လတွင် “ပလ္လင်ဆေးမိုးရွာသွန်းပြီး” ဟု မူလသားကြ

ပါသည်။ ပလ္လင်မှာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် မြတ်စွာဘုရားရှင် အဘိဓမ္မာ တရားဟောကြားသော ပလ္လင်ဖြစ်ပါသည်။ ဗြဟ္မာအယူအဆမှာမူ ဝါဆိုလ တွင် အိပ်ခဲ့သော နတ်ကြီးသည် ဤလတွင် နိုးလာသည်။ နတ်ကြီးသည် နိုးလာပြီးအချစ်ရေး အချစ်ရာများကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်သဖြင့် မောင်မယ် များ လက်ထပ်နိုင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြပါသည်။

“မြင့်မိုရ်သာခေါင်၊ ရာဇတောင်က၊ ရောင်ဆီမီးဝါ ခါပွဲတော်သာတုံး မို့ ငါးကြာပွင့်ဝတ်မှုန်လှံတယ်” ဟု ဦးမင်းရေးစပ်ခဲ့ပါသည်။ ကုမုဒြာကြာ ပုဏ္ဏရိပ်၊ ပဒုမ္မာကြာ၊ ကြာတံဆိပ်နှင့် ကြာခေါင်းဖောင်းတို့သည် ဤရာသီ တွင် ငွါးငွါးစွင့်စွင့်ပွင့်ကြပြီး ဝတ်မှုန်များလှံကျနေတော့သည်ဟု ဖွဲ့ဆိုပါသည်။

လူဦးမင်းကပင် “ကြာငါးမည်ကြိုသင်းလို့ လှံဝင်းတဲ့ ပြောင်ထိန် ရွှေနန်းတောင်တော်ဦးမှာ ကွန်ဖြူမြင့်မိုရ်မီး ညီးတဲ့ခါချိန်” ဟု ရေးစပ်သီကုံးပါ သည်။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရှင်သည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်တွင် ဝါဆို လပြည့်နေ့မှစ၍ ဝါတွင်းသုံးလဝါကပ်တော်မူပါသည်။ မယ်တော်သန္တသီတ နတ်မင်းနှင့်တကွသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့အား အဘိဓမ္မာတရားတော် (၇) ကျမ်းကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်ည ညချမ်းအချိန်တွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည် သုဒဿနမြို့တံခါးမှ လူပြည်သင်္ကတပြည်မြို့တော်တံခါးအထိတိုင် စောင်းတန်းသုံးသွယ်ဖြင့် ဆင်းကြွတော်မူပါသည်။

သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွသော နတ်ဗြဟ္မာတို့ အတွက် စောင်းတန်းများဖန်ဆင်းရာ လက်ဝဲဘက်တော်တွင် ရွှေစောင်းတန်း ဖန်ဆင်း၍ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် ကာမာဝါစရ နတ်မင်းများဆင်းကြွစေပြီး လင်္ကာဘက်တော်တွင် ငွေစောင်းတန်းဖန်ဆင်း၍ သုဒ္ဓါဝါသစသော ဘုံမြင့် များမှ ဗြဟ္မာမင်းများ ဆင်းကြွစေပါသည်။

သိကြားမင်းကြီးက သပိတ်တော်ကို ပိုက်၍လည်းကောင်း၊ မဟာ ဗြဟ္မာမင်းကြီးက သုံးယူဇနာမျှရှိသော ထီးဖြူတော်ကို မိုး၍လည်းကောင်း ဆင်းကြွပါသည်။ ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားက သုံးဂါဝုတ်ပမာဏရှိ ပဉ္စသိင်္ခ နတ်စောင်းကိုတီးခတ်၍ လည်းကောင်း၊ သုဿာမနတ်မင်းကမူ စာမရီသား မြီးယပ်ကို ကိုင်ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ မာတလိနတ်သားက ပန်းဆီမီးနံ့သာ

များကို ကိုင်ဆောင်၍လည်းကောင်း လှိုက်ပါကာ အသီးသီးပူဇော်ပြီး ဆင်းသက်ကြွမြန်းကြပါသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးမှာမူ တလယ်ပတ္တမြားစောင်း တန်းမှ ဆင်းကြွတော်မူပါသည်။ မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်မှ လူပြည်သို့ဆင်းကြွ တော်မူသောနေ့သည် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ညချမ်းချိန်ခါဖြစ်ပါသည်။ ထို အခါတွင် ဝေသာလီပြည်၊ သာဝတ္ထိပြည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဗာရဏသီပြည်၊ သင်္ကသနဂိုပြည်တို့မှ ပြည်သူပြည်သားလူအများတို့သည် ညချမ်းချိန်ခါတွင် ဆီမီးများထွန်းညှိပူဇော်ကြပြီး ဘုရားရှင်ကို ကြိုဆိုကြပါသည်။ ဤကြိုဆိုပွဲကို အစွဲပြု၍ ဆီမီးထွန်းပွဲတော်ကို နှစ်စဉ်ကျင်းပကြ၊ ဆီမီးပူဇော်ကြခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

သီတင်းကျွတ်လ၏ လပြည့်မည့်အဖိတ်နေ့၊ ဥပုသ်နေ့၊ လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့များသည် ဆီမီးထွန်းပွဲတော် ပဝါရဏာပွဲ၊ အဘိဓမ္မာပွဲ၊ သင်္ကတ ပူဇော်ပွဲ၊ ဆရာဆရာမများကန်တော့ပွဲများကိုလည်း ရိုးရာမပျက်ကျင်းပကြ ပါသည်။ အမြို့မြို့အနယ်နယ်တွင် ဘုရားပွဲများ၊ ဇာတ်ပွဲများနှင့် ခြံမိခြံမိ သဲသဲစည်ကားလှပါသည်။

ကလေးငယ်များ စာမေးပွဲစစ်အပြီး ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်၍ မိဘ သားသမီး၊ သူငယ်ချင်းများ စသည်တို့သည် အပျော်ခရီး၊ ဘုရားဖူးခရီး၊ ကန်တော့ပူဇော်ခြင်းခရီး၊ မိဘရပ်ထံပြန်သောခရီး အသီးသီးသွားကြပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လရာသီတွင် ဘုရားပွဲတော်ကျင်းပသော ဘုရားများမှာ မြန်မာ နိုင်ငံတန့်တလျားတွင် များစွာရှိပါသည်။ မော်တင်စွန်း၊ ရွှေတိဂုံ၊ ရွှေမော်ဓော၊ ရွှေမုဋ္ဌော (ပုသိမ်) မန္တလေးတောင်၊ ကျောက်တော်ကြီး၊ ကုသိုလ်တော်၊ မဟာ မြတ်မုနိ၊ ဘုရားကြီး၊ အင်းတော်ကြီး၊ စစ်ကိုင်းဆင်များရှင်၊ မကွေးမြသလွန် စသည့် ဘုရားပွဲများဖြစ်ပါသည်။ မြို့တိုင်းတွင် ဆယ်နှစ်ပွဲဈေးသည်များ ဘုရားဖူးများ၊ ဇာတ်ပွဲများ၊ မုန့်မျိုးစုံဆိုင်များ၊ လုပ်ငန်းသုံးဈေးသည်များ (တောင်း၊ ဖျား၊ ထယ်၊ ထွန်) စသည့် တောရောမြို့ပါပြည်သူများဖြင့် နေရာ တိုင်းစည်ကားလှပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူပြည်ကို ကြွမြန်းသည်ကို အတုယူ၍ အချို့မြို့များတွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မြင့်မိုရ်တောင်ထိပ်မှ လူ

ပြည်သို့ ငွေပစ္စည်းများရွှေစောင်းတန်းသုံးသွယ်ဖြင့် ဘုရားရှင်ဆင်းသက်သို့ စောင်းတန်းသုံးသွယ်ဆောက်ကာ နတ်ဗြဟ္မာများက မြတ်စွာဘုရားကို ဝန်းရံကာ လပြည့်ညချမ်းတွင် ဘုရားဆင်းကြွပွဲ ပြုလုပ်ကြသည်။ နံနက် အာရုဏ်ချိန်တွင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော်များ ဆွမ်းခံကြရာ လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် အာရုံဆွမ်းလောင်းလှူကြပါသည်။

ဤအဖိတ်၊ ဥပုသ်၊ လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့ သုံးရက်တွင် မြို့ရွာတိုင်း၌ ဘုရားပွဲတိုင်းတွင် စားသောက်ဆိုင်ကြီးများ၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကြီးများ၊ မုန့်ဆိုင်ကြီးများနှင့်အပြိုင် မြန်မာမုန့်ဆိုင်များကို တွေ့ရပါသည်။ မုန့်များမှာ ကောက်ညှင်းပေါင်း ကောက်ညှင်းကျည်တောက်၊ ခဲတံကျည်တောက်၊ မုန့်ဖက်ထုပ်၊ မုန့်လက်ကောက်၊ ငှက်ပျောသီး၊ မုန့်ထုပ်၊ ဌာပနာထုပ်၊ မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်သိုင်းခြံ၊ မုန့်ပေါင်း၊ မုန့်ရေပါး၊ မုန့်ပျားသလက်၊ မုန့်လင်မယား၊ မုန့်လက်ကောက်စသည် မုန့်အစုံရရှိပါသည်။

အဖိတ်နေ့နှင့် လပြည့်နေ့များတွင် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ဆရာ၊ မိဘများကို ဘုရားမီးပူဇော်ခြင်း၊ မီးပုံးအလှများထွန်းခြင်း၊ မီးပုံးပျံလွှတ်ခြင်း၊ မီးရှူးမီးပန်းများလွှတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ မီးပုံးပျံလွှတ်ခြင်းမှာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ စူဠာမဏိဘုရားကို မီးပူဇော်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရပါသည်။

အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့ကျင်းပခြင်းမှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဝါတွင်းသုံးလလုံးလုံးအဘိဓမ္မာ (၇) ကျမ်းကို မိခင်နတ်သား အမျိုးထား၍ နတ် ဗြဟ္မာအပေါင်းကို ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ဤသည်ကို ပူဇော်ခြင်းအားဖြင့် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့ကျင်းပ၍ ဓမ္မကြောတရားများ ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာသနာ့ဘောင်မှ ရဟန်းတော်များသည်လည်း အချင်းချင်းဖိတ်ကြားကာ ဝါစဉ်အလိုက် အပြန်အလှန် အမှားများရှိပါက ကြေပါရန် ဝန်ချတောင်းပန်ကြကာ ပဝါရဏာပွဲများကို လပြည့်ကျော် (၁) ရက်တွင် ပြုလုပ်ကြပါသည်။ လူတိုင်းသည်လည်း “တစ်နေ့ သက်တမ်းစေ့ကာ အိုရမည်မှာ ဓမ္မတာ” ဖြစ်၍ အသက် (၇၀) အထက် အဘိုးအဘွားများကို ဖိတ်ကြားကာ မုန့်များ၊ အဝတ်အထည်များ၊ နဝကမ္မ ဝတ္ထုငွေများဖြင့် ကန်တော့ခြင်းဖြင့် သက္ကစွဂါရဝများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။

မိမိတို့ငယ်စဉ်မှစ၍ “အတတ်လည်းသင် ပဲ့ပြင်ဆုံးမ သိပ္ပံချန်ဘေးရန်ဆီးကာ သင့်ရာအပ်ပို့” ခဲ့သော ဆရာတို့၊ ဆရာမတို့ကြီးများနှင့် ယခုလက်ရှိသင်ကြားနေသော ဆရာဆရာမများကိုပါ ကန်တော့ကြပြီး ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ အပြစ်များရှိပါက ခွင့်လွှတ်ပေးကြပါရန် ကန်တော့ကြပါသည်။ ညချမ်းအချိန်တွင်လည်း “မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း ထိမ်းမြားခြင်း” ဝတ်ကို ကျေပွန်ကြရှာသော မိခင်ဖခင် အစ်ကိုကြီး အစ်မကြီးများကို ကန်တော့ကြပါသည်။ ဤတွင် မြို့အနှံ့ရွာအနှံ့သက်ကြီးမိဘဆရာသမားတို့၏ မေတ္တာပို့သဆုပေးဝေသံတို့ဝေစီနေပါသည်။ ဂါရဝေါစ နိဝါတောစ မင်္ဂလာမည်လှပါသည်။

လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့ညချမ်းတွင် အဖိတ်၊ ဥပုသ်နေ့များထက် ပို၍ မီးပူဇော်မှုကို ပြုကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော အိမ်ခြံ လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်းစောင့်သော မြေစောင့်နတ်များ၊ အိမ်စောင့်နတ်၊ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရသော ပစ္စည်းအစုံဖြစ်သည့် တင်းကုတ်၊ လှည်း၊ စပါးကျီ၊ စပါးလှေ့စက်၊ လှေ၊ နွားမြက်စင်၊ နွားစာစားခွက်၊ ဆီတို၊ ဆန်တို၊ မှန်၊ ကျောက်ပျဉ်၊ စာကြည့်စာပွဲ၊ ဗီဒီယို၊ သေတ္တာ၊ အိမ်ရှိတံခါးမများ၊ ပြတင်းပေါက်များ၊ အိမ်သာပါမကျန် စောင့်သောနတ်များကို မီးပေးရပါသည်။ နတ်အပေါင်းကို “အသင်တို့အား မီးပေးပါမည်၊ မြတ်စွာဘုရား၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ ကြွလာပြီဖြစ်၍ မီးပူဇော်ကြပါ။ အကျွန်ုပ်တို့ ပြုသမျှ ကုသိုလ်အားလုံး အမျှအမျှအမျှ ပေးပါသည်။ အမျှ ယူကြပါ” ဟု မီးတစ်တိုင်ထွန်းတိုင်း ပြောရပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဘေးရှိ မြို့ရွာများသည် လပြည့်နေ့ညချမ်းတွင် ငှက်ပျောတုံးများပေါ်၌ ဆီမီးခွက်များတင်၍ တောင်သမုဒ္ဒရာ၌ စံနေတော်မူသော ရှင်ဥပရုတ္တမထေရ်ကိုလည်း ဆီမီးမျှော်၍ ပူဇော်ကြသည်မှာ မီးမြစ်ကြီးဖြစ်နေပါတော့သည်။

ရှေးအခါက လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင်ပင် နန်းတော်တွင်း၌ ရှင်ဘုရင် မိဘုရားတို့ အပူဇော်ခံကြပုံကို စာဆိုတော်ဦးကြောက “မြေဆွန်ပိုင် ညီလာခံသည် သီဟာပုံဘွေကြော၊ ဒီပါလျှံကေလျှောလို့ ရွှေကန်ကော့ စံချိန် ရတနာထီးဝင်ကြို၊ မီးမြင့်မိုရ် ညီးပျို၊ ဖျိုထိန်” ဟူ၍ စပ်ဆိုထားပါသည်။

စာဆိုတော်ဦးအောင်ကြီး၏ လူးတား၌လည်း ဤသို့တွေ့ရပါသည်။
လပြည့်ကျော် (၁) ရက်နေ့တွင် မင်းမိဘုရား နှစ်ပါးတို့သည် ရှစ်ပါးသီလခံယူ
၍ နန်းတွင်းဆွေတော်မျိုးတော်များ၏ အကန်တော့ခံသည်။ လပြည့်ကျော်
(၂) ရက်နေ့တွင် သိကြားမင်းကဲ့သို့ ဝတ်၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့ကို ရင်ဝယ်
သားကဲ့သို့ အုပ်ချုပ်ပါမည်ဟု ကတိပြုပြီး တိုင်းပြည်လှည့်လည်၍ ပြည်သူ
တို့ အကန်တော့ခံသည်။

ထို (၂) ရက်နေ့၌ပင် နန်းတော်ပြန်ရောက်သော် မူးကြီးမတ်ရာ
သေနာပတိစသော မင်းမှုထမ်းတို့၏ အကန်တော့ခံသည်။ ထို့နောက် (၁၀၀)
ပါးသော ထီးဆောင်းမင်းတို့၏ အကန်တော့ကို ခံသည်။ လောကီလောကုတ်
နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို ပြုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်သွားသည်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအစဉ်အလာ
အရ ထိန်းသိမ်းခဲ့ရသော အာဝါဟ ဝိဝါဟ မင်္ဂလာကို ပြုကြပါသည်။ ယခု
အခါ မင်္ဂလာခန်းမအခက်အခဲများကြောင့် နတ်တော်ပြာသို့ တပေါင်းလများ
မှာပင် အခမ်းအနားများ ပြုလုပ်နေကြပါသည်။

နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံးတွင် နှစ်ဝက်စာမေးပွဲများ ကျင်းပကြပါ
သည်။ ရှေးအခါကတည်းက ရဟန်းသံဃာများသည် အင်းဝခေတ်တွင်
အင်းဝ၌ ဗားဂရာကျောင်းကြီး၊ မန္တလေး၌ ရွှေကျောင်းကြီးတို့၌လည်းကောင်း၊
ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် မန္တလေး၌ ရွှေကျောင်းကြီး၊ သုဗ္ဗောဇရပ်တန်းများ၊
ပခုက္ကူ၌ ပခန်းကျောင်းတော်ကြီးတို့တွင်လည်းကောင်း စာသင်သားများ
စာမေးပွဲ ဖြေကြရပါသည်။

မြန်မာ့မြေတစ်ခုလုံး၌ စိမ်းလန်းရွှန်းစိုနေပါသည်။ ကောင်းကင်
သည် တိမ်ညိုတိမ်မည်းတို့ စတင်ကင်းစင်သည့်လ မြေမှာလည်း မိုးကင်းစပြု
၍ အလွန်စိုစွတ်မနေဘဲ လမ်းလျှောက်ကောင်းသော အနေအထား ဖြစ်ပါ
သည်။ ဘောလုံးကွင်းများ၊ တောစပ်များ၊ တောဘောင်များ၊ လယ်ကွင်းများ
တွင် စွန်လွှတ်နေသော ကလေးများကို တွေ့ရသည်။

မိုးအခါက ရေပြည့်လျှံနေသော မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များသည်
ရေနည်းစပြုလာပြီး ရေလုပ်သားတို့ သားငါးရှာဖွေပျော်ရွှင်နေကြပါသည်။
အချို့သော မြစ်ကမ်းသောင်ယံတို့တွင် ရေကုစပြု၍ ကိုတံငါရေယာဉ်စီး၍

ပိုက်ကြီးနှင့်ရေချနေပါပြီ။ အချို့ကျွန်းမြေများ ရေလုံးလုံးကျသွားပြီဖြစ်၍
စက်နှင့်တစ်ဖုံ၊ နွားနှင့်တစ်မျိုး မြေပြင်မြေခွဲထွန်ယက်သူ ထမင်းပိုသူများနှင့်
တစ်သွယ် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေကြပါသည်။ “ဟဲ့ဆိုကာ ကြိမ်တံမြောက်မပြင်
လှည့်လိုရာ တိမ်ယံရောက်နိုင်သည့် အိမ်ခြံပေါက်သည့်နွားညီနောင်” နှင့်
ထွန်သူကထွန် ယက်သူကယက် မမောမပမ်းပြုလုပ်နေကြပုံများမှာ စားကျ
ဖွယ်တွေ့ရပါသည်။

မြစ်ကမ်းသောင်ကမ်းစပ်၌ “ရေသွင်တူပျော်၊ သောင်ကျွန်းပေါ်၌
စင်ယော်မြစ်ထွေး ပဲတွေး သောင်တင်း ပိန်ညှင်းဝဲပျံ ဝမ်းဘဲဟင်္သာတောင်
ယှက်ကာလျှင် ဘာသာရည်ငံ၊ တေးတျာသံနှင့် နှုတ်သံကျူးလင့် သံခေါ်ရင့်၍
ပျော်မြူးနေကြပါသည်။

လယ်တောလယ်ကွင်းနေရာအနှံ့၌မူ “ကောက်ပင်ယိမ်းနွဲ့ စိမ်းလဲ့လဲ့
နှင့် တာဖွဲ့ကျယ်ဝန်းလယ်မြေကွင်း” သည် စိမ်းရာမှဝါ မတ်ရာမှိုက်စပြု၍
စိမ်းတချို့ ဝါတချို့ရှိသည်။ ရှုမျှော်လေတိုင်း မဆုံးနိုင်သော ပြည့်ဝမ်းစာ
စပါးခင်းများကို တွေ့ရ၍ နိုင်ငံအတွက် အားတက်မိပါသည်။

ကားလမ်းတစ်လျှောက် လမ်းမများပေါ်တွင်လည်း မိုးကာလပျက်
စီးသွားသော ပေါက်ပြဲသွားသော ကားလမ်းများ ပြုပြင်ဖာထေးပေးနေသော
လမ်းလုပ်သားများ အချိန်နှင့်တပြေးညီလုပ်နေကြ၍ ကျေးဇူးတင်စရာ
ကောင်းလှပါသည်။

လမ်းဘေးကပ်နေသော တောခြေတောင်ရိပ်များတွင် ထင်းခွေသူ၊
မြက်ရိတ်သူ၊ ဟင်းရွက်ခူးသူ၊ မျှစ်ချိုးသူ၊ ဖလံတောင်မွှေးချိုးသူ၊ ပိုရှာသူ၊
ငါးထောင်သူ၊ ပုဇွန်လုံးနှိုက်သူများနှင့် ရွာနေလူတို့၏ဘဝကို တွေ့ရပါသည်။

တောင်ရိပ်ညိုညိုတောတစ်ခုတွင် မိုးပန်းများဖြစ်သော ပျဉ်းမငုဝါ
စိန်ပန်း အကျော်စကားပန်း၊ ဝါးယောင်းပန်း၊ ပိကျောင်းပန်း၊ နဘူးနွယ်ပန်း၊
တိုက်ပန်းနွယ်တို့ ပန်းစုံပွင့်နေကြသည်။ အင်းတိုင်တို့တွင် ကြာဖြူကြာနီ
ကြာပြာတို့နှင့် ဗေဒါတို့ရောထွေးယှက်တင် အလှဆင်နေကြ၏။ ပြာတစ်ချို့
နီတစ်ဖုံ အလှချင်းစုံကြကာ လေအနှောတွင် လှချင်တိုင်းလှ မြူးချင်တိုင်းမြူး
၍ မြန်မာ့မြေတစ်ခုလုံး အလှဆင်နေကြပုံမှာ မိုးပန်းချီကားတစ်ချပ်ဟု တင်စား
မိပါသည်။

မြန်မာ့မြေတစ်ကြောတွင် မြို့ရိပ်ရွာရိပ် သူနေရာနှင့်သူ စေတီ
သေးသေး ထုံးဖွေးဖွေးနှင့်ရှိ၏။ တောင်စဉ်တောင်ရိုး ပန်းစုံပျိုးသကဲ့သို့ရှိ၏။
“တောတောင် တောင်ထိပ်၊ စေတီရိပ်မှာ ဆွေမိတ်တူစွဲ ဖူးရတုံသော် အာရုံ
သန့်စင် ကြည်ဘဝင်နှင့် မိခင်မြေမြသာလေစွ” ဟူသော ငွေတာရီ၏ ကဗျာ
ကဲ့သို့ ခံစားမိပါ၏။

သီတင်းကျွတ်ချိန်ခါ မြန်မာ့မြေသာတစ်ဝှမ်းကို စာတမ်းပြု၍ မဆုံး
နိုင်တော့ပါ။ တောင်ကုန်းတောင်တန်း ဝန်းရံပတ်ခ သာလှပါ၏။ သစ်တော
သစ်ပင်အလှဆင်၍ ပန်းတိုင်းဝေဖြာ အလှသာနေပါ၏။ မြေပေါ်မြေအောက်
သယံဇာတတို့မှာ ဟိုမှာတစ်ခု သည်မှာတစ်မျိုး ရှာတိုင်းတွေ့ တွေ့တိုင်းထွက်
သဘာဝအင်အားများစွာရှိနေပါ၏။ လယ်ကွင်းကျယ်ပြော သီးနှံပေါနေပါ၏။

မြေပေါ်မြေအောက်တွေ့ရှိနေသော ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုများက
သမိုင်းအမွေကို ဖော်ပြနေ၏။ ဧရာဝတီ၊ ချင်းတွင်း၊ စစ်တောင်း၊ သံလွင်
မြစ်လေးစင်းမှာ တစ်ဦးတည်းပိုင် သဘာဝလက်ဆောင်များဖြစ်ပါ၏။
မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာစတင်စီးဆင်းနေသော တောင်စဉ်တောင်
တန်း တောင်နှာမောင်းရံသီ ဘေးမဲ့တိုင်းပြည် ဖြစ်နေပါ၏။ ဤသို့ မြန်မာ့
မြေပြင်အလှဆင်နေပုံကို စာဆိုငွေတာရီက “မြေပြင်ကျယ်ဝန်း လယ်မြေခင်း
နှင့် အင်းအိုင်မြစ်ချောင်း ရှုမညောင်းတည့်၊ မွေးမှိတ်ကြည်ရွှင် မိခင်မြေမြ
သာလေစွ” ဟု စပ်ဆိုထားခဲ့ပါသည်။

သီတင်းကျွတ်ချိန်ခါ မိခင်မြေ၏ သာယာပုံမှာ မြန်မာ့အသံ မြန်မာ့
ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြား၊ စတုရန်းနက်ရုပ်သံများတို့တွင် ကြည့်မြင်နေရသည်
ထက်ပင် ပကတိသဘာဝပို၍ လှပနေသော တိုင်းပြည်ဖြစ်နေပါ၏။ သဘာဝ
အလှများ မြန်မာပြည်သူပြည်သားများ၏ သဒ္ဓါတရားအလှများ၊ မေတ္တာ
တရားအလှများ၊ အကြင်နာလက်များကမ်းဆင့်တတ်သော အလှများရှိကြပါ
သဖြင့် တောင်ပေါ်မြေပြန့်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးအလှများ
ပိုမိုများပြားလာစေရန် ဆယ့်နှစ်လရာသီပွဲတော်များထဲတွင် “ငြိမ်းချမ်းရေး
ပွဲတော်” တစ်ခုတိုးလိုက်ချင်ပါသည်။

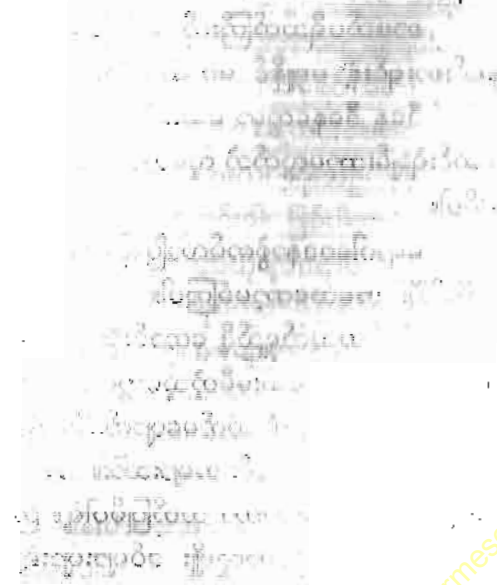
သီတင်းကျွတ်လ အခါသမယ မြတ်စွာဘုရားရှင်တော်မြတ်က
အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး လူမျိုးမရွေး ဘာသာမရွေး ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့

တရားတော်များကို ဟောကြားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်
မှာ “ချစ်သားတို့၊ အနှစ်သာရဖြစ်သော ထာဝရမှန်ကန်နေသော ထာဝရ
စစ်မှန်နေသော ပရမတ္ထသစ္စာတရားလေးပါးရှိ၏။ ဖောက်ပြန်သောရုပ်၏
သဘော၊ ခံစားတတ်သောစိတ်၏သဘော၊ ခံစားပြီး ပျက်သွားသော ရုပ်
ဝေဒနာ၏သဘော ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စေတသိက်သဘောတို့နှင့် တို့ခြင်း နာခြင်း
သေခြင်းဆိုသည့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီး ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ သင်္ခါရ နယ်မှ
လွတ်ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားကို ငါဟောကြားခဲ့ပြီ” ဟု ဖြစ်ပါ သည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သီတင်းကျွတ်ချိန်ခါသမယ၌ တရားကိုရှာသောလူ
တရားကိုစောင့်ထိန်းသူများအဖြစ် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပါလျှင် ဝါလကင်း
လွတ်သီတင်းကျွတ်ချိန်ခါပြည်မြန်မာသည် ကမ္ဘာလွှမ်းမောက် ငြိမ်းချမ်းသာ
ယာမှုရရှိကြပါလိမ့်မည်ဟု ရေးသားလိုက်ရပါတော့သည်။ ။

* * * *

ယဉ်ကျေးစေ

စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးကို ပြောပြချင်တာကတော့ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ နေရင်းစားရင်းနဲ့ မရှူနိုင် မကယ်နိုင်ဖြစ်ကြရတဲ့ အကြောင်းပါ။

ဒီနေ့ ဒီနေ့တွေမှာ ဆေးခန်းတွေ ဆေးရုံတွေ အထူးကုဆေးရုံတွေ မှာ ဆင်းရဲချမ်းသာမလွတ်ဘဲ လူတွေဝေဒနာမျိုးစုံခံစားနေကြရတာ အားလုံး အသိပါ။

ရောဂါဝေဒနာစွဲကပ်လာပြီဆိုတော့ ငွေမရှိလို့ ဆေးဝယ်မသောက် နိုင်လို့ဆိုပြီး အသေတော့မခံကြပါ။

ကိုယ့်အသက်ရှည်ဖို့ ကောင်းနိုးရာရာ ဆေးတွေ မှီဝဲကြရပါတယ်။ ဆေးမိတဲ့သူရှိသလို ဆေးမမိတဲ့သူတွေလည်း အများကြီးပါ။

သေကံမရောက် သက်မပျောက်ဆိုသလို ရရာဆေး၊ ကြုံရာဆေးတွေ နဲ့ ဆေးပြီးနေကြသူကလည်း အများသား။ အစားအသောက်ကြောင့် ရောဂါ ရတဲ့လူတွေ သိပ်များလာတာ သတိပြုမိပါရဲ့။ ဉာဏ်မှီသလောက်လေးပြော ရမယ်ဆိုရင်တော့ မြန်မာလူမျိုး ခပ်များများရဲ့ နံနက်စာမုန့်ဟင်းခါးပါ။

အတွေ့အကြုံအရတော့ မုန့်ဟင်းခါးဆိုင် တော်တော်များများဟာ နံနံပင်ကို ရေမဆေးကြပါ။ ရေနဲ့ထိရင် ရိသွားပြီး ထည့်ရတာမလွယ်ပါ။ ထိုးထိုးထောင် ထောင်နဲ့ ကြည့်လို့ကောင်းအောင် ရေမဆေးပါဘူးတဲ့။ တစ်ဆိုင်ကပေးတဲ့ ဆင်ခြင်ပါ။ သန့်ပြီးသားတဲ့။ နောက်ပြီး ပဲသီးလေးတွေကို ပါးပါးလှီးထားရာမှာ လည်း စားဘူးတဲ့ ဆိုင်က ရေမဆေးဘဲ ဒီအတိုင်းလှီးပြီး ခွက်ထဲမှာ ထည့်ထားတာ တွေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး အသုတ်စုံ တမျိုးမျိုးမှာဆိုရင် ထည့်တဲ့ ဘူးတွေခွက်တွေထဲမှာ ပုဇွန်ခြောက်မှုန့် စိုထိုင်းထိုင်းတွေ၊ ဂျက်တက် နေတဲ့ ပဲမှုန့်ခွက်တွေ၊ အဖုံးတွေက ဆိုင်တော်တော်များများမှာ နေရာယူထား ကြပါတယ်။ နောက်တစ်ခုကတော့ ကြက်သွန်မြိတ်ပါဘဲ။ အဲဒီကြက်သွန်မြိတ် ဆိုတာကိုလည်း ရေဆေးပြီးမှ လှီးတာတွေ့ရခဲ့ပါတယ်။ စားမိတဲ့ဆိုင်တိုင်းမှာ ရေမဆေးသလောက်ပါပဲ။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အများကြီးပေါ့။ ဆန်စပ်ရာ ကျည်ပွေ့မလိုက်နိုင် ဘူးဆိုပေမဲ့ ဆင်ခြင်နိုင်ရင်တော့ အရင်ဆုံးကိုယ့်အတွက် အကောင်းဆုံးပါပဲ။ ကြိုတင်ကာကွယ်တာက ဖြစ်မှ ကုသရတာထက် ပိုကောင်းတယ် မဟုတ်လားလေ။

သံပုရာသီး၊ ရှောက်သီးစတဲ့ အချဉ်တွေကိုလည်း အရင်ရေဆေး လိုက်ရမယ်ဆိုတဲ့အသိကို မရှိဘဲ ဒီတိုင်းသာ လှီးတာတွေ့နေရပါတယ်။ မိတ် ဆွေတစ်ယောက်ကဆိုရင် မုန့်ဟင်းခါးကို အင်္ဂါမစုံရင် မစားဘူးလို့ ကြွေး ကြော်ပြီးမှ စားတတ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အင်္ဂါစုံတဲ့ မုန့်ဟင်းခါးကတော့ မုန့်ဖတ်၊ ဟင်းရည်၊ ကြက်သွန်နီ၊ ပဲကပ်ကြော်၊ ငါးဖယ်၊ အိုးဘဲဥ၊ နံနံပင်၊ ဂြုပ်သီး လှော်မှုန့်နဲ့ ရှောက်သီးချဉ်တို့ပါတဲ့ မုန့်ဟင်းခါး ဖြစ်ပါတယ်။ မုန့်ဟင်းခါး ပန်းကန်ကိုမြင်ရုံနဲ့ စားချင်စရာ သွားရည်ယိုချင်စရာပါပဲ။

အဲဒီလို အင်္ဂါစုံတဲ့မုန့်ဟင်းခါး ဒါမှမဟုတ် မုန့်ဟင်းခါးအသုတ်တို့မှာ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ရေဆေးမထားတဲ့၊ မသန့်ရှင်းတဲ့ စားသုံးဖွယ်ရာများက အဆင်သင့်ပါ။ အဲဒီတော့ လာပါပြီ။ ငုပ်လျှိုးနေတဲ့ ဘီဝိုးဆိုတဲ့ ရော်ဂါဆိုး ကြီးက သူ့ကိုနေ့တိုင်းနေ့တိုင်း မကြာခဏ ဝါးစားနေတဲ့သူကို ကောင်းကောင်း ကြီးပညာပေးလိုက်ပါတော့တယ်။

လူတိုင်းကိုယ်စီ ကျန်းမာရေးအသိနဲ့ ကျန်းမာဖို့က အဓိကကျတဲ့ သန့်ရှင်းမှုပါ။ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါတယ်။ နောက်ပြီး အချို့မုန့်လေးကို ခပ်ကဲကဲ

လေး စားချင်တဲ့သူများအပါအဝင် အဆီများများကြိုက်တဲ့သူများကိုတော့ ပိုသိစေချင်ပါတယ်။ တစ်ချို့တွေကတော့ လာမမြော်နဲ့ သိပြီးသားဆိုသူတွေ ကလည်း အများသားပါ။ ဒါပေမယ့် မရှောင်နိုင် မဆင်ခြင်နိုင် သိရက်နဲ့ကို မေ့မေ့လျော့လျော့ စားရင်းစားရင်းနဲ့ ပိန်ရာကတ၊ ဝရာကအဆီစု၊ အဆီစု ရာက အဆီဖုံး၊ အဆီဖုံးရာက အဆီပြန်ချ၊ ပြန်မကျတဲ့အခါ ဒုက္ခတွေ့ရပါပဲ။

ထောင့်ပေါင်းစုံက ပြည့်စုံအောင်ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ ဆောင်းပါးမဟုတ် ပေမယ့် နံနက်ချိန်ခါ မုန့်ဟင်းခါးစားစရာမှ အစပြုပြီး သားဖြစ်နေတဲ့ နံနက်စာကို ဆင်ခြင်ပြီး သန့်သန့်ရှင်းရှင်းစားလိုက်ရင် ရောဂါကင်းပြီးသားပါ။ ရုပ်မြင်သံကြားကနေလည်း ပညာပေးဇာတ်လမ်းတွေ လွှင့်ထုတ်ပေးပါတယ်။ အဲဒီထဲမှာ လက်ဆေးပြီးပြီလားဆိုတဲ့ ဇာတ်လမ်းလေးမျိုးကို မိဘတိုင်း မိဘတိုင်းက မိမိသားသမီးတွေကို အညစ်အကြေးကိုင်ပြီးတိုင်း လက်ကိုစင်အောင် ဆေးရ မယ်ဆိုတဲ့ အသိလေးကို ငယ်စဉ်အခါကတည်းကပေးတာ ကောင်းပါတယ်။

အစားမစားမီ လက်ဆေးခြင်းဟာ မြန်မာလူမျိုးတွေမှာ ယခင်ယခင် ကတည်းက ရှိလာခဲ့တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာ တစ်ခုပါ။ အဲဒီရဲ့ သက်သေကတော့ ထမင်းစားပွဲပေါ်မှာ လက်ဆေးလေ့လေးချထားခြင်းပါပဲ။ လက်ကို သေသေ ချာချာဆေးတာမဟုတ်ဘဲ ရေဆွတ်ပြီး စားသလိုတော့ မဖြစ်စေချင်ပါဘူး။

တကယ်တော့ မူကြိုရောက်ကြတဲ့ ရင်သွေးငယ်တိုင်းကို မိမိတို့ အညစ်အကြေးကိုနိုင်အောင် သန့်စင်နိုင်မှ လွတ်ရပါမယ်။ ငယ်စဉ်ကတည်း ကလည်း အပြင်ကပြန်လာရင် လက်ဆေးတဲ့အကျင့်နဲ့ အစားအစာများကို ရေဆေးသန့်စင်ပြီးမှ စားသုံးသင့်ကြောင်းကို မိဘတွေကိုယ်၌က နားလည် အောင်သင်ပြသင့်ပါတယ်။ ဒါက လူ့ဘဝရဲ့ အသက်ရှင်နေထိုင် ရှင်သန်ရေး မှာ အဓိကကျတဲ့၊ ကျန်းမာရေးအတွက် အဓိကကျတဲ့ ကဏ္ဍတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

“ဒို့မိဘတွေလည်း ငယ်ငယ်ကဒီလိုပဲ စားပြီး သက်တမ်းစေ့နေသွား တာပဲ” ဆိုပြီးပြောတဲ့သူမျိုးတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အသိလေးမှာ သတိလေးနဲ့ ဆင်ခြင်မိလိုက်ရင်တော့ အကျိုးရှိတာ အမှန်ပါပဲ။

ဒီနေ့ခေတ်မှာ ရောဂါဆိုးအမျိုးမျိုးနဲ့ နပန်းလုံးနေရတဲ့ ဝေဒနာရှင်

တွေဟာ ဆေးရုံပေါ်မှာ မျက်နှာငယ်လေးတွေနဲ့ တသက်လုပ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေကြ ရတယ်။ သူ့နိုင် ကိုယ်နိုင် သေမင်းနဲ့ စစ်ခင်းနေရသူတွေကလည်း ဒုနဲ့ဒေး။

တစ်နေ့တစ်နေ့ ရောဂါပိုးကို မသိမသာ ဖျံမိကြရင်းနဲ့ ကိုယ်တွင်း အင်္ဂါများကို အဲဒီရောဂါပိုးတွေက ဝါးလိုက်ပြန်တဲ့အခါမှာတော့ ခံရချက်က မသက်သာဘူးပေါ့။

ဒီလိုအသိနဲ့ ဘီပိုးကို ဝါးမစားဘဲ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတာတွေကို ရှောင် မယ်ဆိုရင်တော့။ ။

* * * *

ချစ်စည်သူ

သောသောအမြင်နှင့်

ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် လူသားအားလုံးအတွက် တိကျသော လမ်းညွှန်ချက်များကို တရားဓမ္မများဖြင့် မျှဝေပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုလမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာကျင့်ကြံနေထိုင်ကြရန် ဆုံးမတော်မူခဲ့ပါသည်။

မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော် ထေရ်ကြီးဝါကြီးရဟန်းသံဃာတော်များကလည်း အနှစ်သာရ ပြည့်ဝသော တရားဓမ္မများကို ယနေ့ထက်တိုင် မေတ္တာတော် အနန္တဖြင့် ဟောကြားဆုံးမနေသည်ကို နာကြားနေရပါသည်။

ဝိဇ္ဇာကတ်တော်လာဖြစ်စဉ်များ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ ပုံပြသကမများဖြင့် လူသားအားလုံးနားလည်နိုင်ကြစေရန် ရှင်းလင်းဟောကြားတော်မူနေကြသည်အတိုင်း မှတ်သားလိုက်နာကျင့်ကြံနေကြပါသည်။

ထို့နည်းတူ စာပေပညာရှင်များကလည်း စာပေပညာဖြင့် လူသားကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ စာရေးဆရာကြီးများ၏ စေတနာစကားများမှာလည်း လူသားအားလုံးနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော နားလည်လွယ်သော စကားများဖြင့် ရေးသားဟောပြောနေကြသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်နေရပါသည်။

လူတို့သည် ကံကံ၏အကျိုးကို နားလည်သဘောပေါက်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကိုယ်ပြုလုပ်သမျှသည် ကိုယ့်ကိုပင်ဖြစ်ပါသည်။ မကောင်းသောအလုပ်ကို လုပ်လျှင် မကောင်းတာဖြစ်မည်၊ ကောင်းသောအလုပ်ကို

လုပ်လျှင် ကောင်းတာဖြစ်မည်ကို သိရှိကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ မကောင်းသော အကုသိုလ်ကံများကို မလုပ်မိ၊ မပြောမိ၊ မကြံစည်မိမှာဖြစ်သည်။

လူသားအားလုံးတို့သည် လိမ္မာယဉ်ကျေးသော လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရန် ဝိုင်းဝန်းတည်မတ်ပေးကြဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စောင့်ထိန်းတတ်သော၊ အမျိုးဘာသာသာသနာကို စောင့်ထိန်းနိုင်သော၊ သားကောင်းသမီးမွန်များ ဖြစ်ကြစေရန် မျှဝေပေးလိုသော ဆန္ဒရှိသူနှင့် စာပေပညာရှင်ကြီးများ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို တင်ပြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာကြီးများ၏ စာရေးရာတွင် လိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည့် အချက်အလက်များမှာ ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက်၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော၊ အသိပညာပေးနိုင်သော အချက်များဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။

စာရေးဆရာကြီးဇော်ကျော်၏ အဆိုအမိန့်ကို ဦးစွာတင်ပြဖော်ပါသည်။ ဆရာဇော်ကျော်သည် စာရေးမည်ဆိုလျှင် စိတ်ကောင်းရှိမှ စာကောင်းရေးနိုင်မယ်၊ စာကောင်းရေးနိုင်ဖို့ စိတ်ကောင်းမွေးရမယ်၊ စေတနာကောင်းမှ စာကောင်းရမယ်ဟု မိန့်ဆိုခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လူ့လောကမှာလည်း ဆရာကြီး မိန့်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း စိတ်ကောင်းရှိရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှ စီးပွားရေးလောကနယ်ပယ်အသီးသီးတွင် စိတ်ကောင်းစေတနာကောင်းနှင့် ရိုးရိုးသားသား သယ်ပိုးနိုင်မှ တိုင်းပြည်ကြီးတိုးတက်သာယာပေမည်။

လူ၏ စိတ်သည် ထိန်းချုပ်ရန်ခက်ပါသည်။ စိတ်သည် ကောင်းမှုထက် မကောင်းမှုတွင် ပျော်မွေ့တတ်သော သဘောရှိသည်။ စိတ်ကို အမြဲတမ်းဆန်းစစ်ထိန်းချုပ်နေရမည်ဖြစ်သည်။ စိတ်ကို လွှတ်မထားဘဲ သတိတရားနှင့်အမြဲဆင်ခြင်နေကြရမည်ဖြစ်သည်။

စိတ်ကို စေ့ဆော်နေသော စေတသိက်၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ကောင်းမှုထက် မကောင်းမှုဘက်သို့ ရောက်ရှိတတ်သည်။ မကောင်းမှုဘက်သို့ ရောက်ရှိပြီး လူသားများကို အကျိုးမပြုသော၊ ပျက်စီးစေသော၊ အပြုအမူအကြံအစည်များဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော သာမကအများအပြားရှိနေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းဥက္ကဋ္ဌ စာရေးဆရာကြီးလယ်တွင်း သားစောချစ်၏ လမ်းညွှန်ချက် အကြံပြုချက်များမှာ လူတိုင်းအတွက် ဘဝ တစ်သက်တာ မှတ်သားစရာများ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီးက "အောင်မြင်ချင်ရင် အောင်စိတ်ကိုမွေးဖို့လိုတယ်" ဖြစ်ချင်သော ဆန္ဒကို အဓိပတိတပ်ပါ။ ပြင်းပြသောဆန္ဒနှင့်အားစိုက်ထုတ်မှု ဝီရိယပေါင်းစပ်လျှင် အခက်အခဲအားလုံးကို ကျော်လွှားအောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု အကြံပြုပါသည်။

ဝီရိယနည်းလျှင်မအောင်မြင်နိုင်ပါ။ မရမနေ အားထုတ်ရန် လိုအပ် ပါသည်။ ဝီရိယရှိလျှင် အရာရာကို အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။ မအောင်မြင် ရခြင်းသည် ကိုယ့်စိတ်ကိုကိုယ် မရနိုင်၍သာဖြစ်သည်။ စိတ်ကိုလျှော့ခြင်း သည် မအောင်မြင်နိုင်သော အကြောင်းဖြစ်သည်။

လူ့ဘဝတွင် စားဝတ်နေရေး အရေးသုံးပါးကို နေ့စဉ်ကြုံတွေ့ဖြတ် ကျော်နေကြရသည်။ အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည့်အခါ အောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်သည်များ ရှိသလို မဖြေရှင်းနိုင်သည်လည်း ရှိကြ ပါသည်။

မအောင်မြင်သည့်အခါ စိတ်လျှော့အားငယ်မနေဘဲ ဆန်းစစ်တတ် ရန်အတွက် ဆရာကြီး၏ လမ်းညွှန်ချက်များမှာ အဖိုးတန်အချက်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ လိုက်နာကျင့်သုံးပါက အောင်စိတ်ကိုမွေး၍ အောင်မြင်နိုင်သူ များ ဖြစ်ကြမှာ ကေနိပင်။

စာရေးဆရာကြီး ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ) ၏ စေတနာစကားများမှာ လည်း လူသားအားလုံးအတွက် လိုက်နာကျင့်ကြံသင့်သော အချက်များဖြစ်နေ သည်ကို တင်ပြအပ်ပါသည်။

ဆရာကြီးက လူများသည် ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားရုန်း ကန်ရာတွင် စနစ်တကျရုန်းကန်တတ်၊ ကျင်လည်တတ်ရန် လမ်းညွှန်ပေးခဲ့ ပါသည်။

လူတို့သည် မိမိကိုယ်မိမိ ယုံကြည်ရပါမည်။ ယုံကြည်မှုလည်း ကိုယ် လျှောက်မည့်အဝခရီးလမ်းကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့လျှောက်လှမ်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မိမိကိုယ်ကို မိမိထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်းရှိရပါမည်။ သို့မှသာ မိမိသွားလို

ရာခရီးကို တည့်တည့်မတ်မတ်လျှောက်လှမ်းနိုင်ပြီး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ကို ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိကိုယ်မိမိ ဝေဖန်သုံးသပ်ရပါမည်။ သို့မှသာ အမှန်တရားကို ရှာဖွေတွေ့ရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တရားကို ရှာဖွေတွေ့ရှိမှလည်း လမ်းမှန် ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့လျှောက်လှမ်းနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိကိုယ်ကို မိမိတိုးတက်အောင်မြင်စေရန် ဖြိုးထောင်ရမည်။ ထိုကဲ့ သို့ ပျိုးထောင်မှလည်း အောင်မြင်ခြင်းပန်းတိုင်ကို အလွယ်တကူ လျှောက် လှမ်းနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မိမိလုပ်ရမည့်အလုပ်မှန်သမျှ ဦးတည်ချက်ရည်ရွယ်ချက်ရှိရပါမည်။ ဦးတည်ချက်မရှိပါက တက်မ မပါသည့် လှေကဲ့သို့ ရောက်ချင်သည့်နေရာ ရောက်မည် ဖြစ်သည့်အတွက် လိုရာခရီးမရောက်ဘဲ ဖြစ်နေပါမည်။ ရည်ရွယ်ချက် ဦးတည်ချက်မရှိလျှင် အရာနှင့်တူနေမည်ဖြစ်သည်။

မိမိပြုလုပ်သမျှသည် ပြည်သူလူထုအတွက်ဆိုသည့် ပရဟိတစိတ် ထားနှင့်လုပ်ဆောင်တတ်ရမည်။ ကိုယ်ကျိုးကိုရှေ့တန်းမတင်ဘဲ အများ အကျိုးဆောင်ကိုယ့်အကျိုးအောင်ဆိုသည့် အချက်ကိုခံယူ၍ ကျင့်သုံးရန်လို အပ်ပါသည်။

မိမိနေထိုင်ရာ ကမ္ဘာမြေကြီးကို ကျေးဇူးတင်စွာ ကယ်တင်ရမည့် အကြောင်းတရားများကို စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ကမ္ဘာမြေကြီးလှပ၍ ထာဝရရှင်သန်စေရန် စောင့်ရှောက်နေရပါမည်။

မိမိပြုလုပ်သမျှသည် ယခု ကောင်းနေမှနှောင်းကောင်းမည်ဆိုသကဲ့ သို့ ယနေ့ကောင်းတာလုပ်မှ နောက်နေ့ကောင်းမှာဖြစ်သည်။ ယခု ဘဝ ကောင်းတာလုပ်မှ နောင်ဘဝ ကောင်းမည်ဖြစ်ပါသည်။

လောက၌ တစ်ဦးတည်းနေ၍မရ။ လူပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများ လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း ရကြောင်းတရားများကိုလည်း မျှဝေပေးလိုပါ သည်။

၁။ ဒါန ။ ။ မိတ်ဆွေကောင်းရရန် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းကို တတ်နိုင်သမျှ လုပ်ဆောင်နေရမည်။

- ၂။ ဝေယျာဝစ္စ ။ ။ မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းရရန် ပီယဝါစာ ချစ်စဖွယ် သောစကားကို ဆိုတတ်ရပါမည်။
- ၃။ အတ္တစရိယ ။ ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကျိုးထက် သူတစ်ပါးအကျိုး ကိုဆောင် တတ်သူ ကူညီတတ်သူ ဖြစ်ရပါမည်။
- ၄။ သမာနတ္ထတာ ။ ။ လူတိုင်းကို လေးစားမှု၊ ချစ်ခင်မှု၊ တန်းတူထား၍ ဆက်ဆံရပါမည်။

လူ့ဘောင်လောက၏ ဘဝလမ်းခရီးလျှောက်လှမ်းရာတွင် တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦးဆက်ဆံကြရာ၌ စကားပြောဆိုမှုမှာ အလွန်အရေးပါပါသည်။ မြန်မာစကားပုံများတွင်ရှိသည့်အတိုင်း “စကားမပြောတတ်လျှင် ဆဲသလို” ဖြစ်တတ်သည့် သာဓကများရှိခဲ့ပါသည်။ သို့အတွက် လူအချင်းချင်း ဆက်ဆံ ပြောဆိုသည့်အခါတွင် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် သတိထားရမည့်အချက် (၄) ချက်ကိုလည်း ရေးပြလိုပါသည်။

- ၁။ တစ်ဖက်လူကောင်းစွာနားလည်စေရန် ပြောဆိုတတ်ရပါမည်။
 - ၂။ ချစ်ခင်နှစ်သက်ဖွယ်စကားများကိုပြောဆိုတတ်ရပါမည်။
 - ၃။ မှန်ကန်သောစကားကိုသာ ပြောဆိုတတ်ရပါမည်။
 - ၄။ ပြောသည့်စကားတိုင်းသည် တရားမျှတမှုရှိရပါမည်။
- အထက်ပါအချက်များအတိုင်း လိုက်နာပြောဆိုပါက လူတစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ဆက်ဆံပြောဆိုရာတွင် မုချအောင်မြင်မှုရမှာသေချာပါသည်။ လူသားအားလုံးအတွက် အရေးကြီးဆုံးအချက်ဖြစ်သော ပြည့်စုံ ချမ်းသာသောဘဝများ ပိုင်ဆိုင်ကြစေရန် နည်းလမ်းကောင်းများကိုလည်း မှတ်သားရပါမည်။

- ၁။ လူတို့သည်ပျင်းရိမနေဘဲ ထကြွလုံ့လဝီရိယ ရှိရပါမည်။
- ၂။ မိမိတို့ရပြီးသားစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းတတ် ရပါမည်။
- ၃။ မိမိတို့ အကြံကောင်းဉာဏ်ကောင်းများပေးနိုင်သော မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းများနှင့် ပြည့်စုံရပါမည်။
- ၄။ မိမိပိုင်ဆိုင်သော ငွေကြေးဓနများအား အစစချွေတာ စုဆောင်း ခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်းများ ပြုရပါမည်။

ကျွန်တော်တို့လူသားတိုင်းသည် ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ပုံစံမျိုးစုံ နှင့် လှုပ်ရှားနေကြပါသည်။ ဆန်းစစ်ကြည့်ရာတွင် အဝကို လွယ်လွယ်နှင့် စနစ်တကျမရှိဘဲ ဖြစ်သလို၊ ကြုံသလို ဖြတ်သန်းနေကြသူများမှာ အခက် အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။

စနစ်တကျနှင့်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူများမှာ အောင်မြင်နေကြ သည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။

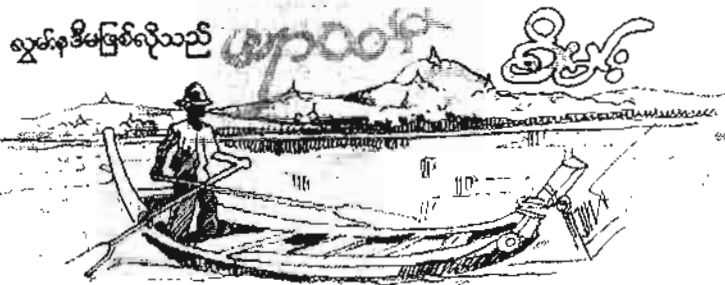
ဆရာတော်ကြီးများ၏ ဘုရားဟောတရားများကို အခြေခံ၍ လူသားများအတွက် လမ်းညွှန်ဟောပြောပြသနေကြသည်ကို လိုက်နာဆောင် ရွက်နေကြသည်များကိုတွေ့မြင်ရပါသည်။ “တရားစကား နေ့တိုင်းကြားက သိဉာဏ်မွေးလက် ဉာဏ်ရည်တက်၏” ဟူ၍ မှတ်သားရပါသည်။

ထိုနည်းတူ အသိပညာရှင်ကြီးများ၏ အဆိုအမိန့်များ၊ စာပေပညာ ရှင်တို့၏ ဘဝနေနည်း၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နည်းများ၊ လမ်းညွှန်ပြသချက် များကို ဘဝလမ်းညွှန်အဖြစ်ခံယူသင့်ပါသည်။

ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လူသားတိုင်း အသိဉာဏ်မွေးလက်၊ ဉာဏ် ရည်ထက်၍၊ တိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် ကောင်းကျိုးများကို ပေးစွမ်းနိုင် ကြပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ ။

* * * *

မောင်မောင်အေးမြင့် (လှိုင်)

(မြစ်ကြီး ဧရာဝတီ)¹ × အော့အော့အေး ဧရာဝတီ × မြစ်ကြီး ဧရာဝတီ
 × (ရေလောနီလေပိုင်းတော့ ငွေလှိုင်းတွေ ဖွေး ဟေဟေဟေဟေဟေးဟေး)¹
 × တစ်ဖက်ကမ်းဥေက ဗေဒါပြင်ဆီ×လှေလောင်းပေါ်မှ ဗေဒါပြင်ဆီ×
 လှေလောင်းပေါ်က ကိုရွှေတံငါသည်×ဟိုလေလာပြီ ပိုက်ကွန်တချီချီ×လှေ
 လောင်းပေါ်က ကိုရွှေတံငါသည်×ယိုလေယီးလေ ယိုယီးလေ (လှေလေ)¹

အဆိုတော်ရုပ်ရှင်မင်းသမီးကြီး အကယ်ဒမီမြင့်မြင့်ခင်၏ မရိုးနိုင်
 သောတေး “မြစ်ကြီးဧရာဝတီ” သီချင်းလေး အိမ်ရှေ့လော်စပိကာမှ လွင့်ယုံ
 လာသည်။ လာမည့် တန်ဆောင်တိုင်လပြည့်နေ့ နိဗ္ဗာန်ဈေးပွဲတော်အတွက်
 အကြိုအစည်းအဝေး ကျင်းပမည့်နေရာ ကျွန်မနေထိုင်သော “စိမ်းသည့်မြေ”
 ခြံဝင်းရှေ့ မင်္ဂလာဒုံလော်ကာရွာညနေခင်းလေးဖြစ်သည်။

လွမ်းနီ

သက်ရှိဖြစ်စေ၊ သက်မဲ့ဖြစ်စေ၊ သည်ကမ္ဘာတွင် တန်ဖိုးသိဦးတော့
 မမြင်မီ၊ သတိမပြုမိတတ်သည်မှာဓမ္မတာ။ မရှိမှ တောင့်တ ရှိက ကြောင့်ကျ
 သည်။ ကဗျာဆန်လျှင် ‘လွမ်း’ တတ်ကြသည်။ သို့သော် ‘လွမ်း’ စကားသုံး
 လုံးသည်နှင့် “မိမိနှင့်အတူမရှိခြင်း”၊ သို့မဟုတ် “ထာဝရမမြင်နိုင်ခြင်း”
 သဘောဆောင်၏။ မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝသယံဇာတများဖြင့် “စိမ်း
 သည့်မြေ” ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာထွန်းရာ ယဉ်ကျေးသော

စာနာသော သတ္တိရဲစွမ်းရှိသော နှလုံးရည်လက်ရိုးရည်ပြည့်သော အုပ်ချုပ်သူ
 မင်းအဆက်ဆက်နှင့်တကွ၊ ဤသတ္တိထူးများပိုင်ဆိုင်သော “မြန်မာ”၊ “သခင်
 မျိုး တို့ဗမာ” သူရဲ ကောင်းများ ချစ်ကြည်စွာနေထိုင်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်မှာ
 ရာဇဝင်ရှိသည်။ တောတောင်များ၊ ရေချို၊ စိန်တွက်၊ တင်းတိုင် ‘သဘာဝ’
 ရှိ၏။ ၎င်းတို့သည် ‘လူ’ နှင့်အကြောင်းအကျိုးပြု၍ ကညမညအပြန်အလှန်
 လူနှင့် ဝန်းကျင်အရည်သက်ရှင်ရပ်တည်၊ ကောင်း၊ ဆိုးပြုနိုင်သည်မှာ
 လက်တွေ့ဖြစ်၏။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟသည် မိမိနှင့် မိမိမျိုးနွယ်ကို
 ရေရှည်မစောင့်ရှောက်ဟု ဆင်ခြင်အပ်၏။ ‘ဖွံ့ဖြိုးမှု’ သည် ‘စာလုပ်’၊
 ‘ပတ်ဝန်းကျင်’ သည် ‘မိမိတည်ရာဝန်းကျင်’ သည်တော့ ဖွံ့ဖြိုးမှုဟူသည်
 ဝန်းကျင်ကို နစ်နာစေသည့်နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးရှိစေလျှင် ရှိသည့်
 အတိုင်းအဆနှင့်အမျှ ပို၍ ဆင်ခြင်အပ်သည်။

နာဂစ်ဒိုင်ယာရီ

၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ည မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖိုးမှောင်
 သောည။ မိုင် ၁၃၀ နှုန်း အဆင့် (၃) ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ် ‘နာဂစ်’ ၏
 အပြင်းစားရိုက်ချက်၊ ဒေသသေဆုံးဦးရေ ၁၃၈,၃၆၆၊ ထိခိုက်သူ လူ ၂, ၄
 သန်းခန့်၊ အဖျက်အစီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံခန့်ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။
 ဤသည်ထက်ဆိုးသည်က နောက်ဆက်တွဲစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ လူမှုရေး၊ စားဝတ်
 နေရေး၊ လပွတ္တာတစ်မြို့နယ်တွင်ပင် လူရှစ်သောင်းခန့်၊ ကျွန်မဇွေးဌာနီ
 ဘိုကလေးမြို့နယ်၌ လူတစ်သောင်းကျော်သေဆုံး၍ ၅,၅၀၀ ခန့် လူပျောက်
 မှတ်တမ်းတွေ့ရသည်။

ဧရာဝတီ

မြန်မာတို့မှီခိုအသက်ရှင်ရာ ‘မိခင်ဧရာဝတီ’ သည် မြောက်ဖျား
 ဒေသ မေခ-မလိခ မြစ်ဆုံမှာ ပေါင်းစည်းရာမှ တောင်ဖက်သို့စီးဆင်းလာရာ
 သွေးကြောများသဖွယ်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် ခွဲပြားစီးဆင်း၏။ အနောက်
 မှ အရှေ့သို့ ရည်တွက်လျှင် မြစ်မဧရာဝတီမှာ၊ ပုသိမ်မြစ်၊ တက္ကသောင်းမြစ်၊
 ရွှေးမြစ်၊ ပြန်မလော့မြစ်၊ ပြင်စလူမြစ်၊ ဧရာဝတီမြစ်နှုတ်ခမ်း (ကျော်ဇရွာ

တည်ရာဖြစ်)၊ ဘိုကလေးမြစ်နှုတ်ခမ်း၊ ဖျာပုံမြစ် အမည်များဖြင့် ပင်လယ်သို့ စီးဝင်သည်။

သောက်ရန် ရေချို၊ သားငါး သားပေါက်မြေ၊ သစ်တောများ၏ ရေဝေရေလဲ၊ မြောက်စွန်းမြန်မာ၏ ရေအရင်းအမြစ်၊ စပါး ပဲယာ မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း၊ ရေသွင်းမီခိုရာ ဧရာဝတီ၊ ဧရာဝတီရင်းမြစ် ရေဝေရေလဲ 'မြစ်ဆုံ' ကချင်ပြည်နယ်၊ ကျေးဇူးများသော မိခင်မှ ရေအားလျှပ်စစ်ထုတ်ရန် ဆည် ဆောက်မည့် မြစ်ဆုံစီမံကိန်းကို တိုင်းရင်းသားပြည်သူဆန္ဒဖော်ထုတ်ရာမှ ယခု သမ္မတလက်ထက်ရပ်ဆိုင်းထားသည်ဆိုသည့် ဧရာဝတီ။

ဧရာဝတီမြောက်ဖျား 'တန်ဖဲ' ရွာမှသည်၊ တောင်ဖက် 'မြစ်ဝကျွန်းပေါ်' REAM စီမံကိန်းရွာ 'ကျော်ဇံ' အထိ (၁၁) နေရာကို SEA "Strategic Environmental Assessment" "ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာမှုတိုင်းရင်းသားခြင်းဗျူဟာ" ကို ဆောင်ရွက်ကြရန် "MEENet" နိုင်ငံခြားအသင်း (မဲခေါင်ပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟကွန်ယက်)၊ POINT (ရန်ကုန်)၊ REAM (ရန်ကုန်) စီမံရောင်စို (မန္တလေး)၊ NGO (အစိုးရမဟုတ်သော မြန်မာအသင်း) ၃ သင်းပေါင်း၊ ၄ သင်း သဘောတူကြသည်။ ဒေသခံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်ကိုယ်တိုင်ရေး သုတေသနပြုသည်။

Community Based Strategic Environmental Assessment
CSEA ပုံစံ အားလုံး အသုံးပြုကြသည်။
ကျောက်စင်မြစ်ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာမှုတိုင်းရင်းသားခြင်းဗျူဟာ SEA ကို ပုံစံမြို့ Golden Garden Hotel ၌ နှစ်ရက်ဆောင်ရွက်သည်။ ဗျူဟာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ -

- ၁။ ယနေ့ဧရာဝတီ သက်ရှိသက်မဲ့ ဖြစ်စဉ်ကို သုံးသပ်ခြင်းဗျူဟာ
- ၂။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက်ပြင်ဆင်မှု
- ၃။ ဧရာဝတီကိုမိုတင်းနေသူလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ယနေ့ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေအဆင့်ကို ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုမူမျှဝေရန်
- ၄။ လူထု SEA လှုပ်ရှားမှုများကို ကွန်ယက်ဖြန့်ကျက်မျှဝေရန်ဖြစ်သည်။

ဦးစွာ "ကျော်ဇံရွာ" မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၊ ရေလမ်းကြောင်းများမှာ "မြို့နယ်နှစ်စပါးရေသွင်းစီမံကိန်း" ကြောင့် ဧက ၇၀၀ ကျော်မူလရေလမ်းကြောင်းများပျောက်ပြီး လမ်းကြောင်းသစ်များပေါ်ခြင်းကို ၁၉၈၉-၉၀ ၌ ထင်ရှားမြင်နိုင်သည်။ တဖန်ကျော်ဇံရွာဘေးစီးနေသော ဧရာဝတီ (ဒေသအခေါ်) 'ဝါးရခိုင်မြစ်' မူလ နှစ် ၅၀ ခန့်က ပေ ၄၅၀ မှ ယခု ၁၁၀ ပေသာရှိတော့သည်။ ချောင်းခြောက်၊ ရေခန်း၊ ငါးနည်းမှုအပြင် အနည်ကျ၊ ဆားငန်ရည်စီးခြင်း၊ အနည်းငယ်ပိုလာသည့်အပြင်၊ ဆန်စက်သစ် ၂ ခုမှ ရေဆိုး၊ စပါးခွံနှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို စပါးခွံစက်ရုံမှ စွန့်ရေတွင် ကမ္ဘာ့ချောင်းတွင်းသို့စီးသည်။

'ဘူးကျွန်းရွာ' ရေနံချောင်းမြို့နယ်ကိုပါ REAM ကကြပ်မတ်ကူညီ၏။ ဧက ၄၀၀ ကျော် မြေပြိုခြင်း၊ ရေကောလာခြင်း၊ ဆောင်းတွင်းရေကြောင်း သွားရန်ခက်ခြင်း၊ လူငယ်များမြို့တွင်းသို့အလုပ်အကိုင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ထင်းကိုမန်းကျည်း၊ တောကင်ပွန်းဖြင့်သုံးရာမှ အသစ်ပေါ်လာသော အုတ်ဖုတ်ခြင်းမှ မီးဖိုထင်းမှ စီးပွားထင်းအဖြစ် သုံးသည်ကို တွေ့လာရသည်။

၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် သကြားစက်၊ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ၊ အိသနော၊ နီကယ်၊ အထပ်သားစက်ရုံ (၂၀၁၀) ခုနှစ်တွင် စတင်ရာ သစ်ဝါးငါးရှားသည့်အပြင် စက်ရုံထုတ်ရေဆိုး ကန့်ချောင်းအနီး မြက်နံနားဘောင်ပြု၍ မြောင်းပေါက်ဖောက်ရေဆိုးဧရာဝတီသို့စွန့်သည်။ လုပ်သားလစာလည်း မူးယစ်ဆေးဝါးဖြင့် မတင်၊ ကန်တွင်ငါးမရှိ၊ စက်ရုံလူမှုအဖွဲ့အစည်းက ဖွံ့ဖြိုးမှုအမည်ခံ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး Great Wall ခေါင်းထောင်ချိန် ရွာသားဒေသခံနှင့် ဧရာဝတီပါးပိန်၊ ခါးလိမ်၊ ငါးပေါက်ကုန်း၊ ဂွာ၊ တီး၊ ချိုင့်၊ ဖျံ၊ ချည်။

"ရှိမ်းမကား" ရွာ၊ မင်းကုန်း-ကျောက်မြောင်းမှာ ရွာ ၆၀ နှင့်ဆက်သောနေရာ၊ မင်းတုန်းမင်းဆက် တောထိန်းဧရိယာနှစ် ၁၅၀ ကျော်ကာလ၊ ဧရာဝတီလင်းပိုင်၊ ရွှေသမင်တို့မြူးတူးသည့်နေရာ၊ ယခု ဘက်ထရီရှော့တိုက်ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးအဆိပ်ပုလင်းချခြင်းတို့ကြောင့် ပုဇွန်ငါးပေါလော မျောက် ငါးတင်မက ငါး၏ အစာလှေ့ပါသေစေသည့်အပြင် လင်းပိုင်များ ပါသေဆုံးသည်။ သောက်ရေသန့်ရှင်းပါးခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းခြင်း၊ စိုက်ရေ ပြဿနာရှိခြင်း၊ မိုင်းခွဲ၍ မြစ်ရေညစ်ညမ်းခြင်း၊

အမှိုက်ရေဆိုး၊ သစ်တောပြုန်းခြင်း၊ သဲတူးစက်များကြောင့် သောင်ထွန်းခြင်း၊ ရေကြောင်းကောခြင်း၊ ပြောင်းခြင်း တို့ဖြစ်ပေါ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးအလင်း လိုသည်။

သံဘိုကျွန်းရွာ၊ ညောင်ပင်သာရွာ၊ ပုသိမ်ကြီးမြို့နယ် မန္တလေးတိုင်း ကား၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် မြေပြိုခြင်းများ ထင်ရှားလာသည်။ မူလ ညောင်ပင် သာတွင် လူမျိုးခြားမရှိ။ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများရှိရာ၊ ယခု Great Wall မှ စီမံကိန်းမြေသိမ်းသည့်အပြင် ရေတားများဆောက်ရာ၊ သံဘိုကျွန်းသာမက၊ စစ်ကိုင်း၊ မန္တလေးဒေသများရေစီးကြောင်းပြောင်းလဲသွားမည်၊ တံတားထိုးရ မည်ကို ဒေသခံများ စိုးရိမ်နေကြသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်မှ မိုင်းမြှုပ်ထားခဲ့ သည့် သင်္ဘောရာကျော်ပြန်ဖော်သဖြင့် အောက်ခြေမြေမတည်မြဲခြင်းဖြစ်နိုင် သည်ဟု ရွာခံတို့ ဆိုကြသည်။

“ဆာတိုး” တောင်အင်း၊ မင်းရာ မန္တလေးစက်မှုဇုန် စက်ရုံမှ ရေဆိုးများ၊ ဓာတုစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ တောင်အင်းသို့လည်းကောင်း၊ ဒုဌာတီ မြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ညစ်ညမ်းရေဆိုးစီးနေသည်မှာ အနံ့ပင်မခံနိုင်အောင် အထင်အရှားဖြစ်သည်။ ၁၉၉၀ စက်ရုံတည်အပြီး ကြာကန် ပျောက်ပြီး အမွှေးထူခြင်မျိုးများဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မင်းရွာရေဆိုးကိစ္စ သက်ဆိုင်ရာသို့ စာတင်ပြီး သုံးကြိမ်လာကြည့်ပြီးသော်လည်း ပြောင်းလဲမှု မရှိဟု ဆိုသည်။

“ဆံမြိတ်ခုံဆိပ်ကမ်းညောင်ပင်သာရွာ” တံတားဦးမြို့နယ်မှာ မန္တလေး-မြင်သာစက်မှုစီမံကိန်း MMID ကုမ္ပဏီ ဧက ၁၀,၈၀၀ သိမ်းပြီးနှစ် ၃၀ စီမံကိန်းစနေပြီဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ဧက ၂ သိန်း သိမ်းပြန်သည်။ MMID ကုမ္ပဏီတစ်ခုတည်းကပင် စင်ပြိုင်မရှိ၊ ဖွံ့ဖြိုးစေသဖြင့် ရွာများ မိမိတို့ လျော်ကြေး (ရောင်းရငွေ) မှာ ယခု TV၊ ဆိုင်ကယ်မျှသာ ရှိသည်။ ငွေလက်ထဲမမြဲ။ အဓိက နေရာ၊ စိုက်စရာ၊ လုပ်စားရာ ပျောက်ဆုံးသည်။ မရောင်းဘဲတောင့်ခံနေသူ (၇) အိမ်ခြေခန့်မှာ အလွန်ဆုံးတစ်ဦးလျှင် ၇ ဧကစီခန့်ကျန်သည်မှလွဲ၍ ပြည်သူတို့ ဘုံပျောက်၊ ထမင်းအိုးလည်း ပျောက်ခဲ့ပြီဆိုသည်။ ဧရာဝတီလင်းပိုင် ၁၀ ကောင်ခန့်သေသည်။ ရေလယ် ကျွန်းနံပါတ် (၃) မရှိတော့၊ လယ်ရှင် မြန်မာတို့ စိုက်စရာ၊ စားစရာ လယ်မဲ့၊ လက်မဲ့ ငွေယူမိသည်ကို နောင်တရသည် ဆိုသည်။

ညောင်ပင်သာရွာ ရေနံချောင်းမြို့ ၁ ဧက သိန်းနှစ်ဆယ်ဖြင့် သိမ်း သည့်မြေဧက ၁၈၀ ရှိသည်။ ယခင်လင်းပိုင် ပျော်ရာမြစ်မှာ မြေပြိုခြင်း၊ ရွာပြောင်းရခြင်းများအတွက် စားရေးနေရေးခက်ပြီး တောင်းယက်ပညာ ဖြင့် အသက်ဆက်နေရသောဘဝ၊ ပင်းနှင့်ဧရာဝတီမြစ်ဆုံရာမှာလည်း သောင်ထွန်းပျောက်ကွယ်ပြီကို မှတ်တမ်းများဖြင့်ကြားသိရ သည်မှာ စိတ်ချမ်းသာစရာမရှိပေ။

အပင်နှင့်သတ္တဝါလူမျိုးနွယ် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမျိုးဆက်များ ရှင်သန် ကျန်းမာရန် “ဆုံးရှုံးလျှင် ပြန်မရနိုင်တော့သော အခြေတန်သဘာဝ သယံဇာတ” များမှာ မိမိတို့ ရပ်တည်မှီတင်းရာ “ဘူမိနက်သန် မြန်မာ့ မြေ၊ ရေ၊ တော၊ တောင်၊ သယံဇာတ၊ အတိုင်းအတာ အကန့်အသတ်ရှိသည့် တွင်းထွက်များ” ဖြစ်၍ မိမိခဏတာ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မျိုးဆက်အများရေရှည်ဖွံ့ဖြိုး ပိုင်ဆိုင်မှု လဲဝံ့၊ မလဲဝံ့၊ လဲသင့်၊ မလဲသင့်ကို “တာဝန်ခံမှု” (Accountability) နှင့် တာဝန်ယူမှု (Responsibility) ဖြင့် ဆင်ခြင်တုံတရားစိုးမိုးသော၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားတတ်သော စိတ်ဓာတ်၊ ဓာသိ၊ သတိ၊ ဉာဏ်ပညာ ဦးဆောင်မှုဖြင့်သာ ထိန်းနိုင်စေရန်ရှောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဧရာဝတီမြစ်ကြီး ကောပြီးမှ လူပယောဂ နောင်တရနေပါက အကျိုးမရှိ။ သေဆုံးသွားမှ လွမ်းနေ၍လည်း တချည်းနှီးမို့ ဧရာဝတီကို လွမ်းစရာမဖြစ်စေလိုပါ။ မလွမ်းရကောင် ဧရာဝတီစီးမြစ်စီးသာပါစေ။ နိုင်ငံသားတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိပါသည်။

* * * *

စိမ်း

- * တူရာသီခွင်
ကြည်လင်သန့်ရှင်း၊ မိုးလေကင်း၍
သီတင်းကျွတ်ခဲ့ပါလေပြီ။
- * စန်းလပုဏ္ဏမီ
အသဝနီနက္ခတ်၊ ကြယ်ရံပတ်လို့
လွတ်လပ်စွာလင်း၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
ညခင်းသာယာပါပေ၏။

သီတင်းကျွတ်လသည် မြန်မာလများ၏ ခုနစ်ခုမြောက်လ ဖြစ်သည်။ သီတင်းဝါလကင်းလွတ်သည်ကို အစွဲပြုကာ သီတင်းကျွတ်၊ ဝါကျွတ်ဟု ခေါ်ဆိုနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ရာသီခွင်မှာ တူရာသီဖြစ်၍ အသဝနီနက္ခတ်နှင့် စန်းယှဉ်သည်။ ညချမ်းအခါ ကြယ်တာရာတို့ အကွယ်အကာမရှိ လွတ်လပ်စွာ လင်းလက်၍ ချမ်းမြသာယာလှပါသည်။ သီတင်းကျွတ်လကို ရှေးအခါက “သန်တူလ” ဟုခေါ်ဆိုကြသည်။ “ဝါကျွတ်ချိန်ခါ ပြည်မြန်မာဝယ် ပလ္လင်ဆေးမိုး ရွာသွန်းဖြိုး၏ဟု အဆိုရှိခဲ့သည်။

မှန်ပါသည်။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့မှ ဝါဆိုဝါကပ်ခဲ့သော ရဟန်းသာမဏေတို့သည် သုံးလပြည့်မြောက်သည့် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့တွင် ဝါကျွတ်သည် သီတင်းကျွတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ပလ္လင်ဆေးမိုးရွာသွန်းဖြိုးပြီးသောအခါ နှင်းပွင့်နှင်းစက်လေးများ ကျရောက်

လာပါတော့သည်။ မိုးကြိုးတစ်လှည့် နှင်းတစ်လှည့် ကျရောက်လေ့ရှိပြီး နှင်းဖြိုင်ဖြိုင်ကျသောနှစ်၌ ဆောင်းသီးနှံများ အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလေ့ရှိသည်။ သီတင်းကျွတ်လကို “သန်တူလ” ဟု ခေါ်ဆိုရခြင်းကား သန်ဟူသည် ကောက်နှံစပါး၊ တူ-ဟူသည် တူသည် ထောင်သည် မတ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပါသည်။ သန်တူလဟုဆိုသော ဝါကျွတ်ချိန်၍ ကောက်နှံစပါးများ ထူထူထောင်ထောင်နှင့် ထကြွသောလဟု ဆိုလိုပါသည်။

လယ်မြေတစ်ကြော
ဖြရောင်နှောလျှင်၊ ကောက်ပင်စပါး
ဝတ်ဆံများပြည့်၊ လှုပ်ရှားယိမ်းနွဲ့
ကကြိုးဖွဲ့နေ၊ မြောက်လေသုန်သုန်
ကြာပဉ့်ပွင့်၊ ချပ်လွှာဝင့်လျက်
ငြိမ်သက်ကန်ရေ၊ ရနံ့တွေနှင့်

ထုံဝေသင်းပျံ့နေလေ၏။ မှန်ပါသည် မြန်မာပြည်၏ ရာသီဥတုသည် ဝါကျွတ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အဇ္ဈောပြင် ထက်ကောင်းကင်ဝယ် မြရိပ်မိုးသားတို့ လင်းလပ်နေပါသည်။ တိမ်တောင်တိမ်ခဲတို့သည် ယျိုမြစ်သစ်လွင်သောအဆင်းနှင့် ပြာလွင့်စပြုနေပါသည်။ နေရောင်ခြည်လေးများသည် ဖြူလွလွနှင့် ဖြာကျနေပါသည်။ ခြေခင်းလက်ခင်းသာယာသောအချိန်အခါလည်း ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံအနှံ့အပြားလယ်ကွင်းကြီးများမှာ ဝတ်ဆံများဖြင့် မကြာမီပြည့်လျှမ်းလာတော့မည့် စပါးပင်ကြီးများကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ လေယူရာတိမ်း ယိမ်းနွဲ့လှုပ်ရှားနေသည့် စပါးပင်များကြားမှ တိုက်ခတ်လာသော လေပြေလေညှင်းလေးကို ရှိုက်ရှိုက်ခွင့်ရသူအဖို့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ လန်းဆန်းစေသည်။ နွေရာသီက ပက်ကြားကွဲများဖြင့် အကျည်းတန်နေသော ရေအိုင်၊ ရေကန်ကြီးတို့သည်ကား ဝါကျွတ်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကြာပန်းရနံ့ ထုံသင်းပြန့်၍ ငြိမ်သက်တည်နေ ကန်ကျက်သရေကို ဆောင်နေကြပါသည်။

ဝါကျွတ်ကာလ သီတင်းကျွတ်လ၏ ရာသီပန်းသည်ကား ကြာပန်းဖြစ်ပါသည်။ ကြာဖြူ ကြာနီ ကြာညို ကြာပဒုမ္မာနှင့် ပုနွှဲကြာဟု ကြာမျိုးငါးပါးရှိပါသည်။ ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်လျှင် ကြာပန်းများ ပွင့်လေ

ရှိသည်။ ပြည့်လုံနေသော ရေကန်ရေအိုင်ကြီးများ၌ အလှပေါ်အယဉ်ဆင့် ပွင့်နေသော ကြာပန်းများကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ကြာပန်းကို မြန်မာတို့က နှစ်သက်ကြသည်။ မြတ်နိုးကြသည်။ အလေးဂရုပြု အထွတ်အမြတ်ထားကြသည်။ ကြာသင်္ကန်းချုပ်၍ လှူဒါန်းကြသည်။ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ဘုရားငါးဆူ ပွင့်မည့်အကြောင်း ကြာပန်းကြာပင်ကြည့်၍ မိုးနတ်ဗြဟ္မာကြီးများက နိမိတ်ဖတ်ခဲ့ကြသည်။ ရှေးအဆိုတို့ကလည်း “ငါးရောက်ထင်ရှား စောဘုရားတို့ ငါးပါးအညီ ပွင့်တန်သည်ဟု ငါးမည်မိုးနတ် နိမိတ်ဖတ်သည် မချွတ်ကမ္ဘာ ပွင့်ရာသော်” ဟု စပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ကကုသန်စသော ဘုရားလေးဆူပွင့်တော်မူပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အရိမေတ္တယျ ဘုရားရှင်တစ်ဆူသာ ပွင့်ရန်ကျန်ပါတော့သည်။ “စံပယ်တဲ့လေးရဲ့ မလေးငယ် မပန်ထိုက်လို့ပန်း ပြတ်ခိုက်ကြုံ အပွင့်ရယ်ကုန် တစ်ငုံတော့ ကျန်ပါသေး၊ ပန်ချင်သူနဲ့နဲ့နှောင်းရယ် ဆံကေသာပျော့ပျော့ပြောင်းကို ခေါင်းဖီးခဲ့လေး” ဟု ပွင့်တော်မူမည့် ဘုရားရှင်ကို လက်လွှတ်မခံ ဖူးမြင်နိုင်ရန် တောင်မြို့ဝန္တာရုံဆရာတော်ဘုရားက စပ်ဆိုအသိပေးခဲ့ပါသည်။ ကြာပန်းနှင့်စပ်၍ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံကြီးများ၌ ကြာပန်း လေးပွင့်နှင့် ကြာပင်တစ်ငုံကို ကြိုးတစ်ချောင်းဖြင့် စည်းထားချည်ထားသည့်ပုံကို တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ကြာပန်းငါးခိုင် ကြိုးချည်ထားသည့် အမှတ်တံဆိပ်ကို (တံဆိပ်တုံးကို) သာသနာ့ဝန်ထမ်းများအသုံးပြုလေ့ရှိကြသည်။

ပွင့်တော်မူပြီး ဘုရားရှင်လေးဆူတို့တွင် ဂေါတမဘုရားရှင်သည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၉ ခု၊ ၇ ဝါမြောက်ဝါကို တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါဆိုဝါကပ်တော်မူပါသည်။ “ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထက်အာကာစွန်း ဝတီနန်းမှ မြန်းကြွလာရာ၊ ဝင်းဝါထိန်ညီး၊ ရောင်စုံမီးနှင့်၊ ကြိုဆီးဆင်ယင် မီးသဘင်စွဲ၊ မြင်းမိုရ်ပွဲကို ဆင်နွဲ့ ပူဇော်ကြပါ၏” ဟု စပ်ဆိုထားရာ ဝါကျွတ်သောအချိန်အခါဝယ် မီးထွန်းပွဲတော်ကို မြန်မာပြည်အနှံ့အပြား စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပကြပါသည်။ ထိုပွဲတော်ကို မြင်းမိုရ်ပွဲတော်၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ နတ်ဗြဟ္မာများခြံရံ၍ သက်သေနဂိုရ်လူပြည်သို့ ပြန်လည်ဆင်းသက်၍ ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြကာ အပူဇော်ခံခဲ့ပါသည်။ လူ့ပြည်မှ ဘုရားမင်းမြတ်နှင့်

တကွ တိုင်းသူပြည်သားအပေါင်းတို့က ဆီမီးတို့ဖြင့် ထွန်းညှိပူဇော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝါလကင်းလွတ် သီတင်းကျွတ်ချိန်အခါဝယ် ရဟန်းအချင်းချင်း တစ်ပါးနှင့်တစ်ပါး မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားသံသယရှိလျှင်ရှိခြင်းဟူသော အကြောင်းသုံးမျိုးဖြင့် ဖိတ်ကြားခြင်း၊ အပြစ်ဝန်ခံခြင်း၊ နောင်အခါမပြုပါနှင့်ဟု သနားစိတ်ဖြင့် မထေရ်ကြီးက ဆုံးမတိုက်တွန်းခြင်း ပြုလုပ်ရပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကို ပဝါရဏာပြုသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်းကို ပေးလှူပါက ဒါနကောင်းကျိုးပို၍ ကြီးပါသည်။ ပဝါရဏာပွဲကျင်းပသကဲ့သို့ ဝါကျွတ်သောအခါ အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့များလည်း ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။

“မိဘဆရာ၊ သက်ကြီးဝါကို ၊ ဆယ်ဖြာလက်မိုး ဦးနှိမ်ကျိုး၍၊ ရှိခိုးသမ္မ၊ ဝါရဝပြုကာ၊ ညီညာဖြဖြ ကန်တော့ကြ ဟူသည်နှင့်အညီ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ဝါကျွတ်သောအခါ အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့အခမ်းအနားနှင့်တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ၊ သီးခြားဖြစ်စေ သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှ အသိပညာ ဗဟုသုတများပြားလှသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဝါရဝတရားရှေ့ထား၍ ပူဇော်ကြပါသည်။ ထိုသို့ အစဉ်အလာမပြတ် ပူဇော်ခြင်းသည် ကြီးသူကိုရှိသေးလေးစားသော မြန်မာ့ချစ်စရာ အစဉ်အလာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများနည်းတူ ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများ စုပေါင်း၍ ဆရာဆရာမများကို ပူဇော်ကန်တော့ကြသည့် အာစရိယပူဇော်ပွဲများကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

အငြိမ်းစားယူသွားကြသော အနန္တဂိုဏ်းဝင် ဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများကိုလည်း ပူဇော်ကန်တော့ကြသည်။ နိုင်ငံအနှံ့ တာဝန်အသီးအသီးထမ်းဆောင်နေကြသော ကျောင်းသားဟောင်းများသိရှိစေရန် သတင်းစာတွင် ကြော်ငြာခြင်း၊ အက်(မ်)အမ်ရေဒီယိုတွင် ကြော်ငြာခြင်းများဖြင့် အသိပေးကြသည်။ အလှူငွေထည့်၍ ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ဆင်နွဲ့ရန်လည်း ဖိတ်ခေါ်လေ့ရှိကြသည်။ အာစရိယပူဇော်ပွဲတွင် ငယ်ပေါင်းများနှင့်တွေ့နိုင်ရုံမျှမက ဆရာဟောင်းတပည့်ဟောင်းတို့ကိုလည်း အပြုံးပီတိဖြင့် ကြည်နူးမဆုံး သံယောဇဉ်ဖာမျှင်မပြတ် စကားဖောင်ဖွဲ့၍ ကောင်းသည့်ပွဲတစ်ပွဲဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

သည်။ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့၊ ကုန်သည်လမ်း၊ အမှတ် ၅၂၉ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းရုံးခန်းမ ဒုတိယထပ်၌ စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန် သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၄) သင်တန်းတစ်ရပ် ပို့ချခဲ့သည်။ ဆရာလယ်တွင်း သားစောချစ်၊ ဆရာမောင်ခင်မင် (ခန့်ဖြူ) ဆရာမောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင် ကောက်) နှင့် ဆရာမကြူကြူသင်းစသော နာမည်ရ စာရေးဆရာ၊ ဆရာမ ကြီးများက တစ်လတိတိ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုရေးနည်းသင်ခန်းစာများ ပို့ချခဲ့ပါသည်။

ဆရာကြီး ဆရာမကြီးများက အခကြေးငွေမယူ စေတနာမေတ္တာ ဖြင့် ပို့ချသကဲ့သို့ သင်တန်းသားတစ်ရာကျော်တို့ကလည်း ဝါကျွတ်ချိန်ခါနှင့် ကြုံဆဲကြုံခိုက် အလှူငွေများထည့်ဝင်လှူဒါန်းခြင်း၊ လက်တွေ့ကျကျ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး ဝတ္ထုများရေးသား၍ ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် အမှတ်မထင် ကန်တော့ ပူဇော်ခွင့် ရရှိလိုက်ကြပါသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုသော် ဝါကျွတ်ချိန်ခါ ပြည်မြန်မာဝယ် ရာသီဥတု ကြည်လင်သည်။ ကောက်နှံစပါးတို့ သီးကြမတ်ကြ ထူထောင်ကြသော အချိန် ကာလဖြစ်သည်။ ရဟန်းသံဃာများ စိတ်လက်ပေါ့ပါး၍ ခရီးသွားခွင့် ရရှိချိန် ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့အတွက် ဒါန သီလ ဘာဝနာတို့နှင့် ထုံမွေးသော အချိန်ခါလည်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝါကျွတ်ချိန်သည် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသောအချိန်အခါ ကာလလေးတစ်ခု၊ ကြည်နူးဖွယ် အဖုံဖုံနှင့်ပြည့်စုံ သော အချိန်အခါကာလလေးတစ်ခုဟု ဆိုချင်ပါတော့သည်။ ။

* * * *

ထိလာ-ရွှေသီရိ

သတ္တဝါမှန်သမျှရေနှင့် မကင်းကြပါ။ ရေကို စနစ်တကျ မသုံးတတ် သဖြင့် ရောဂါဝေဒနာများရတတ်ကြသည်။ စနစ်တကျသုံးတတ်ပါက ရောဂါ ဝေဒနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ပေသည်။ ကျန်းမာရေးကို အထောက် အကူပြုနိုင်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ရေကို လူသားတို့က မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း၊ ရေသောက်ခြင်း စသည်ဖြင့် နေ့စဉ် အသုံးပြုနေကြရပါသည်။ အများစုမှာ ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်သောနည်းဖြင့် အသုံးပြုနေကြကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

လူသားတို့၏ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကို အပူအအေးဟူသော တေဇောဓာတ် က စီမံအုပ်ချုပ်ထားရာ ရုပ်ခန္ဓာကြီး ကျန်းမာစေရန် အပူနှင့်အအေးမျှတ ရန် လိုအပ်သည်။ ရုပ်ခန္ဓာကြီး အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရန် အတွင်းရှိ အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများက ထာဝစဉ်လှုပ်ရှားနေကြရသဖြင့် ထိုလှုပ်ရှားမှုတို့ကြောင့် အပူငွေ့များ ထွက်ရှိနေပေသည်။ တစ်ဖန်ပြင်ပအပူ၊ စားသောက်လိုက်သော အစားအစာမှ အပူတို့ကလည်း ခန္ဓာတွင်းသို့ ရောက်ရှိ ပေါင်းစုနေကြပြန် သည်။ ထိုအပူများပြင်ပသို့ ထွက်ခွင့်မရရှိပါက ခန္ဓာတွင်း အစိတ်အပိုင်း တို့ကိုလောင်ကျွမ်းပြီး ကင်ဆာစသောရောဂါဝေဒနာအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်က လိုအပ်သော အပူပမာဏထက် ပိုသော အပူတို့ကို ဖယ်ထုတ်ပစ်ရန်အရေးသည် အဓိက လိုအပ်ချက်ဖြစ်ပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ တစ်နေ့တာ ဦးစွာပထမ ဆောင်ရွက်ရသည်ကိစ္စမှာ မျက်နှာသစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မျက်နှာသစ်ခင် ဒူးခေါင်းမှစ၍ အောက်ပိုင်းကို ရေဖလား ငါးဖလားခန့် မရပ်မနားဘဲ ဆက်တိုက်လောင်းချပါ။ ရေပေါ်လျှင် ထိုထက်ပို၍လောင်းပြီး တစ်မှနှစ်ဆယ်အထိ ရေတွက်ခါခေတ္တခဏစောင့်ဆိုင်းနေပါ။ ထိုအချိန်တွင် ခန္ဓာကိုယ်အပေါ်ပိုင်းရှိ အပူများ အောက်ပိုင်းသို့ ပူရှိန်ရှိန်းဖြင့် ဆင်းသက်လာသည်ကို ခံစားရပါမည်။ ဆင်းသက်လာသည့် အပူရှိန်လျော့နည်းကုန်သွားလျှင် ရေဖလားအပြည့်ရေထည်၍ နှာခေါင်းဝကို တေ့ကာ အတွင်းသို့ရေကို ဖြည်းညှင်းစွာရှူသွင်းပါ။ ရေကို ရှူသွင်းရာတွင် နှာခေါင်းအရင်းသို့ရောက်လျှင် ပြန်၍ မှုတ်ထုတ်ပါ။ အနည်းဆုံး ရှူသွင်း၊ ရှူထုတ်ကိုးကြိမ်ခန့်လုပ်ပါ။ ပြီးနောက် မျက်နှာကို ရေစွတ်ရုံပက်ဖျန်း၍ မျက်နှာပြင်တစ်ပြင်လုံးကို လက်ဖြင့်ပွတ်သပ်ပေးပါ။ ထိုသို့ ပွတ်သပ်ပေးနေစဉ် မျက်နှာအတွင်းရှိ အစိတ်အပိုင်းများမှ အပူငွေ့များ ထွက်လာပါလိမ့်မည်။ အပူငွေ့များထွက်၍ ကုန်သွားမှ မျက်နှာတစ်ပြင်လုံးကို အေးသွားအောင် ရေပက်ဖျန်းပါ။ ပြီးလျှင် ဆပ်ပြာဖြင့် ကြေးများကုန်စင်အောင် ပွတ်တိုက်ပြီး တစ်ဖန် ဆပ်ပြာရေများကုန်အောင် ရေဖြင့် ဆေးကြောပေးပါ။

အထက်ပါအတိုင်းမျက်နှာသစ်ခြင်းကို စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရာ တွင် ပထမဦးစွာ ဒူးအောက်ပိုင်းကို ရေလောင်းခြင်းဖြင့် အပေါ်ပိုင်းရှိ အပူများ အောက်ဘက်သို့ဆင်းသွားသောကြောင့် အပေါ်ပိုင်းရှိ အသည်း၊ နှလုံးစသော အရေးကြီးအင်္ဂါများကို အပူကပ်ခြင်းမှ ကင်းဝေးစေနိုင်ပြီး အထူးသဖြင့် မျက်စိကြည်လင်ခြင်း အကျိုးတရားရပါသည်။ ဒုတိယနှာခေါင်း တွင်းသို့ ရေရှူသွင်းခြင်းနှင့် မျက်နှာကို ပထမစွတ်ရုံလောင်းခြင်းသည် မျက်နှာပြင်တစ်ပြင်လုံးရှိ အပူများ ထွက်သွားခြင်းကြောင့် မျက်နှာအရေ မတွန့်ခြင်း၊ မျက်စိကြည်လင်ခြင်း၊ နှာမစေးခြင်းစသည့် အကျိုးတရားများကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

လူအများစုသည် တစ်နေ့လျှင် ရေတစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်စသည်ဖြင့် ရာသီဥတုအပေါ်မှီ၍ ရေချိုးကြပါသည်။ “ဘာကြောင့်ရေချိုးခြင်းကို ပြုလုပ်ပါသလဲ” ဟုမေးလျှင် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေးအတွက် ရေချိုးသည်ဟု အများက ဖြေကြမည်။ ထို့ကြောင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ရေချိုးကြမည်ဖြစ်သည်။

ရေချိုးလျှင် ပထမဦးစွာ ဦးခေါင်းမှလောင်းချိုးသူ၊ ပခုံးအထက်မှ လောင်းချိုးသူ ခြေအောက်ပိုင်းမှစ၍ ချိုးသူတစ်ဦးချိုးနည်းသုံးမျိုးကို တွေ့ကြရမည်။ ထိုချိုးနည်းသုံးမျိုးတို့တွင် ခြေထောက်မှစ၍ လောင်းချိုးသူအဖို့ ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြုနိုင်စရာရှိသော်လည်း ဦးခေါင်းနှင့်ပခုံးမှ စလောင်းချိုးသူများအဖို့ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်သော ရေချိုးနည်းစနစ်ကို ဖော်ပြပါမည်။

ပထမဦးစွာ ရေစချိုးမည်ဆိုလျှင်ဒူးအောက်ပိုင်းကို ရေတစ်ဖလားခန့် စွတ်ရုံလောင်းပါ။ ဒုတိယ အနေဖြင့် ဘယ်ပခုံး သို့မဟုတ် ညာပခုံး အထက်မှ ရေတစ်ဖလားလောင်းပါ။ တတိယအနေဖြင့် ကျန်ပခုံးတစ်ဖက်ပေါ်မှ ရေတစ်ဖလားလောင်းပါ။ စတုတ္ထအနေဖြင့် မျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ ရေတစ်ဖလားလောင်းပါ။ ထိုကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးရေလေးကြိမ်လောင်းရာတွင် တစ်ကြိမ်နှင့်တစ်ကြိမ်ကြား တစ်မှနှစ်ဆယ်အထိ ရေတွက်သည့် အချိန်အတွင်း ခေတ္တခဏနားထားရမည်။ ထိုသို့နားပြီးသည့်အချိန်တွင် ရေလောင်းလိုက်သည်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှ အပူများရေအေးနှင့် တွေ့ထိကာ ပူရှိန်ပူရှိန်းဖြစ်လာသည်ကို ခံစားရမည်ဖြစ်ပြီး လောင်းလိုက်သည့်ရေအေးသည် ရေပူအဖြစ်ပြောင်းသွားသည်ကို တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါအတိုင်း ရေလေးကြိမ်လောင်းပြီးနောက် ခေတ္တနားပြီး ရေဆက်မချိုးဘဲ၊ ဒူးအောက်ပိုင်းခြေသလုံးမှစ၍ ပေါင်၊ ခါး၊ ဆီးအိမ်၊ ဝမ်းဗိုက်၊ ရင်ဘတ်၊ မျက်နှာတို့ကိုလက်ဖြင့် ပွတ်သပ်ပေးပါ။ မျက်နှာကို ပွတ်တိုက်ရာတွင် လည်ပင်း၊ မေးရိုးအောက်၊ နားထင်၊ နားရွက်နောက် မျက်လုံးကိုမှီ၍ မျက်လုံးဝန်းကျင်တို့ကို ပွတ်တိုက်ပေးပါ။ ဤသို့ တစ်ကိုယ်လုံးပွတ်တိုက်ပြီးသောအခါ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှ ငုတ်အောင်းပူများထွက်လာသောကြောင့် ပူစပ်စပ်အရသာကို ခံစားရပေမည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ပြီးပါက ခန္ဓာကိုယ်တစ်ကိုယ်လုံးအေးအောင် ရေပေါ်လျှင် ပေါသလောက်ရေလောင်းချိုးပါ။ စိမ်ပြီးချိုးရန် နေရာရှိပါက စိမ်ချိုးပါ။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ခန္ဓာအတွင်းရှိ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများအထိ အအေးဓာတ်ရောက်ရှိသွားခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါအတိုင်းရေချိုးပါက အသားအရေစိုပြေပြီး ဝမ်းလျော့မည် ဖြစ်ပါသည်။ အအေးရှိရာ အပူလာဆိုသည့် သဘောတရားအရ ခန္ဓာကိုယ် တွင်းမှ အပူများပြင်ပသို့ တိုးထွက်လာခြင်းကြောင့် သွေးကြောလေးကြောတို့ တွင် ပိတ်ဆို့နေသောအရာများကို ပွင့်လင်းစေပြီး သွေးသွား၊ လေသွားကောင်းကာ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ့ပါးလန်းဆန်းသွားပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် အကြောတက်ခြင်း၊ မျက်စိဝေ၊ မျက်ရည်မူကျခြင်းစသည့်အပူကြောင့်ဖြစ်သည့်ရောဂါများကို ကင်းဝေးစေပြီး လေဖြတ်ခြင်းကိုလည်း ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ပေသည်။

ရေချိုးရမည့်အချိန်ကို သိရန်လည်း လိုပါသည်။ ရောဂါဘယကင်း ၍ ကိုယ်ခံအားကောင်းသောသူများအတွက် အချိန်မရွေးချိုးနိုင်သော်လည်း နံနက်သော ကလေးများ၊ နာတာရှည်ရောဂါရှိသူများ၊ နာလန်ထသူများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက်က “ဆောင်းတစ်ဆယ်၊ နွေကူး၊ မိုးခနစ်” စသည့် တိုင်းရင်းဆေးပညာ၏ ဆိုစကားရှိသည်နှင့်အညီ ရေချိုးရန် လိုပါသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဆောင်း၊ နွေ၊ မိုး ကာလတို့တွင် နေ၏ အပူဓာတ် လုံလောက်စွာရနိုင်သော နံနက်ချိန်ကာလတို့ကို သတ်မှတ်ထားခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ အဓိကအားဖြင့် ရေချိုးချိန်တွင် ဝန်းကျင်အပူဓာတ်ရှိမှ ရေချိုးရန် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ အပူဓာတ်အားနည်းချိန်တွင် ရေချိုးပါက ရေ၏ အအေးဓာတ်တွင် ဝန်းကျင်၏အအေးဓာတ်တို့ပေါင်းစပ်ပြီး ကိုယ်ခံအားနည်း သော ကလေးများ၊ လူမမာများ၊ နာလန်ထသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အအေး ပတ်ဖွဲ့၍ ရောဂါဝေဒနာဖြစ်ပွားစေတတ်သည်။ သွေးတိုးရောဂါ၊ နှလုံး ရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါရှိသူများသည် အိပ်ရာမှထလျှင်ထချင်း ရေမချိုး ရပါ။ ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား တစ်ခုခုပြုလုပ်ပြီးမှ ရေချိုး သင့်ပါသည်။ နေပူသော ခရီးမှ ပြန်ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ရေမချိုးသင့်ပါ။ ခြေမဆေးသင့်ပါ။

အမျိုးသမီးများခေါင်းလျှော်ရာတွင် သွေးမဆုံးသေးသော အမျိုး သမီးများ သွေးမပေါ်မီသုံးရက်၊ သွေးပေါ်ပြီးသုံးရက်အတွင်း ခေါင်းမလျှော် ရပေ။ ပြုလုပ်ပါက အသက်အန္တရာယ်ထိခိုက်နိုင်သည်အထိ ရောဂါများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ယခုတစ်ဖန်ရေသောက်ခြင်းစနစ်ကို တင်ပြပါမည်။ လူ၏ ခန္ဓာ ကိုယ်တွင် ရေဓာတ်ခြောက်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်ဟု ဆိုထား

ရာရေသောက်ရန်မည်မျှအရေးကြီးသည်ကို သတိပြုရန်လိုပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ် အတွင်း အပူဓာတ်များ မလွန်ကဲအောင်ရေဓာတ်က ထိန်းညှိပေးပါသည်။ အပူလွန်ကဲလျှင်လည်းကောင်း၊ အအေးလွန်ကဲလျှင်လည်းကောင်း ကျန်းမာ သော ရုပ်ခန္ဓာကိုယ် မဖြစ်နိုင်ပါ။ လူအများစုသည် ခန္ဓာကိုယ်ကတောင်းဆို မှသာ ရေသောက်ကြသည်။ ထိုသို့မဖြစ်သင့်ပေ။ တစ်နေ့တာလို့အပ်သော ရေပမာဏကို နေ့စဉ်သောက်ပေးရမည်။ သို့မှသာ ခန္ဓာအတွင်းရှိ အညစ် အကြေးများကို ချွေး၊ ဆီးနှင့် ဝမ်းအဖြစ် ထုတ်ပစ်နိုင်ပေမည်။ ဤသို့ဖြင့် ခန္ဓာအတွင်းရှိ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ကြေးများကင်းစင်၍ ပုံမှန်အလုပ်တို့ ကို လုပ်နိုင်ကာ ကျန်းမာသက်ရှည်ခြင်းဆုလာဘ်ကို ရနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

လူအများသည်ရေသောက်ချိန်ကို သတ်မှတ်သောက်ခြင်းမရှိပေ။ အလျင်းသင့်သလို သို့မဟုတ် ရေဆာလောင်သည်အခါမှသာ သောက်လေ့ ရှိသည်။ ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူပြုသော ရေသောက်ခြင်းဖြစ်ရန် တစ်နေ့တာ၏ အစဖြစ်သည့် အိပ်ယာထ မျက်နှာမသစ်ခင် ရေဝအောင် သောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သောက်နေကျသူများ ပြဿနာ မရှိသော်လည်း သောက်နေကျမဟုတ် သူများအဖို့ ပထမအစဉ် သောက်နိုင်သလောက် ရေပမာဏကိုသာ သောက်ပါ။ နောက်တဖြည်းဖြည်းရေသန့်တစ်ပုလင်း ကုန်အောင် သောက်ပေးရပါမည်။ ရေသောက်ရာတွင် သောက်နိုင်သလောက် ဆက်တိုက်သောက်ချပါ။ မသောက်နိုင်မှ ခဏနား၍ ဆက်သောက်ပါ။ ဤကဲ့သို့ ရေဆက်တိုက်သောက်ခြင်းဖြင့် တစ်ညလုံးပါးစပ်ပိတ်အိပ်နေသော ကြောင့် လည်ချောင်းအတွင်းရှိ အပူအပုပ်ခိုးများရေဖြင့်ဖိချသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်အတွက် လည်ချောင်း၊ အာခေါင်အပူလောင်ခြင်းမှကင်း၍ ချောင်းဆိုး၊ သလိပ်ကပ်ဝေဒနာများမှ ကင်းဝေးစေနိုင်ပါသည်။

အလွန်မာကျောသော မြေစိုင်မြေခဲတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော တောင်တို့သည် မိုးရေဖြင့် စိုစွတ်သောအခါ ပျော့ပျောင်းပြိုပျက်လျောကျ ရသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်တို့မျိုးချလိုက်သော အစားအစာအဖတ်များသည် အစာအိမ် ထဲတွင် ချေဖျက်ခံရပြီးနောက် အူသိမ်၊ အူမတစ်လျှောက်သို့ သက်ဆင်းရာ တွင် ရေဓာတ်မပါပါက သက်ဆင်းရန် အခက်အခဲရှိပြီး ဆီးဝမ်းတို့ အလွယ် တကူသွားရန် ခက်ခဲလာပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကို ဝမ်းချုပ်သည်၊

ဆီးချုပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုအခါ ဝမ်းတွင်း၌ အပူအပူခ ရပ်စုကာ ရောဂါ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်း၊ ခြင်း၊ ရေသောက်ခြင်းတို့ကြောင့် သွေးသားကြည်လင်၍ လှည့်ပတ်မှုကောင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အသားအရေ စိုပြေဝပြုံးလာခြင်း၊ အကြောတက်ခြင်း၊ မျက်စိရောဂါ အမျိုးမျိုးမျိုးတို့မှ ကင်းဝေးခြင်း၊ ဝမ်းမှန်၊ ဆီးမှန်သဖြင့် အပူအပူကင်းကာ ထမင်းစားစားကောင်းခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း အပြင်၌ အဖု၊ အကျိတ်ဖြစ်ခြင်းမှကင်းခြင်း၊ အထူးသဖြင့် လေဖြတ် ရောဂါနှင့်လိပ်ခေါင်းရောဂါတို့ကို ကာကွယ်ပေးခြင်းစသည့် အကျိုးတရားများကို ရရှိခံစားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့် မျက်နှာသစ်ခြင်း၊ ရေချိုးခြင်းနှင့် ရေသောက်ခြင်း စနစ်တို့ကို သေချာစွာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူအမှန်တကယ်ဖြစ်နိုင်ပါကြောင်း စေတနာအတိုင်းဖြင့် တင်ပြလိုက်ရပါတော့သည်။

YEC ဆရာ ဦးအောင်မောင်
(အောင်ဇေ)

“သာဓုကွယ် သာဓု သာဓု”

နေရာက မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး အရှေ့ဘက်စောင်းတန်း အတွင်းရှိ ဆိုင်ခန်းတစ်ခန်း။ ကြေးပစ္စည်းမျိုးစုံရောင်းသည့်ဆိုင်။ ဆိုင်နာမည် ကိုတော့ အပေါ်မော့မကြည့်ဖြစ်။ ဆိုင်ရှင် အမျိုးသမီးလေးက ခပ်ငယ်ငယ်။

ကျွန်တော် ဆိုင်နားရောက်သွားတော့ တောကဖြစ်ပုံရသည့် ဈေးဝယ်တွေ ဆိုင်ရှေ့မှာ ဝေလည်ဝေလည် လုပ်နေကြသည်။

“ဘာတို့ ဘာလိုချင်ပါသလဲ”

“အေးကွယ် မီးကြွေဝယ်ချင်လို့၊ ကလေးမတို့ဆိုင်မှာ ရှိသလား”

“ရှိတယ် အဘ၊ ရှိတယ် ရှိတယ်”

ဆိုင်ရှင် အမျိုးသမီးက မီးကြွေသုံးလေးမျိုးကို ထုတ်ပြပြီး အရည် အသွေး အဆင့်အတန်းများကို ညင်းညင်းညက်ညက် အသံဖြင့် ပြောပြနေ၏။

“ဒီအကောင်းဆုံးကို ဘကြီးကြိုက်တယ်ကွယ်၊ ဒါ ဘယ်လောက် ကျသလဲ”

ဘကြီးဆိုသူ စကားသုံးမှားသွားပြီ၊ လက်ဝှေ့စကားနှင့် ပြောရလျှင် အရှိုက်ကို အထိုးခံရဖို့ “ဟာကွက်” တစ်ခု ဖွင့်ပေးလိုက်သလို ဖြစ်နေ၏။

“အဲဒါ တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ပါ ဘာ”

ကြိုက်တယ်ဆိုသည့် စကားလုံးနောက်က ဆက်တိုက် ကယ်သွင်း လိုက်သည့် ဈေးပမာဏကား ကြက်သီးထစရာပင်။ “ဒီလိုဆို ငါ့မျိုးဆို လေးထောင်ငါးရာ လောက်ပဲရှိမယ်” ဟု အခြားဆိုင်တစ်ဆိုင် ပိုင်းရှင်း၏ သားဖြစ်သူ သူငယ်ချင်းက မနေတစ်နေ့ကမှ ပြောပြ၍ “ဈေးမှန်” သိနေ သော ကျွန်တော့်အတွက် ကြက်သီးထစရာဖြစ်နေ၏။

“ဟယ်... များလှချည့်လား၊ ဘကြီးတို့က တစ်သောင်းအောက် လောက်မှာပဲရှိတယ်ထင်တာ၊ ကြည့်ကျက် လျှော့ပါဦး ကလေးမရယ်”

“ဘာတို့က ဘယ်နှလုံးလောက်ယူမှာတုန်း”

“စိတ်တင်းလောက်ရရင် သုံးလုံးလောက်ယူမှာကွယ့်”

“ရှင်”

“ဟို... စိတ်တင်းဆိုတာ ခုနစ်ထောင်ငါးရာနဲ့ရရင်လို့ပြောတာ”

“ဪ... ဟုတ်ကဲ့၊ ဒီအမျိုးအစားထဲကပဲလား”

“ဒါပေါ့၊ ဈေးလည်း ဘကြီးပြောသလို ထားပေးနော်”

“ရပါတယ် ဘာ”

“အေး... အေး၊ ဟုတ်ပြီကွယ်”

အရောင်းအဝယ် တည့်သွားကြပြီ။ နှစ်ဘက်လုံး၏ မျက်နှာများမှာ ဝင်းလက်တောက်ပနေကြသည်။ ဈေးဝယ်သူက လေးထောင်ငါးရာ အထိ ဆစ်ချနိုင်လိုက်သည့်အတွက် ရောင်းသူက သုံးထောင်လောက်အထိ (ပုံမှန် အမြတ်အမြင်) အပိုရသွားသည့်အတွက်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် မခံချင် သလိုလို မကျေနပ်သလိုလိုဖြစ်ပြီး ဘုရားဘက်ဆက်လျှောက်ခဲ့သည်။

“ဪ... လူတွေ လူတွေ၊ ကြောက်စရာတယ်ကောင်းပါလား၊ မသိရင် မသိသလို တွယ်ကြ နှက်ကြတဲ့လောကကြီးပါလား၊ မသိမှုရဲ့အပြစ် ဟာ တယ်ကြီးကျယ်ပါလား၊ မသိသူတွေဟာ ညစ်ပတ်သူတို့ရဲ့ အကောင်းဆုံး စားကျက်၊ ဒါမှမဟုတ် အရသာအရှိဆုံးသားကောင်များသဖွယ် ဖြစ်နေကြရ ရှာတယ်၊ အဲဒီ အဘိုးအဘွားတွေကို သူငယ်ချင်းဆိုင် ခေါ်သွားချင်လိုက်တာ၊

မကောင်းတတ်လို့၊ အင်း... တစ်ဖက်သားသက်သာအောင် ကောင်းတာ လုပ်မှာကို ဒါမျိုးကျမကောင်းတတ်လို့ ဖြစ်နေပြန်ရော၊ အတော် တရားကျဖို့ ကောင်းတယ်”

အမှတ်မထင် တွေ့မြင်ကြားသိခဲ့ပုံလေးကို “နိုင်ထက်စီးနင်း အမှုကြီး” ပမာ၊ “တစ်ဖက်သတ်ကြီး ခံနေရသော ကလေးနှင့်လူကြီး ရန်သတ်ပွဲ” ပမာ ရှုမြင်ပြီး တောင်စဉ်ရေမရ လျှောက်တွေးရင်း ဘုရားဘက် သို့ ဆက်လက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ မဟာမုနိရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီး၏ ခြေတော်ရင်း၊ အမျိုးသားများ ဝတ်ပြုရာနေရာအထိ ရောက်ရှိခဲ့သော်လည်း စိတ်ကသမာဓိမရဘဲ ဖြစ်နေသေးသည်။ ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး ဘုရား၏ မျက်နှာ တော်ကို မော်ဖူးရင်း လွင့်ပျံ့နေသောစိတ်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ကြိုးစားကြည့်သည်။

“လောဘ ဒေါသ မောဟကင်းစင် ဘုရားရှင်ကို ကြည်လင်မြတ်နိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား”

အသံကျယ်ကျယ်ထုတ်ပြီး ရှိခိုးသော်လည်း စိတ်က မီးကြွေဝယ်မည့် အဘိုး အဘွားတွေဆီ ရောက်နေ၏။ သူတို့ကို သနားနေမိ၏။

“အို... ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သူတို့ကို ဒီမှာ မဝယ်နဲ့၊ ဈေးမှန်တဲ့ဆိုင်ကို လိုက်ပြမယ်၊ ဒါတစ်လုံးမှ လေးထောင်ငါးရာလောက်ပဲ တန်တယ်လို့ ပြောင် ပြောပြီး သူငယ်ချင်းဆိုင်ခေါ်သွားမယ်၊ ဆိုင်ရှင် ကောင်မလေးက ငါ့ကို ဘယ်လောက်ပဲ ကျိန်ဆဲကျိန်ဆဲပေါ့၊ သူ့ကို ထည့်မတွက်နိုင်ဘူး၊ သူက ပစ္စည်း ရှိသူ၊ ဟိုက ဆင်းရဲတဲ့ ကျောမွဲလူတန်းစား၊ ငါ့လိုပဲ နေမှာ”

အပြန်ချည်အတွက် ဘုရားကို ဝတ်ချဖြစ်ခဲ့သလား၊ မချဖြစ်ခဲ့သလား မသိလိုက်တော့။ “မကောင်းတတ်လို့” ဆိုသည့် လောကစည်းကို ရင်ဆိုင်ချင် သော သတ္တိအပြည့်နှင့် မုန်ပေါက်ထဲမှ ခပ်သွက်သွက် ထွက်လာခဲ့သည်။ လမ်းတွင်ဘာကိုမျှ မမြင်၊ သို့ရာတွင် ဘာကိုမျှလည်း မတိုက်မိ၊ မသိစိတ်က အလိုအလျောက် ရှောင်တိမ်းလာခဲ့ပုံရသည်။ သတ္တိမွေးပြီး တကယ်ပြောမည် လုပ်မှ ဟိုမှာ လက်လွှဲပြီး ဖြစ်နေမှာစိုးသည့်အတွက် သုတ်ခြေတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ တကယ်ပြောရမည်ဆိုတော့လည်း စိတ်ထဲက တထင့်ထင့်နှင့်၊ ရင်တွေ လည်း တုန်နေသလိုလို၊ အများသိသည့်အတိုင်း ဈေးသည်ဆိုတာ “စွာ” သည့်နေရာမှာတော့ ဗိုလ်ဖြစ်သည်ကိုး။

“ဟိုက်... သွားပြီ”

မြင်ကွင်းက ရင်တွင်းကို ဆို့နှင့်သွားစေသည်။ ဆိုင်နားရောက်တော့ အဘိုးအဘွားတို့က ဘိလပ်မြေစက္ကူဝါဖြင့် ထုပ်ပိုးထားသော မီးကြွေသုံးလုံးကို သူတို့၏ လက်ဆွဲခြင်းထဲ နေရာချထားပေးနေကြပြီ။ ပစ္စည်းကိုလား၊ ဈေးကို လားတော့မသိ။ သဘောကျနေပုံတော့ရသည်။ ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင်နှင့် ဖြစ်နေကြသည်။ မီးကြွေသုံးလုံးစာ အပြင်ထုတ်ချထားသည့် ပစ္စည်းပစ္စယများကို အပေါ်က ပြန်စီထည့်ရင်း ဆိုင်ရှင်ကောင်မလေးနှင့် တရင်းတနှီးနှစ်လိုစွာ စကားပြောနေကြသည်။

“ကဲ ကလေးမ သွားဦးမယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ရဲ့ ဟုတ်ကဲ့၊ နောက်လည်း သမီးတို့ဆိုင်ကို အားပေးပါဦး ဘာဘ၊ ဈေးမများစေရပါဘူး”

“အေးပါကွယ်”

အဘွားကဆို၏။

“သားဇုကွယ် သာဇု သာဇု”

အဘိုးက ကောင်းချီးပြု၏။

ဩ... အထက်စီးကနေပြီး သာဇုအခေါ်ခံရတယ်ဆိုတာ ဒါမျိုးကိုပြောတာနေမှာ။ ကြည့်ပါဦး၊ အမြတ်ကလည်း မနည်းမနောကြီး မြတ်လိုက်သေး။ ကောင်းချီးပြုခြင်းကိုလည်း ခံရသေး။ ခမ္မာများမှာလည်း မသိရှာလို့ သာဇုခေါ်တာ ဖြစ်ပေမည်။ ကြားကနေ မခံချိမခံသာ ဖြစ်ရုံက လွဲ၍ ဘာမျှ မတတ်နိုင်တော့ပေ။ “ဝဋ်ကြွေးရှိရင် ပြေပါစေ” လို့သူများတွေ ဆုတောင်းတတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ “မသိတာလေးတွေရှိရင် သိပါစေ” ဟု ဆုတောင်းလိုက်ချင်စမ်းပါဘိ။

အဘိုးအဘွားတို့အုပ်စုကလည်း အပြန်၊ ကျွန်တော်ကလည်း အပြန် ဖြစ်၍ ကျဉ်းမြောင်းလှသည့် စောင်းတန်းအတွင်းတွင် သူတို့နှင့် လူချင်းလုံး ထွေးပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။ ဘုရားဘက်လာသည့်လူတွေကိုလည်း ရှောင်ပေး နေရ၍ ပိုပြီးနီးနီးကပ်ကပ်ဖြစ်ကာ သူတို့နှင့်တစ်ဖွဲ့တည်းအတူတူ လာခဲ့သူဟု ပင် ထင်ရလောက်အောင် ဖြစ်သွား၏။

“တယ်တော်တဲ့ မိန်းကလေးနော်”

သူတို့ချင်းပြောနေသည့် အသံ။

“အေးဗျာ... ဟုတ်ပါ၊ ကျုပ်ဖြင့် ကြုံဖူးပေါင်ဗျာ”

“ဘုရား သိကြားမလို့ကြီးပွားပါစေတော့”

၁၂၀၀ဝ ကို ၇၅၀ဝ နှင့် ရလိုက်၍ ချီးမွမ်းခန်း၊ ဆုတောင်းခန်း တွေဖွင့်နေကြသည်။

“တို့ကိုလည်း ဘုရားသိကြား မလို့နေမှာမို့၊ ပီကလေးမဆိုင်ကိုမှ ဝင်မေးမိရက် ဖြစ်သွားတယ်”

“ဟုတ်ပတော်၊ ဟုတ်ပ... ဟုတ်ပ။ ဘုရား မဆို့ မဟာမုနိ ကိုယ်တော်ကြီးကို ရွှေချခဲ့တာကိုးတော့။ အင်း... ဘုရားကျေးဇူး အတော် ကြီးပါပေတယ်”

ဝမ်းသာအားရနှင့် ပြောဆိုနေကြသည်ကို နားထဲတွင် အတိုင်းသား ကြားနေရ၍ စိတ်ထဲမှာ မရိုးမရွ ဖြစ်လာသည်။

“ခင်ဗျားတို့ ဈေးက အတော်ကြီးကို များနေသေးတာဗျ” ဟု ပြောချင်စိတ်တွေဖြစ်လာသည်။ ပြောလိုက်လျှင် သူတို့ စိတ်ဆင်းရဲမှုမျှအပ ဘာမျှ အကျိုးထူးလာမည် မဟုတ်သည့်အတွက်ကြောင့်သာ ပြောချင်စိတ်ကို ပြန်ထိန်းလိုက်ရသည်။ သူတို့ပီတိနှင့်သူတို့မိမိရှိပါစေတော့လေ။ သို့သော်...။

“ဟန်ကျပြီ၊ နောက်တစ်ခါ ဝယ်စရာများရှိရင် ဟိုဟိုဒီဒီသွားနေစရာ မလိုတော့ဘူး၊ ဒီဆိုင်ကို တန်းလာပြီး ဝယ်လိုက်ရုံပဲ”

အဘိုးဖြစ်သူ၏ မှတ်ချက်ချသံကိုကြားလိုက်ရတော့ ရင်ထဲက စကားလုံးတွေက ကြွတက်လာပြန်၏။

“အင်း... ဒီပုံတိုင်းဆို မသိမှရဲ့နောက်ဆက်တွဲအမှားတွေ ကြုံရင် ကြုံသလို ဖြစ်တော့မှာပါကလား၊ ငါပြောလိုက်ရကောင်းမလား၊ တစ်မှားက နှစ်မှား မဖြစ်ရအောင်”

ဤသို့စဉ်းစားနေခိုက် အဘွားဖြစ်သူထံမှ စကားထွက်လာပြန်၏။

“ကိုယ့်ရွာက ဝယ်ချင်သူများရှိရင်လည်း ဒီဆိုင်ကိုပဲ ပြောပြထားရ ဦးမယ်၊ တော်လည်း တော်နဲ့စပ်မိတဲ့လူတွေကို ပြောပေးလိုက်ဦး”

“အင်း... ဒါဟုတ်တာပေါ့၊ ပြောရမှာပေါ့၊ ဒါမှ ဈေးကြီးမခိုမှာ”
အဘိုးဖြစ်သူက ထောက်ခံရင်း အာမဝန္တာခံနေ၏။

စေတနာတွေ ဝေဖြာနေလိုက်ကြတာ။

“ဪ... တစ်ယောက်အများက အများအထိ မကြာမီ ကူးစက် တော့မှာပါလား။ ဒီပုံတိုင်းဆို တောသူတောင်သား အများအပြား ဈေးကြီး မိပြီး ကိုယ်ကျိုးနည်းကြပေတော့မည်။ မဖြစ်ချေဘူး၊ ပြောပြမှ တော်တော့မှာ၊ အခုလို ပြောလိုက်လို့ သူတို့ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်နေခဲ့လည်း မတတ်နိုင်ဘူး၊ နောင်နှင့်အများ မနစ်နာဖို့က ပိုအရေးကြီးသည်ဟု အတွေးဝင်လာ၏။

“ဒီက ဘကြီးတို့က မီးကြွေတွေ ဝယ်လာတာနဲ့တူတယ်”

အများကိုထောက်ပြဖို့ ဘကြီးဖြစ်သူနှင့် စကားစလိုက်သည်။

“အေး၊ ဟုတ်တယ်”

“ဒါဆိုရင် တစ်လုံးဘယ်လောက် ပေးခဲ့ရလဲ”

“လေးထောင့်ငါးရာ ပေးခဲ့ရတယ်”

“ဗျာ... ဘယ်လောက်တဲ့”

“လေးထောင့်ငါးရာ”

“အင်... ဟုတ်ရဲ့လားဗျာ”

“ရော်... ငါတူကလည်း ဟုတ်ပါတယ်ဆိုနေမှ”

သူတို့က ချီးမြှင့်ပြောလိုက်တော့ မှားကွက်ထောက်ပြစရာမရှိ ဖြစ်သွား သည်။ နောင်မမှားအောင် စေတနာနှင့် အသိပေးမည့်သူကို ဘာကြောင့်များ လျှော့ပေါ့ ပြောပါလိမ့်။ ဈေးစကားပြောစက အနားမှာ ရှိနေမှန်း မသိလို့ ထင်ပါရဲ့။ ထားပါတော့လေ။ ယခု သူတို့လျှော့ပေါ့ပြီး ပြောလိုက်သော ကိန်းဂဏန်းနှင့် ကျွန်တော်ထောက်ပြမည့် ကိန်းဂဏန်းတို့ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တူနေသည်မှာလည်း အံ့ဩစရာပင်။ မသကာ ငါးထောင်ခြောက်ထောင် လောက် ချီးမြှင့်လျှင်ပင်။ “အဲဒါ ထောင့်ငါးရာလောက် များသွားတယ်၊ ငါးရာလောက်ပိုသွားတယ်၊ ဒါက လေးထောင့်ငါးရာလောက်ပဲတန်တာ” ဟုဆိုပြီး သူငယ်ချင်းဆိုင်ကို ညွှန်ပြလို့ဖြစ်သေး၊ ခုတော့... အင်း၊ သူတို့ ထိုက်နှင့်သူတို့ကံပေါ့လေ။

“ဘကြီးတို့ ဈေးအဝယ်တော်သားပဲ”

ချီးကျူးရုံကလွဲ၍ အခြားဆီလျော်သည့် စကားမရှိတော့သဖြင့် “ခနဲကျွန်း” လေး ကျွန်းလိုက်သည်။

နောက်ပြီး “နည်းနည်းမှ ရိပ်မိပါစေတော့” ဟူသော စေတနာနှင့် “ကျွန်တော်လည်း တစ်နေ့က ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ အဲဒါမျိုးဝယ်တာ လေးထောင့် ငါးရာပဲ” ဟု ဆက်ပြောလိုက်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း သူတို့ကဲ့သို့ “ချို” ပြောသည့် လူများမှတ်နေကြသလားမသိ။ စကားသာ ဆုံးသွားသည်။ အံ့ဩသည့် အမူအရာ ဘာတစ်ခုမျှ မပြုကြ။ တကယ်ဆိုလျှင် “ဟင် ဟုတ်လား” ဟု အာမေဒိုတ် အသံလေးလောက်တော့ ထွက်လာသင့်သည်။ သည်အစား စကားအဆန်း တစ်ခွန်းထွက်လာသည်။

“ဘကြီးတို့လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ဆိုရင်တော့ ခုနစ်ထောင့်ငါးရာ လောက်ထိ ပေးခဲ့ရမှာ”

သည်စကားက တစ်စုံတစ်ယောက်ကြောင့် သူတို့လည်း လေးထောင့် ငါးရာနှင့်ရခဲ့သည့်အကြောင်းကို ပြနေပြီ။ သူတို့ “ချို” ပြောလိုက်တာ မဟုတ်နိုင်တော့၊ သို့ဆိုလျှင် ဈေးနှုန်းမှန်ရောက်အောင် “လက်တို့” ပေးလိုက်သူက ဘယ်သူပါလိမ့်။ သူတို့ချင်း အပေးအယူတည့်ပြီးနေခါမှ ကြားကနေ “မကောင်းတတ်လို့” ဆိုသည့်စည်းကို ချိုးဖျက်ရသည့် လူကတော့ လက်တွေ့ဆန်သည့် တကယ့်သူရဲကောင်းကြီးတစ်ဦးလို ချီးမွမ်းထောပနာပြု ထိုက်ပါပေသည်။ ကျွန်တော့်အတွေးက ပြေးနေသည်။

“ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီ သူရဲကောင်းကြီးက ဈေးမှန်ပြောပြပြီး ဈေးမှန်နဲ့ ရနိုင်တဲ့ဆိုင်ကို ခေါ်သွားမယ်အလုပ်မှာ အဲဒီကောင်မလေးက အလွတ်လည်း မခံချင်၊ နာမည်လည်း မပျက်ချင်တာနဲ့ အဲဒီဈေးနှုန်းအထိ အောင့်သက် သက်နဲ့ လျှော့ချလိုက်ရတာဖြစ်မယ်၊ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ ဒီလို ကောင်မမျိုး ဒီလိုလည်း ခံရဦးမှ။ ဒါတောင် ပုံမှန်အမြတ်ရလို့ မရှုံးသေးဘူး၊ ဝီထက်တောင် နစ်နာဖို့ကောင်းသေးတယ်၊ အဲဒီ သူရဲကောင်းကြီးဆိုတာ ဘယ်သူပါလိမ့်နော်၊ အခြားဆိုင်ကလူတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သူတို့အချင်း ချင်းကျတော့ ဒါမျိုးကိစ္စမှာ သိပ်စည်းစောင့်ကြတာ၊ ဒါဖြင့် ဘယ်သူပါလိမ့်၊ ဆက်ပြီးတော့ တီးခေါက်ကြည့်ဦးမှ” ဟု ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်သည်။

“အခုကျတော့ ဘယ်လိုက ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး ဒီဈေးနဲ့ ရလာတာတုန်း”

“အဲဒီဆိုင်က ကလေးမလေးပဲပေါ့”

“ဗျာ”

“မဗျာနဲ့ ငါတူရော ဘကြီးတို့အပြင်မှာ ဈေးစကားပြောပြီးတော့ ဆိုင်ထဲဝင်ပြီး ပစ္စည်းတွေကို စိတ်ကြိုက်ရွေးကြပါလို့ အဲဒီကလေးမလေးက ဘကြီးတို့ကို ဆိုင်ထဲခေါ်လိုက်တယ်။ ရှေ့မှာ ဈေးဝယ်အသစ်တွေ လာရ နေရာပေးဖို့ သေချာပေါက်သမားတွေကို နောက်ထပ်ပို့တာလို့ ဘကြီးတို့က ထင်လိုက်တာ။ ဒါပေမဲ့ ဟုတ်ပုံမရဘူး”

“ဒါဖြင့် အခြားလူတစ်ယောက်ယောက်က ဘကြီးတို့ကို လက်တို့ဖြင့် ကဖျက်ယဖျက်လုပ်မှာစိုးလို့ အထဲပို့တာနှင့်တူတယ်”

“အဲဒါလည်း မဟုတ်ဘူးကွ”

“ဒါဖြင့်”

“အင်း တိုးတိုးတိတ်တိတ်နဲ့ အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောချင်ပုံကွ။ စိတ်ကြိုက်ပစ္စည်းတွေရွေးလို့ ငွေချေမယ်လုပ်တဲ့အခါ သူပြောလိုက်စကားကြောင့် တို့လည်း အံ့အားသင့်သွားတယ်”

“ဟုတ်လား၊ ဘယ်လိုပြောလိုက်တုန်း”

“အခု ဘကြီးတို့က အဟုတ်ဝယ်မှာဆိုတော့ သမီးဈေးအမှန်အတိုင်း ယူလိုက်ပါမယ်၊ တစ်လုံးကို လေးထောင့်ငါးရာပဲ ယူပါမယ်တဲ့ကွာ”

အံ့အားသင့်တိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်ဆိုလျှင်လည်း အံ့အားသင့်မှ သေချာပါသည်။ အခြားသူများဆိုလျှင်လည်း သည်လိုပဲ ဖြစ်မှာပင်။

“နောက်ပြီး သူက ပြောသေးတယ်ကွ၊ ဈေးဝယ်တွေက စေချင်ပုံမှန်ဈေးနဲ့ ထားပေးလည်း “ဆစ်” လိုက်ရမှ ကျေနပ်ကြောင်း၊ ဆစ်လို့မရရ ဈေးကြီးတယ် ထင်ကြောင်း၊ အဆစ်ခံနိုင်ဖို့အတွက် ဈေးတင်ထားရကြောင်း များများကြီး ဆစ်နိုင်ပြီဆိုလျှင် ကျေနပ်ပြီး အရောင်းအဝယ်တည့်တည့်ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် များများတင်ထားရကြောင်း၊ ငါတို့ဆစ်တာနည်းသေကြောင်း၊ တစ်ချို့ဆိုလျှင် သုံးချိုးနှစ်ချိုးလောက်ထိ ဆစ်ကြောင်း၊ စုံလို့ပဲကွ သူကတော့ ဈေးဝယ်တွေ ဆစ်တတ်တတ် မဆစ်တတ်တတ်၊ တောကဖြစ်ဖြစ် ဘယ်ကဖြစ်ဖြစ် တကယ်ဝယ်ဖြစ်တဲ့သူဆိုရင် ပုံမှန်ဈေးပဲယူတယ်လို့ပြောပြီး တစ်လုံးလေးထောင့်ငါးရာနှုန်းနဲ့တွက်ထားတဲ့ စာရွက်လေးကို ပြတယ်၊ ဘကြီးတို့ကလည်း ဝမ်းသာလွန်းလို့ တစ်ထောင်တန်တစ်ဆယ့်လေးရွက်ပေးပြီး ပိုတဲ့ငါးရာ ပြန်မအမ်းနဲ့တော့လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါပါ

ငါတူရယ်”

အဘိုးက သည်တွင်စကားရပ်ပြီး သူ့လူတွေကို လှမ်းအော်သည်။

“ဟဲ့ဟဲ့ ကလေးတွေ၊ ကားလမ်းဘက် မသွားကြနဲ့၊ ဟဲ့... မအာဝာရယ် ပြောပါဦး၊ လိုင်းကားက ဒီဘက်မှာ၊ ဟဲ့ဟဲ့၊ မြေပြင်ရောက်မှ ဖိနပ်စီးကြပါဟဲ့၊ ခုမှ ကျောက်သစ်တလင်း ရှိသေးတယ်”

အဘိုးလည်း ပြောလက်စစကားကို ဖြတ်လျက် သူ့လူတွေ တစ်စုစုနဲ့ နှင့် တောင်ဘက်နားရှိ “မန်းစစ်သည်” ကားလေးကိုသို့ ထွက်ခွာသွား၏။

အဘိုးအဘွားတို့ ဝမ်းသာနေကြမှာ ဟုတ်လောက်ပေသည်။ ဘုရားကျေးလူကို အောက်မေ့မိကြသည်မှာ မှန်လောက်ပေသည်။

ကျွန်တော်သည် လောက၏ အတိမ်အနက်ကို အတွေးနှင့်သာ ထောက်ကြည့်ခဲ့သည်။ လောက၏ အမှား အမှန်ကို အတွေးနှင့်သာ တွက်ချက်ခဲ့သည်။ ဆိုင်ရှင် အမျိုးသမီးလေးကို ကြောက်စရာကောင်းသည့် လူများစာရင်းတွင် အတင်းသွင်းပြီး အခြောက်တိုက် မကျေမချမ်း ဖြစ်နေခဲ့သည်။ နစ်နစ်နာနာဖြစ်သွားစေချင်သည့် ဗျာပါဒစိတ်တွေမွေးခဲ့မိသည်။ လိုသလိုတွေးပြီး ပြစ်မှားမှုတွေ အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယခု ဘကြီးဆိုသူ ပြောပြချက်အရ ဆိုင်ရှင်၏ သဘောထားအမှန်ကို သိလိုက်ရသောအခါ...။

ရှေ့ဆက်မည့် ခြေဦးကို နောက်ပြန်လှည့်လိုက်သည်။ သူ့ဆိုင်ကို ပြန်သွားချင်စိတ်က လွှဲဆော်လိုက်ပုံရပါသည်။ သူ့ကို တစ်ခါလောက်ပြန် ကြည့်ချင်နေသည်။ သည်တစ်ခါတော့ ကြည်ညိုစိတ်နှင့် ကြည့်ဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။ ပထမတစ်ခါက ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစားသူဆိုပြီး မျက်နှာကိုပင် ကောင်းကောင်းမကြည့်ဖြစ်ခဲ့။

သူ့ဆိုင်ရှိရာဘက်ကို ပြန်လာရာလမ်းတွင် ခုနက အဖိုးအဖွားတို့လို တောကဖြစ်ပုံရသည့် အရွယ်စုံ လူအုပ်ကြီးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တိုးမိနေ၍ သတိပြုကြည့်ရာ ကလေးများက လင်းကွင်းခြမ်းလေးတွေကို ကိုယ်စီနှင့်။ လူလတ်ပိုင်းအရွယ်များက နွားခြူလုံးကြီးများကို ကိုင်လျက်၊ မိန်းမမျိုးများက မီးကြွေများကို ပွေ့ပိုက်လျက်၊ ကြေးပစ္စည်းအတော်များများ ဝယ်ယူလာကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဘုရား တရား မလို့ ဒါတွေအားလုံး သူ့ဆိုင်မှာ ဝယ်တာဖြစ်ပါစေဟု

ဆုတောင်းပေးရင်း ရှေ့ဆက်လျှောက်လာခဲ့ရာ ဆိုင်နားရောက်၍ လှမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ ဆိုင်ရှေ့တွင် ရောင်းသူ ဝယ်သူမရှိဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆိုင်ရှေ့တည့်တည့်ရောက်သောအခါကျမှ ဆိုင်ထဲတွင် သူနှင့်ဈေးဝယ်သူလေးငါးဦးတို့ ပစ္စည်းတွေနှင့် အလုပ်ရှုပ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

“အစ်ကို ဘာဝယ်မလို့တုန်း၊ ကြည့်ပါ ကြည့်ပါ”

ကျွန်တော်ရပ်နေတာကို ရိပ်ခဲနဲ့ မြင်လိုက်၍ သူက လှမ်းပြောလိုက်သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလို အနားရောက်လာသည်။ ကျွန်တော့်မှာ သူ့ကို ကြည့်ညှိစိတ်နှင့် မှတ်မှတ်ရရ မြင်ဖူးချင်တာကလွဲ၍ ဘာမျှဝယ်စရာ မရှိသဖြင့် ပြုံးပြရင်း ပြောလိုက်ရ၏။

“ရပါတယ်၊ ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဗဟုသုတအဖြစ် လျှောက်ကြည့်တာပါ”

“ဒါဆိုလည်း အစ်ကို အေးအေးဆေးဆေး ကြည့်နော်၊ ကျွန်မအထဲက ဈေးဝယ်တွေဆီ သွားလိုက်ဦးမယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ဆိုင်ထဲ ပြန်ဝင်သွားသည်။ ဆိုင်ထဲတွင် ဈေးဝယ်တွေနှင့် တီးတိုးတီးတိုးဖြစ်နေကြသဖြင့် ဆိုင်ရှေ့ခင်းကျင်းပြသထားသော ပစ္စည်းများကို စိန်ပြေနပြေ ကြည့်တော့မည်ဟန်ဖြင့် ထိုင်ချလိုက်သည်။ ဟိုတိုသည်သည်ကြည့်ရင်း သူ့ထိုင်ခုံနားက စာအုပ်ကလေးဆီ မျက်စိက ရောက်သွားသည်။ အလွတ်စကားဖြင့် အဖုံးဖုံးထားသဖြင့် ဘာစာအုပ်မှန်းမသိရ။ သူ အပျင်းပြေဖတ်သည့် စာအုပ်ဖြစ်နိုင်သည်။ သူတော်ကောင်းစိတ်အပြည့်ရှိသော သူလိုလူက အပျင်းပြေဖတ်သည့် စာအမျိုးအစားကို သိချင်စိတ်ပေါ်လာသည်။ စာအုပ်နားရှိ ကြေးခေါင်းလောင်းလေးတစ်လုံးကို ကောက်ယူကြည့်ပြီး ပြန်အချတွင် ထိုစာအုပ်လေးကို မသိမသာလွန်ကြည့်လိုက်မိသည်အခါ ကျွန်တော်အဖို့ အံ့သြမဆုံး၊ အထင်ကြီး၍မဆုံး ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ အမှန်တကယ် သူတော်ကောင်းဖြစ်ရန် လက်တွေ့ဆန်သော သူရဲကောင်းအဆင့်မျိုး ရှိဖို့လိုသည်။ ထိုလက်တွေ့ဆန်သော သူရဲကောင်းတို့၏ လက်သို့တော် အဆောင်အယောင်သဖွယ်ဖြစ်သောအရာမှာ ဤစာအုပ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ညွှန်းဆိုချင်ပါသည်။

စာအုပ်အမည်က “ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ” ဖြစ်ပါ၏။

ဟုတ်ပါသည်။ အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၊ ကျမ်းပြုအကျော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသမဟာထေရ် ရေးသားခဲ့သော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ခက်ခဲနက်နဲ၍ ဖတ်ဖို့ပင်မဖြစ်နိုင်သော အဘိဓမ္မာများကို ကိုယ်တိုင် ကျင့်နိုင်သည့် အဘိဓမ္မာ များအဖြစ် သိမြင်လာအောင် ရေးပြထားသော ထိုကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ စာအုပ်တွင် စာဖတ်သူ မည်သူမဆို အလွယ်ကောက်ယူကျင့်သုံးနိုင်သော ဆုံးမစကားတွေ၊ ကျင့်စဉ်တွေ များစွာပါရှိပါသည်။

စာအုပ်ရယ်၊ ဆိုင်ရှင်ရယ်၊ အဘိုးအဘွားတွေရဲ့ဝမ်းသာပီတိရယ်၊ အချိန်နဲ့အမျှ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်နေတာရယ် စသည့်အချက်များကို အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ဆက်စပ်ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ အတွေးတွေ ချာချာလည်နေခဲ့သည်။

သူတော်ကောင်းကို နတ်ကောင်း မ ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသလား။
သူတော်ကောင်းဖြစ်အောင် မည်သူက မ ပါသနည်း။
သူရဲကောင်းဖြစ်မှ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပါသလား။
သူရဲကောင်းသည် လက်တွေ့ဆန် ရပါသလား။
လက်တွေ့ဆန်ရန်အတွက် သတ္တိက အဓိက ကျပါသလား။
သတ္တိသည် စာပေမှ မွေးဖွားပေးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသလား။
ကျွန်တော်သည် မဆုံးနိုင်သော အတွေးနှင့်အမေးများကို ရင်ဝယ်ပိုက်ရင်းဆိုင်မှ ထွက်ခွာလာခဲ့ပါတော့သည်။

* * * *

ပညာဗိုလ် (ကျောက်ဆည်)

ဖယောင်းတိုင်ကို မီးထွန်းလိုက်သည်။ ဖယောင်းတိုင်မီး၏ အလင်းကြောင့် သူ၏ မျက်နှာဝင်းသွားသည်။ ပါးမို့မို့ လေးပေါ်က သနပ်ခါးပါးပါးလေးသည် ထင်ပေါ်လာ၏။ ဆံမြိတ်တိတိတွေက မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်းလေးပေါ် ဝဲကျနေ၏။

ရင်ဘတ်ပေါ် တွဲကျနေသော ကျစ်ဆံမြီးရှည်ကို သူ၏နောက်သို့ လွှဲပို့လိုက်သည်။ ရင်ဖုံးအင်္ကျီနှင့် ချိတ်ထမီဝတ်လာသော အချိုးညီသည့် သူ၏ကိုယ်ကို ယိမ်းလိုက်ပြီးနောက် သူ၏အိမ်ရှေ့ ခြံစည်းရိုးပေါ်တွင် ဖယောင်းတိုင်လေးများကို အစီအရီ စိုက်ထူလိုက်သည်။ တစ်တိုင်ပြီးတစ်တိုင် မီးထွန်းနေရင်း နှုတ်ဖျားက စာလေးတစ်ပုဒ်ကို ရွတ်ဆိုနေမိသည်။

“သီတင်းကျွတ်ပြီ

မိုးလေ ကင်းလွတ်တော့မည်

မီးပုံးပျံ လွတ်ကြရအောင်

မီးစာကို ရေနံဆွတ်ပါ

မိုးဝမှ လွတ်ပါ”

သူ၏ အမည်မှာ မြလွှာဖူးဖြစ်သည်။ သူသည် ဖယောင်းတိုင်များနှင့် မီးထွန်းပူဇော်ပြီးနောက် ရောင်စုံစက္ကူမီးပုံးလေးများကို မီးထွန်းပြီး အိမ်ရှေ့တံစက်မြိတ်တွင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ချိတ်ဆွဲသည်။ ထိုသို့ ချိတ်ဆွဲနေခိုက် ငယ်စဉ်က သီတင်းကျွတ်ရောက်လျှင် သူ၏အဖေ တယ်မေးသည့် လှန်ရုပ်မီးပုံးလက်တွန်းလှည်းလေးနှင့် တွန်းပြီးဆော့ကစားခဲ့သည်ကို သတိရလိုက်မိတော့သည်။ ရောင်စုံမှန်စက္ကူ ပါးတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော လက်လှုပ်မီးပုံးတွန်းလှည်းလေးများနှင့် ကလေးများဆော့ကစားသည်ကို မတွေ့ရတာ ကြာပြီဟု သတိပြုမိလိုက်သည်။

“တီး... တီး... တီး... တီး... တီး... တူ... တူ... တီးညောင်တီးညောင်...”

“အမလေး...”

အသံကြောင့် သူလန့်သွားသည်။ လက်ထဲမှ ချိတ်လက်စ မီးပုံးလေး လွတ်ကျသွားသည်။ သေနတ်မှ အသံလာရာသို့ ကြည့်လိုက်မိသည်။ သူ့ကို တရုတ်နိုင်ငံလုပ်ငတ်ခဲသေနတ်ဖြင့် ချိန်ပစ်ဟန်ပြုထားသည့် သူ၏ တူလေးကို မြင်လိုက်သည်။

“ချမ်းချမ်းရယ်၊ လန့်လိုက်တာ”

သူပြောနေရင်း ကျသွားသည့် မီးပုံးကို ပြန်ကောက်လိုက်သည်။ မီးငြိမ်းသွားသဖြင့် မီးထွန်းပြီး ချိတ်ဆွဲလိုက်သည်။

“တိတိ ဘာရုပ်နေတာယ”

“သီတင်းကျွတ်လို့ မီးထွန်းနေတာပေါ့ သားလေးရယ်”

သူသည် မီးပုံးချိတ်ဆွဲခြင်းပြီးသည်နှင့် ချစ်စရာတူလေးကို ပွေ့ချီပြီး နောက် အိမ်ရှေ့လမ်းပေါ်ထွက်ခဲ့၏။ ခြံအပြင်မှ မိမိမီးပူဇော်ထားပုံကို ကြည့်လိုက်သည်။ ကြည့်နူးစရာကောင်းအောင် လှပနေသည်။ သူသည် တူလေး၏ ပါးပြင်ကို နှမ်းလိုက်၏။ တူလေး၏ မျက်နှာလေးက ချစ်စရာကောင်းသော်လည်း အကျည်းတန်စေသည့် နားထင်က ဒဏ်ရာဟောင်းကို တွေ့မြင်လိုက်သည်နှင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ကအဖြစ်ကို သူ ပြန်တွေးမိတော့သည်။

သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ဖြစ်သည်။ မြလွှာဖူးသည် အစ်မဖြစ်သူ ဖူးပွင့်လွှာနှင့်အတူ မိဘများကို ကန်တော့နေသည်။ သူတို့၏ အဖေသည် ပညာရေးမျိုးအငြိမ်းစားတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သမီးများ၏ ကန်တော့ခြင်း ကိုခံယူပြီးနောက် အဖေက ဆုတွေ ပေးနေသည်။

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ”

“သမီးတို့ ဇော်ဇော်မိဘတွေကို သွားကန်တော့ရင်... ကလေးကို ဝရစိုက်ကြဦး”

သမီးတို့၏ ဆုတောင်းစကားဆုံးပြီးနောက် အမေဖြစ်သူက ဖူးပွင့်လွှာ ခင်ပွန်း၏ မိဘများထံသို့ ကန်တော့ရန် သွားမည်ကို ကလေးအား စိတ်မချ ဖြစ်ကာ မှာကြားနေသည်။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ မေမေ... ဆရာမဆီလည်း သွားကန်တော့ရဦးမှာ”

မြလွှာဖူးက မိမိနှင့်အစ်မအား တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်ရန် သင်ကြားပြသပေးခဲ့သော ဆရာမကိုကန်တော့ရမည်ကို ပြောလိုက်သည်။ သူသည် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း အောင်ပြီးသည်မှာ မကြာသေးပေ။

“ညီမလေး သားလေးကို ချီလာခဲ့... မမက မုန့်ပုံးတွေသယ်မယ်”

“အင် မမက လုပ်ပြန်ပြီ... ကိုယ်မွေးထားပြီး မချီချင်ဘူး”

“လိမ္မာပါတယ် ညီမလေးရယ်... မုန့်ပုံးပေးပါမယ်နော်”

မြလွှာဖူးက ကလေးကို မချီချင်ချီချင် ချီလိုက်သည်။ ခေါင်းစွပ် အနွေးထည်ထူထူကို ဝတ်ထားသော ရှစ်လသားကလေးကို မနိုင်တနိုင်ချီပွေ့ ထားရသည်။ သူ၏ အစ်မက ကော့ကော့ ကော့ကော့နှင့် အိမ်ရှေ့ရှိ စူပါ ဆလွန်းကားရှိရာသို့ သွားတော့သည်။ ကားအတွင်းသို့ မုန့်ပုံးများ ထည့် လိုက်၏။

“အဲ ချမ်းချမ်းလေးက လှနေပါလား... အနွေးထည်ကလည်း အမိုက်စားပဲ... ဘယ်သွားမလို့လဲ”

ဘေးအိမ်က ဖူးပွင့်လွှာ၏ သူငယ်ချင်းမက မြလွှာဖူးကားအနီး ရောက်ချိန်တွင် လှမ်းမေးခြင်းဖြစ်သည်။

“မို့ကိုဆို သူ့အဖေ သဘောသားက ကိုရီးယားရောက်နေတာ။ အဲဒီက ဝယ်ပို့လိုက်တာလေ... ယခု ကိုဇော်အဖေတို့အိမ်ကို သွားမလို့”

ဖူးပွင့်လွှာ၏ ပြန်ပြောစကားကြောင့် ထိုသူငယ်ချင်းမက သူတို့အား ပြုံးပြီး ကြည့်နေတော့သည်။ သူတို့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်စလုံး အပြိုင်လှပနေ သည်။ မြလွှာဖူးကလည်း စကတ်တိုတို့လေးကို ဝတ်ထား၏။ ပေါင်ရင်း လောက်သာ လုံသည်။ ပေါင်ရင်းအထိ အသားကပ်ခြေစွပ်ဝတ်ထားသော ကြောင့် ပေါင်သားမပေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်္ကျီကလည်း အကြပ်နှင့်လှပသော ကိုယ်လုံးမှာ အထင်းသား ပေါ်နေသည်။ ကိုရီးယားမလေးများနယ် ချစ်စရာ ကောင်းပြီး လှနေကြသည်။

ကလေးနှင့် ညီမပါ ကားပေါ်ရောက်သဖြင့် ဖူးပွင့်လွှာက ကားကို မောင်းထွက်လိုက်သည်။ ယောက္ခမအိမ်သို့ရောက်ပြီး ကန်တော့ကြသည်။ ပြီးနောက် သူတို့၏ ဆရာမအိမ်ရှိရာ ခြုံသစ်သို့ ဆက်ထွက်ခဲ့သည်။ ည ၇ နာရီခန့်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ဆရာမ၏အိမ်သည် လမ်းမကြီးမှအတွင်းသို့ အတော်ဝင်ရလေသည်။ ရပ်ကွက်အတွင်းလမ်းက ချိုင့်ခွက်များနှင့် ပြည့်နေ သည်။ လမ်းက ပိုဆိုးလာသည်။ ကားဆက်မောင်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် ကားရပ်ထားခဲ့ပြီး လမ်းလျှောက်၍ သွားကြသည်။

ကလေးကို မြလွှာဖူးက မနိုင်တနိုင်ချီပြန်သည်။ သူ၏ အစ်မက အလှပျက်မှာ စိုးနေသည်။ မုန့်ပုံးကိုသာ သယ်ပြီး ရှေ့မှ ခပ်သုတ်သုတ်သွား၏။ သူက နောက်မှ ပြည်းပြည်းသာ လိုက်နေရသည်။ သို့နှင့် လမ်းဘေးဖျတ်ခုံတွင် ထိုင်နေကြသော လူငယ်တစ်စု၏ အရှေ့မှဖြစ်လျှောက်ပြီး ကျော်ခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ဦး၏ နောက်သို့ မျက်လုံးအကြည့်များ ရောက်လာသည်။

“ဝိုး...”

ကောင်လေးများ၏ သံပြိုင်အော်သံ ထွက်လာသည်။ ထိုအခါ မြလွှာဖူးသည် မိမိကိုယ်မိမိ မလုံခြုံတော့သလို ခံစားလိုက်ရသည်။ ထိုနေရာမှ လွန်သော် သူ၏မျက်နှာချင်းဆိုင်မှ စက်ဘီးတစ်စီးလာ၏။ ရှေ့ခြင်းထဲတွင် အရက်၊ ဘီယာပုလင်းအချို့ ထည့်ထားသည်။ စက်ဘီးနောက်မှ လိုက်ပါလာ သူ လူငယ်လေးက ကလေးချီထားသော သူ၏အနီးသို့ရောက်စဉ် ဆေးလိပ်ဖီး ကို ရဲနေအောင်ဖွာပြီး ဖြတ်သွားလိုက်သေးသည်။ သူသည် စိတ်မလုံတော့ သဖြင့် သူ၏ စကတ်တိုကို အောက်သို့ လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဆွဲချလိုက်စဉ်...

“ဖောင်း...”

“အောင်မယ်လေးတော့”

အလွန်ပေါက်ကွဲအားပြင်းထန်သော ပြောက်အိုးတစ်လုံးက သူ၏ အနီးတွင် ပေါက်ကွဲလေလျှင် သူသည် ထိတ်လန့်စွာ အော်မိသည်။ တစ်ပြိုင်နက်တည်းသူ၏ လက်အစုံသည် နားနှစ်ဖက်ကို ပိတ်ထားလိုက်မိသည်။

“ဘုတ်...”

“ဝါး... ဝါး”

ကလေးမှာ လမ်းပေါ်သို့ ပြုတ်ကျသွားသည်။ စူးစူးဝါးဝါး ငိုကြွေးပြီး အသံပျောက်သွားသည်။

“အစ်မရေ လုပ်ပါဦး... ခုကတော့ ရောက်ပါပြီ...”

သူ၏ အစ်မသည် အပြေးလာပြီး ကလေးကို အမြန်ကောက်ယူ ပွေ့ချီလိုက်၏။

“ကျွတ်... ကျွတ်... ကျွတ်...”

စုတ်သပ်ပြီးချော့လိုက်သည်။ အမေ၏ ရင်ခွင်ထဲရောက်လျှင် နာကျင်လွန်း၍ ပျောက်သွားသော ငိုသံပြန်ထွက်လာ၏။ အင်္ကျီကို အမြန် လှန်ပြီး နို့တိုက်လိုက်သည်။ ကလေးက နို့စို့ရင်း တအင့်အင့်နှင့် ညည်းညူပြီး ရှိုက်ငိုနေသည်။

“ဟင်... သွေးတွေ... လုပ်ကြပါဦး... သားလေးတော့ ကိုယ်ကျိုး နည်းပြီထင်ပါရဲ့ ဟီး... အီး...”

“အဟင့် ဟင့်...”

ညီအစ်မနှစ်ယောက်စလုံး ငိုတော့သည်။ ထိုနာဖြစ်ကို မြင်တွေ့လိုက်သော လူငယ်များထဲမှ ကောင်လေးနှစ်ယောက် သူတို့အနားသို့ ရောက်လာသည်။

“အစ်မ ဘာကူညီရမလဲ”

“အဟင့်... အဟင့်... အနီးဆုံးဆေးခန်း ဘယ်မှာရှိလဲ၊ ပို့ပေးပါလားကွယ်”

“ဆေးခန်းက ဒီနွေပိတ်မှာ အစ်မ။ ရှေ့နားမှာ သူနာပြုဆရာမကြီး တစ်ယောက်နေတယ်၊ သွားမလား”

“အေး... အေး... သွားမယ်...”

သူနာပြုဆရာမကြီးသည် ကလေးအား ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး နောက်...

“သိပ်စိတ်မပူပါနဲ့ စိတ်အေးအေးထား။ ကလေးရဲ့ တနွေးထည်က ထူနေတော့ သိပ်ထိခိုက်မယ် မထင်ဘူး။ ပိုးမဝင်တောင် ခစားကြောပေးလိုက်မယ်။ သွေးမထွက်အောင် ပတ်တီးစည်းပေးလိုက်မယ်။ ပြီးရင် ကလေးဆေးရုံကြီးကို သွားလိုက်ပါ။ အဲဒီမှာ လိုအပ်တာ လုပ်ပေးလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်တဲ့”

သူနာပြုဆရာမကြီး၏ လုပ်ဆောင်မှုများပြီးနောက် နှုတ်ဆက်ကာ ကားရှိရာသို့ အမြန်ပြန်ကြသည်။ ကားကို အမြန်မောင်းနှင်လိုက်သည်။

များမကြာမီ...

ကလေးဆေးရုံကြီးသို့ ရောက်သွားသည်။ တာဝန်ကျ ဆရာဝန်များက ကလေးကို အရေးပေါ်စစ်ဆေးသပ်စစ်ဆေးကြသည်။

“ကလေးက ဘာမှ မဖြစ်လို့ တော်သေးတယ်။ နားထင်ကွဲသွားတာ ဆိုတော့ သေသေချာချာ ချုပ်ပေးထားတယ်။ ရော့ ဒီဆေးတွေဝယ်ပြီး တိုက်လိုက်ပါ။ ဒီတစ်ညတော့ စောင့်ကြည့်ရဦးမယ်”

ဆရာဝန်က ဆေးညွှန်းရေးပေး၏။

“ပြောက်အိုးကြောင့် မျက်စိကန်းသွားတဲ့ကလေး၊ လက်ပြတ်သွားတဲ့ ကလေးတွေ မနည်းဘူး။ ဒီကိစ္စက တော်တော်ဆိုးလာပြီ၊ မိဘတွေ သတိထားသင့်တယ်”

ဆရာဝန်၏ စကားကြောင့် မြလွှာဖူးတုန်လှုပ်သွားသည်။ သူ၏ အစ်မသည် သားအတွက် စိတ်အေးရတော့မှ မိဘများကို အကြောင်းကြားရန် သတိရ၏။

သို့နှင့်...

နောက်နေ့မနက်တွင် ကလေးက စိတ်ချရပြီဖြစ်သဖြင့် ဆေးရုံမှ ဆင်းခွင့်ရပြီး အိမ်သို့ပြန်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ ညီအစ်မရော မိဘများပါ ပင်ပန်းနေကြသည်။ ကလေးသည် အနာရှိန်နှင့် မှိန်းနေလေသည်။

“ကဲ... ဟို ညီအစ်မ ဒီကို လာဦး...”

သူတို့အဖေ၏ ခေါ်သံကြောင့် ဧည့်ခန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။
ခုံတွင် အသာအယာ ဝင်ထိုင်လိုက်သည်။

“သမီးတို့က အရွယ်ရောက်နေကြပြီမို့လို့ အဖေက ဘာမှ မပြောဘဲ
နေနေတာ။ သားတစ်ယောက်ရနေတဲ့ အဖေဖြစ်သူကလည်း အပျိုလိုနေပြီး
ကလေးကို ဂရုစိုက်ရကောင်းမွန်းမသိ။ ကိုယ့်အလှကိုပဲ ဂရုစိုက်နေတယ်။
မတမ်း သားမခင်ဆိုတဲ့ စကားပုံနဲ့ကို နှိုင်းရတော့မယ်။ ဟော... အငယ်
ကလည်း တက္ကသိုလ်တက်ရတော့မယ်။ အတို့တွေဝတ်ပြီး ကိုရီးယားကို
အားကျ။ ခုတော့ ငါ့မြေးခုကွရောက်ပြီ”

“အဖေကလည်း အဝတ်နဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ”

မြလွှာဖူး၏စကားကြောင့် အဖေဖြစ်သူသည် ဆက်ပြော၏။

“ဆိုင်တာပေါ့သမီးရဲ့ ဒီအဝတ်တွေကြောင့် အခုလို ဖြစ်တာလို့
အဖေယူဆတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့အရမ်းသက်ဆိုင် နေတယ်။ သမီးတို့က
မြန်မာလူမျိုးလေ။ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုတွေကို တန်ဖိုးထားတတ်ရမယ်။ မနေ့
ကဆို သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၊ အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့လည်းဖြစ်တယ်။
တကယ့်နေ့ထူးနေ့မြတ်အဖြစ် တို့လူမျိုးတွေနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အခြားနိုင်ငံ
သားတွေက တန်ဖိုးထားထိန်းသိမ်းကြတာ ဒီနေ့အထိပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင်
ဂေါတမဘုရားရှင်က မယ်တော်မိနတ်သားကို တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ
အဘိဓမ္မာတရားကို ဝါတွင်း သုံးလလုံး ဟောကြား တော်မူပြီး လူ့ပြည်ကို
ပြန်ကြွတော်မူတဲ့နေ့ဖြစ်လို့ပဲ။ ပြန်ဆင်းသက်စဉ်မှာ သိကြားမင်းနဲ့ နတ်တွေက
ဘုရားရှင် ဆင်းဖို့အတွက် ရွှေစောင်းတန်း၊ ငွေစောင်းတန်း၊ ပတ္တမြား
စောင်းတန်းတွေနဲ့ ပူဇော်ခဲ့ကြတယ်။ လူတွေကလည်း ဒါကို အစွဲပြုပြီး မီးရှု၊
မီးပန်း၊ မီးပုံး၊ ဆီမီးရောင်စုံ တွေနဲ့ ဘုရားကို ရည်စူးပြီး ပူဇော်လာတာ
ဒီနေ့ထိပဲလေ”

အဖေက ခဏနား ပြီးမှ...

“ဒီလို ထူးမြတ်တဲ့ တို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုရာသီပွဲမှာ သမီးတို့က တိုင်း
တစ်ပါး ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ဆိုတော့ အဖေတို့ရဲ့ တန်ဖိုးထားရမယ့် ယဉ်ကျေးမှုက
မှေးမှိန်သွားပြီပေါ့။ သမီးတို့ စဉ်းစားကြည့်ကြစမ်းပါ။ ပြောက်အိုးဖောက်တဲ့
လူကိုလည်း အဆိုးမဆိုနဲ့။ အဖေတို့ မြန်မာလူမျိုးတွေမှာ တန်ဖိုးထားရမယ့်

စလေ့တွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေအများကြီးပဲ ရှိတယ်။ ဆရာ၊ မိဘ၊ လူကြီး
သူမတွေရွှေ့က ဖြတ်သွားရင် ခေါင်းငုံ့ ခါးကိုင်းပြီးသွားရတာ။ ပစ္စည်းဥစ္စာ
ပေးရင် လက်နှစ်ဖက်နဲ့ တရိုတသေပေးရတာတွေအပြင် ပိုပြီးတန်ဖိုးထား
တတ်ရမှာက ရဲစွမ်းသတ္တိရှိမှု၊ ရက်ရောခြင်းနှင့် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်မှု၊ ငြိမ်းချမ်း
ခြင်း၊ သနားကြင်နာခြင်း၊ သည်းခံခွင့်လွှတ်တတ်ခြင်း။ ကျေးဇူးတရား
သိတတ်ခြင်း၊ တာဝန်ဝတ္တရား ကျေပွန်ခြင်း၊ အရွက်အကြောက်ကို
စောင့်ထိန်းခြင်း၊ ကိုယ်ချင်းစာတရားရှိခြင်း၊ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။
သစ္စာစောင့်သိခြင်းတို့ဖြစ်တယ်။ အရွက်အကြောက်ကင်းတဲ့ သမီးတို့
ဝတ်စားမှုက ဒါကို တန်ဖိုးထားရာရောက်နေတယ်။ အကြီးမကလည်း
သားသမီးအပေါ်ထားရမယ့် တာဝန်ဝတ္တရားဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။ ကြည့်စမ်း...
ယဉ်ကျေးမှုက ပျောက်တော့မယ်။ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၄ ရက်နေ့က ဘာနေ့လဲ
သမီးငယ်ဖြေပါဦး”

“ချစ်သူများနေပါ အဖေ”

ချက်ချင်းဖြေ၏။

“ကဲ ဒါဆို ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ ရက်နေ့က ဘာနေ့လဲ”

အဖေ၏ အမေးကို သူ့အတန်ကြာစဉ်းစားသော်လည်း အဖြေ
မတွေ့။

“တွေ့လား၊ သူများ ယဉ်ကျေးမှုကျတော့ တန်းခနဲ ဖြေလိုက်တယ်။
အဲဒီနေ့က လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းပေးခဲ့တဲ့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့
မွေးနေ့ပဲ။ သူ့ရဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိမှုကိုလည်း တန်ဖိုးထားရကောင်းမွန်း မသိကြ
တော့ဘူး။ မေ့တာလား၊ မသိတာလား၊ ခုကွ... ဒုက္ခ။ ယဉ်ကျေးမှုပျောက်
တော့မယ်။ ယဉ်ကျေးမှုပျောက်ရင် အမျိုးသားရေး လက္ခဏာပါ ဆုံးရှုံးရတော့
မယ်။ ကိုယ်ချင်းစာတရား မရှိတဲ့သူတွေက ပြောက်အိုးဖောက်ကြနဲ့ နောက်ဆို
ပုံးပါခွဲတော့မယ်။ ကြားထဲက ငါ့မြေးလေးလို အပြစ်ကင်းတဲ့ ကလေးတွေ
ပုကွရောက်တော့မှာ။ အဲဒီအချိန်ကျရင် ဒီလိုသာယာကြည်နူးစရာကောင်းတဲ့
ဝါကျွတ်ပွဲတော်တောင် ရှိပါတော့မလား မသိဘူး။ မိဘ၊ ဘိုးဘွား၊ ဆရာတွေကို
ကန်တော့တာတွေလည်း ပျောက်သွားတော့မှာ”

အဖေအသံ ကျယ်လာ၏။

“နင်တို့ ပညာတွေသင်ထားတာ အလကားပဲ။ အတန်းစာပဲ ကျက်မှတ်ကြတာ။ ဗဟုသုတ၊ ရသရမယ့် စာပေတွေဖတ်မှ မဖတ်ကြဘဲ။ ကိုရီးယားကားလေးကြည့်လိုက်၊ အင်တာနက်လေးကြည့်လိုက်နဲ့ နင်တို့အစား နှမြောမိတယ်။ နင်တို့ကြည့်ကြည့်နေတဲ့ ကိုရီးယားကားတွေထဲမှာ ကြည့်စမ်း . . . တိုးတက်အောင်မြင်ဖို့ ကြိုးစားလိုက်ကြတာ အပြိုင်အဆိုင်ပဲ။ ဒါမျိုးကို အတုမယူကြဘူး။ မလုံ့တလုံ့တွေပဲ အတုယူနေကြတယ်။ ကိုယ့်ဒုက္ခ ကိုယ် ရှာနေကြတာ။ ငါ့မှာတော့ ငါ့သမီးတွေကို တော်တတ်စေချင်ခဲ့တာ။ နင်တို့ ငယ်ငယ်က အဖေဖတ်ပြတဲ့ စာလေးကို မှတ်မိကြသေးရဲ့လား။ ပြောစမ်း”

အဖေက သူတို့နှစ်ယောက်မျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး ရွတ်ဆိုပြ လိုက်သည်။

“သီတင်းကျွတ်ပြီ

မိုးလေ ကင်းလွတ်တော့မည်

မီးပုံးပျံ လွှတ်ကြရအောင်

မီးစာကို ရေနံဆွတ်ပါ

မှိုင်းဝမှ လွတ်ပါ . . . တဲ့။

အဲဒီစာကို ကြည့်စမ်း။ မီးပုံးပျံလွှတ်ရင် မှိုင်းဝမှလွတ်တဲ့။ ဒါမှ ဟိုးအမြင့်ကို တက်နိုင်မှာ။ အခု ငါက မှိုင်းမဝဘဲ လွှတ်လိုက်မိပြီထင်ပါရဲ့”

မျက်ရည်စို့စို့နဲ့ သမီးနှစ်ယောက်လည်း အဖေကို ကန်တော့ ကြပြီးနောက် . . .

“သမီးတို့ အများကို ပြင်ပါမယ် အဖေ”

တောင်းပန်ကြတော့လည်း အဖေဖြစ်သူမှာ စိတ်ဆိုးပြေသွား၏။ ပင်ပန်းနေသော သမီးတို့ကို ကရုဏာသက်မိသည်။

“ကဲ . . . ကဲ . . . အများမြင်ရင် အမှန်ပြင်တာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကို၊ အမျိုးဘာသာ သာသနာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင် တဲ့သူ၊ အမျိုးကောင်းသားတွေ မွေးဖွားပေးနိုင်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ကြပါစေ . . .”

“ပေးတဲ့ဆုနဲ့ ပြည့်ပါစေ အဖေ”

* * *

ချမ်းချမ်း၏ ဒဏ်ရာဟောင်းလေးကို နမ်းနေသော မြလွှာဖူးသည်

ဒဏ်ရာလေးကိုပဲ ကျေးဇူးတင်နေမိတော့သည်။ သူ တများကြီး ပြောင်းလဲ ခဲ့လေသည်။

“တီတီ ဖိုးလမင်းကြီးရှေ့က ဘာရေးယဲ”

သူ မော့ကြည့်လိုက်တယ်။

“အဲဒါ မီးပုံးပျံလေ သားလေးရဲ့”

မှိုင်းဝနေသော ထိုမီးပုံးပျံလေး တဖြည်းဖြည်းမြင့်တက်သွားတော့ သည်။ အိမ်တိုင်းအိမ်တိုင်းတွင် ဖယောင်းတိုင် စီးတောက်လေးတွေ၊ မီးပုံး လှလှလေးတွေက လောကကြီးကို သာယာလှစေပြီး ကြည်နူးဖွယ်ဖြစ်အောင် အစွမ်းကုန် ပုံပိုးနေသလိုရှိ၏။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ည၏ လမင်းကြီးကတော့ မိုးတိမ်တွေကြားမှာ သာနေဆဲဖြစ်သည်။ ။

* * *

ပန်းသီး (ချောင်းသာ)

“ဆရာကြီး... ဆရာကြီး... ဟို သူခိုးမလေး သမီးတို့အတန်းရှေ့က သစ်ပင်အောက်မှာ ငိုနေတယ်”

“သူခိုးမလေး” ဟု ကလေးများ ရည်ညွှန်းခံရသူသည် “သက်ထားဝေ” မှန်း ကျွန်တော်သိသည်။ ထွက်ကြည့်လိုက်တော့ ထင်သည့်အတိုင်း ကျောင်းဝတ်စုံမဲ့ကလေးနှင့် ဖိနပ်မပါ။ လွယ်အိတ်ဗလာနှင့် တနှိုက်နှိုက် ငိုနေသော သက်ထားဝေကို တွေ့ရသည်။ သူကလေးရှိလှမှ ဆယ်နှစ် ပိန်လိုလိုကလေးမလေး။

“ဟဲ့... သမီးရယ်။ ဒီနားဘာလာလုပ်နေတာလဲ”

“သမီး... သမီး သူငယ်ချင်း စာဆိုတာကို လာနားထောင်တာပါ ဆရာကြီးရယ်”

နှိုက်သံတစ်ဝက်နှင့် လက်ကလေးပိုက်ကာ မဖြေလိုက်သူကလေးကို ကြည့်ရင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲ နင့်လာသည်။

“သက်ထားဝေ” ကလေး၏ဘဝကို ကျွန်တော် သိထားသည်။ လွန်ခဲ့သော ခြောက်လခန့်ကမှ သူတို့နေသော တိုက်ကြီးမြို့အနီးရှိ ရွာတစ်ရွာမှ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရွာထဲသို့ တောဆင်ရိုင်းတွေ ဝင်လာသောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့၏ အစွန်ရှိသည့်အရပ်သို့ ရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း ကျွန်တော် သိထားပြီးဖြစ်သည်။

“သမီး သူငယ်ချင်းက ဘယ်နှုတ်နှုတ်မှာလဲ”

“ပထတန်းမှာပါ ဆရာကြီး”

“သမီးက ဘာဖြစ်လို့ ခုထိ ကျောင်းလာမတက်သေးတာလဲ”

“အမေက ကျောင်းမထားတော့ဘူးတဲ့”

ဪ... ဖြစ်ရလေ။ အမေက ဂဝံကျောက်တူးသမား၊ အမေက ထိုကျောက်တူးများကို ခွဲရစိတ်ရသူ။ နှစ်ယောက်စလုံး ပင်ပင်ပန်းပန်းရှာဖွေစားသောက်နေကြရသူ။ သက်ထားဝေ၏အောက်မှာ ကလေးငယ် နှစ်ယောက်ကလည်း ရှိသေးသည်။

“သမီး မုန့်စားမလား”

သူဟန်ပင် မဆောင်နိုင်၊ ခေါင်းညိတ်ပြကာ ကျွန်တော်က ချွမ်းစားဆောင် ဗီရိထဲမှ မုန့်များကို ယူကျွေးလိုက်၏။ သူမတို့သိပ်စွာ အားရပါးရ စားရှာသည်။ မုန့်တွေ ကုန်သွားလျှင် အတန်းအပြင်ရှိ ရေအိုးစင်က သောက်ရေကို ခွက်ဆင့်ခပ်သောက်သည်။

“သမီး မနေညကလည်း ထမင်းမစားရဘူး”

ကလေး၏အသံကလေးကို တိုးညှင်းစွာ ကြားလိုက်ရ၏။ သို့သော် ရင်ထဲတွင် ကျယ်လောင်စွာ မြည်ဟည်း၍ ပုံတင်ထပ်သွားသည်။

သက်ထားဝေကို အတန်းထဲခေါ်ခဲ့ကာ ခုံတစ်ခုံတွင် ထိုင်စေ၏။ ကလေးအချို့ မျက်နှာရှုံ့သွားကြကြောင်း ကျွန်တော် သတိထားမိသည်။ သို့သော် မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်၏။ အတန်းထဲတွင် စာဆိုကြသော အခါ သူပါလိုက်၍ ဆိုလေသည်။ စာသင်ချိန်မကုန်မီ သူအပြင်ထွက်ရန် ပြင်သည်။

“သက်ထားဝေ... ဘာလုပ်မလို့လဲ”

“သမီး အိမ်ပြန်မှဖြစ်မယ်။ အမေတို့ ပြန်လာရင် စားဖို့ထမင်းချက်ရ ဦးမယ် ဆရာကြီး။ အိမ်မှာ မောင်လေးနှစ်ယောက်တည်းထားခဲ့တာ”

ပြောပြောဆိုဆို လေပွေခေါ်ဆောင်ရာသို့ လွင့်ပါသွားသည့် သစ်ရွက်ကလေးပမာ သူ လှစ်ခနဲ ပြေးထွက်သွားတော့၏။

ညနေပိုင်းကျောင်းဆင်းလျှင် သူ့အိမ်သို့ ကျွန်တော်အရောက်သွားခဲ့ သည်။ သူ့အမေပြန်ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြ တော့ မထင်မှတ်ဘဲ ခါးခါးသီးသီးငြင်းလေသည်။

“သူ့ကို ကျောင်းမထားတော့ဘူး ဆရာကြီး၊ စာအုပ်ဖိုးလည်း မတတ် နိုင်ဘူး။ ကျောင်းဝတ်စုံလည်း ဝယ်မပေးနိုင်ဘူး။ ကျွန်မတို့က ဆင်းရဲတယ်”

“ဆင်းရဲလို့ ပညာမသင်ရဘူးဆိုတာ မဖြစ်သင့်ပါဘူး ညီမရယ်။ သူ့ကျောင်းတက်ပါစေ၊ ကျန်တာအားလုံး ဆရာတော်ကို လျှောက်ထားပြီး ကျွန်တော်စီစဉ်ပေးပါမယ်။ ကလေးက စာသိပ်သင်ချင်နေတာ၊ ကျွန်တော် တာဝန်မျှယူပေးပါမယ်”

သည်တော့မှ အမေလုပ်သူက မလုပ်တလုပ်ဖြစ်နေရာက...

“သူ့အဖေကိုလည်း ပြောပြဦးမှဖြစ်မယ် ဆရာကြီးရဲ့၊ မပြောလို့ မဖြစ်ဘူး”

“ကလေးအဖေကလည်း သဘောတူမှာပါ။ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း မှာ စာသင်ချိန်ကလည်း မနက်ပိုင်းတင်ပါ။ သေချာပြောပြပါ ညီမရေ”

သည်တော့မှ မအေလုပ်သူ ခေါင်းညိတ်ပါ၏။

* * *

နောက်သုံးရက်အကြာတွင် လွယ်အိတ်ကလေးလွယ်ကာ ကျောင်း ဝတ်စုံအသစ်ကလေးနှင့် သက်ထားဝေ ကျောင်းတက်လာ၏။ သူ့အမေက ဆရာတော်အတွက် ငှက်ပျောသီးတစ်ဖီးလည်း လှူလိုက်သည်။ ကျွန်တော့် အတွက်ဆိုပြီး မာလကာသီးတစ်လုံးလည်း ယူခဲ့သေးသည်။ အတန်းက ကလေးတွေကတော့ စတွေ့စ နေ့ကအတိုင်း သက်ထားဝေကို ခပ်ဖယ်ဖယ် နေကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကျွန်တော်ကတော့ ပျော်ရွှင်စွာ စာဆို နေသော တပည့်ကလေးကိုကြည့်ပြီး ကြည်နူးနေမိသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက်တစ်ရက်မတော့ ဆွမ်းစားကျောင်းပေါ်၌

သက်ထားဝေနှင့်အတူ အသက် ၇၀ ကျော် အဘွားအိုတစ်ယောက်ထိုင် စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ အဘွားက သူ့မြေး သက်ထားဝေအကြောင်း ဇာတ်ခုံခင်းလေသည်။

“မြေးလေးကို သူ့ခိုးမလေးလို့ ခေါ်ကြတယ်ကြားလို့ ဆရာလေး ရေ...။ ဒါကြောင့် အဘွားလိုက်လာခဲ့တာ။ အဘွားက မျက်စိလည်း ကောင်းကောင်းမြင်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မြေးလေးအကြောင်း ဆရာအကုန်သိမှ ဖြစ်မှာပို့ပါ”

“ဟုတ်ကဲ့ ပြောပါ အဘွား”

“မြေးလေးက မုန့်ဖိုးမရဘူးဆရာ။ မုန့်ဖိုးမပြောနဲ့ အရင်ကဆို ထမင်းတောင် ဝဝစားရတာ မဟုတ်ဘူး။ အခု ဆရာလေးစောင့်ရှောက်နေလို့ သာ။ အဘွားမျက်လုံးကောင်းတုန်းက မုန့်ဖိုးသရေစာလေးလုပ်ရောင်းပါ တယ်။ အဲ့ဒီအချိန်တုန်းကတော့ သူစားရတာပေါ့။ အဘွားမလုပ်နိုင်တော့တဲ့ အချိန်မှာ သူ မစားရတော့ဘူးလေ။ ဒီတော့ သူ မုန့်စားချင်စိတ်နဲ့ ဈေးဆိုင်က မုန့်ကို ခိုးစားမိတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်က ကလေးတွေက ဒါကို သိလို့ သူ့ကို “သူ့ခိုး မလေး” လို့ခေါ်ကြတာပါပဲ။ အဘွားမြေးလေးက သနားစရာပါကွယ်၊ မအေကလည်း ဂရုမစိုက်နိုင်၊ အဖေလုပ်တဲ့သူကလည်း မူးလာရင် ဒီကလေးကို ကျွဲရိုက်နွားရိုက် ရိုက်တော့တာပါပဲ”

ပြောရင်း အဘွားအိုက မျက်ရည်ကျရှာသည်။

သက်ထားဝေလေးကလည်း မျက်ရည်တွေ ဝဲလျက်။

ကျွန်တော့် ရင်တွင်းမှာလည်း နာကျင်လျက်။

* * *

နောက်တစ်နေ့တွင် သက်ထားဝေခါတိုင်းထက်ပို၍ ကျောင်းသို့ စောစောစီးစီးရောက်လာသည်။

“သမီး အိမ်မှာ စာအော်ကျက်လို့ မရလို့လာတာပါ ဆရာကြီး”

“အေး၊ ကျက်ကျက်၊ ကြိုက်သလို အော်ကျက်”

သူ့ကျောင်းရှေ့က သစ်ပင်ကြီးအောက်သွားပြီး အသံကုန်အော်ကာ ကျက်လေသည်။ မြန်မာစာ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာမှု ဘာသာရပ် များ...။ သူ့အသံက ရွှင်လန်းတက်ကြွနေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုများကြောင့် တစ်လကျော်ကျော် အတွင်းမှာပင် စာလိုက်နိုင်လာသည်။ သင်္ချာကိုလည်း ကျွမ်းကျင်လာသည်။

ကျောင်းက ကလေးများကမူ သူ့ကို ဖယ်ကြည့်နေကြဆဲ။ အပေါင်း အသင်းမရှိဘဲ သူ့စာကိုသာ သူ့ကျက်မှတ်နေသည့် သက်ထားဝေကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ့်ငယ်ဘဝကို ပြန်မြင်ယောင်လာသည်။

ကျွန်တော် စိတ်ကူးထားသည်မှာ ဘွဲ့ရပညာတတ်ဖြစ်လျှင် နိုင်ငံရပ် ခြားတွင် အလုပ်လုပ်မည်။ သို့မှ ငွေကြေးများများရမည်။ ပြည်ပဗဟုသုတ လည်း ပြည့်စုံမည်။ သည်သို့ ကျွန်တော်ရည်မှန်းထားသည်ကို ကျွန်တော် မိဘများက လက်မခံ။ ကျွန်တော့်ဖခင်၏ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်ရန် ကျွန်တော် ဒုတိယနှစ်အရောက်တွင် တွန်းပို့ကြပါတော့ သည်။ ထိုအချိန်တွင် ပင်ကိုစိတ်ဆတ်သော ကျွန်တော်က မိဘများနှင့် အတိုက်အခံဖြစ်နေတော့သည်။ မိဘများကို အမြဲတိုက်ပြီး စာမေးပွဲလည်း ဆက်မဖြေဘဲ အရက်ကို စွဲသောက်မိသည်။ တစ်ဦးတည်းသော အစ်မကြီးက ချောမော့ထိန်းကျောင်းသော်လည်း ကျွန်တော် မလျှော့ခဲ့။ သောက်လိုက်သည် မှာ ကိုယ်တစ်ခြမ်းလေဖြတ်မလိုဖြစ်မှသာ ရပ်ပါတော့၏။ နှစ်နှစ်ကျော်ကျော် ကျွန်တော် ပေပေတေတေနှင့်လေလွင့်နေခဲ့ပြီးမှ မိဘများကလည်း တစ်ထစ် လျှော့၊ အစ်မကြီးကလည်း ချောသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ပြုပြင်နိုင်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော်အပေါင်းအသင်းတွေနှင့် ပြန်သောက်မည်စိုးသဖြင့် ကျောင်းဆရာမ အစ်မကြီးက ရန်ကုန်မြို့စွန်ရှိ သည်ဘုန်းတော်ကြီး ပညာ သင်ကျောင်းသို့ အရောက်ပို့ခဲ့၏။ သင်္ချာနှင့်သိပ္ပံဘာသာရပ် ထူးချွန်သူ ကျွန်တော်က ဆရာတော်ကျောင်းတွင် နေထိုင်ရင်း ကလေးများကို စာသင် ပေးသည့်တာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။

ယခုတော့ ကျွန်တော် သည်ကျောင်းကလေး ယိုင်နဲ့နဲ့တွင် ဘဝပြုလဲ လုလုကလေးတွေ၏ ဆရာအဖြစ် ပျော်မွေ့နေခဲ့ပြီ။

သူငယ်တန်းမှ ဆယ်တန်းအထိ တစ်ချိန်ပြီးတစ်ချိန် ဆက်တိုက် သင်ရသည်မှာ ည ၈ နာရီလောက်အထိ ဖြစ်ပါသည်။ ပင်ပန်းသည်ဟု မထင်မိပေ။ ဆင်းရဲသော ကလေးငယ်များ၏ ပညာလိုလားစွာ ကြိုးစားကြ ပုံက ကျွန်တော့်အတွက် တွန်းအားတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ ဥပုသ်နှင့်တနင်္ဂနွေ

နှစ်ရက်ကျောင်းပိတ်လျှင်ပင် ကျွန်တော်သူတို့ကို သတိရနေမိသည်။ ယခု တော့ ရှေ့ဆုံးက သတိရမိသည်မှာ သက်ထားဝေလေးဖြစ်၍လာသည်။

ဥပုသ်နှင့်တနင်္ဂနွေကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ကျွန်တော်အစ်မကြီး ဝယ်ထားသည့် ခြံထဲတွင် သစ်မွေးပင်များကို သွားရောက်စိုက်ပျိုးဖြစ်ပါသည်။ ခြံမန်နေဂျာရှိသော်လည်း အမြော်အမြင်ကြီးသော မိဘနှင့်အစ်မကြီးက သစ်မွေးခြံကို ကျွန်တော့်ကို လွှဲထားပါသည်။ ကျွန်တော်အချိန်နှင့်အမျှ အလုပ်နှင့်လက် မပြတ်ရှိနေစေရန် ရည်ရွယ်ကြဟန်တူပါသည်။

အပတ်စဉ်ခြံထဲသို့ သွား၍ မန်နေဂျာနှင့်အတူ စိုက်ခင်းများကို စစ်ဆေးရသည်။ မန်နေဂျာကို ညွှန်ကြားချက်ပေး၍ အလုပ်သမားများကို လည်း စနစ်တကျလုပ်တတ်စေရန် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျလည်း လုပ်ပြရသည်။

သစ်မွေးစိုက်ပျိုးခြင်းသည် အလွယ်တကူ မဖြစ်ထွန်းပေ။ ရေဝပ် သော နေရာတွင်စိုက်လျှင် အပင်သေတတ်သည်။ ဓာတ်မြေထုတ်အကျွေး များလျှင်လည်း သေတတ်သည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် ကျင်၊ နက်လွန်းလျှင်လည်း သေတတ်သည်။ အပင်ပေါက်ဘဝ၌ နေပြင်းမိလျှင်လည်း သေတတ်သည်။ ထိုသို့သောအကြောင်းများကြောင့် သစ်မွေးပင်ကို ဈေးကြိုပေး၍ ဝယ်ယူ ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်လျှင်လည်း ရောင်းချသည့်အခါ ဈေး ကောင်းရသည်။ ထို့ကြောင့် အလွန်ဂရုစိုက်ရသည်။

ဥပုသ်တစ်ရက် ကျွန်တော်ခြံထဲမှ ပြန်ရောက်လာတော့ သက်ထား ဝေ၏အဘွား ကျွန်တော့်ကို စောင့်နေသေးသည်နှင့်တိုး၏။

“အဘွား မပြန်သေးဘူးလား”

“အဘွား ဥပုသ်ကျောင်းမှာနေရတာ သိပ်စိတ်ချမ်းသာတယ် ဆရာ လေးရဲ့။ အိမ်မှာက ပူလောင်တယ်။ အဘွားမြေးလေးကို အဖေက မူးလာ ရင်လည်း ရိုက်၊ အမေက နှစ်လုံးရှုံးလာရင်လည်း ရိုက်နဲ့၊ အဘွား စိတ်မချမ်း သာလွန်းလို့ပါ။ မြေးလေးကို ဥပုသ်ကျောင်းခေါ်ခဲ့မယ်ပြောတော့လည်း မထည့်ကြဘူးကွယ်”

အဘွား၏စကားကြောင့် ကျွန်တော့်စိတ်တွင် မချမ်းမြေ့နိုင်။ ဪ... ကလေးခမျာ၊ ကျောင်းတက်နေရသည့် အချိန်ကလေးမှာပဲ ပျော်ရွှင်ရတာပါလားဟု ကရုဏာသက်မိပြန်သည်။

“မြေးလေးကို ဆရာလေးက မွေးစားမယ်ဆိုရင် ကောင်းမှာပဲ။ ဆရာလေးရဲ့အစ်မ ကျောင်းဆရာမကြီးကို တိုင်ပင်ကြည့်ပါလား ဆရာလေးရယ်၊ အဘွားလေ... မြေးလေးအတွက် သိပ်ကို နောက်ဆံတင်းရတာပဲ။ အဘွားအသေတောင်ဖြောင့်မှာ မဟုတ်ဘူး”

အဘွားကြီးစကားကို ကျွန်တော်အလေးအနက်ထား၍ စဉ်းစားမိသည်။ သို့သော် ဖြစ်နိုင်မည်ဟု မထင်၊ ကလေး၏ မိဘများက ပေးမည် မဟုတ်ပေ။

အဘွားကြီးပြန်သွားသည့်နောက်နေ့တွင် သက်ထားဝေကျောင်းရောက်မလာ။ သူ့အိမ်အနီးက ကလေးတစ်ယောက်က လာပြောသည်။

“ဆရာကြီး... သက်ထားဝေကို သူ့အဖေ အရက်မူးပြီး ရိုက်လို့ ထွက်ပြေးသွားပြီတဲ့”

ကျွန်တော် အလွန်စိတ်ပူသွားသည်။ လူကုန်ကူးသူတွေ၊ ကလေးတွေကို မတော်မတရား လုပ်တတ်သူတွေလက်ထဲရောက်သွားမှဖြင့်ဟူသော အတွေးက ကျွန်တော်စိတ်ကို အလွန်ဆင်းရဲစေသည်။ ဆရာတော်ကို ခွင့်ပန်ပြီး လိုက်ရှာရသည်။ ရွာတန်းက ရှည်သော်လည်း အိမ်ခြေသိပ်မများသဖြင့် ရှာရသိပ်မခက်ပါ။ ဈေးကြီးအနီးရှိ ဆိုင်ကလေးတစ်ခု၏နောက်တွင် ငိုနေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ပိန်ချုံးပြီး ညစ်ပတ်နေသည်။ ဆံပင်နီကြင်ကြင်ကလေးများကလည်း ဖွာလန်ကြလျက်။ ချောမောပြီး ဆရာတော်ကျောင်းသို့ ခေါ်လာပြီး ရပ်မိရပ်ဖများမှတစ်ဆင့် သူ့အိမ်သို့ ပြန်ပို့ရ၏။ နောက်တစ်နေ့တွင် သက်ထားဝေကျောင်းပြန်တက်မှ ကျွန်တော် စိတ်အေးရသည်။

“သမီး... လာ၊ မုန့်စားရအောင်”

ရန်ကုန်မှ အစ်မကြီးပို့ပေးထားသော မုန့်ပုံးထဲမှ မုန့်များကို ထုတ်ကျွေးတော့ သူ ပျော်သွားသည်။

“ဆရာကြီးရယ်၊ လောကမှာ မိန်းမဖြစ်ရတာ ယုတ်ညံ့တယ်နော်”

မုန့်စားနေရင်းက ကောက်ကာငင်ကာ ပြော၏။

“မယုတ်ညံ့ပါဘူး သမီးရယ်။ တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ ရဟန္တာမတွေတောင် ဘုရားရှင်လက်ထက်က ရှိခဲ့တာပဲ။ စိတ်ထားမွန်မြတ်ပြီး တရားကို

ကျင့်ကြံအားထုတ်ရင် မိန်းမမြတ်ဖြစ်တာပဲ သမီးရဲ့။ မယ်သီလရှင်တွေကို လူတွေ ရှိခိုးကြရတာတွေ့တယ် မဟုတ်လား”

သူမုန့်ဆက်မစားဘဲ တွေ့နေသည်။ ခဏကြာမှ...

“ဆရာကြီး... သူများထက်လည်း အသက်ငယ်တဲ့ မိန်းမလည်း ဖြစ်တဲ့သူကို ရှိခိုးကြတာပဲလား”

“အေး... ဆရာ ပြောခဲ့ပြီးသားပဲ။ သီလရှင်တွေက ဆယ်ပါးသီလစောင့်ထိန်းထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလေ သမီးရဲ့။ ကြီးကြီးငယ်ငယ်ရှိခိုးခံလို့ ရတာပေါ့”

“ဪ... ကောင်းလိုက်တာနော်”

* * *

အတန်းတင်စာမေးပွဲများပြီး၍ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဆရာတော် ကျောင်းကလေးမှာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက်နေသည်။ ကျွန်တော်လည်း ခြံအလုပ်ကို ပိုအားစိုက်ဖြစ်သည်။ တစ်ရက် မန်နေကျာနှင့် အတူ ခြံထဲမှအပြန် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တွင် ထိုင်နေကြစဉ် နားယဉ်ခဲ့သော အသံကလေးတစ်ခုကို ကြားလိုက်ရသည်။

“ဒကာကြီး...”

ဖျတ်ခနဲ လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ ဦးပြည်းခေါင်းတုံးနှင့်၊ ပန်းနုရောင်သင်္ကန်းနှင့်၊ တည်ငြိမ်သောဣန္ဒြေနှင့် သူ့ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

“သက်ထားဝေ”

“ဆရာလေးဘွဲ့က မသီလပညာပါ ဒကာကြီး”

ကျွန်တော် လက်အုပ်ချီမိသည်။ ရင်ထဲတွင် ကြည်နူးခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်းတို့ ရောယှက်ခံစားနေရသည်။

“သမီး... ဘယ်တုန်းက...”

“ဆရာလေးလို့ ခေါ်ရမယ်လေ ဒကာကြီး”

သူက သတိပေးသည်။

“အဆင်ပြေရဲ့လား ဆရာလေး”

“အေးချမ်းပါတယ် ဒကာကြီး၊ သီလရှင်ကျောင်းမှာ စာတွေလည်း

ဆက်သင်ရတယ်။ တရားလည်း အားထုတ်ရပါတယ်။ ဒကာကြီးကို ကျေးဇူး ရှင်အနေနဲ့ အမြဲမေတ္တာပို့နေပါတယ်။ သွားဦးမယ်”

အရွယ်နှင့်မလိုက်သောစကားကို အသိတရားပြည့်ဝမှုကြောင့်သူ ပြောနိုင်ခဲ့လေပြီ။ ထွက်ခွာရန် ခြေလှမ်းစုံ ပြုနေသော သီလရှင်ကလေးကို ကျွန်တော် လှူဒါန်းချင်စိတ်ပေါ်လာသည်။ အိတ်တွင်းမှ ငါးထောင်တန် နှစ်ရွက်ကို ထုတ်ပြီး...

“ဆရာလေး... စာအုပ်ဝယ်ဝယ်၊ ဆေးဝါးဝယ်ဝယ်၊ လိုအပ်တာ သုံးဖို့ လှူပါတယ်”

လက်အုပ်ချီရင်း ရင်ထဲတွင် စာသိမ့်သိမ့်၊ မိဘတို့၏ ရင်ခွင်ထဲတွင် နေရမည့်အရွယ်တွင် တည်ငြိမ်သော ကျွဲနွေ၊ စောင့်ထိန်းသော သီလတရားတို့ ကို ရင်ဝယ်ပိုက်လျက် ဘဝကိုဖြတ်သန်းနေပုံမှာ ရဲရင့်တင့်တယ်လှပေသည်။

နေပူဒဏ် မခံနိုင်သော သစ်မွေးပင်အတွက် အရိပ်မိုးပြီး ရှင်သန် စေရသလို၊ ဘဝဒဏ်ပြင်းသော သက်ထားဝေကိုလည်း တရားအရိပ်က အေးမြစေနိုင်ခဲ့ပါပြီကောလေ။ ။

* * * *

တမိုးအောက်

အခန်း (၁)

“ဟဲ့လို၊ မသိရဲ့ ဖုန်းပါလား”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မပါပဲ”

“အဲဒါဆိုရင် အခု ကျော်ကျော် ကားဂိတ်မှာ။ အစားလည်းမဝင်ဘူး။ ဖျားနေတာလည်း ၁၀ ရက်လောက်ရှိပြီ။ အိမ်ကိုအကြောင်းကြားပေးမယ် ဆိုတော့ သူက နေပါစေ။ သေချင်လည်း ဒီမှာပဲသေမယ်ဆိုပြီး ပေနေလို့ မသိတို့ကို အသိပေးတာပါ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါရှင်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်နော်။ ကျွန်မတို့ ရန်ကုန်က အစ်မလတ်ကို ဖုန်းဆက်အကြောင်းကြားပြီး လာခေါ်ဖို့ စီစဉ်ခိုင်းလိုက်ပါ မယ်။ ကျွန်မတို့ကလည်း အခု ပဲခူးမှာပါ။ ဒီနေ့ပဲ ရန်ကုန်ကို လာခဲ့ပါမယ်။ ဖုန်းဆက်ပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟုတ်ကဲ့ ရပါတယ်ဗျာ။ အခုလို အဆက်အသွယ်ရတာကို ပဲ ကျေနပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကားထွက်ရမှာမို့ သူ့ကိုစိတ်မချလို့ပါ။ ကျွန်တော်က သူနဲ့သိပ်ခင်တဲ့သူငယ်ချင်းပါ။ ဒါပဲနော်”

* * *

“ဟဲ့လို ဒေါ်လေးချေ ကိုကို နေမကောင်းလို့တဲ့။ သမီးတို့ အခုပဲခူးက လာနေပြီ။ မလတ်တို့ကို ကိုကိုရှိတဲ့ ကားဂိတ်ကို သွားခေါ်ခိုင်းပြီး လိုအပ်တာ လုပ်ပေးဖို့ ဖုန်းဆက်ထားတယ်။ ဆေးရုံတင်သင့်ရင်လည်း တစ်မယ်လို့

သူတို့က ပြောတယ်”

“အေးအေး၊ ငါလည်း ဖုန်းဆက်ပြီး သွားလိုက်မယ်”

* * *

“ဒေါ်လေးရေ မလတ်ပါ။ ကျော်ကျော်ကို ဆေးရုံတင်ရမယ်တဲ့။ အခု ဆေးရုံတင်ပြီးပြီ၊ ဆေးတွေဝယ်ပြီး သွင်းနေပြီ။ အဲဒါ ဒေါ်လေးအိမ်က လိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေယူပြီး ဆေးရုံကို လာခဲ့ပါ”

“အေးအေး ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ။ ငါအားလုံး ပြင်ဆင်ပြီး လာခဲ့မယ်”

* * *

အခန်း (၂)

“ဟဲလို၊ မမကြီးလား။ ညီမလေးပါ”

“အေးအေး ညီမလေးရေ မလတ်တို့လင်မယား ဖုန်းဆက်တယ်။ ကျော်ကျော်အကြောင်းပြောပြတယ်။ အခုဆေးရုံတင်ထားတယ်ဆို။ အစ်မ လာခဲ့ရမလား”

“မမကြီး အခုလာဖို့ မလိုသေးဘူး။ ဆရာဝန်တွေက လိုအပ်တဲ့ဆေး တွေ အဆက်မပြတ်သွင်းပေးနေပါတယ်။ ဆီး၊ ဝမ်း၊ သွေး၊ သလိပ်နဲ့ပိုးတွေ အကုန်စစ်နေတယ်။ ငွေသာပို့ပေးဖို့ အဆင်သင့်ဖန်တီးထားပါ။ မမကြီးလာ ခဲ့ရင် မေမေ့ကို ဂရုစိုက်မယ့်သူ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒီမှာ ညီမလေးရှိတယ်။ စိတ်မပူနဲ့ ခဏခဏ ဖုန်းဆက်မယ်။ မေမေ့ကိုသာ ဂရုစိုက်ပါ မမကြီးရေ”

“အေးပါ၊ အေးပါ။ ထူးရင်လည်း ထူးသလို ပြန်ခေါ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့... အခြေအနေ သိရရင် ပြန်ပြောမယ်စိတ်ချ၊ ဒါပဲနော်”

* * *

“ဒေါ်လေးရေ ကိုကိုက သူ့မိန်းမနဲ့ စိတ်ဆိုးပြီး ကားဂိတ်မှာ သွားနေ တာတဲ့။ ကိုးနဝင်းဝင်မယ်ဆိုပြီး ၁၂ နှစ်သားကတည်းက သောက်လာတဲ့ အရက်ကို တိခနဲဖြတ်ပစ်လိုက်တာတဲ့။ အစားကောင်းကောင်းလည်း မစားဘဲ နဲ့ အဖျားဝင်လာတာတဲ့။ ကိုကိုသူငယ်ချင်းတွေက သူ့ဖုန်းထဲက သမီး တို့ဖုန်းနံပါတ်တွေကိုရှာပြီး ဆက်သွယ်လို့သိရတာ။ အခု သမီးတို့ ပဲခူးက လာနေပြီ”

“အေး၊ အေး ဟုတ်ပြီ။ ဒီမှာလည်း သူ့ကို ဆေးရုံတင်ပြီးပြီ။ လိုအပ်တဲ့

ဆေးဝါးကုသမှုတွေကို ဆရာဝန်တွေ ဆရာမတွေက လုပ်ပေးနေတယ်။ သမီးတို့ စိတ်မပူနဲ့ ဆိုးဆိုးရွားရွားကြီး မဟုတ်ဘူး။ ဖြည်းဖြည်းဆေးဆေးသာ လာခဲ့ကြ။ သမီးတို့အမေ မမကြီးကိုလည်း ဒေါ်လေးဖုန်းဆက်ပြီးပြီ။ အကြောင်းစုံရှင်းပြပြီးပြီ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်လေးရေ ကိုကိုတို့လည်း ဒေါ်လေးဗေဒင်တွက်ပေး ဦး။ သမီးတို့ နောက် တစ်နာရီနေရင် ကားစီးလာခဲ့တော့မယ်”

“အေးအေး လာခဲ့၊ လာခဲ့၊ ဒါပဲနော်”

* * *

အခန်း (၃)

“မမကြီးရေ ညီမလေးပါ။ မေမေ နေကောင်းလား”

“အေးအေး ကောင်းပါတယ်။ ပဲခူးက သမီးနှစ်ယောက်ကော ရောက်ပြီလား။ ကျော်ကျော်အခြေအနေကကော ကောင်းရဲ့လား”

“သိသိတို့ ပဲခူးက ထွက်လာကြပါပြီတဲ့။ စိတ်ပူမနေပါနဲ့။ ကျော်ကျော် အတွက် ဗေဒင်တွက်ကြည့်တော့ သေကိန်းမရှိဘူးတဲ့။ ငါမမေ့ ဝဋ်ကြွေး၊ အပြစ်ကြွေးတွေ ရှိနေတယ်လို့ပဲ တွေးပါ။ ညီမလေးကလေ မမကြီးကို သိပ် သနားတယ်။ ဘာလို့လဲ သိလား။ တစ်ခါလေးပဲ လင်ယူမှားမိပါတယ်။ သား တစ်ယောက် သမီးလေးတစ်ယောက်မွေးပြီး မုဆိုးမဖြစ်တဲ့အချိန်ထိ သူတို့တွေ ကို ပေးဆပ်နေရတုန်း ပူနေတုန်းမို့မှာပါ”

“မေမေ့ကိုသာ ဂရုစိုက်ပါနော်”

* * *

အခန်း (၄)

“မမကြီးရေ ကျော်ကျော်က ခါးဆစ်ရိုးဖောက်ပြီး ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို စစ်ရမယ်တဲ့”

“မလတ်တို့ လင်မယားက မဖောက်စေချင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဆရာဝန် တွေကလည်း ဒီအာရုံကြောတစ်လျှောက်မှာရှိတဲ့ ရောဂါတွေ၊ ပိုးတွေကို စစ်ဖို့ ဖောက်မှရမှာတဲ့။ အဲဒါ ဘယ်လိုသဘောရလဲ၊ စစ်ခွင့်ပြုလိုက်ရမလား”

“အဲဒါ ငါတို့လည်း မသိဘူး ညီမလေးရေ။ ဆရာဝန်တွေက လိုအပ်လို့နေမှာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အခုသူတို့က ဂရုတစိုက်နဲ့ ကုပေးတာကိုက ကျေးဇူးတင်စရာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ညီမလေးကတော့ ဆရာဝန်တွေကိုပဲ ယုံလိုက်ချင်တယ်”

“မလတ်တို့ လင်မယားက ဘာလို့ မဖောက်စေချင်တာတဲ့လဲ”

“ဪ... သူတို့ဦးလေးတစ်ယောက်တုန်းက အဆင်မပြေဖြစ်ခဲ့ဖူးလို့လေ။ အဲဒါကလည်း သူ့ရောဂါကြောင့်ပါ”

“အေးလေ နည်းနည်းလေးသိတာက အန္တရာယ်ကြီးတယ်ဆိုသလိုပါပဲ။ တို့တွေ ဆရာဝန်တွေကိုယုံပြီး အပ်လိုက်မယ်။ ခါးရိုးချဉ်ဆီဖောက်စစ်ဖို့ ခွင့်ပြုဖို့ လိုအပ်ရင် လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်ပါဟယ်။ ဒါပဲနော်”

* * *

“ဒေါ်လေးရေ၊ ကိုကို ရောဂါက ဘာတဲ့လဲ”

“အေး... သမီးတို့ လာနားထောင်ကြ။ ညည်းတို့အမေ မမကြီးကိုပါ တစ်ခါတည်း ဖုန်းနဲ့ပြောလိုက်မယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်လေး”

“ဟဲလို မမကြီးလား။ ကျော်ကျော် အကြောင်းပြောမလို့ပါ။ ပဲခူးက သီသီတို့လည်း ရောက်နေကြပြီ”

“အေး၊ အေး ပြောပြော ညီမလေး”

“မမကြီးရေ၊ ကျော်ကျော်ကလေး အရက်ကို နှစ်ရှည်လများ သောက်လာခဲ့တဲ့အတွက် အသည်းကြီးပြီး အဆီဖုံးနေတယ်။ အဆုတ်ကလည်း မကောင်းဘူးတဲ့။ ဒါက ဆေးစစ်ပြီးသိရသရွေ့ကို ပြောပြတာ။ ဆေးလိပ်နဲ့ ကွမ်းကလည်းပါတော့ သူခံနိုင်ရည်မရှိတော့ဘူးပေါ့”

“သူ့မိန်းမနဲ့ စိတ်ဆိုးတယ်ဆိုတာရော”

“အဲ့ဒီအတွက် ပူမနေနဲ့။ ကိုယ့်တူ၊ ကိုယ့်သားအသက်ကို ရအောင် ကယ်ရမှာပဲ။ မိန်းမဖြစ်ပြီး ကိုယ့်ကို အကောင်းစားတွေ သုံးနိုင်၊ စွဲနိုင်အောင်၊ ဝတ်တတ်သုံးတတ်အောင် ငွေရှာပေးတဲ့ခင်ပွန်းကို အကြောင်းကြီးငယ်မရှိဘဲနဲ့ ရန်ဖြစ်လို့ ကျော်ကျော်က အိမ်ပေါ်က ဆင်းသွားတာတဲ့။ ဒါကိုလည်း အခြေအနေကောင်းလာတော့မှ အေးအေးဆေးဆေးပြောပြဆုံးမရတော့မှာပေါ့။ သူတို့မှာလည်း သမီးလေးတစ်ယောက်ရှိတော့ မိသားစုဆိုတာ ဖြစ်လာ

ပြီလေ”

“ဒါနဲ့ နောက်ထပ်စစ်ဆေးထားတဲ့ ဘာရောဂါတွေ ရှိသေးလဲ”

“ဆေးရုံကတော့ အကုန်စစ်ဆေးပေးတယ် မမကြီးရေ။ အခု သိရသရွေ့ပြောပြတာ”

“နောက်ထပ် ဘာတွေဖြစ်ဦးမလဲဟယ်”

“အဲဒါကတော့ ကံတရားပဲ မမကြီးရေ၊ လူတွေက တစ်ခါတစ်ခါ ကံကိုမေ့နေတတ်ကြတယ်။ ကံဆိုးတော့မှ မျက်လုံးပြူး၊ မျက်ဆံပြူး ဖြစ်ကုန်ကြတာ။ မမကြီးလည်း ခင်ပွန်းကို ဒီလိုပဲ သေတော့ပစ်ခဲ့ရတာပဲ မဟုတ်လား။ ညီမလေးတို့အဖေနဲ့အစ်ကိုကိုလည်း ဒီလိုပဲသေတော့ပစ်ခဲ့ကြရတာချည်းပဲလေ။ အခုကျော်ကျော်က ဆိုးတဲ့အနေအထားမဟုတ်သေးပါဘူး။ ဟုတ်ရင် တောင် အသင့်ပြင်ထားလို့ ပြောချင်တယ်။ ဒီပူလောင်တဲ့အပူကို တရားလေး နည်းနည်းနှလုံးသွင်းပြီး တစ်နေ့ကိုယ့်အလှည့်ရောက်ရင်ဆိုပြီး အားတင်းကြည့်ပါ”

“အေးပါဟယ်၊ ငါလည်းအခုရတဲ့ ငွေလေးတွေကို ပို့လိုက်မယ်။ မနက်ဖြန် ဘဏ်မှာသွားထုတ်လိုက်ကြ”

* * *

“ကျော်ကျော်ရဲ့ လူနာရှင်ရှိပါသလား”

“ဟုတ်တဲ့ ရှိပါတယ် ဆရာမ”

“သူ့ကို ဦးချဲ့ပေါ်တင်ပါ။ အာထရာဆောင်း သွားရိုက်ရမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာမ”

“ဒေါ်လေး၊ ဒေါ်လေး လိုက်သွားရင် ကျွန်မ အခန်းစောင့်နေမယ်”

“ဟဲ့ သမီး၊ သမီးရဲ့ယောက်ျားကို သမီးလိုက်ပို့ရမှာပေါ့။ ငါက ဘေးက အကူလေ။ ဟိုမှာ ဆရာဝန်တွေက မေးရင် သမီးက ညကစောင့်ထားတာမို့ သူ့အကြောင်းကို ပိုပြောနိုင်တာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ဒါဆိုလည်း ကျွန်မ လိုက်ခဲ့ပါမယ်”

* * *

“ဒေါ်လေး”

“ဟေ”

“သမီးအိမ်ခဏပြန်နားချင်လို့ ခေါင်းတွေမူးနောက်ပြီး နံ့နေလို့ပါ”

“အေး ဟုတ်ပြီ။ အစောင့်ရှာပြီး ပြန်နားပေါ့။ လာ... သမီးကို ငါပြောစရာရှိသေးတယ်။ ထိုင်...။ သမီးကို ကျော်ကျော်မိဘအသိုင်းအဝိုင်းက ကွာဟမှုတွေတော်တော်များလို့ သဘောမတူခဲ့ကြဘူးနော်။ အဓိကက သမီးက ကိုယ်ဝန်မရှိဘဲနဲ့ ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီလို့ လိမ်ခဲ့တယ်နော်။ အဲဒါတွေ ထားတော့။ ကျော်ကျော် ဒုက္ခရောက်တိုင်း ငွေလိုတိုင်း မိဘဆီကပဲ အပူကပ်ရယူခဲ့တယ်နော်။ ရှိရှိ မရှိရှိ ရအောင်ရှာပေးကြရတယ်။ အေး၊ ကျော်ကျော် ရှာလို့ဖွေလို့ရတဲ့ အကျိုးစီးပွားအကုန်လုံးကို သမီးပဲရတယ်နော်။ ပထွေးနဲ့ နေရတဲ့ သမီးရဲ့ဘဝ လွတ်လပ်ဖို့အတွက် ကျော်ကျော်ကို ရွေးချယ်ခဲ့ပြီး ရအောင်ယူခဲ့တယ်နော်။ ကျော်ကျော်က တစ်ခေါက်တစ်ခေါက် ကားမောင်းလို့ ရတဲ့ခေါက်ကြေးတွေကိုလည်း သမီးပဲရပြီး သုံးစွဲခဲ့တာနော်။ ကိုယ့်ယောက်ျားက ကိုယ့်ကိုလုပ်ကျွေးတယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ မိဘအတွက်ဆိုပြီး တစ်ဖြားတစ်ချပ်မှ မပေးခဲ့ဘူး။ အခုတိုတိုနဲ့ လိုရင်းပြောရရင် သမီးတို့ကကြီးထိုက်ပြီပဲ။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ကိုလုပ်ကျွေးတဲ့ ခင်ပွန်းက ပင်ပင်ပန်းပန်း ရှာဖွေကျွေးမွေးခဲ့ပေမယ့် ခင်ပွန်းနေမကောင်းတော့ တစ်ပတ်မပြည့်သေးဘူး။ သမီးက ညည်းပြီ။ သူက သမီးရဲ့ ကျေးဇူးရှင်ပဲ။ ခင်ပွန်းနေမကောင်းတာကို ပြုစုရမှာ သမီးရဲ့တာဝန်ပဲ။ ကျော်ကျော်ကိုသာ ဂရုစိုက်ပြုစု။ ကလေးအတွက် ဘာမှ မပူနဲ့ ဒေါ်လေးတို့အိမ်မှာ ကလေးက ပျော်နေပြီ။ ကလေးနဲ့ပတ်သက်သမျှအားလုံး လုပ်ပေးနေကြတာ၊ ဟုတ်ပြီလား။ အခုထိ ဒေါ်လေးပြောတာတွေ သဘောပေါက်တယ်နော်။ မဟုတ်တာရှိရင်ပြောနော်”

“ဟုတ်ပါတယ် ဒေါ်လေး”

“အေး၊ ဆက်ပြောမယ်။ ဆေးရုံမှာရှိတဲ့ သူပေး၊ လူပေး ပေးတဲ့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းတွေ အားလုံးကလည်း သမီးအမေအိမ်ကို ရောက်တာပဲ မဟုတ်လား။ အခုမစားနိုင်လည်း ထားလို့ရတဲ့ပစ္စည်းတွေကို သိမ်းသိမ်းဆည်းဆည်းထားပြီး သိမ်းထားရမှာပေါ့။ သမီးသုံးခဲ့သမျှတွေကလည်း အကောင်းစားတွေချည်းပဲ။ အခုဆေးရုံစရိတ်လိုတော့ ဒေါ်လေးရဲ့ မကြီး၊ ကျော်ကျော် အမေနဲ့ နှမတွေ၊ အစ်မတွေက စိုက်ထုတ်ရပြီလေ။ ဒီတော့ ဒေါ်လေးပြောချင်တာက သမီးလိမ္မာပါ။ အသိတရား ရှိပါကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဒေါ်လေး”

* * *

“ဒေါ်လေးရေ၊ သားက မေမေကို အမြဲလို ဒုက္ခတွေပဲ ပေးခဲ့မိတယ်။ အခု စိတ်မကောင်းဘူး။ ဆေးရုံစရိတ်ကိုလည်း မေမေနဲ့ ညီမလေးတို့က ပေးတော့ သားစိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်”

“ဟုတ်ပြီ၊ မင်းအသက်လည်း မငယ်တော့ဘူး။ မင်း မိဘဘဝလည်း ရောက်နေပြီ။ မင်းမိဘလို ခံစားတတ်ပြီပေါ့။ မင်းအမေက မင်းအတွက် တော်တော်လေးစိတ်ပူနေရှာတယ်။ မင်းနေကောင်းရင် ကောင်းတာတွေပဲ လုပ်၊ စိတ်ကောင်းစေတာနာထား၊ ရိုးရိုးသားသားနေ၊ ကြိုးကြိုးစားစားစီးပွားရှာပြီးရင်အမေကို သတိတရနဲ့ ကန်တော့ပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဒေါ်လေး”

“မင်းသောက်တဲ့အရက်၊ မင်းသောက်တဲ့ အဲဒီဆေးလိပ်၊ ကွမ်းနဲ့ ငါတို့မသိနိုင်တဲ့ အပျော်အပါးတွေက မင်းကိုသင်ခန်းစာယူတော့လို့ ပြောနေပြီလေ။ ဒေါ်လေးပြောတာ နားလည်လား။ မင်းမွေးထားတာက သမီးလေးလေ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဒေါ်လေး၊ သားလိမ္မာပါတော့မယ်”

* * *

အခန်း (၅)

“ဟဲ့သမီး၊ မျက်နှာလည်း မကောင်းပါလား။ ညက အိပ်ရရဲ့လား။ ကျော်ကျော်နေကောင်းရဲ့လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်လေး၊ သက်သာပါတယ်။ ကိုကျော်ကျော်၊ ဒီမှာ ဒေါ်လေးလာပြီ”

“အေးအေး မင်းခဏအပြင်ထွက်နေလိုက်ဦး မိန်းမ”

“ဒေါ်လေး၊ ဒေါ်လေး သားက ဟိုရောဂါတဲ့ ဒေါ်လေးရဲ့”

“ဘာလို့ ငိုရတာလဲ သားရဲ့။ ဒေါ်လေးကို သေချာရှင်းပြပါဦး”

“ဒေါ်လေး၊ သားမှာ ဟိုရောဂါရှိနေပြီတဲ့။ သားဘာလုပ်ရမလဲ ဒေါ်လေးရဲ့”

“အိုး မင်းကလည်း ခေတ်လူငယ်မဟုတ်ဘူးလား။ ဒီလိုမျိုးရောဂါက

မင်းတစ်ယောက်တည်း ရှိတာမှ မဟုတ်တာ။ မင်းလိုလူမျိုးတွေ အများကြီးပဲ တိတ်တိတ်၊ မငိုနဲ့ တိတ်။ အခုလို သိရတော့ ကံကောင်းတာပေါ့။ ငါတို့ ပြင်ဆင်လိုရပြီလေ သားရဲ့။ စိတ်မညစ်နဲ့၊ စိတ်မညစ်နဲ့၊ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး တော်တော်များများဖြစ်နေကြတာ မင်းလည်းအသိသားပဲလေ။ အဲဒီတော့ မင်းကိုယ်တိုင် ဒီလိုဖြစ်ပြီဆိုရင်တော့ မင်းဆင်ခြင်ရတော့မှာပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်လေး။ မေမေ့ကို ဘယ်လိုပြောရမလဲဟင်”

“အဲဒါ မင်းမပူနဲ့၊ ငါပြောလိုက်မယ်။ အခုချိန်ကစပြီး မင်း လူရော၊ စိတ်ရော တကယ်ပြင်ဆင်တော့။ ကြားလား ဒေါ်လေးပြောတာ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်လေး”

* * *

အခန်း (၆)

“မမကြီးရေ ဆေးစစ်ချက်သိရပြီ။ ခါးရိုးချဉ်ဆီစစ်တော့ ဘာမှ မတွေ့ရဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ပြင်ဆင်ထားပြီးတဲ့ စိတ်နဲ့ နားထောင်နော်။ ကျော်ကျော်ကတော့ ဟိုရောဂါတဲ့ မမကြီးရေ”

“ဘုရား ဘုရား၊ ဒုက္ခပါပဲ။ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ”

“ဪ မမကြီးကလည်း ဖြစ်လာပြီပဲ။ ဘယ်တတ်နိုင်မှာတုန်း။ အကောင်းဆုံးလမ်းကို ရွေးကြတာပေါ့”

“ငါဘာလုပ်ရမလဲ ညီမလေးရယ်။ သားကို သနားလိုက်တာ”

“မမကြီးရယ် ငိုမနေပါနဲ့။ ဒီရောဂါက သူတစ်ယောက်တည်း ဖြစ်တဲ့ ရောဂါမဟုတ်ဘူး။ သူ့လိုရောဂါသမားတွေအများကြီးပဲလေ။ ရောဂါရှိ ဆေးရှိတာပဲလေ။ ဒီခေတ်မှာ ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်ရင် သက်တမ်းစေ့နေနိုင် ပါတယ်”

“အေးပါ ညီမလေးရယ်။ ကောင်းသလိုသာ စီစဉ်ပါနော်”

* * *

“မမကြီးရေ ကျော်ကျော်တို့ ဆေးရုံက ဆင်းရင် သီးသီးသန့်သန့် နေချင်တယ်တဲ့”

“ငါ့ဆီသာပို့လိုက်တော့ ညီမလေးရယ်။ ငါ့ခြံထဲမှာ ပိုနေတဲ့အိမ်လေး မှာ သူတို့ကို ထားမယ်”

“ဒါပေမဲ့ ရန်ကုန်မှာ နှစ်ပတ်နေပြီး ဆေးရုံပြန်ပြရဦးမယ်”

“ဟုတ်လား။ ဒါဆို အဲဒီအချိန်အထိစောင့်ပြီးရင်တော့ ပို့လိုက်တော့ ပေါ့။ မမကြီး ဒီမှာ ပြင်ဆင်ထားမယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ မမကြီး။ တစ်ခုတော့ နားထောင်ဦး။ အဲဒီ HIV ပေါ့စတစ် ဆိုတာကြီးက သူ့မိန်းမမှာလည်း စရှိနေပြီတဲ့”

“ဪ... ဖြစ်ရလေ ငါ့သားလေး... ဒါနဲ့ ငါ့မြေးလေးရော ဟင်...”

“ကလေးကတော့ မဖြစ်တန်ကောင်းပါဘူး မမကြီးရယ်”

“ဘုရား... ဘုရား”

* * *

ချစ်စည်သူ

ဖုန်းတောင့်ဖုန်းဆေးတယ် ကိုချို

BURMESE
CLASSIC

အညာဒေသအတွက် ဝါဆိုဝါခေါင်လများသည် ရေဖောင်းဖောင် မဟုတ်ဘဲ လေဟောင်ဟောင်ဟု အညာသားတို့ ဆိုကြသည်။ မှန်လည်း မှန်လှပါသည်။ အညာဒေသ၏ ဧပြီနှင့်မေလများသည် သေလုအောင် ပူလွန်း လှပါသည်။ ဇွန်၊ ဇူလိုင်လများ၌ အောင်မြန်စွာပြည်တွင် မိုးဖြိုပြိုကျနေပြီ ဖြစ်သော်လည်း အညာနယ်မှာ မိုးသာအံ့သည် မရွာရေချမရွာပါ။ လေကတော့ တဟူးဟူးတိုက်ကာ သဲများဖုန်များနှင့် လုံးထွေးနေတတ်ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ စက်တင်ဘာလတွင်ကား အညာ၌ မိုးဦးကျလေပြီ။ မိုးတစ်စိစိဖြင့် အေးစိစိ နေသောကြောင့် အိပ်ရာထဲမှာ စာအုပ်တစ်အုပ်နှင့် ကွေးနေချင်စရာပင်။

ကျွန်တော်တာဝန်ကျရာဌာနသည် ပခုက္ကူမြို့နယ်၊ ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ မြစ်ခြေတိုက်နယ်မှ မလွမ်းမကမ်းတွင် တည်ရှိပါ

သည်။ ယခု စက်တင်ဘာနောက်ဆုံးပတ်မှာ သုံးရက်ခန့် စွေနေသော တစ်စုံ စိမ့်မိုးကြောင့် ညနေပိုင်းအလုပ်သိမ်းပြီး၍ ထမင်းစောစောစားကာ ဘုရား ဝတ်ပြုနေပါသည်။ ဘုရားရှိခိုးအပြီးတွင် မိုးလည်းချုပ် အေးလည်းအေးသည် နှင့် ဖလန်နယ်အနှွေးထည်လေးဝတ်ကာ ပက်လက်ကုလားထိုင်လေး ဧည့်ခန်း မှာချ၍ ထိုင်နေမိသည်။ ထိုင်ရင်း ပြတင်းမှန်တံခါးမှ တစ်ဆင့် အပြင် မီးရောင်တွေ့နေရသော မိုးစက်မိုးမှုန်များကို ငေးကြည့်နေမိသည်။

ဌာန၏အပြင် ကားလမ်းတစ်ဘက်ကမ်းရှိ ရွာငယ်များမှ လူသံ၊ နွားသံ၊ သိုးဆိတ်အသံများကို မိုးတစက်စက်ကြားမှ ယဲ့ယဲ့လေးကြားနေရသည်။ အနောက်ဘက်တောင်ခြေရိုးတန်းတစ်လျှောက်ဆီမှလည်း ခွေးအတစ်အုပ်၏ တအီအီမြည်သံကို မနှစ်မြို့ဖွယ်ကြားရပြန်သည်။ ဒီကောင်တွေ အစာရှာ ထွက်ပြီ။ ယုန်၊ ငှက်၊ ကြွက်ကလေးများကို အီအီအာအာ အသံပေး၍ အမဲလိုက် ကြရောမည်။ ဘာမျှမရလျှင် မြေပဲခင်းများ တူးဆွစားသောက်မည်။ ယုတ်စွ အဆုံး ရွာသင်္ချိုင်းမှ အသေကောင်များကိုပင် ဖော်စားပေလိမ့်မည်။ ဌာနပိုင် ဆေးဝါးသုံးနိုင်ငံခြားမြင်း၊ သိုးများကတော့ ဝန်ထမ်းအလိုအလောက်နှင့် မီးထိန်နေအောင် ထွန်းထားသဖြင့် စိတ်ချရသည်။ သို့သော် ယခုလို မိုးအေးအေးတွင် မိုးကြောက်သော ကိုရွှေအညာသား ဝန်ထမ်းတို့ စုံမုံစုံပါ မလား။ တာဝန်ကျ တိမွေးကုဆရာဝန်တွေကော ရောက်ကြသေးရဲ့လားဟု တွေးတောပူပန်နေစဉ် မှန်တံခါးအပြင် မိုးရေထဲဝယ် ခိပ်ခနဲ လှုပ်ရှားမှု တစ်ခုကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ဘာပါလိမ့်ဟု အိမ်ရှေ့တံခါးမကြီးကိုဖွင့်ကာ ကြည့်လိုက်သည်။ အိမ်ရှေ့မြေကွက်လပ်တွင် ချထားသော ကွပ်ပျစ်အနီး လူတစ်ယောက်၏ ပုံရိပ်ကို မထင်မရှားတွေ့လိုက်ရသဖြင့်...

“ဘယ်သူလဲဟေ့” ဟု လှမ်းအော်လိုက်သည်။ ထိုအခါမှ ဇွန်ပန်း ခြုံအကွယ်မှ “ကျွန်တော်ပါဆရာ” ဟု ဖြေသံနှင့်အတူ ကိုင်းကိုင်းကိုင်းဖြင့် ဝင်လာသော တပည့်ကျော် စာရေးဝင်းလွင်ကို မီးရောင်အောက်ဝယ် တွေ့ရသည်။ သဲသဲကွဲကွဲတွေ့လိုက်ရတော့ သူမျက်စိမျက်နှာပျက်နေသည်။

“ဘာဖြစ်လာတာလဲ ဟေ့”

“ဆရာ... ကျွန်တော်တို့ လူတစ်ယောက်ကို မြစ်ခြေကားလမ်းပေါ်မှာ ထွန်စက်နှင့် တိုက်မိခဲ့တယ်။ အဲဒါ လာသတင်းပို့တာပါဆရာ”

“ဟင် ဘယ်မှာ တိုက်တာတုန်း၊ ဘယ်လိုဖြစ်တာတုန်း၊ ဘယ်သူတွေ ပါသေးလဲ”

ကျွန်တော် မေးခွန်းရှည်ကြီး မေးမိသည်။

“ကျွန်တော်ရယ်၊ သန်းထွန်းရယ် ဆရာ၊ ညနေက ထွန်စက်ယူပြီး မြစ်ခြေမှာ သိုင်းအခွေသွားငှားပါတယ်။ ထွန်စက်ကလည်း မီးမပါတော့ အပြန်မှာ မှောင်နေပြီး ဘာမှ မမြင်ရတော့ဘူး။ ချောင်းမကြီးက ပြန်အတက်ကတ္တရာ လမ်းအတိုင်း မှန်းသန်းပြီး မောင်းလာတော့ ဇေယျသုခ ဘုန်းကြီးကျောင်းနားမှာ လူတစ်ယောက် ထိုင်နေတာ ဘွားခနဲတွေ့ပြီး ရှောင်ချိန် မရတော့ဘဲ တိုက်ခဲ့မိတာပါဆရာ”

ဝင်းလွင် ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်စွာဖြင့် ဖြေသည်။ ကျွန်တော် သိလိုက်ပါပြီ။ သည်ကောင်တွေ ထွန်စက်ဖြင့် ခိုးထွက်ပြီး အခွေသွားငှားရာမှအပြန် လမ်းမှာ အကုသိုလ်ဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

“အတိုက်ခံရတဲ့ သူကော”

“အဲဒီနေရာမှာပဲ လဲနေခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတာနဲ့ ဆရာဆီပြေးလာတာပါ။ ကယ်ပါဦးဆရာ”

ပြောရင်းသူက ငိုတော့သည်။

“အေး ဒါဆို မင်းတို့ အချုပ်ထဲသာ ဝင်ဖို့ပြင်ပေတော့” ဟု စိတ်တိုတိုနှင့် ပြောလိုက်မိသည်။ ပြီးမှ...

“သန်းထွန်းကကော ဘယ်မှာလဲ”

“သူ့ကို အဲဒီနားမှာပဲ စောင့်ခိုင်းထားခဲ့တယ် ဆရာ”

“ကဲ... ဌာနတီအီးကားနဲ့ ဝန်ထမ်းသုံးလေးယောက် သွားခေါ်။ ပြီးရင် အခင်းဖြစ်တဲ့နေရာကိုလိုက်ခဲ့ခိုင်းလိုက်။ ငါ့ကားအပြင်ထုတ်လိုက်မယ်။ မင်းက ငါ့ကားနဲ့လိုက်ခဲ့”

ဝင်းလွင် ပြန်ရောက်လာသည်အခါ ကျွန်တော့်ကားပေါ်တက်ခိုင်းကာ အိမ်မှိုမောင်းထွက်ခဲ့သည်။ ဇနီးသည်က အိမ်ပေါက်ဝမ်းရောင်အောက်မှာ ရပ်ကြည့်ရင်း ဘုရားစာတတွတ်တွတ်ရွတ်ရင်း မေတ္တာပို့ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါ

သည်။ ဌာနဂိတ်ကြီးမှအလွန် ကိုက်သုံးရာခန့်အရောက် ဇေယျသုခဘုန်းကြီးကျောင်းရှေ့ဝယ် ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ ရပ်စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဆရာတော်ရှေ့ ကားကိုရပ်ကာ ဆင်း၍...

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား ဝင်းလွင်တို့ ဒီနားမှာ ပြဿနာဖြစ်တာများ တွေ့မိပါသလား” ဟု မေးလျှောက်ရာ...

“အင်း... သန်းထွန်းဆိုတဲ့ကောင် ကျောင်းကိုရောက်လာတယ်။ ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နေပေါ့။ သူတို့ကို ရွာထဲက ငမူးတွေ လိုက်နှောင့်ယှက်လို့ ထွက်ပြေးလာတာပါ။ ဘုန်းဘုန်း ကူပါဦးလို့ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးလည်း တောင်ဝှေးဆွဲပြီး သူ့နောက်လိုက်ခဲ့တာပေါ့။ ကျောင်းပြင်ရောက်မှ လက်တို့ပြီး ဘုန်းဘုန်းခုနပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တပည့်တော်တို့ ဟိုရှေ့နားကားလမ်းပေါ်မှာ လူတစ်ယောက်ကို ထွန်စက်နဲ့တိုက်မိလို့ လမ်းမပေါ်မှာ အဲဒီ လူလဲကျန်ခဲ့ပြီ။ အဲဒါ လုပ်ပါဦးဘုရားဆိုပြီး ပြောတယ်။ အေး... အေး၊ သွေးသံတွေနဲ့ ငါလည်းမကြည့်ရဲဘူး။ မင်းတို့ဌာနကိုပြန်ပြီး အမြန်သတင်းပို့၊ လုပ်စရာရှိတာ လုပ်ချေလို့ ပြောလိုက်တယ်”

ဆရာတော်က ဆက်ပြီး...

“ဒကာကြီး ခုကိစ္စက မိုးက အေးလွန်းတယ်။ လူနာကတော့ ဒဏ်ရာကြောင့် မဟုတ်တောင် အအေးပတ်ပြီး သေလောက်ပြီ” ဟု မိန့်သည်။

ဆရာတော် သည်လိုမိန့်တော့ ပို၍ စိတ်ညစ်သွားသည်။ သွားပြီ၊ လူသေမှုတော့ဖြစ်ပြီ၊ တော်တော်ရှင်းယူရမည့် ပြဿနာပဲဟု နားလည်လိုက်သည်။ ဆရာတော်ကို ခွင့်ပန်၍ ဆက်ထွက်ခဲ့သည်။

အခင်းဖြစ်ရာ နေရာရောက်တော့ ဌာနက တီအီးကားကြီးနှင့် တပည့်သုံးလေးယောက်ရောက်နေပြီ။ ကားမီးဖြင့် ထိုး၍ လဲနေသူကို ဝိုင်းကြည့်နေသည်။ လဲနေရှာသူကတော့ ခွေခွေလေး မလှုပ်တော့ပြီ။ မျက်နှာမှာလည်း သွေးတွေ ရွှံ့တွေနှင့် လူးနေသည်။ ထွန်စက်ကတော့ မလှမ်းမကမ်းလမ်းဘေးမှာ တိုးလုံးမလဲရုံတမယ် စောင်းလျက် အနေအထားမှာတွေ့ရသည်။

“ကဲ ဘာကြည့်နေကြသလဲ၊ သူ့ကို ကားကြီးပေါ် တင်ဖို့လုပ်မယ်” ကျွန်တော်အော်ခါမှ ထွန်စက်ဝန်ထမ်းဖြစ်သူ ခင်မောင်တင့်က

လဲနေသူကို ပွေ့ချီရန်ပြင်သည်။ တီအီးယာဉ်မောင်းလှမြင့်ဦးက ခြေထောက်မှ မရန်ပြင်သည်။ မိမိ ခူးလောက်ရောက်မှ ခင်မောင်တင့်က လန့်၍ ပစ်ချလိုက်သည်မှာ ဘုတ်ခနဲ နေသည်။

“ဆ... ဆ... ဆရာ၊ မျက်လုံးကြီးလည်း ထွက်နေပြီ။ ခါး... ခါးကလည်း ပျော့ခွေးပြီး ကြေနေပြီ ဆရာ၊ မ... မရတော့ပါဘူး။”

အထစ်ထစ် အငေါ့ငေါ့ ပြောသည်။ သူသည် နဂိုကပင် စကားထစ်သို့ဖြစ်သည်။ တီအီးမောင်းသူ လှမြင့်ဦးကတော့ “အီးတွေ၊ ဆီးတွေလည်း ထွက်နေပြီ ဆရာ၊ မဖြစ်တော့ဘူးထင်တယ်” ဟု မှတ်ချက်ပေးသည်။ အောက်ပိုင်းကြီး ပျော့ခွေးနေတာကို ကျွန်တော်လည်း မြင်ရသည်။

“လွှတ်ချပြီး ထားခဲ့လို့ ဖြစ်မလားကွ၊ ရအောင်မစမ်း၊ ဟေ့ကောင်တွေ ဝင်းလွင်နဲ့ သန်းထွန်း ဘာခုမှ ကြောက်နေတာလဲ၊ ဝိုင်းမစမ်း။”

တရားခံနှစ်ယောက်မျက်နှာမှာ မန်ကျည်းရွက်လောက်သာ ရှိတော့သည်။ လေးယောက်အားဖြင့် မတော့မှ ပျော့ခွေးနေသော ခန္ဓာကိုယ်သည် အလိုက်သင့် မြောက်ပါလာသည်။ တီအီးကား နောက်ခန်းသို့ မမီမကမ်းတင်နေဆဲ အံ့ဩဖွယ်ရာ လှုပ်ရှားမှုကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သေပြီဟု ထင်ထားသူသည် ၎င်း၏ ပုဆိုးစကို ရုတ်တရက် လက်တစ်ဘက်ဖြင့် လှမ်းဆွဲလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဟ... ဒီလူမသေသေးဘူးဟေ့၊ သာသာမှေးမှေးနဲ့ ဂရုတစိုက်တင်စမ်း။”

ကျွန်တော် မျှော်လင့်ချက်များစွာဖြင့် ဝမ်းသာအားရပြောလိုက်သည်။ လူနာထံက အရက်နံ့နှင့် အီးနံ့များ မွန်နေသည်။ ကားပေါ်ရောက်တော့ လူနာသည် အနည်းငယ် လှုပ်ရှားပြီး ညည်းညူကာ ခေါင်းထောင်ဖို့ အားယူကြိုးစားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အခြေအနေ သိပ်မဆိုးတာတော့ သေချာပြီ။ သူ့အနားကပ်၍ မေးရသည်။

“မင်းနာမည် ဘယ်သူလဲ၊ အခု ဘယ်လိုနေသေးလဲ”

“ကျွန်တော် ဖိုးထူးပါ”

သူ့ကောင်းစွာ ပြန်ဖြေသည်။ ကျွန်တော်သည် ခင်မောင်တင့်ဝတ်ထားသော မိုးရေစိုနေသည့် တီရှပ်အား ချွတ်စေ၍ ကိုယ်တိုင်ဖိုးထူး၏

မျက်နှာကို သာသာလေး ရေပတ်တိုက်ကြည့်သည်။ ယာဘက်မျက်စိသည် ရွံ့များအလုံးလိုက်ကပ်နေပြီး သွေးများနှင့် ရောနေခြင်းသာဖြစ်သည်။ ကံကောင်းလေစွ။ ထိုမျက်လုံးအထက် မျက်ခုံးနေရာတွင်သာ တစ်လက်မခန့် ကွဲနေသည်။ အပေါ်ယံ အရေပြားသာ ပြသွားခြင်းဖြစ်၍ ချုပ်ရန်ပင် မလိုဟု ထင်ရသည်။ ကျွန်တော်အလွန် ဝမ်းသာသွားသည်။ သူ့သေစရာ အကြောင်း မရှိနိုင်ဟု ယူဆမိသည်။ ခါးဒဏ်ရာအတွက်တော့ ဆေးရုံအမြန်ပို့ရမည်။

“ဆရာသူကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသိပြီ၊ ဒီလူ မြစ်ခြေဆွဲကြီးရပ်က ဖိုးထူးပဲဆရာ၊ နောက်ပြီး ထွန်စက်ကြောင့်ခါးကြေသွားတာလည်း မဟုတ်ဘူးဗျ”

ဝင်းလွင်က ဝမ်းသာအားရ ဝင်ပြောပြန်သည်။

“ဒါလောက်ဖြစ်နေတာ အောက်ပိုင်းမကြေလို့ ဘာဖြစ်ချင်သေးလဲ၊ မင်းမမြင်ဘူးလား”

ကားကြီးမီး၊ လက်နှိပ်မီးများအောက်ဝယ် မျက်လုံးကလယ်ကလယ်ဖြင့် လဲနေသူ ဖိုးထူးအားကြည့်ရင်း ကျွန်တော်ငေါက်လိုက်သည်။

“မဟုတ်ဘူး ဆရာ၊ ဖိုးထူးက မွေးရာပါ ပိုလီယိုပါ”

ဝင်းလွင်ဖြေလိုက်တော့ ကျွန်တော် ပိုလို့အံ့ဩတုန်လှုပ်သွားပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လူနာသည် အနည်းငယ်ထူထူထောင်ထောင် ဖြစ်လာသည်။ လက်တစ်ဖက်ကလည်း ဟိုစမ်းသည်စမ်းလုပ်နေရာက မေးသည်။

“ငါ့လွယ်အိတ် ဘယ်မလဲ”

ကားအောက်က ခင်မောင်တင့်က “ဒီမှာ ဒီမှာ မပျောက်စေရဘူး ရှိပါတယ်” ဟုဖြေသည်။ ဖိုးထူးက “အိမ်ပြန်ချင်တယ်” ဟုပြောပြီး ကားပေါ်က ဆင်းရန်ပြင်သည်။ လူးလဲထသည်။ အားလုံးက “ဘယ်ဟုတ်မလဲ တို့လိုက်ပို့မယ်” ဟုပြောကြသည်။

“မင်းဆေးရုံကို သွားရမယ်၊ ဒီအတိုင်းနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မှာလဲ ညီလေးရ”

ကျွန်တော် ချောပြောသော်လည်း သူက လက်မခံ။

“မလိုပါဘူးဗျာ၊ ဘာမှ ဖြစ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အိမ်ကိုပဲ ပြန်မယ်”

သူက ဇွတ်ပြောသည်။ သူ့ပုံစံမှာ ထွန်စက်အောက်တွင် လုံးဝ အထိ အခိုက်မရှိဘဲ လဲကျခဲ့ပုံရသည်။

ကျွန်တော်လည်း သူ့အခြေအနေမှန်ကို သိချင်သဖြင့် . . .

“အေး ပြန်ရတာပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ တို့လိုက်ပို့ပါရစေ၊ ကဲ၊ ငါကား လေးနဲ့ ပို့မယ်၊ ကားကြီးကို ပြန်လွှတ်တော့”

ကျန်သူများကိုပါမှာရင်း ဖိုးထူးကို လေ့လာပါသည်။ သူကားကြီးပေါ် ကတော့ မဆင်းနိုင်ပါ။ တွဲ၍ ချပြီးကားလေးပေါ်သို့လည်းတွဲ၍ တင်ပါသည်။ ကားလေးပေါ်ရောက်တော့ အနံ့ပေါင်းစုံ မွန်နေပါတော့သည်။ ဝင်းလွင်နှင့် သန်းထွန်းက နှာခေါင်းပိတ်ရင်း ထိုင်လိုက်လာသည်။ ကားကို မြစ်ခြေဘက် ဦးတည်မောင်းရင်း သူ့ကို မေးမြန်းရပါတော့သည်။

“မင်းဘယ်က ပြန်လာတာလဲ”

“ညောင်လှရွာနတ်ပွဲက ပြန်လာတာ”

အသံ အစ်အစ်နှင့်သူက ဖြေသည်။

“မင်းကွာ မိုး ဒါလောက်အေးနေတာ နတ်ပွဲသွားရတယ်လို့”

“မဟုတ်ပါဘူးဗျာ၊ ကျုပ်က နှံသမားဗျ၊ ကျုပ်နှံမပါရင် ပွဲပျက်မှာ ပေါ့”

ပြန်ဖြေရင်း သူက စောစောက ရေစိုနေသော လွယ်အိတ်ထဲမှ နှံကြီးကို ထုတ်ပြသည်။

“ဟေ့ . . . မင်းက နှံဆရာကိုးကွ”

“ဟုတ်တယ်လေ နတ်ပွဲသွားနှံမှုတ်ပြီး ကိုကြီးကျော်တို့ပွဲအကျတွေ စားသောက်ပြီး ခြံလာတာဗျ၊ ဘယ်လိုက ဘယ်လို လမ်းပေါ်မှာလဲနေသလဲ မသိပါဘူးဗျာ၊ ဆရာသမားတို့ ကူညီလို့သာပေါ့၊ မဟုတ်ရင် အိမ်ပြန်မရောက် လို့ အမေနဲ့ မိသားစုက စိတ်ပူလှရောမယ်”

ဪ . . . နှံဆရာလေးနွယ်၊ သူ့ကိုယ်သူ ဘာဖြစ်မှန်းတောင် မသိ ရှာပါလားဟု တွေးမိသည်။ မသန်စွမ်းသော်လည်း သူဝမ်း သူကျောင်းနေရှာ ရသူဟုလည်း ထင်မိသည်။

“မင်းကို နတ်ပွဲက နှံမှုတ်ခ ဘယ်လောက်ပေးသလဲ” ဟုမေးရာ . . .

“မနက်စာ၊ ညစာကျွေးပြီး နှံဆယ့်ငါးကျပ်ရပါတယ်။ မဆိုးပါဘူး”

သူ့အဖြေက အားရစရာ။ (ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ ဌာနနေ့စား ဝန်ထမ်းများပင် နေ့ထွက်ခ ၂၀ ခန့်သာ ရပါသည်။)

“မင်းရတုပိုက်ဆံ ခုလိုသောက်ပစ်တာ ဘယ်ကောင်းမလဲ ညီလေးရ၊ မိသားစုကို မပံ့ပိုးတော့ဘူးလား”

“ကျုပ်က လူပျိုပါဗျ၊ အိမ်မှာ အမေနဲ့ညီလေး၊ ညီမလေး၊ သုံးယောက် ရှိတယ်။ အမေက ကျန်းမာရေး မကောင်းဘူးလေ၊ အိမ်မှာ ကျီးလှန့်စာ ခြောက်ရုံပေါ့။ အခု ညီလေးက ဆယ်တန်း၊ ညီမလေးက ရှစ်တန်း၊ အားလုံး ကျုပ်တာဝန်ပေါ့ဗျာ။ အဖေက ကျုပ်ငါးတန်းကတည်းက ထန်းပင်ပေါ်က ကျပြီးဆုံးခဲ့လို့ ကျောင်းထွက်ခဲ့ရတာပါ။ မသန်စွမ်းဖြစ်တာက ငယ်ငယ်က ဖျားလို့ဖြစ်သွားတာ၊ မွေးရာပါမဟုတ်ပါဘူး”

“ဘုရား ဘုရား မသန်စွမ်းသူတစ်ယောက်က မိသားစုကို ရှာကျွေး နေတာပါလား” ဟု ဘုရားပင် တမိပါသည်။

“ဒီတာဝန်တွေကြောင့် ကျုပ်မခိုက်ပါဘူးဗျာ၊ တော်တုံးက (ခုနကဟု ပြောသော အညာဒေသသုံး) ဆရာကြီးပြောတဲ့ အရက်ကိစ္စပြောမယ်၊ ကျုပ် လောင်းကစားမလုပ်ဘူး၊ မခိုးဝှက်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါတစ်ရံ အရက်လေးတော့ သောက်တတ်တယ်ဗျ၊ အဖေက ထန်းသမားဆိုတော့ အကျင့်လေး ပါတာပေါ့ ဗျာ၊ သို့သော်လည်း ဆရာကြီး ပီမိုးနင်းရဲ့ နည်းလမ်းလိုပေါ့ဗျာ၊ သူငွေးမဖြစ် တောင် သက်သာရာ၊ သက်သာကြောင်း အလကားရတဲ့အခါ သောက်တယ်။ သူများတိုက်တဲ့အခါ သောက်တယ်၊ ဝယ်ပြီးတော့ သောက်ခဲ့လှပါပြီကော”

သူ့စကားထဲတွင် စာသံပေသံ စာစကား ပေစကား အနည်းငယ် ပါလာသည်။

ကားသည် ချောင်းမကြီး အလယ်သို့ပင် ရောက်လာသည်။ တောင် ကျရေပင် ခြေသလုံးနားရောက်လုနေပြီ။ ကားမောင်းရင်း ကျွန်တော်က “မင်းနှံမှုတ်ဝင်ငွေလေးနဲ့ ဘယ်လောက်ငမလဲ၊ နှံဆိုတာ နေ့တိုင်းမှုတ်ရတာ မဟုတ်ဘူးလေ” ဟု စပေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်ပါ၊ ဒါကြောင့် အားရင် အိမ်မှာ တောင်းတို့၊ ဆန်ကောတို့ ရက်တယ်လေ။ အော်ဒါရရင် ရသလိုပေါ့၊ ညီလေးနဲ့ ညီမလေးကလည်း ကျောင်းအားတာနဲ့ ကူပါတယ်။ မြစ်ခြေ ငါးရက်တစ်ဈေးမှာ ရောင်းရတယ်။

ပခုက္ကူပွဲရုံတွေကိုလည်း သွင်းတယ်။ နောက်ပြီး အိမ်မှာ စာအုပ်အငှားဆိုင်လေးလည်း ဖွင့်ထားတယ်။ အငှားဆိုင်ကတော့ အမေထိုင်နိုင်ပါတယ်။ ရုပ်ပြုကာတွန်း၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဝတ္ထုအစုံပေါ့ဗျာ။ ဝတ္ထုဆိုရင် ကျုပ်က ဆရာကြီး မင်းသိန်း၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဆရာမင်းကျော်၊ သုတဆိုလို့ရှိရင် ဒီမိုးနင်းလိုမျိုးပေါ့။ ကျုပ်လည်း ဖတ်၊ ငှားလည်းငှားပေါ့။ အိမ်မှာ ဇယ်တောက်ခုံတို့၊ အခွေတို့ငှားရင်လည်း ရသေးတယ်။ အခုတော့ မလုပ်သေးဘူး။ အငယ်နှစ်ကောင်ပါ ရောယောင်ပြီး စာကျက်ပျက်မှာစိုးရတယ်။ အခုခေတ်က ပညာတတ်မှဗျ။ နို့မဟုတ်ရင် အောက်ကျလွန်းလှတယ်။ အခုကြည့်ပါလား၊ ကျုပ်တို့ဒေသမဲ့နေတာ မြို့ပွဲစားလုပ်သမျှ ခံနေကြရတာပဲ”

သူ့စကားက ကျွန်တော့်နှလုံးသားကို ထိသည်။

“မှန်တာပေါ့၊ ငါ့ညီရဲ့ မင်းညီရဲ့ ဆယ်တန်းအခြေအနေကောကောင်းရဲ့လား”

ကျွန်တော်က ဝင်ထောက်ရင်း မေးလိုက်သည်။

“လိမ္မာပါတယ်။ အောင်မယ်ထင်တာပဲ၊ သူ့အောင်မှ ဖြစ်မယ်။ ဘာလို့ဆိုရင် သူ့အောင်ရင် ကျုပ် အိမ်ထောင်ပြုတော့မှာ”

“ဟေ့၊ ဘယ်သူနဲ့လဲကွ”

“ရွာထဲကပေါ့ဗျာ၊ သူက စက်ချုပ်တယ်၊ ရက်ကန်းလည်း ရက်တတ်တယ်။ ကျုပ်တို့ဘဝကတော့ အသက်မွေးပညာတတ်မှဗျ၊ မြို့မှာလို့ နည်းပညာတွေ အစုံရဖို့ မလွယ်ဘူး”

ကျွန်တော် ဖိုးထူး၏ ဘဝဒဿနများကို နားထောင်ရင်း သူ့ကို တဖြည်းဖြည်း တန်ဖိုးထား လေးစားလာပါသည်။ ငွေပစ္စည်း မချမ်းသာသော်လည်း၊ ပညာတန်ဖိုး သိသူပါတကား၊ မိသားစုတာဝန်နှင့် နောင်ရေးကိုလည်း သိတတ်သူပါတကား။

ကားသည် ချောင်းမကြီးကိုကျော်၍ မြစ်ခြေရွာမထဲသို့ပင် ဝင်လာသည်။ ပဲ၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်စုံအောင် ထွက်သောဒေသဖြစ်သဖြင့် စီးပွားရေးကောင်းကြသည်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လျှပ်စစ်မီးဖြင့် တစ်ရွာလုံး ထိန်နေသည်။ ဖိုးထူးလည်း တော်တော်လန်းလန်းဆန်းဆန်းဖြစ်လာပုံရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က...

“ညီလေး ဖိုးထူး၊ မင်းမျက်နှာက ဒဏ်ရာကို ဆေးခန်းသွားပြရအောင်၊ နောက်ပြီး ခုလိုဖြစ်တဲ့အတွက် ဆရာတို့ ဘာများလုပ်ပေးရမလဲ၊ မင်းဖြစ်ချင်တာကို ပြောပါ”

“ဟာ၊ ဆရာကလည်း ကျုပ်ဟာကျုပ် မူးလို့ပဲ လဲ... လဲ၊ ဆရာတို့ ထွန်စက်တိုက်လို့ပဲ ကွဲ... ကွဲ၊ ဒီဒဏ်ရာက တာမှမဖြစ်လောက်ပါဘူး။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းလည်း သွားဖို့ မလိုပါဘူး။ ဘာအထောက်အပံ့ အကူအညီမှလည်း မလိုပါဘူး။ အခုလို လိုက်ပို့ပေးတာပဲ ကျေးဇူးတင်လှပါပြီ”

“မဟုတ်တာကွာ၊ တို့မှာ တာဝန်ရှိပါတယ်။ စိတ်လည်း တော်တော် မကောင်းဘူး၊ အဲဒီတော့ ပြောသာပြောပါ၊ ဘာလုပ်ချင်သလဲဆိုတာကို”

“မလိုပါဘူးဗျာ၊ ကျုပ်အတွက် ဆရာတို့ဘာမှ စိတ်မချမ်းမသာ မဖြစ်နဲ့အေးအေးသာ နေကြပါ။ ဖိုးထူးက ဒီလောက်တော့ တမော့ပါ”

မြို့ကြီး၊ ပြကြီးများမှ လူအချို့၏ စိတ်ဓာတ်နှင့်တော့ ကွာခြားလှပါပေသည်ဟု ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသည်။

ရွာထဲသို့ သူလမ်းပြသည့်အတိုင်း ကွေ့ကောက်မောင်းနှင့်လာရင်း လမ်းဆုံတစ်နေရာသို့ ရောက်လာ၏။

“ရပ်... ရပ်တော့၊ အဲဒီမှာ ကျုပ်ဆင်းတော့မယ်”
သူက အော်သည်။ ကျွန်တော်က ကားကို တချိန်လျှော့ရုံသာ လျှော့၍...

“မင်းအိမ်အရောက် လိုက်ပို့ပေးမယ်။ အိမ်ဘယ်နားမှာလဲသာ ပြော”

“မဖြစ်ပါဘူးဗျာ၊ ဒီမှာပဲ ဆင်းမယ်။ လမ်းထဲက လူတွေ ဖိုးထူးတစ်ယောက် အမူးလွန်လို့ လိုက်ပို့ရတယ်ဆိုတာမျိုး မထင်မခံနိုင်ဘူး၊ နောက်ပြီး ဒီလောက်မူးအောင် သောက်ရသလားဆိုပြီး၊ အမေ ဆူမှာ၊ အမေ စိတ်ဆင်းရဲမှာ မဖြစ်စေချင်ဘူး” ဟု ပြောပြောဆိုဆို သူ့လွယ်အိတ်ကို ဆွဲကာ အတင်းဆင်းဖို့ ပြင်တော့သည်။

ကျွန်တော်က ကားကို ရပ်ပေးလိုက်ရ၏။
“ဖြည်းဖြည်းဆင်း၊ ဖြည်းဖြည်းဆင်း”
ဝင်းလွင်နှင့် သန်းထွန်းက တွဲကူသည်ကို လက်ဖြင့်ပုတ်သုတ်၍

“ရတယ်၊ ရတယ် ဖိုးထူးတို့က ဒီလောက်တော့” ဟု ပြောကာ ကားတံခါးကို တွယ်၍ ဆင်းလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောကာ နောက်မှ အေးအေးဆေးဆေးတွေ့မည်ဖြစ်ကြောင်း နှုတ်ဆက်သည်။

၎င်းနောက် လိမ်ဖည် လိမ်ဖည်၊ ကော့လန် ကော့လန်နှင့် လျှောက်သွားသည်ကို ကရုဏာသက်စွာ ကြည့်နေမိပါသည်။ ထိုစဉ်... .

“ဟေ့ ဖိုးထူး မိုးချုပ်လှပြီ၊ ဘာလဲ၊ များသွားလို့ ကားနဲ့လိုက်ပို့ ရတာလား”

လူနှစ်ဦးက လမ်းဘေးမှ အော်ကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ဖိုးထူးပြန်ပြောပုံက... .

“အောင်မာ ဒါလောက်နဲ့ မူးရမလားကွ၊ ဒါမွေးမြူရေးဌာနက ဝါသူငယ်ချင်းအရာရှိတွေကွ၊ သူတို့က လမ်းကြိုလို့ လိုက်ပို့တာ၊ ဟေ့ကောင်တွေ ဖိုးထူးက ဒီလောက်တော့ ဒီမှာကြည့်” ဟုဆိုကာ အဆိုတော်ကြီး တွဲတေးသိန်းတန်၏ သီချင်းတစ်ပိုဒ်ကို အသံ ဝါကြီးနှင့် ဟစ်လိုက်သည်မှာ... .

“ပျင်းတောင် ပျင်းသေးတယ်၊ ဟေ့ ပျင်းတောင် ပျင်းသေးတယ်”

* * * *

ကိုချို

အခန်း (၁)

ရန်ကုန်မြို့ကို ကျွန်မတို့ ရောက်တော့ အရမ်းသတိထားပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဟို... . သီချင်းထဲကလိုပဲ ရန်ကုန်မြို့က အသည်းနှလုံးကိုတောင် အတုလုပ်ရောင်းကြတယ်။ အညာကိုပြန်တော့ အသည်းနှလုံးမပါဘူးတဲ့။ ထန်းခေါက်ဖာလေးထဲမှာ ချစ်သူရဲ့ စာတွေနဲ့ ဓာတ်ပုံတွေပဲပါလာတယ်တဲ့လေ။

အဲဒါကို နမူနာထားပြီးတော့ ကျွန်မဟာ ရက်တိုသင်တန်းတစ်ခုပြီးတဲ့အထိ ဘယ်ကောင်လေးကိုမှ စိတ်မဝင်စားရဲခဲ့ပါဘူး။ ရန်ကုန်မြို့တော်က ကောင်လေးတွေဟာ ရွှေရောင်မင်းသားလေးတွေလိုပဲ အရမ်းချောမောတင့်တယ် ခေတ်မီကြပါတယ်။

တောရွာက ကိုကိုကာလသားတွေနဲ့ လားလားမှမတူပါဘူး။ ရွှေရောင်ဆံပင်လေးတွေနဲ့ ရောင်စုံမျက်ကပ်မှန်ထည့်ထားတဲ့၊ ညှို့မျက်ဝန်းလေးတွေက အရမ်းဆွဲငင်အားကောင်းကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အညာပြန်မှာ အသည်းမပါမှာ စိုးရိမ်လို့ တောသူလေးကျွန်မ ရင်မခုန်မိအောင် ပဲ့ကိုင်ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးနဲ့ ရွာပြန်ခရီးစဉ်စလိုက်မှ “အဝစားလေးရာ” နဲ့တိုးပြီး လှလှပပ အညာမိသွားရပါတော့တယ်။ ဒါကြောင့် ရန်ကုန်မြို့မှာ လူလိမ် လူညာတွေ ပေါတယ်လို့ ခုထိ ကျေးလက်က လူတွေက

ကြောက်ရွံ့ကြတာကိုး။ ကျွန်မလည်း ဖြုံသွားပါပြီ။ ဩ... တောသူတောင် သားတွေ ဒီပုံစံနှင့် ဘယ်လောက်ခံစားသွားရမလဲလို့လည်း စဉ်းစားမိခဲ့ပါ သေးတယ်။

ပြီးတော့ စာအရေးအသားဟာ ဘယ်လောက် အရေးကြီးသလဲဆို တာကိုလည်း ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်သွားရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့ ညှိလို့ခံလိုက်ရတယ်လို့သာ ဖြေသိမ့်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မတို့ မိသားစုသုံးယောက် လှလှပပ အညာခံလိုက်ရပုံကတော့ ဒီလိုပါ...။

အခန်း (၂)

“သမီးကြီးရယ်၊ ပိန်သွားလို့ကတာ...”

မေမေက ကျွန်မမျက်နှာကို မြင်လိုက်တော့ ကြည်နူးခြင်းနဲ့ စိတ် မကောင်းခြင်းတွေ ရောပြွမ်းနေတဲ့ ပုံစံနဲ့သုံးသပ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မ မိသားစုတွေနဲ့ ခွဲနေရသူမို့လား။ ညီမလေး မေစံပယ်ဖြူကလည်း ဝမ်းသာ အားရ ရှိနေပါတယ်။ ဖေဖေကတော့ ကျွန်မကို လာမကြိုနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ မေမေ တို့ပဲ လာကြိုနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

“ကဲ... သမီးကြီးရေ၊ ပိုက်ဆံက နည်းနေပြီ။ ဒီပုံစံနဲ့ ရွာကို ကားစီး ပြီးမပြန်နိုင်တော့ဘူး။ ဒီတော့ ဈေးသက်သာတဲ့ ရထားစီးပြီးတော့ ပြန်ရအောင်”

“ဟုတ်ကဲ့... မေမေ...”

ငွေအင်အားနည်းနေတဲ့ ကျွန်မ သစ်ခွညိုနဲ့မေမေတို့ဟာ ဘူတာသို့ ဆင်းလာခဲ့ပါတယ်။ မီးရထားခရီးစဉ်ကို လေ့လာကြည့်တော့၊ နေ့လယ် တစ်နာရီမှ မီးရထားထွက်မှာပို့ အချိန်တွေက အများကြီးပိုနေပါတယ်။ အချိန်ပိုနေတာက အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး။ နံနက်ခင်းမှ နေ့လယ်အထိ နေရမယ့် ကျွန်မတို့ သုံးယောက်ထမင်းစားရတော့မယ့်ကိစ္စက ပြဿနာ ဖြစ်လာပါတယ်။

ရန်ကုန်ဘူတာထဲမှာ ထမင်းဆိုင်လည်း မတွေ့မိ။ လူတွေကလည်း ထမင်းဆာလှပါပြီ။ တောသူတွေမို့ မုန့်ပဲ သရေစာ စားရုံနှင့် ထမင်း တစ်နပ်ကို မထိန်းထားနိုင်ပါဘူး။ ထမင်းကို အဝစားလိုက်ရမှ တင်းတိမ် တတ်တဲ့ ကျွန်မတို့တွေလေ။ ဒါကြောင့် ဘူတာနဲ့ဝေးနိုင်သမျှ ဝေး... ဝေးထိ ခြေလျင်ခရီးနှင့်ကြပါတယ်။

လမ်းလျှောက်နေရင်း ထမင်းဆာ၊ ထမင်းဆာတော့ ထမင်းဆိုင်တွေ ကို လိုက်ရှာတာပေါ့။ ဟိုတယ်ကို တက်စားသောက်နိုင်သူမျိုးမဟုတ်တော့၊ ထမင်းဆိုင်လေးတွေကို ယောင်ပေယောင်ပေနဲ့ လိုက်ရှာမိကြပါတယ်။ အချိန်က ရနေသေးတာကိုး။

ကျွန်မတို့ ခြေဦးတည့်ရာကို လျှောက်သွားရင်း ဘူတာနဲ့အလွန် ဝေးတဲ့ ထမင်းဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုရင် သူ့ဆိုင်ရှေ့က ဆိုင်းဘုတ်ပြားအကြီးကြီးမှာ “အဝစား လေးရာ” လို့ ရေးထားလို့ပါ။ သူနဲ့ နံဘေးကအပြိုင် ထမင်းဆိုင်ရဲ့ဆိုင်းဘုတ်ကတော့ “အဝစား ငါးရာ” လို့ ရေးထားပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်မတို့ မိသားစု စဉ်းစားလိုက်ပါတယ်။ နိပ်သဟ။ အဝစားမှ လေးရာ၊ ငါးရာပဲတဲ့။ ဟုတ်ပြီ။ တွက်ခြေကိုက်တယ်ပေါ့။ အဲဒီမှာ ထပ်ပြီး စဉ်းစားကြည့်လိုက်မိကြပါတယ်။ လေးရာလောက်နဲ့ အဝစားနိုင်တဲ့ ဆိုင်ကို ရွေးဖို့ပေါ့။ တစ်ရာ သက်သာလျှင်လည်း မနည်းဘူးမို့လား။

“ဘယ်လိုလဲ မမသစ်ခွ။ လေးရာနဲ့ဆိုတော့ တစ်ရာသက်သာတယ်။ အဲဒီဆိုင်မှာ သွားစားမလား...”

“စားကြမယ်...”

ကျွန်မတို့ ထမင်းစားမယ်၊ ပြီးတော့ အဝေးကြီးမှာ ကျန်ခဲ့တဲ့ဘူတာ ရုံကို ခြေလျင်ပြန်မယ်ပေါ့။ ထမင်းဆိုင်ထဲကို ဝင်လိုက်တော့ လူတွေက ရှင်း နေပါတယ်။ ဆိုင်ထဲရောက်တာနဲ့ ရွာကျောင်းက ကလေးတွေစာသင်တဲ့ “ဘော့သင်ပုန်း” လောက်ကြီးတဲ့ ဘောကြီးပေါ်မှာ ဟင်းနာမည်း တန်ဖိုး တွေကို ပုံနှိပ်စာလုံးနဲ့ ရေးထားပါတယ်။

ကျွန်မတို့က ရောက်တာနဲ့ ချက်ချင်းပဲ၊ စက္ကန့်မဆိုင်း ဖတ်လိုက်ပါ တယ်။ အကြောင်းကတော့ ဘော့ထဲမှာ ရေးထားတဲ့ ဟင်းတွေထဲက တန်ဖိုးအနည်းဆုံးဟင်းနဲ့ အဝစားမယ်ပေါ့။ တောသူဆိုပေမဲ့ ဒါလောက် တော့ ဖတ်နိုင်၊ ခွဲခြားနိုင်ပါတယ်။ ဟော... တွေ့ပါပြီ။

“ငါးဥကြော်ဟင်း” မျဉ်းဖြောင့်တန်းပြီး ရေးထားတယ်။ လေးရာတဲ့။ ဟုတ်ပြီပေါ့။ ကြက်အသည်းအမြစ် ခုနစ်ရာတန်နဲ့ မစားဘူးပေါ့။ သုံးယောက် အဝစားမှ ထောင့်နှစ်ရာပဲ ကျမှာ မဟုတ်လား။ မဆိုးပါဘူး။ ဒီတော့ ဆာဆာ

နဲ့ မှာလိုက်ပါတယ်။ ထမင်းဆိုင်က မှောင်သလို၊ လေပန်ကာလည်း မရှိပါဘူး။

ပါလာတဲ့ ဦးထုပ်တွေနှင့် နေ့လယ်ခင်းနေပူပူမှာ ယပ်ခတ်နေကြရတယ်လေ။ ရှိစေတော့၊ ယာထဲမှာ ငရုတ်သီးဆင်းခူးရတာလောက် နေပူတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဒီဒဏ်ကို ခံနိုင်ပါတယ်။ ငါးဥကြော်၊ ငါးပိရည်၊ တို့စရာ၊ ချဉ်ရည်ဟင်းတွေ ချထားပေးတာနဲ့ စတင်စားလိုက်ရင်း...

“ငါးဥကြော်... နည်းပေမယ့် ချဉ်ရည်ဟင်းနဲ့ ငါးပိရည်၊ တို့စရာပါတာပဲ။ စားပျော်ပါတယ်။ ကဲ စားကြ၊ သမီးတို့...”

တစ်လုတ်နှစ်လုတ်လောက်စားပြီးတာနဲ့ ညီမလေးက နံဘေးကို ရောက်လာတဲ့ ထမင်းဆိုင်မိန်းကလေးကို ပြုံးပြလိုက်ပါတယ်။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ပေါ့။ ကောင်မလေးက ပြန်ပြုံးပြရုံမကဘဲ ခေါင်းကလေးပါ ညိတ်ပြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ညီမလေးက ဒီတိုင်းပြီးသွားလို့မဖြစ်သေးဘူး၊ စကား စပြောမှလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပုံရပါတယ်။

“ညီမလေးရေ၊ ငါးဥကြော်နဲ့စားရင်... လေးရာနော်...”

ဒီတော့ ကောင်မလေးက ပြုံးမပြတော့ပါဘူး။ ပြီးတော့ ခပ်မာမာ မျက်နှာနဲ့...

“အစ်မ၊ စာမတတ်ဘူးလား။ ငါးဥကြော်နဲ့ဆိုရင် ခြောက်ရာ”

“ဘာ”

ကျွန်မတို့သုံးယောက်စလုံး ပြုံးသွားပါတယ်။ မျက်လုံးတွေပေါ့။ လေးရာမှတ်လို့စားမိပါတယ်။ ခုမှ ခြောက်ရာတဲ့။ နှုတ်သီးကောင်း လျှာပါးသော ညီမလေး စံပယ်ဖြူက...

“ငါတို့ တောရွာကပေမယ့် စာတော့တတ်ပါသေးတယ် ငါ့ညီမရဲ့။ နေစမ်းပါဦး။ မင်းရေးထားတဲ့စာမှာ ဆိတ်ကလီစာဆိုရင် ဘယ်နှရာ၊ ပုစွန်ဆိုပြန်ဆိုရင် ဘယ်လောက်နဲ့ ရေးထားတယ်လေ။ မျဉ်းတစ်ဖြောင့်တည်းတန်းပြီး ငါးဥကြော်နဲ့ တွဲရေးထားတဲ့ဈေးနှုန်းက လေးရာပါကွ၊ မင်း ခုလှည့်ကြည့်လိုက်”

ကောင်မလေးက မျက်စိမျက်နှာ ပျက်သွားရင်းမှ...

“အဲဒါ... ဟုတ်တော့ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါးဥကြော်လို့

ရေးထားတဲ့စာလုံးရဲ့အောက်မှာ၊ အစိမ်းကြော်လို့ ဆော့ပန်နဲ့ဖြည့်ရေးထားတယ်လေ။ အစ်မ မမြင်ဘူးလား”

“ဟဲ့... မင်းဆိုင်က မှောင်တယ်လေ။ မင်းရေးထားတဲ့ ဆော့ပန်စာလုံးကလည်းသေး။ လက်ရေးကလည်း ကျောက်ပြားပေါ်ခွေးချော်လဲ လက်ရေးနဲ့ဆိုတော့ ငါတို့ဘယ်လိုလုပ် သတိထားမိမှာလဲ။ ပုံနှိပ်စာလုံးနဲ့ ကြီးကြီးထပ်ရေးထားပါလား။ မင်းတို့ဘက်က မပြည့်စုံတဲ့ ကိစ္စ။ ခြောက်ရာ မပေးနိုင်ဘူး”

“ဟုတ်တယ်။ ကျွန်မ လက်ရေးမလှပေမယ့် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စုံတယ်လေ။ စာနဲ့ပေနဲ့ ဘောင်ဝင်အောင် ရေးထားတယ်။ သာမညောင်ညလုပ်မထားဘူး။ အစ်မတို့ စေ့စပ်ရမယ်လေ”

ကျွန်မတို့ရဲ့ အမှားလိုဖြစ်သွားတဲ့အတွက် ကျွန်မကလည်း မခံချင်ပါဘူး။

“ကောင်းပြီလေ။ မင်း ဟင်းကို အကုန်စားမှ ခြောက်ရာမို့လား။ အခု ငါတို့သားအမိတွေ တစ်လုတ်စာပဲ ဖဲ့ရသေးတယ်။ ငုံ့ကြည့်။ ဟင်းတစ်ဝက်ဖိုးပေးမယ်။ ညီမလေးဖြူ။ သုံးရာပေးလိုက်။ ဒီထမင်းဆိုင်မှာ ဆက်မစားဘူး။ ပြန်မယ်...”

“အောင်မာ၊ အောင်မာ။ ဒီလို လူဝါးဝလို့ရမလား တောသူမတွေရဲ့။ ဟမ်။ တစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်ပဲ။ နှစ်တက်စားလည်း ကြက်သွန်ပဲလေ။ သုံးရာနဲ့ မထားနိုင်ဘူး။ ကုန်ကုန်၊ မကုန်ကုန်... ပေးခြောက်ရာ”

“မပေးနိုင်ဘူး။ မင်းစာက ပုံနှိပ်စာလုံးမှ မဟုတ်တာ”

“ကောင်းပြီ။ အဲဒါကို အခု ကျွန်မရှင်းပြမယ်။ ကျွန်မတို့ဆိုင်က ဟင်းတွေရဲ့ ဈေးနှုန်းတွေကို ဆိုင်းဘုတ်ရေးသားဆီမှာ သေချာအပ်ပြီးရေး ခိုင်းတယ်။ အပ်တာမှ သေသေချာချာအပ်ထားခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့ စာရေးတဲ့လူက ဟင်းတွေနဲ့ ဈေးနှုန်းတွေကို တလွဲရေးလိုက်မိတယ်။ ဒါကို ကျွန်မတို့လည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ စာစိတ်လူကို ရှင်းလို့ မကျေနပ်ရင်သွားပြော။ ဒီမှာ လာမပြောနဲ့။ အစိမ်းကြော်နဲ့စားမှ လေ၊ ရာ။ ငါးဥကြော်နဲ့စားမိရင် ခြောက်ရာလို့ဖြစ်အောင် ဆော့ပန်နဲ့အတိအလင်း ရေးထားပြီးသား။ ဒီမှာ တောသူမ၊ ဆော့ဖင် မဟုတ်ဘူး။ ဆော့(ဖ်)ပန်”

ကျွန်မကို စာနဲ့ပေနဲ့ကိုင်ပေါက်လိုက်တဲ့အတွက် ကျွန်မဆက်မပြောတတ်တော့ပါဘူး။ ချေပစရာစကားလုံးကိုလည်း ရှာမတွေ့တော့တာပဲ။ အောင့်သက်သက်နဲ့ ငြိမ်ပြီးခံလိုက်ရပါတော့တယ်။ မေမေက...

“ကောင်းပြီ... ငါ့တူမ။ ခြောက်ရာပေးရင် အဝစားခွင့်ရှိတယ်နော်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါးဥကြော် ထပ်မရတော့ဘူး။ ကျန်တာအကုန်ရမယ်...”

စာနဲ့ပေနဲ့ အနိုင်ပိုင်းလိုက်တဲ့ ဆိုင်ရှင်မိန်းကလေးကို ကျွန်မတို့အမြင်ကတ်သွားတာနဲ့ ထမင်းဖြူ ဇလုံကြီး၊ သုံးဇလုံထပ်ခူးခိုင်းတယ်။ ချဉ်ရည်ဟင်းနဲ့ တို့စရာ၊ ငါးပိရည်တွေအများကြီး တောင်းပစ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဆိုင်ရှင်အမျိုးသမီးကြီးက...

“တောင်းပြီးရင် အကုန်စားရမယ်နော်၊ ဟွန်း...”

“စိတ်သာချ အဒေါ်၊ ကုန်ရုံတင်မကဘူး။ ထပ်ထည့်ဖို့ပြင်ထားပါဦး...”

မေမေကလည်း ကိုယ့်သမီးတွေကို လာပြီးအကြောတင်လှတာကြောင့်...

“ကဲ... သမီးတို့ရေ... ဟိုနေရာချန်မထားနဲ့တော့...”

“ဟုတ်ကဲ့... မေမေ...”

ဟိုနေရာဆိုတာကို တလွဲချော်မတွေးကြပါနဲ့ဦး။ ကျွန်မ ရှင်းပြမယ်။ ကျွန်မတို့ တောခလေ့ထုံးစံမှာ ထမင်းစားလျှင် ဟင်းကောင်းနဲ့ဘယ်လောက်ပဲ ထမင်းစားလို့ဝင်ဝင်၊ ရေသောက်ဖို့ နေရာချန်ထားရပါတယ်။ ထမင်းသုံးလုတ်စာလောက် လျှော့စားတယ် ဆိုပါစို့။

ခုတော့ မကြေမလည်ဖြစ်ရတာမို့ မေမေက အမြင်ကတ်ပြီး နေရာလပ်ချန်မိစေနဲ့၊ တန်အောင်... စားသာစားလို့ သတိပေးလိုက်တာပါ။ ဟုတ်ကဲ့။ ကျွန်မတို့ ထမင်းကလည်းဆာ၊ ဆိုင်ရှင်နဲ့လည်း အပေးအယူမပြောတာမို့... အရမ်းစားပစ်လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်မတို့က ရွာမှာကောက်စိုက်လာကြသူတွေမို့ လူတစ်ယောက်ကို ဆန်နဲ့နို့ဆီဘူးတစ်ဘူးခွဲမက ကုန်အောင်စားနိုင်ပြီးသားပါ။ ဒါကြောင့်နဲ့

ပြိုင်တူညီညီစားပါတယ်။ ငါးဥကြော်ကို သိပ်မစားသေးပါဘူး။ ချဉ်ရည်ဟင်းလည်း ထည့်မလောက်သလို၊ ငါးပိရည်လည်း တော်တော်ကုန်နေပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်...

“တို့စရာပဲ ရှိတော့တယ်နော်။ အစ်မတို့...”

တကယ်တော့ ကောင်မလေးက ငါးပိရည်ထည့်ပေးရမှာစိုးလို့ သတိပေးပုံရပါတယ်။ အင်း။ ကျွန်မတို့ကလည်း သိတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူမက မသိသေးပါဘူး။ ဟင်းရွက်နဲ့တို့စရာတွေကို တောသူတွေက ငါးပိရည် မရှိဘဲနဲ့ စားတတ်တယ်ဆိုတာကိုပေါ့။

“တို့စရာပဲ ရှိတော့တာလား။ ဖြစ်တယ်... ညီမ။ ယူသာယူနဲ့...”

ကောင်မလေးက စေတနာမဲ့နေတဲ့အတွက် သခွားသီး၊ ခရမ်းသီးတွေကို တမင်တကာဖယ်ထားခဲ့ပြီးတော့ ကျွန်မတို့ကို မြင်းခွာရွက်ခြောက်စီးသာ လာချပေးပါရော။ သစ်ခွညိုတို့ပဲလေ သူများမှတ်လို့။ ဇွန်းခက်ရင်းနဲ့ စားတာလည်း မဟုတ်လေတော့ ဟင်းရွက်တွေကို ဒီတိုင်း အစိမ်း စားပစ်လိုက်တယ်လေ။ မှတ်ထား။ နည်းတောင်နည်းသေး။

နောက်ဆလတ်ရွက်ကြီးတွေ လာချပေးပြန်ပါတယ်။ ဟိုး... ရသေးတယ်။ ညီတူညီမျှသားမိသုံးယောက် ထမင်းလွတ်စားလိုက်ပြန်ပါတယ်။ ဒီတော့မှ ဆိုင်ရှင်မျက်လုံးပြူးသွားပါတယ်။ ကျွန်မတို့ကိုလည်း အထင်သေးစွာလည်းကြည့်ပါတယ်။ ပြီးတော့ စေ့စေ့စပ်စပ်လည်း အကဲခတ်လာပါတယ်။ ဟင်းရွက်တွေ ဒီတိုင်းဝါးစားလို့ ဖြစ်မှာပေါ့။

“ရော့... ပူဒီနာ...”

ကျွန်မတို့ ပြူးသွားတယ်ပေါ့။ မျက်လုံး၊ မြို့က ပူဒီနာကိုခုံမှမြင်ဖူးတာပါ။ လာ... လေ့။ အကဲမစမ်းနဲ့ ရန်ကုန်သူရေ၊ ပူဒီနာအပင်ကို ကျွန်မတို့ မကြိုက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် စားစရာ လို့ သတ်မှတ်ထားတယ်မို့လား။ လက်ကျန် ငါးပိရည်နဲ့မဝင်အောင် တို့မြှုပ်စားလိုက်တာ ကုန်ပြီ။ မှတ်ထား။ အဲဒါ... အညာသူတွေလေ။

“ဟွန်း။ ဘယ်ဘဝက ငတ်လာကြလဲ... မသိဘူး...”

ခွန်းတုံ့ပြန်ချင်တဲ့ ညီမလေးဖြူကို လက်ကုတ်ထားရတယ်။ ယည်းခံလိုက်ပါလို့ပေါ့။ သူတို့ကလည်း ပူဒီနာတာရော၊ မနာတာရော ကာမျှ

ထပ်ချမပေးတော့ပါဘူး။ တစ်ခုခု လှမ်းတောင်းမှာစိုးလို့ မျက်လုံးချင်းတောင် မဆိုင်တော့။ အဲဒါလည်း ကောင်းသွားပါတယ်။ ကျွန်မတို့လည်း ဗိုက်ပြည့် ရုံမက လျှံပါတော့မယ်။ ဒါကို လျှို့ဝှက်ထားတယ်ပေါ့။

ကျွန်မတို့ ငြိမ်ချက်သားကောင်းတော့ ဆိုင်ရှင်အဒေါ်ကြီးက မသိ မသာဘာထပ်တောင်းဦးမလဲလို့ဝေကြည့်ပါတယ်။ သူ့မြင်သွားတာက ငါး ခြောက်တချို့တစ်ဝက်ပါ။ မျက်လုံးတွေ အရောင်လက်သွားပါတယ်။ တောင့် တွေ့မစားနိုင်ဘဲ ပိုနေပြီပေါ့။ ကျွန်မက ဒါကို သိလိုက်ကာ...

“ဒေါ်လေး ကျွတ်ကျွတ်အိတ်တစ်လုံးလောက်ရှိရင် ပေးပါလားရှင် ငါးဥကြော်ထည့်ချင်လို့...”

“မရှိဘူး...”

ကျွန်မ လေသံမှ မဆုံးခင် တုံးတိတ် ဖြေလိုက်ပုံက မျက်မုန်းကျိုး မှန်းသိသာနိုင်ပါရဲ့။ ကောင်းပြီ။

ကျွန်မက မေသစ်ခွည့်ပဲဥစွာ။

“ဖြူ...ဖြူ လျှာထိုးဦးထုပ်ထဲ... ထည့်ယူမယ်...”

“ကောင်းတယ် မမ...”

ပြုံးသွားတယ်လေ။ အဒေါ်ကြီးမျက်လုံး။ ပြီးတော့ ဆီတွေ နှစ်နေတဲ့ ငါးဥကြော်ကို ဦးထုပ်ထဲထည့်ကြမယ့် ကျွန်မတို့ကို ရူးနေပြီထင် ရှိပါတယ်။ နောက်တစ်မျိုးလည်း ထပ်တွေ့ကြည့်နေပုံရပါတယ်။ ကျွန်မ အတွက် မဆန်းပါဘူး။ လုံးဝ... မဆန်းပါဘူး။

ဟောင်းနွမ်းနေတဲ့ အနက်ရောင်ဦးထုပ်ကို ဆီပေစွန်းတာဟာ ပြဿနာမှ မဟုတ်တာ။ တောရွာမှာ ဒီထက်မက သွေးတွေပေစွန်းနေတာက တောင် ဆင်းရဲသူတွေမို့ လျော်ဖွပ်ပြီး ဆောင်းကြတာကို သူတို့သိမှမသိကြ တော့ “အဆင့်” မရှိဘူး ထင်မှာပေါ့လေ။

ကိုယ့်စရိုက်၊ ကိုယ့်သဘာဝနဲ့ကတော့ ဒါဟာ မထူးဆန်းပါဘူး။ ကြပ်ကြပ်အိတ်ရရင်တော့ တစ်မျိုးပေါ့။ ကဲ... မရတော့လည်း ထည့်တယ်။ အိမ်ကျဆောင်းချင်လည်း ဆောင်းမယ်။ မဆောင်းချင်လည်း မဆောင်းဘူးပေါ့။ အဓိကက သူတို့ကိုပေးရတဲ့ ငွေ... ထောင်ရှစ်ရာတန် အရေးကြီးနေတယ်လေ။ ဟုတ်... တယ်... ဟုတ်။

အခန်း (၃)

ကျသင့်ငွေကို ပေးချေပြီးတော့ အလွန်ဝေးတဲ့ ဘူတာရုံဘက်ကို သားအမိသုံးယောက်သား ပြန်လာကြပါတယ်။ တကယ်ပဲ ရေသောက်စရာ နေရာလပ် မရှိတော့လို့ ရေမသောက်ခဲ့ရပါဘူး။ ဗိုက်လေးပြီး လူတွေက ဖြည်းဖြည်းပဲ လျှောက်နိုင်ကြပါတယ်။

ထမင်းဆိုင်ထဲမှာ အရှုံးမပေးချင်လို့ ပြုံးထားခဲ့တဲ့ ကျွန်မတို့ နှုတ် ခမ်းတွေ ကွယ်ရာမှာ မဲမဲလာပါတယ်။ ငါးဥကြော်သေးသေးလေးနှင့် ခြောက် ရာပါလို့ သိလိုက်ရင် ဒီဆိုင်မှာ စားချင်မှ စားတော့မှာပေါ့။ တစ်ခြား ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုနှင့်ဖြေရှင်းချင် ဖြေရှင်းမိမှာပေါ့နော်။

ခုတော့ ဆိုင်ရှင်ရဲ့ ပါးနပ်ပုံက “အဝစား လေးရာ” တဲ့။ ဒါဟာ စာပေအရေးအသားနှင့် မြူဆွယ်လိုက်တာပါပဲ။ သူ့ဗျူဟာက လေးရာနဲ့ ဆွယ်တယ်။ ခြောက်ရာဖြစ်အောင်ရောင်းတယ်။ ဒါဟာ ညာတာပဲမို့လား။ ကျွန်မတို့ မိသားစု လှလှပပကြီးခံလိုက်ရပါတယ်။

ငွေကြောင့် သိပ်မဟုတ်ပါဘူး။ စာကြောင့်ခံလိုက်ရတာပါ။ ဒါကြောင့် အညာရောက်ရင် ပြောရတော့မှာပေါ့။ ရန်ကုန်အပြန်မှာ နှလုံးသားလေး အကောင်းပကတိ ပြန်ပါလာခဲ့ပေမယ့် “အဝစားလေးရာ” နဲ့ အညာမိ လာပါတယ်လို့ပေါ့။ ဪ... ရန်ကုန်... ရန်ကုန်... ဟိုသိချင်ထဲကလို လိမ်သူတွေ ညာသူတွေ ဒီနေ့ထိ ရှိနေဆဲပါလားနော်။

ကျွန်မအညာမမိရအောင် သတိထားလာကာမှ “အဝစား လေးရာ” နဲ့ ခံလိုက်ရပါသေးလား။ နောက်လူတွေကို ကျွန်မတို့လိုပဲ အညာမိမခံစေ ချင်ပါဘူး။ အဲဒီလို ဆိုင်မျိုးတွေနဲ့ မတွေ့ပါစေနဲ့လို့ ကျွန်မ ဆုတောင်းလိုက် ပါတယ်။

* * * *

စိမ်းရွက်လွှာ

“ဟ... အကျယ်ကြီးဟ”

“ကဲတစ်ယောက်ပြီးသွားတော့ နောက်တစ်ယောက် ဟ ပါ”

နေရာမှာ NGO ရုံးတစ်ရုံးတွင်ဖြစ်ပြီး ရုံးတွင်းရှိ ဝန်ထမ်းများကို တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ပါးစပ်ဟခိုင်းနေသည်မှာ သွားနှင့်ခံတွင်း စစ်ဆေးနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ ကျွန်မ၏ ဝါသနာအတိုင်း အစားတစ်ခုရလျှင် သူငယ်ချင်းအားလုံးကို ခွဲကျွေးရမှ ကျေနပ်သလို ယခုလည်း အိမ်မှထည့် လာသော ကြက်ဥကြော်ကို ခွဲကျွေးနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“အေးရေ... အပျိုကြီးပဲ ဆက်လုပ်နော်။ အေးမင်္ဂလာဆောင်ရင် ဧည့်သည်တွေ အကုန်လုံး လိုက်ခွဲကျွေးနေလို့ သတို့သား စိတ်ကောက်ပြီး ပြန်ပြေးသွားဦးမယ်”

“မမူနော်၊ စေတနာကို စော်ကားတယ်၊ နောက်မကျွေးတော့ဘူး”

ပြောလည်းပြော၊ ဆွဲလည်းဆိတ်လိုက်ပါသည်။ မကျွေးတော့ဘူးဟု ပြောပေါင်းများလှပြီဖြစ်သော်လည်း စားစရာရှိလျှင်တော့ ခွဲကျွေးမြဲပင်။ လမ်းဘေးတွေ့သည့် စားကောင်းသော အရွက်မှန်သမျှကို လမ်းကြို၍ဖြစ်စေ ထမင်းစားခါနီး ဟင်းရည်သောက်မရှိလျှင်ဖြစ်စေ ဥမ္မာနှင့် နှစ်ယောက် အတူ ခူးပြီး ဟင်းချိုချက်ကျွေးတာလည်း ကျွန်မ၏ ဝါသနာပင်။ သရက်သီးဆိုလျှင် လည်း ဆေးသကြား၊ ငါးပိစိမ်းစား၊ ငံပြာရည်၊ ငရုတ်မှုန့်တို့ဖြင့် အကျအန နယ်ပြီးလိုက်ခွဲကျွေးတတ်တာလည်း ကျွန်မပင်ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ NGO သည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသော ပြည်တွင်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး လူနာများကို ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း၊ နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အခြားထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်ရသည့် အခါ စေတနာပို့လွန်းပြီး စကားကြောရှည်သော ကျွန်မကို သူငယ်ချင်းများက ကြာတော့လည်း အပြစ်မမြင်ကြတော့ပါ။ စီမံကိန်းမန်နေဂျာမှာ ဆရာဦးညို မြင့်ဖြစ်ပြီး အလွန်သဘောကောင်းသူဖြစ်ပါသည်။ ဒေါက်တာ စည်သူလွင်၊ ဒေါက်တာမျိုးထွေးနှင့်ဒေါက်တာအောင်သူတို့မှာလည်း တပည့်များအကြိုက် အမြဲလိုက်ပြီး မငြိုမငြင် ပျော်ရွှင်ရင်းနှီးစွာ အလုပ်အတူလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။

မင်္ဂလာခုံဘူတာမှ မေတ္တာညွန့်ဘူတာသို့ နေ့စဉ်ရထားကို နှစ်ပေါက် အောင်စီးခဲ့သဖြင့် ခရီးသွားဖော်တချို့နှင့် မျက်မှန်းတန်းမိနေပြီဖြစ်သည်။ ရထားပေါ်တွင် တွေ့ရသော ဘဝများအကြောင်းကိုသာ စာဖွဲ့မည်ဆိုပါက စာဖတ်သူများ မျက်ရည်မဆည်နိုင်ဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ အမှတ်တမဲ့ ကြည့်ခဲ့ မိလျှင် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရသောကြောင့် မျက်နှာလွှဲမိခဲ့သည့်ဘဝများက ပိုများပါသည်။ NGO ဆိုသည်မှာ စီမံချက်ချမှတ်၍ အလုပ်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပေရာ စီမံချက်ကာလပြည့်ချိန်တွင် ကျွန်မတို့ဝန်ထမ်းများလည်း ခဏတာခွဲခွာကြရ တော့သည်။

* * *

“အစ်မ... မတွေ့တာကြာပြီနော်၊ တခြားတွဲမှာများ ပါသွားလားလို့ အမြဲရှာနေတာ”

“ဝေဝေရယ်၊ အစ်မလည်း ဟိုတစ်နေ့က ပြောဦးမလို့ပဲ... အစ်မ တို့ရုံးက အခု စီမံကိန်းပြီးလို့နောက်စီမံကိန်းမစခင် ခဏနားနေရတယ်။”

အခု ရုံးကို ကိစ္စလေးရှိလို့ လာတာပါ။

ဝေဝေသည် ပုရွက်ဆိတ်ကုန်းဘူတာမှ တက်သူဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ စကားပြောနေချိန် ငုံးဥပြုတ်ရောင်းသော ကျောင်းဝတ်စုံနှင့်ကလေးတစ်ယောက် ဝေဝေကို လာနှုတ်ဆက်ပါသည်။

“ညီမက ဒီရထားပေါ်က ကလေးတွေနဲ့ ရင်းနှီးနေပြီနော်၊ ညီမကို လာနှုတ်ဆက်ကြတယ်”

“ရထားပေါ်မှာတွေ့ပြီး ရင်းနှီးတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့မတက်နိုင်တဲ့ ကလေးတွေကို စာသင်ပေးတော့ သူက ရှစ်တန်းမှာ တက်တာမို့ သိတာပါ”

“ညီမက အပိုင်ငွေရှိတော့ ပိုသုံးရတာပေါ့... ကောင်းတယ်နော်”

“ကျောင်းက ကျွန်ုပ်တို့တောင် မတက်နိုင်တဲ့ကလေးတွေကို ကျွန်မက ပိုက်ဆံမယူဘဲ စေတနာနဲ့သင်တာပါ”

ကျွန်မမှာ ပါးစပ်အဟောင်းသားဖြင့် လက်လွတ်စပယ်ပြောမိသော ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရှက်နေမိပါသည်။ ဝေဝေအသက် အလွန်ဆုံးရှိမှ နှစ်ဆယ့်ငါး။ ကိုယ့်နားရက်ကို မနားဘဲ အများအတွက် အချိန်ကို သုံးပေးရဲသော သူမကိုကြည့်ရင်း “ငါကော ဘယ်နှခါများ အဲဒီလို စဉ်းစားဖူးသလဲ” ဟု တွေးမိပါသည်။

“အမေဆုံးသွားပြီးကတည်းက ပြန်မဖြေဖြစ်တဲ့ အဝေးသင်နောက်ဆုံးနှစ်ကို ဒီနှစ်ပြန်ဖြေမယ်လို့ စဉ်းစားမိတော့ ဒီကလေးတွေအတွက် ရင်လေးရပြန်ရော၊ သူငယ်ချင်းတွေကို အကူအညီတောင်းပြီး ခဏသင်ပေးပါလို့ဆိုပြန်တော့လည်း ဘယ်သူမှ သင်မပေးနိုင်ဘူးဖြစ်နေလို့ အခက်တွေ့နေတယ်အစ်မရယ်”

“အစ်မ သင်ပေးမယ်လေ၊ အလုပ်နားတုန်း ကူညီပါ့မယ်”

“ဝမ်းသာလိုက်တာ အစ်မရယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကလေးတွေက ဘာမျှ မပြည့်စုံတော့ အိတ်စိုက်ပဲနော်... သင်နေရင်းနဲ့ အစ်မတွေ့မှာပါ”

“အင်” ဟုပင် အသံထွက်မိသလားမပြောတတ်၊ အလုပ်နားရသည့် အထဲ အိတ်ထဲကပါ စိုက်ရမည်ဆိုတော့ လွယ်ပါ့မလားဟု တွေးမိပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြောလက်စနှင့်ဆိုတော့ သွားကြည့်ရဦးမှာပင်။ “ငါ့နှယ် မနေနိုင်

မထိုင်နိုင် အာကိုချောင်တယ်” ဟု မိမိကိုယ်မိမိသာ အပြစ်တင်မိပါသည်။

* * *

ချိန်းထားသော စနေနေ့တွင် ပုရွက်ဆိတ်ကုန်းဘူတာသို့ ရထားစီး အလာဘူတာတွင် ကြိုနေသောဝေဝေနှင့်ကလေးတစ်ယောက်ကို လှမ်းမြင်လိုက်၍...

“ဝေဝေ၊ အစ်မ ဒီမှာ”

လား... လား... ဝေဝေနှင့်ပါလာသောကလေးမှာ ပိုလီယိုရောဂါ သည်လေးဖြစ်နေပါသည်။ လောကအလယ်တွင် လက်မထောင်ပြီး မော်ကြွားနေချင်သူတွေ အလယ်မှာ ဒီလိုသူများအားကိုးပြီးမှ အသက်ရှင်ရသည့် ကလေးကိုပါ ငါစာသင်ရမှာပါလားဟူ၍ တွေးမိပြန်တော့ မကောင်းတတ်၍ လာရ သည်ဟူသောစိတ်လည်းပျောက်သွားပါတော့သည်။

“အစ်မအေးရေး... သူနာမည်က တင်မောင်လင်းတဲ့၊ သူ့အစ်မနဲ့ လိုက်လာရင်း စာရေးသင်ပေးနေတာ အခု ခဲတံကောင်းကောင်းကိုင်နိုင်ပြီး ဝလုံးရေးတတ်နေပြီ။ ဝိုင်းတော့မဝိုင်းသေးဘူးပေါ့”

“အေး... အေး၊ ဝေဝေနဲ့တွေ့တိုင်း ကြားရသမျှတွေက အဆန်းတွေပဲနော်”

“ကလေးတွေက ကျောင်းထမင်းချိုင့်မယူနိုင်ကြဘူး။ မနက်ပိုင်း ထမင်းအစားပြီး ညနေအိမ်ပြန်ရောက်တော့ ထမင်းတစ်ခါထပ်စားရတာ သရေစာဆိုတာ ဘာမှန်းမသိတဲ့ ကလေးတွေပါ။ စနေ တနင်္ဂနွေ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ စာသင်ပေးတော့ ဘုန်းကြီးက ကလေးဆယ့်နှစ်ယောက်စာကို ထမင်းအဆင်သင့်လုပ်ထားပေးလို့ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်စားရပါတယ်။ တင်မောင်လင်းကိုတော့ ကျွန်မ ခွံကျွေးရတာပေါ့။ ညစ်ပတ်တာရော၊ ကြာတာရောကြောင့်ပါ။ အစ်မ မကျွေးရင် သူ့အစ်မကျွေးမှာပါ”

“အစ်မ ခွံမှာပါ၊ အစ်မက သူများကို ခွံကျွေးရတာ ဝါသနာအရမ်းပါတယ်လေ”

ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းထဲဝင်သည့်အခါ ကလေးများက ပြေးလာပြီး ဖိနပ်ယူသွား အိတ်သယ်ပေးကြသဖြင့် မြင်ရသည်မှာ ကြည်နူးစရာပင်။ ဆရာတော်အား ဝတ်ပြုပြီးသော် “လူနပ်တွေမှ ချမ်းသာတဲ့ခေတ်ကြီးမှာ

လူနတ်တွေ ချစ်အောင်နေနိုင်မှ တန်ဖိုးရှိတဲ့ လူဖြစ်မှာ” ဟု ဆရာတော်ကြီးက မိန့်ကြားပါသည်။

* * *

ကလေးများအတွက်လိုအပ်သော စာရေးကိရိယာများကိုလည်း ဝယ်ပေးရပါသည်။ ဖိနပ်အပြတ်ကို ဒယဉ်တိုက်ဆွဲ၍စီးလာသူ မာလာအား ဖိနပ်အသစ်စီးစေခဲ့သော ကျွန်မ၏အိတ်စိုက်များမှာ ကမ္ဘာလုံးတစ်ခုလုံး အလှူများပါပေ။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကလေးများ၏အမည်နှင့်လူကို တွဲမှတ်မိလာပေပြီ။ ‘ငဇော်’ ဟုခေါ်သောကလေးမှာ အားလုံးနှင့်မတူ။ အပြုံးအရယ်နည်းပြီး စာအလွန်တော်သဖြင့် ကျွန်မပို၍ မှတ်မိသော်လည်း သူကတော့ ကျွန်မအပါအဝင် မည်သူ့ကိုမျှ ရဲရဲမကြည့်သူပါ။ ‘ငဇော်’ ဟူသော သူ့အမည်ကို ခေါ်တိုင်း ရင်ဝယ် တစ်မျိုးကြီးဖြစ်နေပါသည်။

“ကလေးတို့ရေ... ဒီနေ့ ပွဲလေးတစ်ပွဲလုပ်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး မုန့်စားကြမယ်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာမ”

“ဒီထဲက စာအတော်ဆုံးကလေးကို နာမည်ပြောင်းတဲ့ပွဲပဲ၊ အဲဒါ ဘယ်သူလဲ သိကြလား”

“ငဇော် ငဇော်... ဟုတ်တယ်နော် ဆရာမ”

“ဆရာမတို့ မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့အခေါ်မှာ မိန်းကလေးနာမည်ရှေ့မှာ ‘မိ’ တပ်ပြီးခေါ်ရင် ရင့်သီးတယ်၊ ရိုင်းပြတယ်၊ အနိုင်ကျင့်တယ်လို့ သတ်မှတ်သလို ယောက်ျားလေးနာမည်တွေရှေ့မှာ ‘င’ တပ်ခေါ်ရင်လည်း အတူတူ သတ်မှတ်တယ်။ ဥပမာ အခု ‘ငဇော်’ လို့ပေါ့။ ဒါကြောင့် ဒီနေ့ကစပြီး ပျော်ရွှင်မှု၊ ကံကောင်းမှုတွေ အားလုံးပိုင်ဆိုင်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ‘ဇော်ပိုင်’ လို့ခေါ်ကြရမယ်။ ခေါ်ကြမှာလား ကလေးတို့”

“ခေါ်ပါမယ် ဆရာမ၊ ဟေး... ဇော်ပိုင် ဇော်ပိုင်”

မွေးနေ့လုပ်သကဲ့သို့ ကိတ်မုန့်ကြီးပေါ်တွင် ဖယောင်းတိုင်ထွန်းပြီး “ပျော်ရွှင်မှု၊ ကံကောင်းမှုတွေရတဲ့ ဇော်ပိုင်ရဲ့မွေးနေ့” ဟု အော်စေပြီး ဖယောင်းတိုင်မီးများကို အားလုံးပိုင်မှတ်စေပါသည်။ သို့သော် ဇော်ပိုင်ကား

တုံ့ဆိုတာဝေ။ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်။ အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ခံစားနေရသော နာကျည်းမှုက ဘာများပါလဲ။ ကျွန်မ သိချင်လှပါသည်။

* * *

“ဝေ... လာလေ၊ ဒီနေ့ကျောင်းမသွားရဘူးလား”

ရွှစ်တန်းကျောင်းသားနှစ်ယောက်ကို သင်္ချာရှင်းပြပေးပြီး လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ရန်သာ ကျန်ပါတော့သည်။ “ဇင်မာနဲ့ သန့်ဇင် နားလည်လား... မရှင်းရင် ဆရာမကို ပြန်မေးနော်၊ အခု မေးခွန်း... လေးနဲ့ငါး ကိုဆက်တွက်ကြည့်ပါဦး”

အတန်းငယ်လေးများကို သင်္ချာပြန်စစ်ချိန် ဝေဝေကပါ ကူညီ၍ စစ်ပေးသဖြင့် မြန်မြန်ပြီးသွားပါသည်။

“သားတို့သမီးတို့က ကျက်စာတွေ ဆက်ကျက်ကြရအောင်”

“ဝေဝေကို အစ်မမေးစရာတစ်ခုရှိလို့... စာသင်တာနဲ့တော့ မဆိုင်ဘူး။ မေးလို့ရလား”

“ရပါတယ် အစ်မရဲ့၊ ကျွန်မသိသလောက် ပြောပြမှာပါ”

“တစ်ခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ ဇော်ပိုင်က စာနဲ့ပတ်သက်ရင် သွက်သွက်လက်လက်ရှိသလောက် ကျန်တဲ့အချိန်တွေ ပျော်ရွှင်မှု မရှိတာကိုပါ”

“ဒါက ဒီလို အစ်မရဲ့”

* * *

“မြေးရေ၊ ဒီနေ့ ဝေဘာဂီဘက်ကို သွားရအောင်ဟေ့၊ မိသားစုထမင်းဆိုင်က ဘူးခွံတွေ စုပေးထားမယ်လို့ ပြောထားတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ပါအဘိုး၊ သမီးကို မောင်လေးက သင်္ချာတွက်ခိုင်းခဲ့တာ ပြီးအောင်တွက်လိုက်ဦးမယ်”

“အေး... အေး... မောင်လေးသင်ပေးတဲ့ စာတွေတော်တော်ရနေပြီပေါ့၊ စာတတ်တော့ သူများလိမ်တာ မခံရဘူးပေါ့ကွယ်၊ ဆရာမလေ၊ တွေကလည်း စေတနာပါလိုက်တာ။ စာသင်တာတင်မဟုတ်ဘဲ နာမည်ပါပြောင်းခေါ်အောင်လုပ်ပေးရှာတယ်။ သာဓု ပါကွယ်”

“သမီးကို ကျောင်းမထားနိုင်ပေမယ့် မောင်လေးကို တဲ့အသုံးအစားထားရမယ်နော်”

“အဘိုးတို့ ဘဝက အကြောင်းမလှလို့ သူများပစ်ထားတဲ့ အမှိုက်တွေကို မွေနှောက်ပြီး ငွေရှာရတဲ့ အလုပ်လုပ်နေရပေမယ့် တစ်နေ့မှာ သားလည်း ပညာတတ်ကြီးဖြစ်ရမယ်၊ သမီးလည်း ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်လေးဖွင့်နိုင်ရမယ်ဆိုပြီး အဘိုးစုနေပါတယ်ကွယ်”

ဇော်ပိုင်တွင် အဖေနှင့်အမေ မရှိရှာတော့ပါ။ အမေ၏ အဖေဖြစ်သော အဘိုးက မိဘနေရာယူပြီး ပလုံကောက်ခြင်းဖြင့် ဝမ်းစာအတွက် ဖြေရှင်းပေးရပါသည်။ မြေးမလေး ဆယ့်လေးနှစ် ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ပလုံကောက်သောအလုပ်ကို ဆက်မလုပ်တော့ဘဲ ဈေးဆိုင်လေးဖွင့်နိုင်အောင် ကြိုးစားနေပါသည်။ နောက်တစ်ချက်မှာ သား၏ ကျောင်းအတန်းဖော်များက ‘ပလုံကောင်’ ဟု ရင့်ရင့်သီးသီးခေါ်ကြသည်ကိုလည်း နိဗ္ဗာန်ချုပ်ချင်နေပါပြီ။ အဘိုးကို စိတ်မဆင်းရဲစေချင်၍ ဝမ်းနည်းမှုကို ရင်တွင်း၌သာ သို့ဝှက်ထားသော်လည်း သား၏ရီဝေသော မျက်ဝန်းများတွင် နာကျည်းမှုလေးများကို တွေ့လျက်နှင့် မျက်ကွယ်ပြုနေရသော အဘိုးဖြစ်သူ၏ဘဝကို ကိုယ်ချင်းစာနာခံစားကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။

ဘူးခွံများကို ဆေးကြောပြီးမှ ပြန်သွင်းလျှင် ပိုက်ဆံပိုရသော်လည်း အိမ်သို့ဆေးရန်ယူလာသောနေ့များတွင် သားလေးမှာ စာမကျက်ဘဲ ဘူးခွံများကို တွေ့တွေ့ကြီးစိုက်ကြည့်ပြီး စာအုပ်ကိုင်ကာ ငိုနေပုံကို မြင်ရပြီးသည့် နောက် အိမ်ကို ယူမလာတော့ဘဲ အပြင်တွင်ရသည့်ဈေးနှင့် ရောင်းခဲ့သည်မှာ ကြာပါပြီ။

* * *

“ဒါပါပဲ အစ်မရယ်။ မြေနိမ့်ရာ လှံစိုက်ကြတဲ့လောကကြီးမှာ ဇော်ပိုင်က အတန်းထဲမှာ စာတော်တော့ပိုပြီး မနာလို ဖြစ်ကြတာပေါ့။ ဘုန်းကြီးကလည်း ဇော်ပိုင်ကိုချစ်တယ်။ ပြန်ခါနီး သတိထားကြည့်၊ ဘုန်းကြီးတွေတက်တဲ့ ကုဋီကိုလည်း ဆေးကြောရေဖြည့်ပြီးမှ ပြန်တာ”

“လူတွေ... လူတွေ၊ ကိုယ့်ထမင်းကိုယ်စားပြီး ကိုယ့်လမ်းကိုယ် မသွားချင်ကြတဲ့လူတွေ၊ ဘယ်အချိန် လမ်းလျှောက်ရင်း လမ်းပျောက်ကြမယ်မသိ”

“ကလေးတို့ရေ၊ စာသင်ပြီးပေမယ့် မပြန်ကြသေးဘဲ စကားနည်း

နည်းလောက် ပြောကြရအောင်၊ လူတွေမှာ စိတ်ညစ်စရာတွေ ကိုယ်စီရှိကြတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ဒုက္ခကိုသာ ပိုကြီးတယ်၊ ပိုစိတ်ညစ်စရာ ကောင်းတယ်လို့ ထင်ကြပေမယ့် သူများတွေလည်း ကိုယ့်လိုခံစားမှုတွေ ရှိကြတာပါပဲ။ အခု ကလေးတို့တစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့စိတ်ညစ်ရတဲ့အကြောင်းလေးတွေကို ပြောကြရအောင်နော်...။ ကဲ... ကိုယ်ပြောမယ့်အကြောင်းကြီးပြီး စဉ်းစားတာပါ”

“သမီးအရင်ပြောမယ်... သမီးအဖေက ညတိုင်းအရက်သောက်လာပြီး အမေ့ကိုရိုက်လို့ ညမှောင်လာမှာကို ကြောက်နေရပါတယ် ဆရာမ”

“သားမနေ့က အမေ့ကို ငုံးဥပြုတ်ကူရောင်းပေးရင်း ရောင်းရတဲ့ ပိုက်ဆံတစ်ထောင်ကျော် ကျပျောက်သွားလို့ အမေစိတ်ညစ်နေတာမြင်ပြီး သားလည်းငိုခဲ့ရပါတယ်”

သည်လိုနှင့်တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် စိတ်ညစ်စရာများ ပြောပြသွားကြရာအားလုံးသောအကြောင်းအရာများမှာ မိသားစုများအတွက်သာ ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးဇော်ပိုင်သာ ကျန်ပါတော့သည်။

“ဇော်ပိုင်ကရော ဘာစိတ်ညစ်စရာရှိလဲ”

“.....”

“သူငယ်ချင်းတွေအားလုံး သားလို စိတ်မညစ်တဲ့လူရှိလား”

“မရှိပါဘူး”

“သားက ဘာကို စိတ်ညစ်၊ စိတ်ဆင်းရဲနေလဲ”

“သား ပလုံမကောက်ချင်တော့လို့ပါ”

“အလိုတော်... အစ်မနဲ့အဘိုးက လုပ်တဲ့အလုပ် သားကိုလည်း သူတို့က ခိုင်းတာမဟုတ်ဘဲ၊ ဘာကိစ္စ မကောက်ချင်ဘူးလို့ ပြောရတာလဲ”

“.....”

“လူအများစုက ရွှေကို သုံးပစ်ပြီး အမှိုက်ဖြစ်အောင်လုပ်နေကြတဲ့ လူတွေရှိပေမယ့် သားတို့က အမှိုက်ထဲကနေ ရွှေဖြစ်အောင်လုပ်နေကြတာပါ။ အလုပ်ဟူသမျှ ဂုဏ်ရှိစွာ၊ ဘာရှက်စရာရှိလဲ”

“.....”

“သားကို ကွန်ပါဘူးလှလှလေးနဲ့ ခဲတံ၊ ပေတံလှလှလေးတွေ ဘယ်သူ ဝယ်ပေးတာလဲ”

“အဘိုးပါ”

“အခု ဒီမှာရှိတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကိုရော ခဲတံ၊ ပေတံတွေ ဘယ်သူ ဝယ်ပေးတာလဲ”

“ဆရာမပါ”

“သားလိုအပ်တာတွေအကုန် အဘိုးနဲ့အစ်မက ဝယ်ပေးနိုင်တယ် စာလည်းတော်တယ်၊ သူငယ်ချင်းတွေကလည်း ချစ်၊ ဆရာမကလည်းချစ်၊ အဘိုးနဲ့အစ်မဆိုပြောစရာတောင်လိုပါ့မလားကွယ်... အဲဒါကို ဘာလို့များ ကိုယ်ချစ်တဲ့လူတွေ စိတ်မကောင်းအောင် ချီင်တွေပြီးနေရတာလဲ။ သားက ချစ်တဲ့လူတွေရှေ့မှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်သွက်သွက်လက်လက်နေပြတာဟာ သူတို့ကို ချစ်ပါတယ်လို့ ပြောတာနဲ့ အတူတူပဲလေ”

စကားပြောရင်း ဇော်ပိုင်ကို အကဲခတ်ကြည့်ရာ ယခင်လိုမထုံတက် တေးပုံစံမဟုတ်ဘဲ စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် နားထောင်နေသည်ကို သူ့မျက်ဝန်း အစုံကိုကြည့်၍ သိနိုင်ပါသည်။

“ဆရာမ စကားကိုနားထောင်ပြီး ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေမှာလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်စေသည့် စကားများပြောရင်း အားပေးရင်းဖြင့် ဇော်ပိုင်၏ အပြုအမူကို ပြောင်းလဲအောင် တဖြည်းဖြည်းလုပ်ရမည်ပင်။

* * *

ဝေဝေလည်းစာမေးပွဲဖြေပြီး၍ ကလေးများကို စာပြန်သင်နေပါပြီ။ ကျွန်မလည်း စီမံကိန်းပြန်စ၍ အလုပ်ပြန်ဝင်နေပါပြီ။

သည်ကနေတော့ မရောက်တာကြာပြီဖြစ်သော ကလေးများထံသို့ သတိတရနှင့်သွားဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

“ဟေး... ဆရာမအေး လာတယ်ဟေ့”

အော်သံနှင့်အတူ ပြေးထွက်လာပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင်း မဝင်မီ ကျွန်မထံမှ ဖိနပ်ကို ပြေးယူသူမှာ မည်သူဖြစ်မည်ထင်ပါသနည်း။

ဟုတ်ပါသည်။ ဇော်ပိုင်ပါ ဝေ။ ဝေဝေကိုကြည့်သော် ဝေဝေက

ပြုံး၍ ခေါင်းညိတ်ပြသဖြင့် ပြန်ပြုံးပြလိုက်မိသော်လည်း အချိန်ကာလတို အတွင်း အရောင်ဆိုးလိုက်သလို ပြောင်းလဲသွားသူကိုသာ မျက်စိမခွာ လိုက်ကြည့်မိပါသည်။ အံ့ဩဝမ်းသာမှုကား ဖော်မပြနိုင်ပါ။

“အစ်မ အလုပ်ဝင်ပြီး ကျွန်မ စာပြန်သင်တဲ့အချိန်ကစလို့ သိသိ သာသာပြောင်းလဲသွားတာပါ။ ကျောင်းမှာလည်း သူပုံစံပြောင်းသွားလို့လား မသိဘူး။ အနိုင်ကျင့်တဲ့ကလေးတွေမရှိတော့ဘူး။ သူ့အဘိုးနဲ့အစ်မကလည်း အစ်မကို လာတိုင်းမေးတယ်၊ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း၊ သတိရကြောင်း ပြောပေး ဖို့အမြဲပြောကြတယ်”

ကြည့်ပါဦး... အထဲမှာ တံမြက်စည်းလှည်းရင်း သူငယ်ချင်းများ နှင့် ပျော်ရွှင်စွာ ရယ်နေပုံက သူမှ ဟုတ်ပါလေစဟု တွေးမိနေတုန်း ဝေဝေနှင့် အကြည့်ချင်းဆုံမိပြန်တော့ ဝေဝေပခုံးကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ဖက်လိုက်ရင်း အဓိပ္ပာယ်များစွာပါသော အကြည့်နှင့်သာ ကြည့်မိပါတော့သည်။

ဆရာတော်ကို ပါလာသောမုန့်များကပ်ရင်း ဆရာတော်မိန့်သော စကားများကို နားထောင်နေမိပါသည်။

“ဒကာမလေးက ကျန်းမာရေး NGO မှာလည်း လုပ်တယ်။ အလုပ် နားချိန်အခမဲ့ပညာဒါနလည်းလုပ်တယ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လူနတ် ချစ်တာခံရပြီလို့ ယုံကြည်ပြီလား”

“စေတနာထားပြီး အကောင်းဆုံးတော့ လုပ်ခဲ့ပါတယ် ဘုရား”

“သာဓု... သာဓု... သာဓု”

အရညေစေဝီ ပဿန္တော၊

တိဏန္တရေ မိဂေါ မဏိ။

သောတံ မဏိ န ဂဏှာတိ။

တိဏံ ခါဒံ ဂစ္ဆတိ။

တော၌ သမင်သည် မြက်တို့၏ အကြား၌ရှိသော ပြည်တန်ပတ္တမြား ကို တွေ့မြင်ပါလျက် မကောက်ယူဘဲ အဖိုးမတန်သည့် မြက်ကိုသာ စား၍ သွား၏။

“ဒီအဆိုလိုပဲ ဒကာမလေးရေ... လူ့ဘဝမှာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ သူတော်ကောင်းတရား၊ ဝေမျှတယ်ဆိုတဲ့ ဒါနတွေကို အကြောင်းအကျိုး

တိုက်ဆိုင်ပါလျက် ရှောင်ဖယ်သွားသူဟာ စာမှာပါတဲ့ သမင်လေးလိုပါပဲ။
ဒကာမကိုတော့ အထွေအထူးဆုံးမစရာမလိုသလို ဒီစိတ်နဲ့ ဒီလမ်းကိုမဲ
တည့်တည့်ဆက်လျှောက်ပါလို့ ပြောချင်တယ်ကွယ်”

“တင်ပါ့... ဘုန်းဘုန်းစကားကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းပါ့မယ်
ဘုရား”

ကျွန်မသိလိုက်ပါပြီ။ ဘဝတစ်ကွေ့ ခဏတွေကြာချိန် အိတ်စိုက်
ရသော အလုပ်ဖြစ်စေ၊ အိတ်ထဲထည့်ရသော အလုပ်ဖြစ်စေ ကိုယ်နှုတ်
အမူအရာ လုပ်ဆောင်ချက်တိုင်းတွင် စေတနာဟူသော စိတ်ကလေးထည့်ပြီး
လုပ် ဆောင်ပါက ယခုကဲ့သို့ တစိမ့်စိမ့်တွေးရင်း ကြည်နူးရမည့်တစ်သက်တာ
အမှတ်တရများ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြမည်ဟူ၍သာ။ ။

* * * *

မကြည်ဖြာ (သင်္ချာ)

“မိုးရေတက်ရေတဖွေးဖွေး၊ ကွင်းကျယ်အဝေးဝေး၊ လယ်စောင့်
တဲလေး ခြေတံရှည်၊ မိုးကုပ်အောက်မှာတည်၊ ကြာနီတစ်ပွင့် ဖြူတစ်ပွင့်၊
တဲနှင့်ပန်တင့်”

ဆရာမင်းသုဝဏ်ကဗျာလေးကို သတိရမိသည်။ တိုရှင်းသော် လည်း
လိုရင်းထိသည်။ မိုးရာသီကဗျာလေးပါ။ ထီးတည်းငုတ်တုတ် ခြေတံရှည်
တဲကလေး မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းအောက်မှာ၊ ရေပြင်ကွင်းကျယ်အဝေး၊ ကြာနီ
ကြာဖြူများနှင့် ပန်စားပုံခံစားမိသည်။ စိမ်းလန်းသော မြင်ကွင်းပစ္စုပ္ပန်မှ
သည်။ အတိတ်ကမ္ဘာသို့ တဲကလေးနှင့် မိုးက ကျွန်မကို တွန်းပို့လိုက်သည်။
မဝံ့မရဲဆုံးဖြတ်ရခက်ခဲနေသော ကိစ္စပင်လျှင် အမှန်ကြီးမားသော တွန်းအား
ရှိလာလျှင် သံယောဇဉ်မပြယ်နိုင်ငြား ဦးစားမပေးနိုင်ခဲ့ပါ။

“လွန်းအိမ်ပေါ်မှာတင်ထားတဲ့ ရက်ကန်းချည်ခင်လေးတွေ ရောင်စုံ
အမျှင်တန်းကို မြင်နိုင်၊ ထိတွေ့နိုင်တယ်၊ ရှုပ်ထွေးပြတ်တောက်သွားနိုင်တယ်။
ဒါပေမဲ့ လူသားတစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ထားမိတဲ့သံယောဇဉ်ကတော့ မမြင်နိုင်
မထိနိုင်၊ ဘယ်တော့မှလည်း ပြတ်တောက်မသွားနိုင်ဘူး”

ဆရာကြီး ဦးသုခ၏ “ရွှေချည် ငွေချည် တန်းပါလို့” ဇာတ်ကားမှ စကားတစ်ခွန်းဖြစ်သည်။ ကျွန်မ ဤမလွယ်သော “သံယောဇဉ်လွန်းကြိုး” ကို ဖြတ်ခဲ့ပါပြီ။ သို့တော့ မိုးများညို၍ လယ်စောင့်တဲ့ ခြေတံရှည်ကလေးကို မြင်ရရင်ဖြင့်...

* * *

“လှေကလေးကို လှော်မည်××××ဘေးမသန်းဘဲ အေးချမ်းတော့ သည်××××မြစ်ကမ်းခြေရေနီ စိမ်းလဲ့လဲ့ကြည်××××”

သီချင်းသံနှင့်အတူ တဘုတ်ဘုတ်အသံထွက်နေသည့် ပဲခိုက်လေး တစ်ခုပေါ်၌ ကျွန်မနှင့်ကျွန်မတို့၏ မြန်မာတို့၏ “မြန်မာပြန်ပြည်မြစွမ်းအင် အသင်း” လူကြီးများ၊ ရွာလူကြီးဖြစ်သူ ဦးညီညီစိုး၊ ဦးအေးသွင်တို့နှင့်အတူ ရောဝတီတိုင်း မော်လမြိုင်ကျွန်းချောင်းငယ်အတွင်း ခရီးထွက်လာသည့် နေ့ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် “နာဂစ်” ဆိုင် ကလုန်းမုန်တိုင်းကြောင့် လူတစ်သိန်းကျော် သေဆုံးပြီး လူဦးရေသန်းချီ၍ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ လေပြင်းဒီရေကြောင့် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်မှာ တစ်နာရီ မိုင် ၁၂၀ နှုန်းအင်္ဂါခံရပြီးသကာလ ရန်ကုန်သို့ ရွာသားသုံးယောက် အကူအညီတောင်းရန် ရောက်လာသည်။

အသင်းကို ရည်ရွယ်ချက် UNICEF၊ DFID၊ LITF စီမံကိန်း ယင်လုံ အိမ်သာ တည်ဆောက်ပေးခြင်း၊ ရေကန်ဟောင်းများ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းကန် ဖော်ခြင်း၊ ကလေးသူငယ်များအား ပတ်ဝန်းကျင်ဗဟုသုတပေးခြင်း၊ ပန်းချီ ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်း၊ ဒီရေတောနှင့် ဒီရေတောမျိုးနွယ်အပင်များကို ရွာတစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ဆက်စပ်သောလမ်းအဖြစ် ဘယ်ခြမ်း၊ ညာခြမ်းများ၌ စိုက်ပျိုးပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်များကို ပျိုးခင်းလက်တွေ့ သရုပ်ပြခြင်း၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲဆုရသူ ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများကို ဆုချခြင်း၊ မိသားစု ဝင်ငွေရစေရန် “လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေ” ကို ဘဏ်စနစ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းလုပ် ဆောင်တတ်စေခြင်း နှင့် “မယောင်းတိုင်အစားထိုး ကျေးလက်မီးလင်းရေး ဆိုလာစနစ်” ကိုဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ကျွန်မတို့ ပဲခိုက်ကလေး သူဌေးကုန်းရွာသို့ ဆိုက်သည်အခါ ကြိုဆို

သူများက ကျွန်မတို့ပစ္စည်းများကို ကူညီသယ်ယူပေးကြပါသည်။ ကျွန်မ ဦးဆောင်သော သင်တန်းဆရာမများက သင်တန်းပို့ချရမည့်နေရာသို့ သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။

မိုးကလည်း သဲသဲမဲမဲရွာနေသည်။ ပဲခိုက်ပေါ်မှအဆင်း တစ်ချက် လှုပ်ယမ်းသွားသည်နှင့်ကျွန်မလည်းလန့်ကာ နီးရာပခုံးတစ်ဖက်ကို လှမ်းကိုင် လိုက်မိပါသည်။ ကြည့်လိုက်တော့ ကျွန်မထက် အသက်နည်းနည်း ပိုကြီးသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်နေရာ ကျွန်မမှာ အားတုံအားနာဖြစ်ရသည်။ “သူက ကျွန်မကို ပဲခိုက်ပေါ်မှ ဆင်းနိုင်အောင် လက်ကမ်းပေးသည်။ သူ့ မျက်ဝန်း များကို ကျွန်မချက်ချင်း သတိပြုလိုက်မိသည်။ “ဘယ်မှာ တွေ့ဖူး ပါလိမ့်နော်” ဟု တွေးနေမိသည်။ သို့နှင့် ရွာသူကြီးအိမ်မှတစ်ဆင့် သင်တန်းနေရာသို့ ရောက်သည်။ ချောင်းငယ်လေးဘေးရှိ ဘူးစင်အောက်တွင် ကြီး၊ ငယ်၊ ကျား၊ မ စာရင်းပြုစုထားသည့်အတိုင်း စောင့်မျှော်နေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရွာတွင် သင်စရာ ကျောက်သင်ပုန်းပင် မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် လျှပ် တစ်ပြက်ရသော အကြံဖြင့် ထမင်းစားပွဲခုံကိုလှန်ကာ တောသစ်တိုင်ငယ် လေးတစ်ခုတွင် ကြိုးဖြင့်တုပ်နှောင်လိုက်ရာ ကျောက်သင်ပုန်းဖြစ်သွားသည်။

“ကဲ အရိုးတို့၊ ဒီနေ့သင်မှာက ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာပါပဲ၊ ပတ်ဝန်း ကျင်ဆိုတာ အရိုးတို့အနားမှာရှိတဲ့ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အားလုံးဖြစ်ပါတယ်၊ အဲဒီ သက်ရှိနဲ့သက်မဲ့၊ သက်ရှိအချင်းချင်း၊ သက်ရှိနဲ့ သက်မဲ့အချင်းချင်း အပြန် အလှန်အကျိုးအကြောင်းပြုပြီး ဖြစ်ပျက်တည်ရှိတဲ့သဘော ဒီယန္တရားစနစ် ကြီးတစ်ခုလုံးဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ပါပဲ”

ကျွန်မပြောပြသည်ကို အားလုံးက နားစိုက်နားထောင်နေကြသည်။

“ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းရင် ကိုယ်နေလို့ကောင်းတယ်၊ ကျန်းမာတယ်၊ ငွေရွာနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ မလိုဘူးလား”

“လိုပါတယ် ဆရာမ”

အားလုံးက သံပြိုင်ဖြေသည်။

“ဒါဆိုရင် ကျွန်မတို့ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကောင်းအောင်၊ သန့်ရှင်း သာယာအောင် ကျွန်မတို့ လုပ်ကြရအောင်နော်၊ လုပ်ဖို့တာဝန်လည်း ကျွန်မ တို့မှာ ရှိပါတယ်”

သံသယကင်းရှင်းစွာ စည်းရုံးရသည်။

ထိုခဏတွင် ကျွန်မပြောသမျှကို ငေးကြည့်နေသောသူကို အမှတ်မထင် လှမ်းကြည့်မိလိုက်သည်။

“သိတယ်၊ သူ့ကို သိတယ်၊ မစိမ်းတဲ့ မျက်လုံးတွေ၊ စိုးမိုးတဲ့ အကြည့်တွေ... ဘယ်မှာ တွေ့ခဲ့ပါလိမ့်”

သူ့ဆီရောက်သွားသည့်အတွေးများကို လျင်မြန်စွာ ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက်ရသည်။ ပြီး သက်ရှိသယံဇာတများ၊ သက်မဲ့ဆိုသည့်အကြောင်းများ စသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ် ဝေါဟာရကို ရွာသားများနားလည်အောင် ရှင်းပြလိုက်သည်။ သူတို့ကိုလည်း မေးခွန်းတွေမေး၊ ဖြေခိုင်း၊ ကိုယ့်ကိုလည်း မေးခွန်းများမေးစေပြီး ကိုယ်ကပြန်ဖြေ။ သည်ကဲ့သို့သောနည်းလမ်းဖြင့် ပြန်လည်အစားထိုး၍ မရနိုင်သော သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဖြည်းဖြည်းချင်းပြောပြရသည်။ ထိုကမ္ဘာတစ်ဆင့် အဓိကပြောလိုသော “လူ့အရင်းအမြစ်” အကြောင်းရပ်ဆိုသို့ ဆွဲခေါ်လာရသည်။ ကျွန်မစကား ဆုံးခါနီးမှ ရယ်စရာကလေးလည်း ကြုံရသေးသည်။

“ကိုင်း... ကိုင်း၊ လူဆိုတာ အင်မတန်မှ ဉာဏ်ပညာကြီးတယ်၊ အသိပညာမြင့်တယ်ဆိုတာ သိရပြီနော်၊ လူက ဘာကိုမဆို ကြံဆတီထွင်နိုင်တယ်။ ဥပမာပြရရင် သံထည်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီသံထည်ကို တီထွင်တည်ဆောက်လိုက်ရင် လိုတာရနိုင်တယ်၊ ကြည့်... သံကို ရေထဲချလိုက်ရင်...”

“နစ်သွားမှာပေါ့ ဆရာမရဲ့”

ဝါးခနဲရယ်သံများ ပေါ်ထွက်လာ၏။

“စဉ်းစားကြည့်ပါဦးလေ၊ သံနဲ့တည်ဆောက်ထားတဲ့သင်္ဘော ရေပေါ်ပေါ်ပြီး ခရီးသွားနိုင်တယ်မဟုတ်လား။ လေယာဉ်ပျံကော မိုးပေါ်မပျံနိုင်ဘူးလား၊ လေယာဉ်ပျံလည်း သံနဲ့လုပ်ထားတာပဲလေ”

“အင်း... ဟုတ်သားပဲ”

အားလုံး၏ ထောက်ခံချက်ကိုရမှ ရေသံသရာလည်ပုံ၊ ကာဗွန်သံသရာလည်ပုံများကိုပြောပြပြီး သူတို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်စေကာ ပိုမိုနားလည်လာအောင် ဆွဲဆောင်ယူရ၏။

ထိုအချိန်တွင် သူက ကျွန်မသင်ပြနေပုံကို **တာရှုံစိုက်နေသည်ကို** တွေ့၍ ကျွန်မမှာ ရင်ခုန်ရပြန်သည်။

သင်တန်းအပြီး မိတ်ဆက်စကားဆိုကြတော့မှ သူသည် **စိုက်ပျိုးရေး** ဘွဲ့ရထားပြီး ရွာ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်မှန်းသိရသည်။ သူ့နာမည် **“မိုးမင်း”** က **ကျွန်မ** ရင်ထဲ စွဲနစ်သွား၏။

သင်တန်းရက်တစ်နေ့ စကားဝါပွင့်ကလေးတစ်ပွင့် ကျွန်မမှာတုပ်ပေါ်ကျလာ၏။ မော့ကြည့်လိုက်သည်အခါ ကျွန်မထိုင်ခုံအပေါ်မှ မိုးကြည့်နေသော မျက်လုံးများကို တွေ့လိုက်ရသည့်ခဏ ကျွန်မအမှတ်ရသွားပြီဖြစ်သည်။

၁၉xx ခုနှစ်၊ သင်္ကြန်အကြတ်နေ့ ၁၄ ရက်၊ ဧပြီလ၊ ကျွန်မ၏ ဖခင်မှာ ရေယာဉ်စုအရာရှိ၊ ပြည်တွင်းရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှ ဖြစ်သည်။ မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ကျသဖြင့် ဖေဖေအလုပ်မှ ဧရာဝတီသင်္ဘောကြီးဖြင့် မိသားစုအားလုံး ၇ ရက်၊ ၇ ညခရီးစဉ်ထွက်ခဲ့ကြရသည်။ ပျော်ပျော်ကြီးသင်္ဘောစီးရင်း ညဘက်သင်္ဘောဆိုက်ရောက်ရာ မြို့များတွင် လည်၊ ရပ်ရှင်ကြည့်၊ ဘုရားဖူးနှင့် ပျော်လိုက်ရသည်ဖြစ်ခြင်း။

ပုပ္ပိုးတောင်ကလပ်သို့ တက်ခွင့်ရခဲ့သည်။ မိသားစုရှေ့နောက် လူမပျောက်အောင် နှစ်ယောက်တစ်တွဲသွားကြရာ ပခုက္ကူမှ မဆယ်တင်ဆိုသူ ရွယ်ကုမိန်းကလေးနှင့်လက်တွဲ၍ တောင်ကလပ်သို့ အတက်တွင်ဖြစ်သည်။

“ညိုချောလေးရယ် ယဉ်ပါတယ်၊ ညိုလို့လှတယ်၊ ညိုလှရယ်...”

သီချင်းဆိုသူနှစ်ယောက် တစ်လမ်းလုံးပါလာသည်ကို သတိပြုမိသည်။ ညီမလည်းပါသည်မို့ မဆယ်တင်လား၊ ညီမလား၊ ကျွန်မလား ရင်မခုန်မိသေး။ တစ်အောင့်၌ “ထမီစိမ်းစိမ်းလေး...” “သီချင်းဆိုသံကြားရတော့မှ အစိမ်းရောင်လုံချည်ဝတ်ဆင်သူ ကျွန်မကို ရည်ညွှန်းမှန်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိလိုက်ရသည်။

သည်နှစ်ယောက်မှာ ထူးခြားသည်။ ကျွန်မ စိတ်ဝင်စားသည်။ အကြောင်းမှာ လူအများ အထူးသဖြင့် လူငယ်များ စိမ်းနီပြာဝါကာလာ အဆင်စုံ အသွင်စုံဝတ်ကြသူများသည်။ ယခုမူ တစ်ယောက်သူက အရပ်မြင့်မြင့်မားမားနှင့်အသားတော်ညို၍ ကြည့်ကောင်းသည်။ သူကတော့ ဖြူ

သွယ်သည်။ မရမ်းစေ့ရောင် ဘန်ကောက်ပုဆိုးနှင့်ဖြစ်သည်။ နှစ်ယောက် စလုံးက ရုပ်အင်္ကျီအဖြူ လည်ကတုံးကို လက်ရှည်အနား နှစ်ပတ်ရစ်ခေါက် ထားသဖြင့် အများနှင့်မတူ ကြည့်၍ကောင်း၊ ဖြူစင်သည်ဟု ထင်မိသည်။ ကြည့်လိုက်သည်နှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးသားမှန်း သိသာသည်။

ရှင်းသန့်သောနှစ်ယောက်မှာ ရောင်စုံကြားက ခိုဖြူလေးနှစ်ကောင် ပမာ။ ခိုတစ်ကောင်က ကြိုးကြိုးမြင့်မြင့်ညိုညို၊ တစ်ကောင်က ဖြူဖြူသန့်သန့် သွယ်သွယ်။ ဤခိုနှစ်ကောင်ကား ရပ်ရာ၊ သွားရာ၌ တောင်ကလပ်တစ်ခုလုံး ဤသီချင်းနှစ်ပုဒ်ပင် ထပ်တလဲလဲဆိုရင်း အနားမှ မခွာပါ။ တစ်နေရာရှိ စေတီလေးတစ်ဆူ၏ သံဆန်ခါဝိုင်းအတွင်းရှိ အကြွေစေ့ပစ်သောနေရာတွင် ကျွန်မအကြွေပစ်ရာ ဘန်ကောက်ပုဆိုးပန်းခရမ်းရောင်ကြွေ အနား ဝဲလာသည်ကို ကျွန်မခြေဖမ်းနား၌တွေ့၍ လန့်သွားကာ ထရပ်မိသည်။

သူငယ်ချင်းနှင့်ပြန်မည်ပြုစဉ် သူတို့နှစ်ယောက်က ရှေ့တည့်တည့် လာရပ်သည်။ ညိုသူက ပြုံးပြုံး၊ ဖြူသူက တည်တည်။ သူကစကားဝါပွင့်လေး ပေးရန် အနီးသို့ကပ်အလာ ကျွန်မသူငယ်ချင်းလက်ဆွဲပြီး ထွက်ပြေးမိသည်။ ၁၀ တန်းဖြေပြီးစ ကျွန်မတစ်ဦးတည်းရင်ခုန်နေမိသည်လေ၊ ရုတ်စရာဟု လည်းထင်သည်။

သံလွေကားအရောက် သူတို့နှင့်လွတ်နေပြီထင်နေခိုက် “ဟေ့ဟေ့၊ ရှေ့ကလူကတော့ နောက်လန်ကျရင် အတော်ပဲနော်၊ မနာစေရဘူး၊ အသင့် ရှိတယ်ဟေ့” ဟု အသံဝါကြီးဖြင့် ပြောသံကြားရသည်။

ကြည့်လိုက်တော့ ခရမ်းရောင်ပုဆိုး၊ တိကျတိုတောင်းသော ခြေသည်းဖြူဖြူနှင့်သန့်ရှင်းသော ခြေဖမ်းများ။ မထိန်းနိုင်တော့ အရမ်း လန့်သွားပြီး မဆယ်တင်လက်ကိုဆွဲပြီး တောက်လျှောက်မနားဘဲ ပြေးဆင်း ခဲ့မိသည်။ နောက်နုတ်ကနားပေးနေသော ဓမ္မာရုံဘုရားခြေရင်းဝင်းကြီးထဲ ကွေ့ဝင်ပုန်းလိုက်မိသည်။

တစ်ခဏအတွင်း သူတို့နှစ်ယောက်ရောက်လာ၏။ ကျီးကန်းမျက်လုံး များနှင့် စိတ်ပူသောမျက်နှာကို တွေ့ရတော့ ဝမ်းသာသော်လည်း တွေ့သွား မှာစိုးကာ ပို၍ ချောင်ဝင်မိသည်။ ဖေဖေတို့လည်း မလှမ်းမကမ်းမှာရှိသည် လေ။ လူသေးပေမယ့် ကျွန်မအထင်သေးမခံနိုင်ပါ။ “တော်ကြာလူလိုက်လို့

ပြေးရတယ်” ဆိုခဲ့လျှင် သိက္ခာကျမလားစိုးရိမ်မိသည်။ သို့သော်လည်း သည် အဖြစ်သည် နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့ရသည့် စိတ်ထဲအမြဲစွဲငြိနေသော အချစ်ပုရစ်ဖူး နုနုလေးဖြစ်ကြောင်း ကျွန်မ သိလာသည်။

သင်္ကြန်ရက်ရောက်တိုင်း “ငါ့နှယ်၊ ဟန်တယ်မိလို့ မသိလိုက်၊ မဆုံ ကြရတော့” ဟုနောက်တဖန်နှင့်တစ်သက်လုံး သင်္ကြန်ကျတိုင်း ပုပွားကို လူမရောက်သော်လည်း စိတ်ရောက်နေမြဲဖြစ်သည်။

ယခုမှတ်မိပြီ သူပါ။ သူကရွာလူကြီး။ ခြံပိုင်လယ်ပိုင်၊ ရပ်ရေးရွာရေး လုပ်ရေး ဘိမ်စီးပွားရေး၊ ခြံအလုပ်လယ်အလုပ်ဖြင့် မအားရသူ။ မောင်နှမ သုံးယောက်၊ ညီလေးပထမနှစ်၊ ညီမ ခုနစ်တန်း၊ ဖခင်မိခင်နှင့် သီးခြံပင်နှင့် နေသူ။ ကျွန်မတို့က စီမံကိန်းလာလုပ်သော မြန်မာ NGO လုပ်အားပေး၊ ပြန်ဆုံမိကြ၊ သိကြပြီဖြစ်သည်။

ဤတွင် မမေ့နိုင်သော သမုဒယတွယ်သူနှစ်ဦး၏ မရိုးနိုင်သော မဟောင်းသော တေးတစ်ပုဒ်သီဆိုမိကြသည်။ သိုဝှက်ထားသော အရက် တရား၊ မာန်မာနနှင့် ဟန်ဆောင်ခြင်းများလည်း ကျွန်မဖယ်ခွာလိုက်ပြီ။ ချစ်မိသောကြောင့်တည်း။

သုံးနှစ်တာအတွင်း သင်တန်းများ လှည့်လည်ပေးခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်မသည် သင်တန်းဆရာခေါင်းဆောင်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့ အသင်းဝင်အမှု ဆောင်လည်းဖြစ်ရာ ရွာများသို့လှည့်၍ တစ်ခါတလေ နှစ်ပတ်ခန့်နေသည်။ အချက်အလက်ရေးသားကောက်ယူစုဆောင်းခြင်း၊ ရေးခြင်း၊ ပြန်လည် သုံးသပ်စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုရသည်ဖြစ်၍ သူနှင့်ဆုံရသည့်အကြိမ် အလွန် နည်းပါးသည်။

တစ်နေ့ ကျွန်မတို့ အသင်းလူကြီးများရောက်၍ ရွာနှုတ်ဆက်ပွဲ လုပ်ပါသည်။ စီမံကိန်းသုံးခုစလုံး အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်မက စီမံကိန်းဒါရိုက်တာအဖြစ် နှုတ်ခွန်းဆက်စကားဆိုရသည်။

ထိုည ရွှေဘိုသာကျောင်းတိုက်မှ ဆရာတော်ဦးအိန္ဒာဘုန်းတော်ကြီးကို ကန်တော့ပြီးအပြန် သူနှင့်ကျွန်မ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ရှေ့ရေးပြောရန် ဖြစ်သည်။

လကလည်း သာသည်။ ရုံးသူရုံးသားများလည်း ပျော်နေကြသည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ လော်စပိကာငှားပြီး သီချင်းလည်းဆိုကြသေးသည်။

စားဖွယ်ကောင်းဖြစ်သော လမ်းထိပ်မှ လက်ဖက်ရည်နှင့် လက်ဖက်သုတ် ထမင်းမှာ ကျွန်မတို့အုပ်စု၏ အကြိုအမှတ်တရပင်။ “သီတင်းကျွတ်ညလေး တစ်ည အမှတ်တရသိပါတယ်... အဲသည်ညလေးတစ်ည... ” သီချင်းက အသံချဲ့စက်မှ ထွက်ပေါ်နေရာ လွမ်းစရာကောင်းမှကောင်း။

နက်ဖြန်လေ့ဆိပ်တွင် တွေ့မည်ဟု ချိန်းလိုက်သည်။ သူပို့ပေးမည့် လေ့ဆိပ်။ ကျွန်မအဖြေပေးရမယ့် လေ့ဆိပ်။ ကျွန်မ မမေ့နိုင်သောအတိတ်။

ယမန်နေ့က သူ့ဆီက ဆုံးဖြတ်ချက်ရပြီးဖြစ်သည်။ သူက သူမိသားစု နှင့်မခွဲနိုင်၊ ခွဲမဖြစ်။ ရွာတွင်နေ၍ ရွာရေး၊ မိဘရေး၊ အိမ်ဝမ်းရေး၊ ကျောင်း စရိတ်များ သူ့တာဝန်သူ လုပ်ကိုလုပ်ရမည်၊ တာဝန်ရှိသည်တဲ့။

“ကိုယ့်ကိုတကယ် ချစ်သလား၊ ချစ်ရင်ပြန်လာပါ၊ ရွာမှာနေပါ”
ယခုတော့ ကျွန်မဆုံးဖြတ်ရမည့် အလှည့်။ သူ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် စကား။

“စိမ်း မင်းကိုချစ်တယ်၊ စွဲမြဲချစ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါ့ရွာမှာ နေမှ ဖြစ်မယ်၊ လုပ်စရာတွေရှိတယ်၊ ဆုံးဖြတ်ပါ၊ ပြန်လာပါ”

သူက သည်လိုပြတ်သားသည်။

ကျွန်မ တစ်ညလုံး မအိပ်နိုင်ပါ။ ပုပ္ပိုးတောင်ကလပ်က သင်္ကြန် အတက်နေလေးခွဲခွာပြီး မဆုံဆည်းနိုင်တော့သည့်အချစ်ကို တသနေမိခြင်း ခံစားချက်မျိုးလည်းမမည်ပါ။ ဆုံးဖြတ်ရခက်ခဲလှသော အလုပ်တွင် ကျွန်မ ငြိခဲ့ပြီ။

* * *

“ဒါလေး ကိုမိုးမင်းကို ပေးလိုက်ပါနော်”

ကျွန်မ လူကြုံစာတစ်စောင်ပါးလိုက်သည်။ သူလေ့ဆိပ်သို့ ရောက် မလာပါ။ မျှော်နေမိသော်လည်း သူက ပေါ်မလာပါ။ လိုက်ပင်မပို့နိုင် ရအောင် သူ့အသည်းမာသလား၊ ကျွန်မစာကပဲ တင်းမာလွန်းနေသလားဟု ကျွန်မ ယခုထက်တိုင် တွေးနေမိဆဲပါ။

“ကိုမိုးမင်း၊ မောင့်ကို သိပ်ချစ်ပါတယ်။ မောင့်ကို နားလည်ပါတယ်၊ ပြန်တွေ့ရလို့ ပျော်ခဲ့ရသလို၊ သည်နေ့ကိုလည်း တစ်သက်ကျွန်မ မမေ့နိုင် တော့ပါမောင်။ မောင့်ကိုချစ်တဲ့ မရဲ့အချစ်က မောင်က မကို ချစ်တဲ့

အချစ်ထက် ပိုပါတယ်၊ မျှော်ခဲ့လွမ်းခဲ့ တသခဲ့တယ်မောင်။ မရှက်ပါဘူး၊ ပုပ္ပိုးသင်္ကြန်ပြီးသွားပေမယ့် မပြီးသောသင်္ကြန်လို့ ရင်မှာရှိဆဲပါမောင်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ (NGO) လုပ်အားပေး၊ ကျွန်မခြေထောက်တွေက ဗွက်တွေထဲတိုးနေရ ဦးမှာ၊ လက်တွေက စာတွေ၊ မှတ်တမ်းတွေ ရေးနေရဦးမှာ၊ နှုတ်ကလည်း ပြည်သူတွေ၊ ရွာသူရွာသားတွေ သိနားလည်အောင် ပညာပေးရဦးမှာ၊ ရှေ့ကို တိုးနေရဦးမှာ၊ လျှောက်ရဦးမှာမို့ အိမ်ထောင်ဆိုတဲ့ တစ်အိမ်တည်း၊ တစ်ရွာ တည်းမှာ ချည်မိ၊ တည်မိရင် ရှေ့မတိုးနိုင်တော့ဘူးမောင်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဖွံ့ဖြိုး ရေးဆိုတာက တိုးနေမှ၊ ပွားနေမှ၊ လုပ်နေမှ၊ ရောက်နေမှ ကျွန်မတို့ ကျေးလက် တွေဖွံ့ဖြိုးလာမှာမောင်၊ သစ္စာစကားဆိုရရင် မ အချစ်က ပိုတယ်မောင်။ ပြည်သူတွေကို ခြိမ်းခြောက်တယ်မောင်။ ဒါကြောင့်မို့... ”

မိုးမင်းရယ်... ရွာနိုင်ရန်ကော။ ။

* * * *

စိမ်း

မောင်ထူးတို့ သူငယ်ချင်း ၆ ယောက်ရွာအရှေ့ဘက်ရှိ ရေကန်ကြီး၏ ကန်ပေါင်ရိုးပေါ်မှာ ခြင်းခတ်ကစားအပြီး အပန်းဖြေရင်း စကားတွေပြောဖြစ်ကြသည်။

ရေကန်ကြီးအကြောင်း၊ ရွာဦးဘုန်းတော်ကြီးအကြောင်း၊ ထုံးဖြူဖြူစေတီလေးအကြောင်း၊ ရွာဦးကနတ်ကွန်းလေးအကြောင်း၊ ရွာရဲ့အရှေ့ဘက်ကတောင်တန်းကြီးတွေအကြောင်းဖြစ်သည်။

“ဟေ့ကိုတတ်ပ၊ မင်းက ငါတို့ထက် အသက်ကြီးတယ်၊ ဗဟုသုတလည်းရှိတယ်၊ မင်းကပဲ ငါတို့ကို ပြောပြပါကွာ... အရင်ဆုံးဒီရေကန်ကြီးအကြောင်းပြောပြကွာ”

“အေး... ပြောမယ်၊ မင်းတို့သေသေချာချာနားထောင်ကြ”

“ကန်ရေကြီးရဲ့သက်တမ်းကို ငါမှန်းလို့မရဘူး၊ ငါတို့အဖေရဲ့ အဘိုးလက်ထက်ကတည်းက ရှိနေတယ်လို့ပြောတယ်၊ ငါတို့ဘေးကြီးက ငါ့အဖေကို ပြောခဲ့တယ်တဲ့။ ဒီကန်ကြီးဟာ အရင်တုန်းက ဒီပုံစံမဟုတ်ဘူးတဲ့။ တောင်ပေါ်ကကျလာတဲ့ရေတွေကို တမံဖို့ပြီး ရေလှောင်ထားတာ၊ မိုးရွာတော့ရေခန်းသွားတယ်တဲ့။ လှေကားထစ်စနစ်နဲ့ဆက်တူးတော့ ကန်အောက်ခြေရောက်တော့ ရေတွေအများကြီးထွက်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဘယ်တော့မှ ရေမခန်းတော့ဘူးတဲ့။ အနီးအနားက ရွာတွေ ဘယ်လောက်ရေလာခပ်ခပ်၊ ရေရော့မသွားဘူးတဲ့။ ကြည့်လေ ကန်ပေါင်ကြီးက ကျယ်

လည်းကျယ်တယ်၊ မြင့်လည်းမြင့်တယ်၊ ဒါကိုကြည့်တာနဲ့ ဒီကန်ကြီးရေဘယ်လောက်နက်တယ်ဆိုတာ သိနိုင်တယ်။ ကန်ပေါင်ခိုင်မာအောင်ဆိုပြီး လူတွေက အသီးပင်မျိုးစုံလာစိုက်ကြတယ်။ ရာသီအလိုက် အသီးမျိုးစုံသီးတော့ ရေလာခပ်တဲ့သူတွေကို သစ်သီးနဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြုသလိုပဲဖြစ်နေတယ်”

မောင်ထူးစကားကို သူငယ်ချင်းတွေက နားစိုက်ထောင်နေကြသည်။

“ငါးရစ်တက်ချိန်ဆို၊ ကန်ထဲကငါးတွေက လယ်ကွင်းထဲကို ပြန်ဝင်လာကြတယ်။ ငါးရစ်တက်ချိန်နဲ့ ကန်ထဲကို ပြန်ဝင်လာချိန်မှာ ငါးမဖမ်းရဘူးလို့ရွာက သတ်မှတ်ထားတော့ အဲဒီအချိန်မှာ ဘယ်သူမှ ငါးမဖမ်းကြဘူး။ လယ်တောထဲက ငါးတွေကိုသာဖမ်းပြီး ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ငံပြာရည်တွေလုပ်ကြတယ်၊ ဒေသထွက်ကုန်အဖြစ် ရွာသားတွေ မြို့တက်ရောင်းကြတယ်။ ကန်ထဲမှာ ကြာတွေကလည်း စုံလို့ပေါ့၊ အပွင့်တွေကလည်း အရောင်မျိုးစုံပဲ၊ အရမ်းကြည့်လို့လှတာ မင်းတို့အမြင်ပဲ...။ ကြာပင်တွေက ငါးကထွက်တဲ့အညစ်အကြေးတွေကို စားပစ်တယ်၊ ရေနောက်မယ့်နုန်းနှစ်တွေကို အမြစ်နဲ့ကုပ်ပြီး အုပ်ထားတယ်၊ ရေတွေက ကြည်ပြီးသန့်တယ်၊ ငှက်မျိုးစုံလည်း ကန်ပေါင်မှာရှိတဲ့ အပင်တွေပေါ်မှာ ပျော်နေကြတာတွေ့တယ် မဟုတ်လား။ ရေကန်ကြီးရဲ့သာယာပုံကို အကြောင်းပြုပြီး တို့ရွာကို “ကန်သာယာရွာ” လို့ခေါ်ကြတယ်လေ”

သူတို့ကျေနပ်စွာ ထောက်ခံကြသည်။

“ကန်ပေါင်ရဲ့အရှေ့ဘက်မှာရှိတဲ့ တောင်တန်းကြီးကတော့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ စီမံကိန်းဖြစ်တဲ့ ကျွန်းသစ်၊ ရာဘာပင်တွေ စိုက်ရာဒေသဖြစ်တယ်။ ရွာသားတွေအတွက် ဒူးရင်း၊ မင်းကွတ်၊ ကြက်မောက်၊ သရက်၊ ပိန္နဲ၊ မာလကာ၊ ဩဇာ၊ မရန်းဆိုတဲ့ အပင်တွေနဲ့ ဆေးဘက်ဝင်တဲ့ ပရဆေးပင်တွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးတယ်၊ တိရစ္ဆာန်ပေါင်းစုံရဲ့ ဂေဟမျိုးဆက်တွေကို ထိန်းထားပေးတယ်”

တောင်တန်းကြီးများဆီသို့ အားလုံးမျက်စိရောက်သွားကြသည်။

“ကဲ... ငါတို့စကားပြောရင်း နေတောင်နည်းနည်းစောင်းလာပြီး ညနေဆည်းဆာအချိန်ကလေးကို ရောက်ပြီဟေ့”

“ဆည်းဆာအချိန်ရောက်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ”

“မင်းက မသိချင်ယောင်ဆောင်မနေနဲ့၊ ဟိုမှာကြည့်စမ်း၊ အေးမြ၊ အဘိနဲ့၊ အရိနဲ့၊ ဂျမ်းပုံ၊ ဝှက်ထော်၊ စာအုပ်တို့လာနေကြပြီကွ”

“အလို... ဆည်းဆာချိန်နေညီညီရောင်ခြည်အောက်မှာ ထာဘီတိုတိုရေစိုစိုနဲ့ ဆံတောက်ကတစ်မျိုး၊ အုပ်လုံးကတစ်သွယ်၊ ဆံထုံးရှည်နဲ့ တကယ့်ကိုလှတဲ့ ခင်ပျိုနှစ်ယောက်လေးတွေပါလား”

“ဆည်းဆာနေရောင်က ဆလိုက်ထိုးထားသလို၊ ကောင်းကင်ပြာအောက်မှာ တောတောင်၊ ကျောင်း၊ ကန်၊ ဘုရား၊ ကန်သာယာကြီးက နောက်ခံပန်းချီကားလိုဖြစ်ပြီး ကန်ပေါင်ပေါ်က လှပျိုဖြူတို့ရဲ့ အလှနဲ့ ပန်ရသွားတော့ ငါ့ရဲ့နှလုံးသားထဲမှာ ဒီလောက်လှတဲ့သဘာဝအလှတရား၊ ရှာမှရှားလေခြင်းလို့ မှတ်တမ်းတင်မိတယ်ကွာ”

သာအေးတစ်ယောက်ကတော့ ဦးခေါင်းငိုက်စိုက်ချကာမြေကြီးကို သာကြည့်ပြီး အတွေးနယ်ထဲတွင် မောနေပုံရသည်ကို မောင်ထူးသတိပြုမိ၏။ သာအေးက မည်သူ့ကိုမျှမကြည့်ဘဲ ငြိမ်နေသည်။ သူမည်သို့ခံစားနေရသည်ကို မောင်ထူး မတွေးတတ်နိုင်။

“ဟေ့ကောင်၊ သာအေး... အရေးထဲမင်းက ဘာဖြစ်နေတာလဲကွ”

“ငါတွေးနေတာကွ၊ အလှတရားနှစ်ခုအကြောင်း...”

“ကြီးကျယ်လိုက်တာ၊ ပြောစမ်းပါဦး၊ မင်းရဲ့အလှတရားနှစ်ခုအကြောင်း”

“နေပူမလား၊ မိုးရွာမလား၊ နှင်းကျမလား၊ မုန်တိုင်းတိုက်မလား၊ လာထား၊ ဒီဇာန်တွေလောက်တော့ အပျော့ပေါ့၊ ရှင်မတောင်သနပ်ခါး၊ ပါးကွက်ကြားက မပျက် တစ်ဖက်သားရဲ့အသည်းကိုစွဲခိုက်အောင် ရနံ့မွှေးကြိုင်လို့၊ စပါး၊ မြေပဲ၊ နှမ်းစိုက်ပြီး တိုင်းပြည်အတွက် သယ်ပိုးလုပ်ဆောင်ပေးနေတဲ့ တို့ရွာသူတွေရဲ့အလှ။ ကောက်စိုက်မလား၊ ပျိုးနပ်မလား၊ စပါးရိတ်မလား၊ စပါးလှေ့မလား၊ ဆန်ဖွပ်၊ မောင်းထောင်းမလား၊ နေ့မအားညမနား လုပ်ကိုင်နိုင်ကြတာက တို့ရွာသူရဲ့အလှ။ ထမင်းရည်ချောင်းစီးမောင်းတီးပြီး လှူတတ်တဲ့ရွာငလေ့မှာ ပျော်မွေ့တတ်ကြတဲ့ တို့ရွာသူတွေရဲ့အလှ။ ဘုန်းကြီးပျံ၊ မယ်တော်ပျံ၊ ဘတော်ပျံပွဲတွေမှာ မလွတ်တမ်းပါဝင်ဆင်နွှဲတတ်ကြတဲ့ တို့ရွာသူလေးတွေရဲ့အလှ။ ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲတွေမှာဖြင့်

ကွမ်းတောင်ကို ပန်းတောင်ကို တာတွေလည်း သူတို့ပေါ့။ ငါဆိုပွဲ၊ ကထိန်ပွဲ၊ အလှူမင်္ဂလာပွဲတွေမှာလည်း လွတ်သွားတယ်ဆိုတာမရှိဘူး။ သင်္ကြန်အခါ သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားတို့ကို ဦးခေါင်းလျှော်၊ ခြေသည်းလက်သည်းညှပ်၊ အမွှေးနံ့သာလိမ်းပြီး အဝတ်အသစ်ဆင်၊ ဂါရဝပြုကန်တော့ပွဲတွေမှာ ရှေ့ဆုံးကပါတဲ့ တို့ရွာသူလေးတွေရဲ့အလှ”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်။ အလှတရားတွေက အများကြီးပဲ”

“အချိန်တန်တော့ ကညာလေးတွေက လှည်းနဲ့၊ နွားနဲ့၊ အိမ်နဲ့ခြံနဲ့ လယ်နဲ့ယာနဲ့၊ ခိုင်မာတဲ့မိသားစုနဲ့၊ မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ကို ထိန်းတဲ့အကျင့်၊ နှလုံးသားမှာအပြည့်ရှိပြီး လက်ဆင့်ကမ်းယူဆောင်သွားမယ့်၊ မြန်မာ့သမီးကောင်းအလှရတနာလေးတွေကွ၊ မဟုတ်ဘူးလား မောင်ထူး”

“ဟုတ်ပြီကိုသာအေးရေ... ကြိုက်သွားပြီကွ၊ ဒါနဲ့ နှစ်ခုရှုပ်ထွေးနေတယ်ဆို၊ နောက်တစ်ခုကကော”

“လာမယ်လေကွာ မောင်ထူးရ၊ မင်းတို့သာ သေသေချာချာနားထောင်။ အေး... ဒီလိုကွ... မြို့က ကောင်မလေးတွေကတော့ မိုးစိုရင် တွန့်သွားမယ့်အသား၊ နေပူရင် မွဲခြောက်၊ နှင်းစိုရင် ကွဲအက်သွားမဲ့အရေ၊ မုန်တိုင်းများတိုက်ရင်တော့ လွင့်ပါပြီး ကျိုးပဲ့သွားမယ့်ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်ရှင်တွေကိုတော့ မမက်ပေါင်။ ရှိုးတစ်ခါပြငွေ ငါးသောင်းကုန်၊ လက်မွေးတွေမီးလောင်မှာစိုးလို့ အမေက ထမင်းချက်ကျွေးရ၊ အလှပျက်မှာစိုးလို့ အနေရအထိုင်ရခက်၊ အမြဲသတိနဲ့နေရတော့ စိတ်လွတ်လပ်မှုမရှိ”

သာအေးက သူ့အမြင် မြို့သူအလှတရားကို ရှင်းပြနေသည်။

“စီးတော့ ဒေါက်ရှည်၊ လဲကျရင်ခြေကျိုးမှာစိုးရ၊ ဝတ်တော့စကပ်တိုပေါ်မှာစိုး၊ တက်လိုက်ရတဲ့ ပါတီပွဲကညဘက်၊ မီးမှောင်ကလေးအောက်မှာ ကရင်းနဲ့ လုပ်ချင်တာတွေလုပ်လိုက်တော့ ကုန်ရောပေါ့။ ဘယ်နေရာမှာ ကျန်တဲ့အလှလဲ။ အချိန်တန်တော့ (AIDS) (HIV) တို့က လက်တမ်းကြို၊ အလှတရားက သူ့ကိုပစ်ခွာ၊ ဘယ်မှာလဲ၊ ဆပွန်ဆာကြီး ထားတဲ့နေရာမှာ ဝန်ရတော့ အလှတရားကပျောက်၊ သာအေးတို့ ဘဝနဲ့တော့ တခြားစီပဲလို့ ပတွေးနေတာဟေ့”

“ငါက အဲဒီအတွေးကြောင့် ငါတို့ရွာက လှပျိုဖြူကလေးတွေကို

အရမ်းကိုချစ်မိပြီကွာ၊ ဘာလုပ်ရမှာလဲ၊ အကြံပေးကြပါဦး”

“ဒါများ ခက်တာမှတ်လို့၊ တစ်ယောက်တစ်တွဲ တွဲလိုက်ရုံပေါ့”

“ဟ... မင်းက အလွယ်ပြောတတ်လိုက်တာ၊ ဘယ်လိုချစ်ရေးဆို မလဲ မောင်ထူးရဲ့”

“ကျွန်တော် ဒါရိုက်တာလုပ်မယ် နားထောင်၊ ဒီဇာတ်လမ်းမှာ ငါဒါရိုက်တာ ပြောသလိုကိုလုပ်ရမယ်၊ ဘာမှ ပြန်မပြောနဲ့”

“အေးပါကွာ... ပြောမှာသာ ပြောစမ်းပါ”

“ကြာပန်း ၆ ပွင့်ကိုသွားခူး၊ ရတဲ့အခါမှာ တစ်ယောက်တစ်ပွင့်စီ ကိုင်၊ သာအေးက အေးမြကိုပေး၊ မောင်ထူးက အဘိနိုကိုပေး၊ မောင်ဦးက အရိန်ကိုပေး၊ ဖိုးဝက ဂျမ်းပုံကိုပေး၊ ဖိုးမြက ဂွက်ထော်ကိုပေး၊ သာဓုက စာအုကိုပေး၊ တစ်ပြိုင်တည်း တစ်ချိန်တည်း လုပ်ရမှာနော်”

“ကဲပါ... ပေးပါမယ်၊ ဘာတွေ ဆက်လုပ်ရဦးမှာလဲ”

“ငါက အချက်ပေးမယ်... တစ်ပြိုင်တည်း ကြာပန်းသွားပေးမယ်၊ သူတို့က အံ့အားသင့်သွားမယ်၊ ဘာလုပ်တာလဲလို့မေးမှာပဲ၊ အဲဒီတော့ တို့က တစ်ပြိုင်တည်း ချစ်လို့ပေါ့လို့ပြောလိုက်ပေါ့”

သူတို့က ဒါရိုက်တာညွှန်းသည့်အတိုင်း လုပ်ကြသည်။ ဟုတ်လိုက် သည့်ဖြစ်ခြင်း၊ ကွက်တိပါပဲ။ ကျေးတောလှပျိုဖြူ ၆ ယောက်ကတော့ ရှက်သွားကြသည်။ သို့ပေမယ့် ၆ ယောက်အင်အားရှိနေတော့ မည်သူ့ကို ရှက်ရမှန်းမသိကြ၊ တစ်ပြိုင်တည်း အားပါးတရသာ ရယ်ကြတော့သည်။

မောင်ထူးတို့ ၆ ယောက်ကတော့ စကားရောဖောရောနှင့်ရေအိုးများ ကိုပင့်ပေးပြီး ရွာကိုပြန်လာတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ဆည်းဆာအချိန်ကိုသာမျှော်နေကြတော့သည်။ ဆည်းဆာအချိန်ရောက်ပြီ။ သူတို့တစ်တွေတွေ့ကြသည်။ မနေ့ကအဖြစ်ကို အစွဲရန်အားတင်းပြီး ချစ်ခြင်းမေတ္တာစကားတွေစကြသည်။

“ဟဲ့... အကောင်တွေ တို့ရွာမှာရှိတဲ့ ထုံးစံကိုကောသိကြရဲ့လား၊ ငန့်သားတို့က တို့ရဲ့အဖေနဲ့အမေကို ရင်းနှီးအောင် လုပ်ရဦးမယ်လေ”

“ဒါများခက်တာမှတ်လို့၊ နင်တို့သာ တို့ရဲ့အချစ်ကိုလက်ခံမယ်ဆိုရင်၊ တို့ကနင်တို့အိမ်ကို အလည်လာပြီး အလုပ်ခိုင်းလုပ်ပေးမှာပေါ့”

“တော်တော်ခက်တဲ့အကောင်တွေ၊ ရေလာခပ်မှတော့ ရေအိုးထဲမှာ ရေပါတယ်ဆိုတာ မသိသေးဘူးလား”

“အေး... ငါတို့သဘောပေါက်ပြီ၊ မနက်ဖြန်နင်တို့ အိမ်ကိုလာပြီး အလုပ်တွေ ကူလုပ်ပေးမယ်”

“ရပါတယ်တော်”

အဘိနို အရိန်အတွဲကလွဲပြီး ကျန်တဲ့အတွဲ အသီးသီးက နေ့ဘက်မှာ ထင်းပေါက်ပေးကြသည်။ ခြံရှင်းပေးကြသည်။ ယောက္ခမတော်ရမယ့်သူ ကလည်း ကျေနပ်၊ သမက်ဖြစ်တော့မည့်သူကိုလည်း သတ်မှတ်၊ ချစ်သူလှပျို ဖြူကလည်း သဘောကျကြ။

မောင်ထူးနှင့်မောင်ဦးကတော့ ကံဆိုးကြသည်။ လွယ်လွယ်နှင့်အပျို အိမ်ကိုကပ်၍ မရခဲ့။ အဘိနိုနှင့်အရိန်ကတော့ ချစ်ရှာကြပါသည်။ သူတို့ မိဘတွေက စရိုက်တစ်မျိုးမို့ ခက်နေကြသည်။

“အလိုတော် နေ့ဘက်လာလို့မရပေမယ့် ညဘက်လာလို့ရအောင် အဖေတို့ကနားလည်မှုနဲ့ ဖန်တီးပေးထားတာရှိတယ်”

“ဟဲ့ဟဲ့... ဘယ်လိုလဲ ပြောပါ”

“ငါတို့ အိပ်တဲ့အောက်မှာ ချစ်သူနဲ့စကားပြောလို့ရအောင် အပေါက် ဖောက်ထားပေးတယ်၊ ဒါက အဖေတို့ရဲ့ ရိုးရာတစ်ခုပဲ၊ အဖေနဲ့အမေညားခဲ့ တာလည်း၊ အဲဒီလိုအပေါက်ကလေးက အောင်သွယ်ပေးလိုက်တာ”

“အေး... ဒါဆို... ဒီည သက်ကြီးခေါင်းချချိန်မှာ လာခဲ့မယ်၊ စောင့်နေ”

“ဟေ့ကောင်တွေ မင်းတို့က အဆင်ပြေပေမယ့် ငါတို့က စစ်ကူလို တယ်ကွ၊ တစ်ဦးအတွက် စစ်ကူတစ်ယောက်ပါမှ ဖြစ်မှာ”

“အေးပါကွာ၊ ကူညီပါမယ်”

သက်ကြီးခေါင်းချချိန်အဘိနို၊ အရိန်တို့အိမ် မောင်ထူးတို့ သွားကြ သည်။ အိမ်ကခြေမြင့်၊ အပေါက်က နှစ်ပေါက်။

အပေါက်နှင့်နှီးဖို့အတွက် ခါးကုန်းထားတဲ့သူငယ်ချင်းရဲ့ကျောကုန်း ပေါ်ကိုတက်ရပ်ပြီးတော့ စကားပြောရသည်။ ကျန်သည့်နှစ်ယောက်က ကင်း စောင့်ရသည်။

“ဒေါက်... ဒေါက်... ဒေါက်”

အပေါက်ကို လက်ဖြင့်ခေါက်လိုက်တယ်။ အပေါ်ကတော့ အဆင်သင့်ပဲ။

“ဟေ့... ဘိန့်လား... ရိန့်လား”

“ဘိန့်”

“ဟ ဘိန့်တဲ့ကွ၊ မောင်ထူး မင်းဒီဘက်ကိုလာ၊ အရေးထဲ အပေါက်ကမ္ဘာနေသေးတယ်”

သူတို့အဆင်ပြေသွားကြပြီ။ ပြောချင်တာတွေပြောကြသည်။ အောက်က ခါးကုန်းထားပေးသည့် လူကို သတိတောင်မရတော့။

“ဟေ့ကောင် အောက်ကလူသေတော့မယ် မြန်မြန်ပြော”

ပြောရုံပင်မဆုံးသေး၊ ခွေးက အရမ်းဟောင်လာသည်။ ချောင်းဟန့်သံလည်း ကြားလာ၏။

“ပြေးမှ ဖြစ်မယ်ဟေ့”

ပြောပြောဆိုဆို ပြေးတော့ ကျောကုန်းပေါ်က အကောင်တွေ ပြုတ်ကျပြီး မထနိုင်၊ မနည်းတဲ့ပြေးပြေးကြရသည်။ ခါးတွေကိုနာလို့၊ မိုးလင်းလာ၍ ခါးနာ ပေါင်နာမပျောက်သေးသော်လည်း ညနေဆည်းဆာအချိန်ကိုသာ စောင့်နေမိကြသည်။ ညနေဆည်းဆာအချိန်ကိုရောက်သည်နှင့် ကန်ပေါင်သို့သွားကြသည်။ ကန်ပေါင်ကိုရောက်ပြီ။ အလှတရားအားလုံး ကန်သာယာမှာဆိုကြပြန်ပါသည်။ ဘာကိုမျှမပြောနိုင်၊ မထိန်းနိုင်။ အရယ်အိုးကြီးပေါက်ကွဲပြီး ခွက်ထိုးခွက်လန်ရယ်မိကြတော့သည်။

“ဟေ့ ညက အခြေအနေဘာအကြောင်းထူးသလဲ၊ နင်တို့ အဆွေခံရသေးလား”

“အလိုတော်၊ သူတို့က အပေါက်တောင် ဖောက်ထားပေးတာပဲ၊ မသိချင်ယောင်ဆောင်နေမှာပေါ့၊ နင်တို့ ခါးနာပဲပျောက်အောင်လုပ်ပါဦး”

ထိုအချိန်တွင် အဘိန့်တို့အိမ်တွင် အဘိုးကြီး အဘွားကြီးနှစ်ယောက် တိုင်ပင်၍ စီမံနေကြသည်။

“အဘွားကြီးရေ... ညကခွေးဟောင်တယ်နော်”

“အေး... ကျုပ်သိသားပဲ၊ ထုံးစံအတိုင်း သမက်ဖမ်းပေါ့တော်”

ပြောရင်းဆိုရင်း အဘိုးကြီးက သိမ်းထားသည့် ကြိမ်ခွေကြီးကိုယူပြီး နွားချေးကန်ထဲမှာ နှစ်လိုက်ပါသည်။ ကြိမ်ခွေကြီးတွင် နွားချေးတွေ ပေပြီးနံ့စော်နေလေပြီ။

“ကဲလာလေရော... သမက်တွေ၊ ဒီညတော့ တွေ့ပြီကွ”

အဘိုးကြီးက ကြိမ်းဝါးလိုက်သည်။

ချစ်သူ၊ သူငယ်ချင်းတွေက သည်စီမံချက်ကို မသိ။ ဆည်းဆာအချိန်ကို စောင့်နေကြရင်း...

သက်ကြီးခေါင်းချချိန်ရောက်လျှင် အဘိန့်တို့ဘိန့်လို့ မောင်ထူးတို့သွားကြသည်။ သမက်ဖမ်းနေကျ အဘိုးကြီးက အိမ်အဝင်လမ်းကိုဖွင့်ပြီး အထွက်လမ်း၌ နွားချေးကြိမ်ခွေကို ခြံပေါက်ဝတိုင်တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် ချိတ်ပြီး တန်းထားလိုက်သည်။

ကိုယ်တော်ချောတို့ ထုံးစံအတိုင်း အဝင်ပေါက်ကဝင်ကြ၏။ ထုံးစံအတိုင်း စကားပြောကြ၏။ အရှိန်ရနေချိန်ဝယ် အဘိုးကြီးက အဝင်ပေါက်က ချောင်းဟန့်သံပေးလိုက်ရာ ငနဲသားတွေ နောက်ဖေးကထွက်ပေါက်ကိုပြေးကြ၏။ ကြိမ်တန်းနှင့်တိုက်မိ၏။ သည်တော့ နွားချေးတွေက တစ်ကိုယ်လုံး ပေကျကုန်တော့သည်။

သည်အဖြစ်က “လူသရမ်းချေးတန်းထိ” ဆိုသည့်စကားပုံအတိုင်း ဖြစ်ခြင်းပင်။

“အဘွားကြီးရေ... ဒီကနေတော့ ဘယ်သူ တို့သမက်လဲဆိုတာ နားထောင်ရအောင်”

“ငါကြားတာက ချေးတန်းထိတာ ၆ ယောက်တဲ့။ ဘယ်လိုလုပ်သိမှာလဲ”

“မခက်ပါဘူး ငြင်းလို့မှ မရတော့တာ၊ သမီးတို့ကိုခေါ်ပြီး မေးလိုက်ရုံပေါ့”

“ကဲ... သမီးတို့၊ အဖေနဲ့အမေကို မညာနဲ့၊ ညကသမက်ဖမ်းတာမိပြီ၊ ဘယ်သူလဲ မှန်မှန်ပြော”

သမီးနှစ်ယောက်က အဘိန့်က မောင်ထူး၊ အရိန့်က မောင်ဦးဟု အမှန်အတိုင်းဝန်ခံကြလေသည်။

“အေး... ကြည့်လုပ်ကြနော်၊ လူကြီးတွေ မျက်နှာမပျက်စေနဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ သူတို့ကို အဘဆီခေါ်လာပြီး တွေ့ပေးပါမယ်”

“ဟေ... တို့ရွာသားတွေကော ဟုတ်လို့လား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဘာဘ”

ပျော်လွန်း၍ အဘိနဲ့အရိန်တို့မှာ ဆည်းဆာအချိန်ကို မနည်းစောင့်နေကြရသည်။

လုပ်ရမည့်အလုပ်များကို မေ့လိုမေ့၊ ထမင်းရည်ပူလောင်လိုလောင်၊ ထမင်းတွေက မနပ်၊ ပျော့လိုပျော့၊ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိကြတော့။

ဆည်းဆာအချိန်ရောက်ပြီ။ ချစ်သူတို့၏ အလှကမ္ဘာကန်ပေါင်ကြီးဆီကို ရောက်ခဲ့ကြပါပြီ။ ကန်သာယာကြီးတွင် ချစ်သူအမြွှာ ၆ ဦးတို့ တွေ့ကြုံပြီ။ လှပသည့်ဆည်းဆာရောင်ခြည်အောက်မှာ ချစ်သူအမြွှာ ၆ တွဲ ကြည်ကြည်နူးနူး၊ သစ္စာပြုကြတယ်။

“မောင်ထူးရေ... မင်းကို အကြံကောင်းပေးလို့ ကျေးဇူးတင်တယ်ကွာ”

“အောင်မယ်... မင်း မေ့နေတာ ကျန်သေးတယ်။ တကယ့်အရေးကြီးတာမှ ချန်ထားတတ်ပလေကွာ”

“ဘာများလဲကွ”

“ရွာလုံးကျွတ်မင်္ဂလာဆောင်ပွဲ တို့ ၆ တွဲလေကွာ...”

တဟားဟားရယ်သံက ကန်ရေပြင်ကို မြူးတူးစွာ ဖြတ်သန်းသွားလေသည်။ ။

* * * *

မြတ်အောင်ဇော်

ရော်ရွက်ဝါတို့သည် လေရှူးနှင့်အတူ ဝေးကွာဝေးကွာဖြင့် မြေပြင်သို့ သက်ဆင်းကြလေပြီ။ နွေအလွမ်းမင်းသားလေး၏ “ဥဩ-ဥဩ” သံချိုနှောသည့် တေးသံသည်လည်း လေမှာ လွင့်ပျံ့နေသည်။ “မာပါစေ မသွေတမ်း... ရေချမ်းအေးတွေဖျန်းလိုက်မှာ... ချမ်းခိုက်ခိုက်တုန်ရင် အမျက်တော် မဝင်နဲ့ဗျာ တောင်းပန်ချင်တာ” ဟူသော သီချင်းသံက စိတ်ကို ကြည်နူးစေပြန်သည်။

ပိတောက်ရွှေဝါတို့ကလည်း နွေရာသီကို အလှဆင်လျက်ရှိပေသည်။ တန်ခူးလအခါသည် ကျွန်တော့်အဖို့မူ ဘယ်သောအခါမျှ မေ့မရနိုင်သည့် ရက်များပင် ဖြစ်ခဲ့တော့သည်။

လွန်ခဲ့သော (၁၅) နှစ်...။

ကျွန်တော်သည် အငယ်တန်းကျောင်းသားဘဝပင်ရှိသေးသည်။ အမေ မုဆိုးမနှင့်အစ်ကိုတစ်ယောက်ပေါင်း သုံးယောက်သာရှိသော မိသားစုတွင် ဒုက္ခမျိုးစုံကို ရင်ဝယ်ပိုက်၍ တစ်နေကုန်ရုန်းကန်နေရရှာသော အမေ့ကို ကြည့်ရင်း စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မိသားစုဒုက္ခကို နားမလည်သည့် အစ်ကိုကမူ အချိန်တန်အမေ့ဆီလက်ဖြန့်၊ မရလျှင် ဆူပူကြိမ်းမောင်း၊ ရန်လုပ်၊ သိတတ်နားလည်မှုမရှိသောသူ့ကို ကျွန်တော်မကျေနပ်၊ အမေ့ကိုလည်း သနားနှင့် ကျောင်းနေချင်စိတ်ပင်မရှိတော့။

တစ်နေ့...

“အမေ . . . သားကျောင်းမတက်ချင်တော့ဘူး”

အမေသည် ကျွန်တော့်ကို သဘောမကျသည့်အကြည့်နှင့် စိုက်ကြည့်လိုက်သည်။ ပြီးနောက် . . .

“သား လောကကြီးထဲမှာ အမြင့်ဆုံးကိုရောက်အောင်ကြိုးစား၊ မြင့်မြင့်ပျံတော့ များများမြင်မယ်၊ များများမြင်တော့ မြန်မြန်အသိကြွယ်တာ ပေါ့သားရယ်”

အမေ့စကားအဆုံးတွင် ကျွန်တော်စိတ်ဓာတ်တက်ကြွလာသည်။ အမြင့်ဆုံးပျံနိုင်ဖို့ အမေက အတောင်ပံတွေတပ်ပေးလိုက်ပြီဟု သဘောပေါက်မိသည်။ လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို အပေါ်စီးကကြည့်နိုင်အောင် ကြိုးစားရတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်မိ၏။ အမေ့ကို နှုတ်ဆက်ပြီးကျောင်းသို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ကျောင်းအခန်းထဲရောက်လျှင် အတန်းပိုင်ဆရာနှင့်တိုး၏။

“ထွန်းထွန်းဝင်းဆိုတာ မင်းလား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ”

“အေး မင်းဒီလစာမေးပွဲမှာ သုံးဘာသာကျတယ်။ မနက်ဖြန် မိဘခေါ်ခဲ့ ကြားလား”

“ဟုတ် . . . ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ”

အိမ်အပြန်လမ်းတွင် ကျွန်တော့်ခြေတွေလေးနေလေပြီ။

“အငယ်ကောင် . . . မင်းဆီမှာ ပိုက်ဆံ ၂၀၀ ပါရင် ခဏပေးစမ်းကွာ”

လမ်းတွင် ကိုကြီးနှင့်ဆုံရပြန်၏။

“ဟာ . . . အစ်ကိုကြီးကလည်း ငွေ ၂၀၀ မပြောနဲ့ ၂၀ တောင်မရှိဘူး”

“အေး မင်းကိုမွေးကတည်းက မွဲအောင်လုပ်လာတဲ့ကောင်ဆီမှာ ငွေဘယ်လိုရှိမလဲ။ ဒါဆို အမေ့ကို ပြောလိုက်၊ ကျောင်းကငွေ ၂၀၀ တောင်းတယ်လို့ ကြားလား”

ကိုကြီးက ခပ်မာမာပြော၏။

“ဟုတ်ကဲ့”

ကျေနပ်အောင်သာပြောလိုက်ရ၏။ မဟုတ်လျှင် နေရာမရှောင်

သူ့လက်သီးစွမ်းပြတတ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းကိစ္စပဲပြောတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး . . .

“အမေ၊ ဆရာကြီးက အမေ့ကို ခေါ်ခိုင်းလိုက်တယ်”

“ဟေ . . . ဘာဖြစ်လို့လဲ သားရဲ့”

“သားလည်း မသိပါဘူး”

နောက်တစ်နေ့ အမေကျောင်းလိုက်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးက အမေ့ကို မေးသည်။

“သားရဲ့ အုပ်ထိန်းသူလားခင်ဗျ”

“ဟုတ်ကဲ့ရှင်၊ သားရဲ့ အမေပါ”

ထို့နောက် ဆရာကြီးက ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်ကြည့်ပြီး . . .

“စာသင်ခန်းထဲမှာ စောင့်နေ၊ ဟုတ်ပြီလား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ”

ကျွန်တော်က စာသင်ခန်းဘက်သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ဆရာကြီးနှင့် အမေက ရုံးခန်းဘက်သို့ ထွက်သွားသည်။

ညနေအိမ်ပြန်ရောက်တော့ အင်္ကျီပင်မချွတ်နိုင်ဘဲ အမေ့ကို အမောတကောမေးမိသည်။

“အမေ ဆရာကြီးက ဘာတွေပြောလိုက်သေးလဲ”

“သားစာမေးပွဲကျတဲ့အကြောင်း၊ အိမ်မှာ စာကောကျက်ရဲ့လားဆိုတာခေါ်မေးတာပါ၊ နောက်ဆို ကြိုးစားပေါ့သားရယ်”

အမေ့စကားစပြတ်သွားပြီး တစ်ခဏတွင် . . .

“သား အမေတစ်ခု သတိရပြီ၊ ဟိုဘက်လမ်းမှာ ဆရာတစ်ယောက်ရှိတယ်၊ အဲ့ဒီမှာ ကျူရှင်တက်ပါလားသား”

“ဟာ . . . အမေကလည်း ကျူရှင်တက်ရင် ပိုက်ဆံကုန်မှာပေါ့”

“ပိုက်ဆံကုန်တာ အရေးမကြီးပါဘူး၊ အမေ့ခြေတွေ လက်တွေ ပကတိကောင်းနေသရွေ့ သားပညာမဆုတ်ယုတ်စေရဘူး၊ မနက်ဖြန်ပဲ ကျူရှင်တက်ရမယ်”

အမေက ယတိပြတ်ပြောပြီးထွက်သွား၏။ အမေ့ ကျောပြင်ကို ကြည့်ရင်း . . .

“အမေ. . . သားကျူရှင်တက်ချင်တာကြာပါပြီ၊ အမေ့ကို သနားလို့ ပါ” ဟုသာပြောပြလိုက်ချင်တော့သည်။ နောက်တစ်နေ့ အမေက ကျွန်တော့် ကိုခေါ်ပြီး ကျူရှင်အပ်ရန်ထွက်ခဲ့သည်။ လမ်းတွင် တစ်လမ်းတည်းနေ ဒေါ်ကြီးဝေနှင့်တွေ့သည်။

“မနု တယ်လဲ”

“ဪ. . . သားငယ်ကို ဟိုဘက်လမ်းမှာ ကျူရှင်ထားမလို့လေ”

အမေ့စကားအဆုံး. . .

“အမလေး မနုရေ၊ အဲဒီ ဆရာက စာသင်တာတော့ ကောင်းပါရဲ့၊ အရိုက်ကလည်း ကြမ်းပါရှင်”

ဒေါ်ကြီးဝေ၏စကားများသည် ကျွန်တော့်ခြေလှမ်းများကို ရပ်တန့် သွားစေသည်။

“အို. . . မဝေရယ်၊ ဆရာက အလကားနေရင်းတော့ ဘယ်ရိုက်လိမ့် မလဲ၊ စာမကျက်ရင်၊ မလိမ္မာရင်တော့ ရိုက်မှာပေါ့”

အမေ့စကားကြောင့် ဒေါ်ကြီးဝေဘာမျှ ဆက်မပြောတော့ပေ။

ကျွန်တော်တွေတွေဝေဝေနှင့် ဆရာအိမ်ရှေ့သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ အိမ်ခြံဝန်းရှေ့တွင် ပန်းပင်မျိုးစုံကိုအိုးနှင့်တစ်ဖုံ၊ အုန်းဆံခွံနှင့်တစ်မျိုး၊ မြေကြီး တွင်တစ်ဖန်စိုက်ပျိုးထားသော ဤခြံကြီးသည် အေးချမ်းမှုကို ပေးလေသည်။ အမေက ခြံဝမှ အိမ်ထဲသို့ လှမ်းကြည့်ပြီး. . .

“ဆရာ. . . ဆရာတို့ အိမ်များလားရှင်”

အတွင်းခန်းမှ အသက် ၅၀ ခန့် ဆရာဟု ယူဆရသော လူ တစ်ယောက်ထွက်လာသည်။

“ဟို. . . ကျူရှင်ဆရာဆိုတာ”

အမေက မဝံ့မရဲနှင့်မေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော်ပါ ခင်ဗျ”

ခါးလေးညွတ်လျက်ရှိသောအမေ့ကိုကြည့်ပြီး ဆရာက အိမ်ထဲသို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။

အိမ်ပေါ်သို့ရောက်သည်နှင့် အမေက နံရံတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ဆရာဘွဲ့ဝတ်စုံနှင့်ပုံကိုကြည့်ပြီး ပီတိဖြစ်နေပုံရသည်။ ကျွန်တော်က ခြံတံခါး

စေ့နေသော ဆရာကို လှမ်းကြည့်နေမိသည်။ ဆရာက တံခါးစေ့ပြီး အိမ်ပေါ် သို့ မတက်ခင်အမေနှင့်ကျွန်တော်ချွတ်ထားခဲ့သော ဖိနပ်နှစ်ရပ်ကို ဂရုတစိုက် ကြည့်နေသည်။ ခေါင်ဟနေသော ယင်းဖိနပ်စုတ်နှင့် ဖနောင့်ပါးလွှာပြီး ပြတ်လုနီးပါးဖြစ်နေသော ဖိနပ်ကိုဘာကြောင့်ကြည့်နေသည်ကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားမိသည်။ ဆရာက အိမ်ပေါ်တက်လာပြီး ကြမ်းပြင်တွင် ထိုင်နေ သော ကျွန်တော်တို့သားအမိကို. . .

“အပေါ်မှာ ထိုင်ကြပါ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ”

အမေက ဆရာကို အရိုအသေပြုရင်း ခုံပေါ်တွင်ထိုင်လိုက်သည်။

“ဆရာ. . . ဒါကျွန်မသားပါ၊ သူက အဋ္ဌမတန်းပါဆရာ၊ သူ့ကို ဆရာလက်ထဲ အပ်ချင်လို့ပါဆရာ”

“ဟုတ်ကဲ့ရပါတယ်၊ မနက်ဖြန် ညနေ ၄ နာရီလွှတ်လိုက်ပါ”

“ဆရာဉာဏ်ပူဇော်ခလေး. . .”

“ပညာဒါနပါ”

အမေ့စကားမဆုံးခင် ဆရာအဖြေကြောင့် ကျွန်တော် အသက်ရှူ ချောင်သွားမိ၏။

“ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ ဆရာရယ်”

“သား နာမည်ဘယ်လိုခေါ်သလဲ”

“ထွန်းထွန်းဝင်းပါ ဆရာ”

ကျွန်တော့်အဖြေကြောင့် ဆရာပြီးသွားသည်။

“ဒါဆို ရုပ်ရှင်မင်းသားပေါ့ကွ”

ဆရာ့စကားကြောင့် ကျွန်တော်လည်းပြီးလိုက်မိသည်။

“ဆရာ သားကို အပ်ပါတယ်၊ ရိုက်ပါ၊ ဆူပါ၊ ဆုံးမပါဆရာ”

“ကောင်းပါပြီ”

“ခွင့်ပြုပါဦး ဆရာ”

ဆရာကိုနှုတ်ဆက်ပြီး အပြန်လမ်းတွင် အမေက စာသင်လျှင် ဂရုစိုက်ဖို့၊ နားမလည်ပါက ပြန်မေးဖို့၊ ပြောစကားနားထောင်ဖို့ စုံနေစေရန် ဆုံးမတော့သည်။

“သားကြီးလာရင် ဆရာဝန်ဖြစ်အောင်လုပ်၊ အမေ့ကိုလည်း ကုပေး၊ နွမ်းပါးသူတွေကိုလည်း ဒါနပြုပေး ကြားလား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ မေမေ”

ဆရာဝန်ဖြစ်ချင်သည့်စိတ်မှာ ကလေးဘဝကပင် အမေမေးတိုင်း ဖြေခဲ့သည့်အဖြေပင်ဖြစ်သည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သည်ဆိုလျှင်ပင် အစ်ကိုကြီး နှင့် တိုးတော့၏။

“အမေတို့ ဘယ်က ပြန်လာတာလဲ”

“အငယ်ကောင် ကျူရှင်သွားအပ်တာ”

“ကျွန်တော် ပိုက်ဆံတောင်းရင်မရှိဘူး၊ မရှိဘူးနဲ့ သူ့ကိုဆို အမြဲ ဘက်လိုက်တယ်၊ အခုလည်း ကျူရှင်ထားနိုင်တယ် မဟုတ်လား”

ကျွန်တော် သည်းမခံနိုင်တော့ပေ။

“ဒီမှာ၊ ကိုကြီးထင်တာ လျှောက်မပြောနဲ့၊ ကျွန်တော့် ကျူရှင်က တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မပေးရဘူး။ သိပြီလား။ အမေ့ကိုပဲ ပြဿနာရှာမနေနဲ့”

“တွေ့လား ဒီကောင်ပညာတတ်လေလေ မိုက်ရိုင်းလာလေလေပဲ”

နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း အောင်ကျော်နှင့်အတူ ကျူရှင်စတက်သည်။

အတန်းထဲသို့ ဆရာဝင်လာသည်နှင့် အားလုံးမတ်တတ်ရပ်ကာ နှုတ်ဆက်သည်။ ဆရာက ပြန်နှုတ်ဆက်ပြီး သင်္ချာပုံသေနည်းများတစ် ယောက်ချင်းမေးသည်။ ကျွန်တော်ရင်တွေတုန်ပြီး နှုတ်ခမ်းများလည်း တုန်နေသည်။ ဆရာက “မှန်တယ်ထိုင်” ဟုပြောမှသာ အသက်ရှူချောင် သွားတော့သည်။ ထိုနေ့သည် ကျွန်တော်အတွက် အံ့သြစရာကောင်းသော နေ့ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆရာ၏ သင်ကြားပြသမှုကောင်းခြင်းနှင့်စေတနာတို့ကြောင့် ကျွန်တော်တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကျောင်းသားဘဝသို့ ရှောရှောရှူရှူ ရောက်ရှိခဲ့ တော့သည်။ နဝမတန်းတွင်လည်း ၆ ဘာသာလုံးဂုဏ်ထူးဖြင့်အောင်မြင် သောကြောင့် ကျွန်တော့်ကို ဆရာက နာရီတစ်လုံးဆုချခဲ့သည်။ ကျောင်း မဖွင့်မီ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်များ၊ အထူးသဖြင့် သင်္ကြန်ရောက်တိုင်း၊ အမေနှင့်မျှော်လင့်ရောင်းပေးသည်။ မုန့်ဖိုးများစုဆောင်း၍ ကျောင်းတက်

ရန် လိုအပ်သည်များကို ဝယ်ယူစုဆောင်းထားသည်။

ယနေ့ (၁၆-၇-၉၈) ခုနှစ်။ ကျွန်တော် ဗိုင်ယာရီတွင် မှတ်ထား သည်။ အမေ အသက် ၄၀ ပြည့်သည့်နေ့ဖြစ်သည်။ အမေက သတိရပုံ မပေါ်ပေ။

“အမေ... ဒီနေ့အမေမွေးနေ့လေ၊ ဘုရားသွားရအောင်”

ကျွန်တော်ပြောလိုက်မှ...

“ဟုတ်သားပဲသားရယ်၊ အမေဖြင့် မေ့နေလိုက်တာ၊ ကောင်းတယ် သွားကြတာပေါ့”

ဘုရားတွင် အမေက ဗုဒ္ဓဟူးထောင့်မှာ ဘုရားရှိခိုးပုတီးစိပ်၊ ကျွန်တော်က စနေထောင့်မှာ ဘုရားရှိခိုးကြသည်။ ကျွန်တော်က ဘုရားရှိခိုး ပြီး၍ အမေရှိရာသို့ပြန်လာခဲ့သည်။ အမေနားတွင်ထိုင်ရင်း အမေမျက်နှာကို စေ့စေ့ကြည့်မိသည်။ နွမ်းနယ်နေသောမျက်နှာတွင် နေလောင်ကွက်နှင့် လက်ဖျံရိုးပေါ်တွင် သွေးကြောများထောင်ထနေသည်။ အမေအတွက် စိတ် မကောင်းဖြစ်မိသည်။ ဘုရားကအပြန် အိမ်အရောက်...

“အမေတို့ ဘယ်သွားနေတာလဲ”

“ဘုရားသွားတာလေ သားကြီးရဲ့၊ အမေက ကိုယ့်မွေးနေ့တောင် မေ့နေတာ၊ သားငယ်ပြောမှသတိရတော့တယ်”

“အမေက သူ့ကို အမြဲချီးကျူးနေတာပဲ၊ ဒီကောင်ပညာစုံလို့ ခြေစုံ ကန်ထွက်သွားမှ မလွမ်းနဲ့”

“ဪ... သားကြီးရယ်၊ သူက ပညာတတ်လို့ စုံကန်သွားလည်း အမေခံနိုင်ပါတယ်၊ သားငယ်က ပညာတတ်ဆိုတော့ အကောင်းအဆိုးတော့ ဝေခွဲနိုင်မှာပါ”

အမေစကားကြောင့်ကိုကြီး ငြိမ်သွားတော့သည်။ စာမေးပွဲကြီးမှာ လည်း တဖြည်းဖြည်းနီးကပ်လာသည်။ ယနေ့မှ စတင်လျှင် တက္ကသိုလ်ဝင် တန်းဖြေဆိုရန်ရက် ၂၅ ရက်သာလိုတော့သည်။ ဆရာက ကျွန်တော့်ကို ပြောသည်။

“သား... မနက်ဖြန်ကစပြီး ဒီမှာပဲနေပြီး စာလုပ်ရမယ်ကြားလား”

ကျွန်တော်ခေါင်းညိတ်လိုက်သော်လည်း အမေ့ကို ခွဲရမည်လို့မတော့

အားငယ်မိသည်။ ဆရာကိုလည်း မငြင်းဆန်ရဲသဖြင့် အိမ်သို့ ခပ်သွက်သွက် ပြန်လာခဲ့၏။ အိမ်ရောက်ချိန်တွင် အမေက ငိုနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်လန့်သွား၏။

“အမေ ဘာဖြစ်လို့လဲဟင်”

“မင်းအစ်ကိုလေ၊ ပိုက်ဆံတောင်းတာ မပေးလို့ဆိုပြီး မင်းစာအုပ် တွေအားလုံးရောင်းစားလိုက်တယ်”

“ဗျာ... ရက်စက်လိုက်တာ ကိုကြီးရာ”

ကျွန်တော်သည် အစ်ကိုကြီးရှိနိုင်မည့်နေရာများသို့ အပြေးရှာကြည့် သည်။ မတွေ့...။ အဟောင်းငယ်သောဆိုင်များသို့လည်းပြေး၍ ရှာဖွေ သော်လည်းမတွေ့။

“သား... မင်းအစ်ကိုကို တွေ့ခဲ့လား”

ကျွန်တော်စကားမပြောနိုင်။ မျက်ရည်များသာ တလိမ့်လိမ့်စီးဆင်း လာတော့သည်။

“သား... ဘယ်လိုဆက်လုပ်ကြမလဲ”

“ကျွန်တော် ဒီနှစ် မဖြေတော့ဘူး”

“မလုပ်ပါနဲ့သားရယ်၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေကိုတော့ မာန်မလျှော့လိုက် ပါနဲ့သားရယ်”

ကျွန်တော်ဘာမှ ဆက်မပြောချင်တော့ပါ။ ဆရာဆီမသွားသည်မှာ နှစ်ရက်ရှိပြီဖြစ်၍ ဆရာလိုက်လာတော့သည်။ ကျွန်တော်အကြောင်းစုံပြော ပြလိုက်သည်။ ဆရာကတော့ တစ်ခွန်းသာဆိုလိုက်သည်။

“မင်းအောင်ချင်ရင် ဆရာနဲ့လိုက်ခဲ့”

အမေကလည်း ဆရာနှင့်လိုက်သွားစေချင်သောကြောင့် ကျွန်တော် ဆရာနောက် လိုက်သွားခဲ့သည်။

“သားရေ မင်းစာမေးပွဲဖြေဖို့ကိုပဲ ခေါင်းထဲထည့်ထား”

ဆရာက ကျွန်တော့်အတွက် နေ့မအား ညမနား မှတ်စုများ ထိုင်ရေးနေသည်မှာ ရက် ၂၀ နီးပါးကြာခဲ့ပြီ။

ဆရာကျေးဇူးကြောင့် စာမေးပွဲကြီးကို ကျွန်တော်ကောင်းကောင်း ဖြတ်ကျော်နိုင်ခဲ့သည်။ စာမေးပွဲပြီးဆုံး၍ အိမ်ပြန်ခါနီး ဆရာကို ကန်တော့

သည်။ ကျောင်းသားများနှင့်စည်ကားနေသော ဆရာအိမ်လေးသည် စာမေးပွဲ ပြီးတော့ ခြောက်ကပ်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့လေပြီ။

အိမ်ပြန်ရောက်သည်နှင့် သင်္ကြန်တွင်းဈေးရောင်းရန်ပြင်ဆင်ရ တော့သည်။ သင်္ကြန်ရက်များအတွင်း ဈေးရောင်းကောင်း၍ ပျော်နေသော အမေသည် ရုတ်တရက် ခြေချော်လဲကျပြီး သတိလစ်သွားတော့သည်။

“အမေ... အမေ”

အမေခေါင်းတွင်လည်း သွေးများစီးကျနေသည်။ အမေကို လူအများ ဝိုင်းမ၍ဆေးရွုံကြသည်။ ဆရာဝန်က ဆေးရုံတင်ရန်ပြော၍ အမေဆေးရုံတွင် တစ်လနေရသည်။ အမေသက်သာပြီဖြစ်၍ ဆေးရုံမှဆင်းလာခဲ့သည်။

ယနေ့ အမေဆေးရုံမှ ဆင်းလာသည်မှာ နှစ်လရှိပြီဖြစ်သည်။

“အထွန်း၊ ဒေါ်ဒေါ်ဘာဖြစ်သွားတာလဲ”

“ချော်လဲပြီး ခေါင်းကွဲသွားတာ၊ ခြေတစ်ဖက်လည်း ကျိုးသွားတယ်”

အောင်ကျော်တစ်ယောက် စိတ်မကောင်းစွာ မေးနေခြင်းဖြစ်သည်။

“အထွန်း၊ ငါခရီးသွားနေလို့ မသိလိုက်ဘူးကွာ၊ မနေ့ကမှ ပြန်လာ တာ၊ စိတ်မကောင်းပါဘူးကွာ”

“ရပါတယ်၊ အခုကောင်းသွားပြီပဲဟာ”

“ဒါနဲ့လာမယ့် တနင်္ဂနွေအောင်စာရင်းထွက်မယ်တဲ့”

“မင်းသွားကြည့်ရင် ငါ့ကိုခေါ်ဦး”

အမေကို အောင်ကျော်လာမေးကြောင်း ပြောပြတော့...

“အမေဘာဖြစ်လို့လဲဟင်၊ နေမကောင်းဘူးလား”

“အမေခေါင်းတွေ မူးနေတယ်သားရယ်”

အမေကို ဆေးခန်းသွားပြရသည်။

“လူနာကို ဂရုစိုက်ပါ အပေါ်သွေး (၁၅၀)၊ အောက်သွေး (၁၀၀) ရှိတယ်၊ အဆန့်မသင့်ရင် လေဖြတ်နိုင်တယ်၊ အအေးမမိစေနဲ့၊ အအေးစာတွေ၊ အငန်စာတွေ လျှော့ကျွေး”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဆရာ”

အိမ်ရောက်သည်နှင့် အမေကို ဆေးတိုက်လိုက်သည်။ အောင် စာရင်းထွက်ရန် သုံးရက်အလိုတွင်...

“အမေ... ဆေးသောက်ရအောင်”

အမေ့လက်ကို ကိုင်လိုက်ချိန်တွင် အေးစက်စက်ကြီးဖြစ်နေသည်။

“အမေ... အမေ”

အမေ့ကို ခေါ်ကြည့်သည်မရ။ ဆရာဝန်ပင့်လာခဲ့သည်။ ဆေးစစ်ချက်အရ ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်သွားပြီတဲ့။ ကံကြမ္မာမျက်နှာသာမပေးသည့် ကျွန်တော့်အဖို့ အစားထိုးမရနိုင်သည့် ဆုံးရှုံးမှုကြီးကို ရင်ဆိုင်လိုက်ရပေပြီ။

“အမေရယ်၊ သားအောင်စာရင်းလေးတောင် နားမထောင်သွားတော့ဘူးလား”

စကားဆက်ပြော၍မရ၊ မျက်ရည်များက အမေ့မျက်နှာပေါ်သို့ တစ်စက်ပြီးတစ်စက် ကျဆင်းနေသည်။ အောင်စာရင်းထွက်သည့်နေ့ အမေ့အသုဘချသည့်နေ့၊ တစ်ရက်တည်းမို့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများက ကျွန်တော့်တို့သားအမိအတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြသည်။

ဆရာနှင့်အောင်ကျော်ရောက်လာသည်။

“သား...၊ မင်းအမေ ဝမ်းသာသွားမှာပါ။ မင်းဘာသာစုံ ဂုဏ်ထူးထွက်တယ်”

ဆရာစကားကြားသော်လည်း ကျွန်တော် မပျော်နိုင်တော့ပါ။ ပြင်ဆင်ထားသော အမေ့အလောင်းဘေးတွင် အော်ဟစ်ငိုယိုနေသော အစ်ကိုကြီးကို တီးတိုးတီးတိုးနှင့်အပြစ်ပြောနေသံကိုကြားလိုက်ရသည်။ အမေ့မျက်နှာလေးသည် အေးချမ်းလှသည်။ အိပ်စက်နေသည်နှင့်တူလှသည်။

“အမေ၊ သားလေ အမေဖြစ်စေချင်သလိုဖြစ်ပြီ အမေ၊ အမေ့ကို ဆေးကုပေးမယ်လေ၊ အမေကသားကို ဟိုးအမြင့်ကြီး ယုံရမယ်ဆို”

ကျွန်တော့်ကိုနောက်မှ သိုင်းဖက်ပြီးအပြင်ဆွဲထုတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်လိုက်ချိန်တွင် ဆရာ့ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဆရာသည် မျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်စများကို မသိမသာသုတ်ရင်း ကျွန်တော့်ကို ဖက်ထားလိုက်သည်။ ဆရာက...

“သား... ငိုစမ်း၊ အားရအောင် ငိုလိုက်စမ်း၊ ပြီးရင် အမေ့ကို ဝအောင်ကြည့်ထား”

ရက်လည်ပြီးနောက် ဆရာက ပြော၏။

“သား... မင်းဆရာ့အိမ်မှာပဲနေပြီး စာသိုင်းသင်ပေး၊ ဆေးတက္ကသိုလ်တက်နိုင်အောင် ဆရာတာဝန်ယူမယ်၊ ဟုတ်ပြီလား”

ဆရာစကားသည် ကျွန်တော့်အတွက် အားဆေးတစ်ခွက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အိမ်တွင်နေလျှင် အမေ့ပုံရိပ်တွေက လွှမ်းမိုးနေသည့်အတွက် ဆရာနှင့်နေရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့ပေမယ့် အစ်ကိုကြီးကို တစ်ယောက်တည်းထားခဲ့ရမည်ကိုတော့ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ ကျွန်တော်အဝတ်အစားများ အိတ်ထဲထည့်နေစဉ်ကိုကြီးရောက်လာသည်။ ယခင်လိုမျိုးပြီးလာသည် မဟုတ်၊ သူ့ပုံစံ သိသိသာသာကွာခြားနေသည်။

“မင်း ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ကျွန်တော် ဆရာနဲ့ သွားနေတော့မလို့”

ကျွန်တော့်စကားအဆုံးတွင် သူငြိမ်သွားသည်။ မကြာမီ...

“မလုပ်ပါနဲ့ ငါ့ညီရာ၊ အစ်ကိုတစ်ယောက်တည်းကို အမေ့ကိုပဲ သတိရနေမှာ၊ မင်းမရှိရင် ငါလည်းတစ်ယောက်တည်းမနေချင်တော့ဘူး၊ ငါနောင်တရပါပြီကွာ”

ကိုကြီး မျက်လုံးအိမ်၌ မျက်ရည်များ ပြည့်နေသည်ကို ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်ပင် မျက်ရည်မထိန်းနိုင်တော့ပေ။

“ကိုကြီး အမေ့ကို ကျေးဇူးဆပ်ချင်လို့ရပါသေးတယ်”

“အမေ့မှ မရှိတော့တာ၊ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကျေးဇူးဆပ်လို့ရမလဲ”

ပညာမတတ်၊ ဉာဏ်နည်းလွန်းသည့် အစ်ကိုဘဝကို အေးချမ်းသွားစေချင်သည်။ ဒါကြောင့်...

“ကိုကြီး ဘဝလည်း အေးချမ်းပြီးနေသွားချင်ရင် သာသနာ့ဘောင်ထဲဝင်ပြီး တရားအားထုတ်ပါ။ ဒါမှလည်း တမလွန်ဘဝကနေ အမေဝမ်းသာပြီး သာဓုခေါ်နိုင်မှာ”

ကျွန်တော့်စကားကို အစ်ကိုကြီးက သဘောတူသည်။ အမေ့အိမ်လေးကိုရောင်းချပြီး ကိုကြီးကို သာသနာ့ဘောင်ထဲသို့ ပို့ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ကျွန်တော် စိတ်အေးသွားပါပြီ။ ဆရာအိမ်တွင် ချမ်းမြေ့စွာနေထိုင်ခဲ့သည်။ ဆရာနှင့်အတူနေခဲ့သည်မှာ ၆ နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီမို့ ဆရာ့ဟာပေါ်

သံယောဇဉ်ပိုမိုခိုင်မာလာခဲ့သည်။ ဆရာအရိပ်သည် ကျွန်တော့်ကို အေးချမ်းမှုပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ပညာထူးချွန်သော ကျွန်တော့်ကို နိုင်ငံခြားတွင် ပညာတော်သင်လွှတ်၏။ သုံးနှစ်သွားရမည်ဖြစ်သဖြင့် ဆရာက လိုလေသေးမရှိ ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်လေသည်။

နိုင်ငံခြားတွက်ရမည့်နေ့ရက်တွင် ဆရာက သူကိုယ်တိုင် လေဆိပ်သို့ လိုက်ပို့လေသည်။

ကျွန်တော်ဆရာကို ကန်တော့လိုက်သည်။ ဆရာက ဆုတွေပေးနေသော်လည်း ဆရာ၏ အသံများတုန်ယင်နေသည်ကို သတိထားမိ၍ ကျွန်တော် ပို၍ ဝမ်းနည်းလာသည်။ လေယာဉ်ပေါ်သို့ရောက်၍ ပြတင်းမှလှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ဆရာက ချွေးသုတ်ပဝါလေးကို ဝှေ့ယမ်းပြီး နှုတ်ဆက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ကျွန်တော်နိုင်ငံခြားတွင် ပညာသင်ကြားစဉ် အတန်းဖော်သင်တန်း သူတစ်ဦးနှင့်မေတ္တာမျှခဲ့ကြသည်။ သူ့ကို ဆရာအကြောင်းပြောဖြစ်သည်။ သုံးနှစ်ကြာပြီးနောက် ကျွန်တော်အမိမြန်မာပြည်ကို ပြန်လာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ရောက်သည်နှင့်ဆရာအိမ်သို့ သူ့ကိုပါခေါ်ခဲ့သည်။ ဆရာက အိပ်ရာထဲမှ ထလာ၏။ ဆရာမျက်နှာက သိသာစွာချောင်ကျနေသော်လည်း ကျွန်တော်တို့ကို အပြုံးနှင့်ကြိုသည်။

“ဆရာ နေကောင်းရဲ့လား”

“အေး... ကောင်းပါတယ်ကွာ”

“ဆရာ... သူက ကျွန်တော်နဲ့မေတ္တာမျှနေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့...”

“ဒေါက်တာလေးတို့ နှစ်ယောက်က သိပ်လိုက်ဖက်တာပဲ၊ နေနဲ့လရွှေနဲ့မြပေါ့၊ ဒါဖြင့် ဒေါက်တာလေးတို့က ဒီအိမ်မှာပဲ နေကြမှာမဟုတ်လား”

“မဟုတ်ဘူးဆရာ၊ သူမိဘတွေက သူတို့အိမ်မှာပဲနေဖို့ ပြောထားပါတယ်”

“ဪ... ဟုတ်လား၊ ကောင်းပါတယ်ကွာ”

ဆရာအသံအားလျော့သွားသလိုလို။

“ကျွန်တော်တို့လည်း ခရီးပန်းလာလို့ ပြန်ခွင့်ပြုပါဆရာ”

ဆရာက “ခဏလေးနေကြပါဦးကွာ” ဟု ပြောပြီး ယိုင်တိယိုင်တိုင်

နှင့် ခြံထဲသို့ဆင်းသွားသည်။ ထိုခဏတွင် ဆရာအကြည့်များက ဖိနပ်ချွတ်ဆီသို့ရောက်ရှိသွားသည်။ ယခင် ဖိနပ်နှစ်ရန်နေရာတွင် တောက်ပဝင်းလက်နေသောရှုဖိနပ်အနက်ရောင်တစ်ရန်နှင့်ကျောက်များတစ်လက်လက်စီခြယ်ထားသော ဖိနပ်တစ်ရန်ကို တွေ့လိုက်သည်နှင့် ဆရာက ခပ်ပြုံးပြုံးနှင့် ကျွန်တော့်ကို လှည့်ကြည့်သည်။ ဆရာက သူ့ခြံကလေးထဲမှ နှင်းဆီပန်းများ ခူး၍ ချစ်သူလက်ထဲသို့ ထည့်ပေးလိုက်သည်။

“သမီး အိမ်ရောက်ရင် ဘုရားကပ်လိုက်နော်”

နှစ်ယောက်သား ဆရာကို ကန်တော့ခဲ့ကြသည်။ ဆရာက တံခါးဝတွင် ရပ်ရင်း တွေ့တွေ့ကလေးကျန်ရစ်၏။

* * *

ခမ်းနားကြီးကျယ်လှသော တိုက်ကြီးထဲ၌ ကျွန်တော့်ဘဝတွင် အိပ်မက်ပင် မမက်ခဲ့ဖူးသည့် စည်းစိမ်များကိုခံစားရင်း ကျွန်တော်ကျေနပ်နေမိသည်။

ပြည့်စုံသောအိမ်ကြီးထဲတွင် တစ်လကျော်သွားပြီဖြစ်သည့် တစ်နေ့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အတူ စားဝယ်ထွက်ခဲ့သည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ အောင်ကျော်နှင့်ဆုံသည်။ သူက သေသေချာချာကြည့်ရင်း နှုတ်ဆက်သည်။

“မင်း အထွန်းမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်လေကွာ၊ မင်းမျက်စိမှုန်နေပြီလား”

ကျွန်တော်က စလိုက်သည်။ သို့သော် အောင်ကျော်က မပြုံး။ မျက်နှာမကောင်းဘဲ သူ့အိတ်ထဲက သော့တွဲကို ကျွန်တော့်လက်ထဲ ထည့်ပေးသည်။

“အဲ့ဒါ ဘာလဲ”

“ဆရာအိမ်သော့၊ ဒီသော့ကို ငါ့အိတ်ထဲမှာ အမြဲဆောင်ထားရတာ၊ မင်းကိုတွေ့ရင် ပေးဖို့”

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတစ်မျိုးကြီး ဖြစ်သွားသည်။ အောင်ကျော်က ဆက်၍...

“ဆရာက မင်းဆေးကုပေးမယ့်နေ့တွေစောင့်ရင်း ဆုံးသွားပြီလေ” သူ့အသံများတုန်နေသည်။

“ဟင်...၊ ဘယ်တုန်းကလဲ”

“သင်္ကြန်အတက်နေ့က။ ချက်ချင်းပဲ သင်္ကြန်လိုက်တယ်”

ကျွန်တော် ဆရာအိမ်သို့ ခြေကုန်သုတ်ခဲ့သည်။ ပန်းပင်များက ညှိုးနွမ်းခြောက်သွေ့ပြီး ခေါင်းငိုက်ကာ အလေးပြုနေကြသည်။ ဆရာအိပ်ရာဘေးတွင် ဒိုင်ယာရီတစ်အုပ်နှင့်ဖိုင်တွဲတစ်ခုတွေ့ရသည်။ ကျွန်တော် ဖွင့်ဖတ်လိုက်သည်။

“(၅-၄-၂၀၀၈) ငါ့သား... ဆရာဆီကိုလာတာဝမ်းသာပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ပညာတူ၊ ဂုဏ်ရည်တူတဲ့သူကို ရွေးချယ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါထက် ပိုဝမ်းသာတာက မင်းဆရာဆီ ပထမဆုံးအကြိမ်လာခဲ့တုန်းက စီးခဲ့တဲ့ဖိနပ်ဟာ၊ အခုနောက်ဆုံးလာချိန်မှာ အများကြီးပြောင်းလဲသွားခဲ့ပြီ။ ဆရာကျေနပ်ပါတယ်။ ကြမ်းတမ်းလှတဲ့ ဆူးခင်းလမ်းထဲမှာ လောကဓံတရားကို ငါ့သားရဲရဲဝံ့ဝံ့ကျော်ဖြတ်သွားနိုင်ပြီ။ ရှေ့ဆက်ပြီး နူးညံ့လှတဲ့ပန်းခင်းလမ်းတွေမှာလည်း ဂုဏ်ဒြပ်တွေ၊ မာနတွေဖယ်ပြီး ဖြတ်ကျော်လိုက်စမ်းပါ ငါ့သား။ မင်းတို့ရဲ့ မင်္ဂလာလက်ဖွဲ့အနေနဲ့ ဒီအိမ်လေးကို လက်ဖွဲ့လိုက်ပါတယ်”

ဆရာ

ဆရာလက်ရေးကလေးသည် ကျွန်တော့်မျက်ရည်များကြောင့် မပီပိုဝါးဖြစ်နေတော့သည်။ ။

* * * *

ငွန်မိုးအိမ် (ဓာတု)

သူတို့ မိသားစု။

သူတို့မိသားစုဆိုသည်မှာ ကိုဖိုးခက် မတူးမာတို့အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ကိုဖိုးခက်နှင့်မတူးမာတို့ မေတ္တာမျှနေကြသည်ကို နှစ်ဖက်မိဘများက သဘောမတူ၊ မတူသော်လည်း ကိုယ်ချစ်၊ သူချစ် နှစ်ဦးမို့ ချစ်တာမေတ္တာ ပဓာနဆိုသည့်စကားကို လက်ကိုင်ထားပြီး နှစ်ဦးသဘောတူထွက်ပြေးကာ အိမ်ထောင်သည်ဘဝသို့ ရောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။

ကိုဖိုးခက်မှာက အလုပ်က ရေရေရာရာမရှိ၊ ချစ်နေကြသည်နှင့် မပြီး၊ ဝမ်းစာရေး၊ နေရေးတို့ကို ရှာဖွေလုပ်ဆောင်ရမည်ကို သဘောပေါက်၏။ မိဘက ဆင်းရဲခဲ့လေရာ ခေတ်ပညာလည်းတတ်အောင်မသင်ခဲ့ရ၊ ရှေးရိုးအစဉ်အလာတောလေ့အတိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးသာ ရှိခဲ့၏။

ရုရာ ကျပန်းအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရင်းဖြင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ဌာနတစ်ခုတွင် အောက်ခြေအစိုးရဝန်ထမ်းအလုပ်တစ်ခုကို ရရှိခဲ့၏။ လစာနည်းဝန်ထမ်းဖြစ်၍ စားရေးမဖူလုံသော်လည်း နေရေးက ဝန်ထမ်းအိမ်ရာရသဖြင့် အထိုက်အလျောက်အဆင်ပြေနေသည်။

ဇနီးသည် မတူးမာက...

“အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ” အဖြစ်နှင့်သာ။ သူတို့ အိမ်ထောင်သက် (၁၀) နှစ်နီးပါး ရှိလာချိန်တွင် သားနှစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက်ထွန်းကားလာ၏။

ကိုဖိုးခက်သည် အလုပ်တာဝန်ကျေပွန်သူဖြစ်ပြီး အေးအေးဆေးဆေးနေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ စကားပြောနည်းပြီး အားသည့်ကိုယ်ပိုင်ချိန်များတွင် စာဖတ်နေတတ်သူဖြစ်၏။ သူသည် အသားညိုညို၊ ငိုနီပါးပါး၊ အကျည်းတန်အရပ်ဆိုးသူဖြစ်သည့်အပြင် သူ့မျက်နှာကလည်း ဘယ်အချိန်မှာမှ ပြုံးယောင်သန်းခြင်းမရှိ၊ မျက်နှာထားခပ်တည်တည်ထားတတ်သူဖြစ်သည်။

အိမ်နီးချင်းများ အခြားတစ်နေရာမှာ ကိုဖိုးခက်ကိုတွေ့လျှင်...

“ဘယ်သွားမလို့လဲ၊ ဘယ်ကလာသလဲ” ဟု နှုတ်ဆက်ဖို့ရန် ခက်သည့်အနေအထားဖြစ်သည်။ သို့သော် ရပ်ကွက်ထဲတွင် သာရေးနာရေး လူမှုရေးကိစ္စများရှိလျှင် ရှေ့ဆုံးက ပါဝင်လုပ်ကိုင်တတ်သူဖြစ်နေပြန်သည်။ စိတ်ရင်းကောင်းသူဟု ဆိုနိုင်သည်။ ကိုဖိုးခက်တွင် ရည်မှန်းချက်တစ်ခုရှိ၏။ သားသမီးသုံးယောက်အပေါ်ထားရှိသော ရည်မှန်းချက်ပင်ဖြစ်၏။

သူတုန်းကြီးကျောင်းစာသင်စဉ်ကာလက လောကနီတိကို သင်ရ၏။ သားသမီးများကို ပညာသင်ပေးလျှင် ဖခင်သည် သားသမီးများ၏ အပြင်ရန်သူဖြစ်ပြီး၊ မိခင်သည် အတွင်းရန်သူဖြစ်သည်ဟု မှတ်သားခဲ့ရဖူး၏။ ကိုဖိုးခက်သည် သားသမီးများ၏ ရန်သူမဖြစ်ချင်သလို သားသမီးများသည် ခေတ်ပညာတတ်စေလိုသော စေတနာဆန္ဒများလည်း ရှိနေသည်။ သူ့ဘဝနှင့်ရင်း၍ သိလာရသောအသိဖြစ်၏။

သားသမီးသုံးယောက်လုံး စိတ်ထားကောင်းရမည်၊ စည်းကမ်းရှိရမည်၊ ပညာတတ်၊ ဘွဲ့ရတွေ ဖြစ်စေရမည်ဟူ၍ သူ့ရည်မှန်းထား၏။

မိဘဝတ္တရားငါးပါးရှိသည့်အနက် “အတတ်သင်စေ” ဟူသော ဝတ္တရားကို သူ့ခေါင်းထဲတွင် စွဲမြဲစွာ သိထား၏။ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ သားသမီးများဘွဲ့ရပညာတတ်ဖြစ်ရန်မှာ သူ၏ အကြီးမားဆုံးသော မျှော်လင့်ချက်ဖြစ်၏။ မည်သည့် ခက်ခဲမှုများ ရှိနေပါစေ၊ ဖြစ်အောင်လုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသူဖြစ်သည်။ ဇနီးသည်ကိုလည်း သားသမီးများအပေါ်

ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ နားလည်အောင် ရှင်းပြထားပြီး ဖြစ်ပါ၏။

“အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာ” ဆိုသကဲ့သို့ သားသမီးတွေ ကျောင်းထားစဉ်ကစပြီး အချိန်ဇယားဆွဲထားပေး၏။ ကျောင်းသားကျောင်းတက်ချိန်ကလွဲ၍ ကစားချိန်၊ မိဘကူညီချိန်၊ စာကျက်ချိန်၊ အိပ်ချိန်များကို တိတိကျကျသတ်မှတ်ပေးထား၏။

“သမီးနှင့်သားတို့ ကစားချိန်မှာကစား၊ မိဘကူချိန်မှာကူ၊ စာကျက်ချိန်မှာစာကျက်၊ အိပ်ချိန်မှာ အိပ်ရမယ်ဆိုတာတွေ ဖေဖေပြောတာ နားလည်ရဲ့လား”

သူတို့နားလည်သဘောပေါက်အောင်လည်း ပါးစပ်အမြှုပ်ထွက်အောင် သည်ကဲ့သို့မကြာခဏမေးသည်။ ပြောဆိုထား၏။

မလိုက်နာသော သားသမီးဆိုလျှင် ပထမအကြိမ် သတိပေး၏။ ဒုတိယအကြိမ်တွင်လည်း သတိပေးသေး၏။ တတိယအကြိမ်တွင်မူ ကိုဖိုးခက်လက်မခံတော့ပေ။ သူ့ရှေ့မှာခေါ်ပြီး မတ်တတ်ရပ် လက်ပိုက်ခိုင်းကာ တုတ်တဆဆဖြင့်မေးတော့၏။

“ဘာအပြစ်ရှိလဲ သိလား”

“စည်းကမ်းမလိုက်နာလို့”

သူတို့အပြစ်ကို သိစေပြီးမှ သူတို့လေးတွေ၏ ခြေသလုံးနှင့်တင်ပါးများကို သေချာသပ်ထားသော ဝါးခြမ်းပြားတုတ်ဖြင့် ရိုက်၏။ သူတို့ဆော့ထားသော ကစားစရာလေးများကစားပြီး သတ်မှတ်ထားသောနေရာတွင် စနစ်တကျမသိမ်းခဲ့လျှင်တော့ နားလည်မှုဖြင့် ခွင့်လွှတ်ချင်ခွင့်လွှတ်တတ်သေး၏။ သို့ရာတွင် စာကျက်ချိန်၌ ပျက်ကွက်မှုရှိနေလျှင် ပျက်ကွက်သော သားသမီးကို ပို၍ ရိုက်၏။ အသံထွက်မငိုစေရ ငိုပြလျှင် ပို၍ရိုက်၏။ စည်းကမ်းပျက်ကွက်တိုင်း ရိုက်နှက်နေသည့်အတွက် ဇနီးသည် မတူးမာက ကိုဖိုးခက်ကို မကြည်ဖြူချင်၊ ဝင်ရောက်၍ တားမြစ်လျှင်လည်း ကိုဖိုးခက်လက်မခံ။ သူ့ရှေ့မှာပင် သုံးလေးချက်လောက် ထပ်ရိုက်ပြလေ့ရှိ၏။

သားသမီးကလေးတွေကို ရေချိုးပေးသည့်အခါ သူတို့လေးတွေ၏ တင်ပါးနှင့်ခြေသလုံးတွင် အရှိုးရာတွေမြင်ရလျှင် မတူးမာ၏ ရင်ထဲ၌မချိုး၊ မျက်ရည်များပင် ကျလာတတ်သည်။ ရိုက်သည်ကို မကြိုက်၍ ငစ်ကြိမ်

နှစ်ကြိမ်လောက် တားမြစ်ကြည့်သေး၏။ ချောပြောကြည့်သေး၏။

ကိုဖိုးခက်သည် ဇနီးသည်၏စကားကို လုံးဝလက်မခံ။ သတ်မှတ်ထားသည့်စည်းကမ်းအတိုင်းမပြုလုပ်လျှင် ရိုက်မြဲတိုင်းရိုက်၏။ ပြောမရ၍ အရှုံးပေးနေရသော်လည်း မတူးမာရင်ထဲ၌မကောင်း။ ဖခင်စိတ်မရှိသူ၊ ပထွေးစိတ်ပေါက်နေသူအဖြစ် ကိုဖိုးခက်ကို သတ်မှတ်ချင်လာ၏။

ဇနီးသည်မတူးမာက ကိုးလလွယ်ဆယ်လမွေးထားရသည့် သားသမီးများဖြစ်၍ မိခင်တို့ သဘာဝ ဖခင်များထက် အချစ်ပိုလိမ့်မည်ဆိုခြင်းကို ကိုဖိုးခက်သိထားပါ၏။ ဇနီးသည် မတူးမာက သားသမီးများကို ရင်နှင့်အောင် ချစ်သလို ကိုဖိုးခက်လည်း ချစ်လှပါ၏။

ကိုဖိုးခက် သားသမီးချစ်ပုံကတစ်မျိုး၊ သွေးသားနှင့်ရင်းပြီး ရလာသောသားသမီးများဖြစ်သည့်အတွက် မချစ်ဘဲ ဘယ်နေနိုင်ပါမည်နည်း။ ရင်နှင့်အောင်ချစ်သည်သာ ဖြစ်ပါ၏။ သူတို့လေးတွေ ကျောင်းထားပြီဆို ကတည်းကစပြီး ရင်ခွင်ထဲတွင်ထား၍ မနမ်း။ သူတို့အိပ်ပျော်နေသည့် အချိန်တွေမှာသာ အချစ်ဇောနှင့်နမ်းသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့နှိုးနေချိန်တွေတွင် နမ်းမိလျှင် “တို့အဖေက တို့ကိုချစ်တာပဲ” ဆိုပြီး ကဲကာ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းများမလိုက်နာမှာစိုး၍ ဖြစ်၏။ ကိုဖိုးခက် သားသမီးများကို ရိုက်သည်ဆိုရာမှာလည်း ကျိုးပဲ့သွားအောင်ရိုက်ခြင်းမဟုတ်။ သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာပြုလုပ်ရန် အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ဆုံးမခြင်းသာဖြစ်၏။

လောကနီတိကျမ်းတွင်ပါရှိသည့် အဆိုအမိန့်တစ်ရပ်ကို သူ့အလွန် သဘောကျ၏။

ထိုအဆိုအမိန့်မှာ... .

အိုးလုပ်သမားသည် မိမိပြုလုပ်သောအိုးကို လက်ရိုက်တုတ်ဖြင့် ရိုက်ရခြင်းမှာ အိုးကို အိုးရွဲ့ဖြစ်အောင်၊ ကွဲအောင် ရိုက်ခတ်နေခြင်းမဟုတ်။ ရောင်းပန်းလှအောင် ရိုက်ခတ်နေခြင်းဖြစ်သည်တဲ့။ ထိုသဘောအတိုင်း မိမိသားသမီးများကိုလည်း သူ့နေရာနှင့်သူ စည်းကမ်းရှိသော ဘွဲ့ရပညာတတ် ဖြစ်စေလိုသောဆန္ဒဖြင့်သာ ဆုံးမပဲ့ပြင်နေခြင်းဖြစ်၏။ သည်သဘောတရားများနှင့် စေတနာတရားကို ဇနီးသည် မတူးမာကိုရှင်းပြသော်လည်း နားလည်

သလိုလိုနှင့်လက်မခံချင်ပေ။ မျက်ရည်ခံလေးထိုးကာသာ “ကိုဖိုးခက်ရယ် ကလေးတွေကို သိပ်မရိုက်ပါနဲ့” ဟု တောင်းပန်တတ်စမြဲဖြစ်၏။

ကိုယ့်ဘက်၊ သူ့ဘက် မိဘများလာလျှင်လည်း သူတို့က ပြောသွားတတ်ကြသည်။

“မောင်ဖိုးခက်ရယ် ကလေးတွေကို သိပ်မရိုက်ပါနဲ့” တဲ့။

သို့ပေမယ့် ကိုဖိုးခက် လက်မခံ။ အလျှော့မပေ။ သံမဏိ စည်းကမ်းကဲ့သို့ သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း မလိုက်နာလျှင် ရိုက်မြဲတိုင်း ရိုက်၏။

တစ်နေ့ညမိုးချုပ် အိပ်ချိန်တန်၍ မောင်နှမသုံးယောက်အိပ်ပျော်နေစဉ်တွင် သမီးငယ်၏ ယောင်ပြီးအော်သံကို ကိုဖိုးခက် ကြားလိုက်ရ၏။

“ကြောက်ပါပြီ ဖေဖေရဲ့၊ နောက် ဒီလိုမဖြစ်စေရပါဘူး”

များစွာစိတ်မကောင်းဖြစ်ရ၏။ နောက်တစ်နေ့မနက် ရုံးရောက်၍ အလုပ်ဝတ္တရားများ ထမ်းဆောင်နေရသော်လည်း ယမန်နေ့ညက အိပ်ရာထဲတွင် ယောင်ပြီး ရိုက်သံဖြင့်အော်နေသော သမီးငယ်၏ အသံကို တစ်ချိန်လုံး ကြားယောင်နေမိသည်။

ထိုနေ့ ညနေပိုင်းတွင် သူဖျားချင်သလိုလိုဖြစ်လာ၍ ရုံးချိန်မကုန်မီ အိမ်သို့ပြန်ချလာခဲ့၏။ အိမ်ရှေ့ခန်းတွင် သားသမီးကလေးများက ကစားစရာအရပ်ကလေးများနှင့်ကစားနေကြသည်ကို မြင်လိုက်တော့ သူကြည်နူးသွားသည်။ အဖျားပင် ပျောက်သွားတော့သလိုလို။ ကလေးများက သူပြန်လာသည်ကို မမြင်ဘဲ ပျော်ရွှင်မြူးတူးနေကြသည်။ သူ အိမ်ရှေ့ဖိနပ်ချွတ်ပေါ်တက်အံ့ဆဲဆဲအချိန်တွင် မီးဖိုထဲတွင် ညနေစာ ချက်ပြုတ်နေပုံရသော သူမိန်းမ၏ ခုနစ်သံချီအော်ပြောသံက အိမ်ရှေ့သို့ ပြေးထွက်လာ၏။

“ဟဲ့ သမီးနဲ့သားတို့... . ကလေးတွေ... . ကစားစရာတွေ မြန်မြန်သိမ်း၊ စာကြည့်ကြတော့၊ နင်တို့အဖေသေမင်း ပြန်လာချိန်နီးပြီ”

ကိုဖိုးခက် အခက်တွေ့သွား၏။ အိမ်ပေါ်ပဲ ဆက်တက်ရမလိုလို၊ နေရာမှာပဲ ရပ်နေရတော့မလိုလို။ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိတော့ပေ။ ။

* * * *

အခန်း(၁)

“မကြီး၊ အဖေကြီးကိုလာကြည့်ဦး၊ စိတ်ကယောက်ကယက်နဲ့ဘာတွေ ပြောနေမှန်းလည်း မသိဘူး”

ကျွန်မ အောက်ကညီမအေးအေးရဲ့ ဖုန်းထဲက စကားကြောင့် အဖေကြီးကို ကျွန်မ စိတ်ပူသွားမိပါတယ်။ ဟုတ်ပါရဲ့၊ စာရေးနည်းသင်တန်း တက်နေတော့ အဖေကြီးဆီ မရောက်တာ လေး၊ ငါးရက်ရှိပြီပဲ။ အဖေကြီးက အသက် ၉၀ ရှိပါပြီ။ အပျိုကြီးညီမနှစ်ယောက်နဲ့နေပါတယ်။ သူတို့ကပဲ အဖေကြီးကို ပြုစုနေပါတယ်။ အမေကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၈ နှစ်က ရင်သား ကင်ဆာနဲ့ဆုံးသွားပါပြီ။

ကျွန်မနေတဲ့ သယ်န်းကျွန်းနဲ့ အဖေကြီးနေတဲ့ လမ်းမတော်ဟာ နည်းနည်းအလှမ်းဝေးပါတယ်။ အရင်ရက်တွေကဆိုရင် အဖေကြီးဆီကို တစ်ရက်ခြား၊ တစ်ခါတလေ ရက်ဆက်ရောက်ပါသေးတယ်။ အခုတော့ ကျွန်မက မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်းက ဖွင့်လှစ်တဲ့စာရေးနည်း လမ်းညွှန်သင်တန်းကို တက်နေတာမို့ အဖေကြီးဆီ မရောက်တာ ကြာသွားတာပါ။

သင်တန်းချိန်က မွန်းလွဲ ၁ နာရီ စတယ်ဆိုပေမယ့် မနက်ပိုင်းမှာ လည်း အဖေကြီးဆီမရောက်ဖြစ်နိုင်ဘူး။ သားကြီးရဲ့အလုပ်မီအောင် ထမင်း ချိုင့်ထည့်ဖို့ ချက်ပြုတ်ရပါသေးတယ်။ နောက် သင်တန်းအချိန်မီအောင်

အိမ်က ၁၁ နာရီခွဲလောက် ထွက်ရပါတယ်။ ၁၂ နာရီမှ ထွက်ရင် လမ်းမှာ ကားတွေ ပိတ်နေတာနဲ့ ၁ နာရီစတင်သင်တန်းမမီပါဘူး။

ညနေသင်တန်းပြီးတော့လည်း အဖေဆီ မရောက်ပြန်ဘူး။ ၃၇ လမ်းထဲက စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်တွေမှာ ထိုင်ပြီး ဟိုစာအုပ်လှန် ဒီစာအုပ်ဖတ်နဲ့ ကိုယ်လိုချင်တဲ့စာအုပ်ကိုဝယ်ပြီးမှ ပြန်တော့မှောင်မှပဲ အိမ်ကို ရောက်ပါတယ်။

အသက် ၆၀ ရောက်မှ ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့ သင်တန်းကို တက်ရလို့ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ကျွန်မဟာ အဖေကြီးဆီမရောက်ဖြစ်လို့ စိတ်မမြောင့်နိုင်ပါဘူး။

“အင်း နက်ဖြန်တော့ တနင်္ဂနွေနေ့ပဲ၊ သင်တန်းလည်း ပိတ်တယ်၊ အတော်ပဲ အဖေကြီးဆီ သွားဦးမယ်”

တနင်္ဂနွေနေ့မနက်စောစောပဲ အိမ်ကထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ အဖေကြီးကြိုက်တဲ့ ပါပလာလည်းကြော်ယူလာခဲ့ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးလမ်းမှတ်တိုင်ရောက်တော့ ကားပေါ်ကဆင်းပြီး အဖေကြီးနေတဲ့တိုက်ကို လျှောက်ခဲ့ပါတယ်။ အပေါ်ရောက်တော့ အဖေကြီးကို ဒရင်းဘက် (Dream bed) ပေါ်မှာ လွဲနေတာတွေ့ရပါတယ်။ လက်ထဲက အနီးရှည်ရှည်နဲ့ ပေယပ်တောင်ကြီးကို တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ခတ်နေပါတယ်။ ယပ်တောင်အပြားကိုလည်း ကျွတ်ကျွတ် အိတ်နဲ့ ထည့်ပြီးချည်ထားပါသေးတယ်။

“အဖေကြီး နေကောင်းလား”

ဘယ်ဘက်နားတစ်ဖက်က မကြားလို့ ကျန်ညာဖက်နားကို ကပ်ပြီး အသံကျယ်ကျယ်နဲ့ မေးလိုက်ပါတယ်။

“အင်း...” လို့ အဖေကြီးက ခေါင်းညိတ်ပြပါတယ်။ နောက်... ကျွန်မ မမျှော်လင့်တဲ့စကားကို ပြောပါတယ်။

“သမီး နတ်ပြည်ကိုသွားစမ်း၊ နတ်ပြည်မှာ မယ်တော်ကြီးရှိတယ်၊ အဖေမှာထားတယ်၊ သွားဖြစ်အောင်သွား”

“အစ်”

ကျွန်မ အံ့သြသွားပါတယ်။ အတည်ပေါက်ပြောနေတဲ့ အဖေကြီး မျက်နှာကိုကြည့်ပြီး ကျွန်မဘာပြန်ပြောရမလဲမသိပါဘူး။ ခေါင်းကိုပဲ ကုတ်နေမိပါတယ်။

“ဒီနေ့ပဲသွားနော် သမီးကြီး၊ အဖေကြီး မယ်တော်ကြီးကို ပြောထားပြီးပြီ”

“အင်း... အင်း သွားပါမယ်၊ သွားမယ်နော်”

ဆက်ပြောနေမှာစိုးလို့ အာမဘန္တေခံလိုက်ပါတယ်။

“အေး... သွားဖြစ်အောင်သွားနော်၊ အဖေကြီး လွှတ်လိုက်တာလို့ ပြော”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ဒီမှာ အဖေကြီးဖို့ ပါပလာကြော်လာတယ်၊ စားမယ် မဟုတ်လား”

“အင်း... စားမယ်”

ပါပလာထုပ်ကို ဖြေပြီး အဖေကြီးလက်ထဲ တစ်ချပ်ထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ အဖေကြီးက ပါပလာကို ဖြည်းဖြည်းချင်းဝါးစားနေပါတယ်။ ကျွန်မတို့ငယ်ငယ်က ဒူးရင်းသီးခြင်းလိုက်၊ သရက်သီးတောင်းလိုက်၊ ဘဲကင် အကောင်လိုက် ဝယ်ကျွေးခဲ့တဲ့ အဖေကြီးကို စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ ကျွန်မငေးကြည့်နေမိပါတယ်။ မုဆိုးမ ကျွန်မကတော့ ပါပလာလေးပဲ ဝယ်ကျွေးနိုင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။

အဖေကြီးက ပရဆေးကုန်သည်ဆိုတော့ ကျွန်မတို့က အချမ်းသာကြီးမဟုတ်ပေမယ့် လူတန်းစေ့စားနိုင်၊ ဝတ်နိုင်၊ လျှူနိုင်ပါတယ်။ အဖေကြီးကတော့ အမေနဲ့သမီးတွေစားနေရင် တပြုံးပြုံးနဲ့ ကျေနပ်နေတာပါပဲ။

ဘဲကင်ဝယ်လာတဲ့နေ့ကများ ကျွန်မတို့ညီအစ်မတွေ စားတာကြည့်ပြီး အဖေက ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ သဘောကျနေပါတယ်။ သမီးကြီးဖြစ်တဲ့ ကျွန်မက “အဖေကြီးကော စားလေ” လို့ပြောရင် မစားပါဘူး။ ကျွန်မက “ဒီအသားတုံးကြီး သမီးမကြိုက်ဘူး၊ အဖေကြီးစားလိုက်” လို့ အတင်းကျွေးမှ စားတာပါ။

“သမီး ပြန်တော့၊ မိုးချုပ်နေမယ်”

အဖေကြီးကိုငေးပြီး ကျွန်မတွေ့နေမိတာ အဖေကြီးအသံကြားမှ သတိရလာပါတယ်။

“ဟုတ်ကဲ့ပါ၊ ပါပလာယူဦးမလား အဖေကြီး”

“တော်ပြီ၊ နက်ဖြန်မှစားမယ်”

“ဒါဆို... ဒီဘူးထဲမှာ ထည့်ခဲ့မယ်နော်”

“အင်း... အင်း”

ပါပလာထုပ်ကို ဘူးကြီးထဲထည့်ပြီး၊ အဖေကြီးအနားမှာရှိတဲ့ ခုံပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်ပါတယ်။

“သမီး ပြန်တော့မယ်နော် အဖေကြီး”

“အေးအေး... ဒီနေ့ဆက်ဆက်နတ်ပြည်သွားလိုက်နော်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ သွားလိုက်ပါမယ်”

တဖွဖွနဲ့နတ်ပြည်ပဲ လွှတ်နေတဲ့ အဖေကြီးကို ခေါင်းညိတ်ပြုပြီး ပြန်ခါနီးတိုင်း ကန်တော့မြို့၊ ထိုင်ကန်တော့လိုက်ပါတယ်။

အိမ်အပြန် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး တထိတ်ထိတ်နဲ့သတိထားပြီး ပြန်လာရပါတယ်။ အိမ်ရောက်မှပဲ ကျွန်မမှာ ဟင်းချနိုင်ပါတော့တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် လမ်းမှာ ကျွန်မ တစ်ခုခုဖြစ်ပြီး နတ်ပြည် ရောက်သွားမှာစိုးလို့ပါ။

အခန်း (၃)

“သားကြီးရေ မင်းအဘိုးကတော့ အခြေအနေမဟန်ဘူး၊ ဒီနေ့ညနေ သားအလုပ်က ပြန်လာရင် ဘိုးဘိုးကြီးဆီသွားရအောင်။ အမေလည်း သင်တန်းပြီးပြီးချင်းပြန်လာမယ်”

နောက်နေ့မနက် သားကြီးအလုပ်မသွားခင် မှာလိုက်ပါတယ်။ ညနေမှာ သားကြီးကိုခေါ်ပြီး အဖေကြီးဆီသွားပါတယ်။ အဖေကြီးကတော့ အရင်နေ့ကအတိုင်း ဒရင်းဘက်ပေါ်မှာပါ။ လက်ထဲကပေယပ်တောင်ကြီးကို လည်းမချပါဘူး။ တဖျတ်ဖျတ်နဲ့။

“ဒီမှာ အဖေ့မြေးလည်းပါလာတယ်၊ သားကြီးပြောလိုက်လေ၊ ဘိုးဘိုးကြီးက နားသိပ်မကောင်းဘူး၊ ရှေ့တိုးပြော”

“ဘိုးဘိုးကြီး နေကောင်းလား၊ ထမင်းစားပြီးပြီလား”

သားကြီးက ရှေ့တိုးပြီး အော်ပြောပါတယ်။

“အေး... အေး ကောင်းတယ်၊ စားလည်းပြီးပြီ။ ဒါနဲ့ သမီး၊ နတ်ပြည်သွားပြီးပြီလား”

“သွားပြီးပြီ အဖေကြီး”

“ဘယ်နှခေါက်ရောက်ပြီးပြီလဲ”

“တစ်ခေါက်တည်းရောက်သေးတယ် အဖေကြီး”

ကျွန်မက အဖေကြီးကို ညာနေရလို့ မျက်နှာခပ်လွှဲလွှဲထားပြီး ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မစကားကို နားထောင်ပြီး သားကြီးက ပြုံးစိစိ ဖြစ်နေပါတယ်။

“မယ်တော်ကြီးနဲ့ တွေ့ခဲ့လား”

“တွေ့ခဲ့ပါတယ်”

“မယ်တော်ကြီးက ဘာမှာလိုက်လဲ”

“အဖေကြီး ကျန်းမာရေးကရစိုက်တဲ့”

ကဲ... မှတ်ကရော၊ ကျွန်မလည်း စိတ်ထဲပေါ်လာတဲ့အတိုင်း ပြောချလိုက်ပါတယ်။

“အဖေ့ကိုဘာလို့ မခေါ်သေးတာတဲ့လဲ”

“အချိန်မကျသေးဘူးတဲ့ အဖေကြီးရဲ့”

အဖေ့နားကပ်ပြီး ကျယ်ကျယ်လေးပြောလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်မ ပြော တာကြားတဲ့ပုံနဲ့အဖေကြီး ငြိမ်ကျသွားပါတယ်။ သားကြီးက အနားကနေ တခွံခွံနဲ့ ရယ်နေပါတယ်။

“ဟဲ့... သွား၊ ဟိုမှာ နင့်အဒေါ်ကို ဘိုးဘိုးကြီးအတွက် ဘာလို့လဲလို့ သွားမေး”

သားကိုဟန်ပြီးတွန်းထုတ်လိုက်ပါတယ်။ ခဏနေတော့ ညီမ အငယ်ဆုံး ‘လဲ့လေး’ အနားရောက်လာပါတယ်။ အဖေ့ကို သူပဲ ပြုစုနေ တာပါ။ ညီမ ‘လဲ့လေး’ ကပညာတော်ပါတယ်။ ဘွဲ့နှစ်ဘွဲ့ရထားတဲ့အပြင် တရုတ်စာမှာလည်းထူးချွန်လို့ နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်မှာ သရုပ်ပြ ဆရာမလုပ်နေရာက အဖေကြီးကို ပြုစုဖို့ သူမမျှာ အလုပ်က ထွက်လိုက်ရပါ တယ်။ အရင်တစ်ပတ်က အိမ်ပေါ်မှာ ကလေးတွေကို တရုတ်စာကျူရှင်ပြ နေလို့ ကျွန်မ မတွေ့ခဲ့တာပါ။

“မကြီး၊ အဖေကြီး ခြေဖဝါးတွေ မည်းနေတယ်၊ အခုတလော မိုးက လည်းအဆက်မပြတ်ရွာနေတော့ တစ်ပတ်တစ်ခါပဲ ရေချိုးပေးနိုင်တယ်။ ခြေ ထောက်ဆေးပေးမယ်ဆိုတာ သူမယ်တော်ကြီးက ခြေထောက်ရေမစိုရဘူးတဲ့ အဲ့ဒါ မကြီးအားရင် အဖေကြီးရဲ့ ခြေထောက်ကို သန့်ရှင်းရေးလာလုပ်ပေး ပါဦး”

“အေးပါ၊ ငါမနက်ဖြန် ညနေ လာခဲ့မယ်”

“ဆီးချိုတိုင်းမယ်ဆိုတာလည်း အတိုင်းမခံဘူး၊ သူသွေးတစ်စက်က တန်ဖိုးရှိတယ်တဲ့၊ မယ်တော်ကြီးက သွေးမဖောက်ရဘူးတဲ့”

ဪ... ဒုက္ခပဲ။ မယ်တော်ကြီးကတော့ လွန်လွန်းပြီ။ အဲဒီနေ့က သားကြီးက သူ့ဘိုးဘိုးကြီး သောက်နေကျဘရင်းငှက်သိုက်တွေဝယ်ပြီး ပေးခဲ့ပါတယ်။ နောက် အဖေကြီးကို ကျွန်မတို့သားအမိကန်တော့ပြီး ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ဆုတွေပေးတာအရှည်ကြီးပါပဲ။

အခန်း (၄)

နောက်နေ့ သင်တန်းပြီးတာနဲ့ အိမ်မပြန်တော့ဘဲ အဖေကြီးဆီတန်း သွားပါတယ်။ ပြောရဦးမယ်။ အဲဒီနေ့က ကျွန်မတို့ သင်တန်းသားတွေကို စာအုပ် ၆ အုပ်တောင် သင်တန်းက စာပေဒါနပြုပါတယ်။ ကျွန်မမှာ ဝမ်းသာပြီး ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ။ တကယ်ပါပဲ။ သုတဘဏ်စာတမ်း အတွဲ ၄ တွဲ ရယ်၊ ဆရာကြီး ဦးလှမြိုင် (ကိုဆောင်း) ရေးတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေ နဲ့စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့သမိုင်းစာအုပ်ရယ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစာဆိုတော်နေ့ အခမ်း အနားစာအုပ်ရယ်ပေါ့။ စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားစာအုပ်ထဲမှာ ကန်တော့ ခံသက်ကြီးစာပေပညာရှင်တွေရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေနဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေပါလာလို့ သိချင်နေတာနဲ့ အတော်ပါပဲ။

အဲဒီနေ့က သင်တန်းကပေးတဲ့ စာအုပ်တွေပိုက်ပြီး အဖေအိမ်ကို သွားပါတယ်။ အိမ်အပေါ်ထပ်မှာ အဖေကြီးတစ်ယောက်ပဲရှိပါတယ်။ အနားရောက်တော့ အဖေကြီးက ကျွန်မလက်ထဲက စာအုပ်တွေ တွေ့ပြီး ဘာတွေလဲလို့ မေးဆတ်ပြီးမေးပါတယ်။ အဖေကြီးနားတိုးသွားပြီး “သမီးတို့ စာရေးဆရာသင်တန်းက လက်ဆောင်ပေးလိုက်တာ” လို့ ပြောလိုက်ပါ တယ်။ အဖေကြီးက ခေါင်းသာညိတ်နေတာ နားလည်ပုံမရပါဘူး။ ကျွန်မက လွယ်လာတဲ့အိတ်ထဲ က ပလေကပ်ပုဆိုးအသစ်ကိုထုတ်ပြီး အဖေကြီးလက်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်ပါ တယ်။

“အဖေကြီးအတွက် ပုဆိုးယူလာတယ်၊ ဝတ်နော်”

“အဖေကြီးအတွက် မလိုဘူး၊ အဖေ့မှာ ရှိတယ်၊ ကလေးတွေ ဝတ်ဖို့ ပြန်ယူသွား”

စိတ်တိုသံနဲ့ပြောလို့ ပြန်ယူလိုက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စကား
လွှဲပြီး...

“အဖေကြီးခြေထောက်တွေမည်းနေတာ၊ သမီးရေဆေးပေးမယ်နော်”
“ဟင့်အင်း”

“မဟုတ်ဘူးလေ အဖေကြီးရဲ့၊ ဟိုမယ်တော်ကြီးက ပြောတယ်။
အဖေခြေထောက်မှာ ကြေးတွေပိတ်နေတော့ အခိုးမထွက်ဘူးတဲ့၊ ရေဆေးတဲ့”

“ဟုတ်လား၊ ဒါဆို ဆေးမယ်”

ကျွန်မ ဝမ်းသာသွားပါတယ်။ ဒီလိုကျတော့လည်း မယ်တော်ကြီးကို
ကျေးဇူးတင်မိပြန်ရော။

အဖေကြီး စိတ်မပြောင်းခင် ရေချိုးခန်းကို ထပြေးရပါတယ်။
တွေ့တဲ့ရေပုံးထဲ ရေတစ်ခွက်နှစ်ခွက်ထည့်ပြီး အဖေကြီးနားကို ပြန်ယူလာပါ
တယ်။ အိမ်ကယူလာတဲ့ ကြေးတွန်းဝက်ဝံရုပ်လေးနဲ့ အဖေကြီးရဲ့ ခြေထောက်
ကို ရေပုံးထဲနှစ်ပြီး မည်းနေတဲ့ခြေဖဝါးကို ပွတ်တိုက်ဆေးကြောပေးနေမိပါ
တယ်။ စိတ်ထဲကလည်း “ဪ... ငါငယ်ငယ်ကလည်း အဖေကြီးငါ့ကို
ရေချိုးပေး၊ ကြေးတွန်းပေးမှာပဲ” လို့တွေးမိပြီး ကျွန်မရင်ထဲမှာ အဖေကြီးကို
ခုလိုတုံ့ပြန်ပြုစုပေးနေရတာကို ဝမ်းသာကြည်နူးနေမိပါတယ်။

ခြေထောက်နှစ်ဖက်လုံး ကြေးတွန်းရေဆေးပြီး ဘာနဲ့သုတ်ရမှန်း
မသိတော့ မထူးပါဘူးဆိုပြီး ပလေကပ်ပုဆိုးအသစ်နဲ့ ခြေထောက်နှစ်ဖက်
လုံးသုတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။ နောက်ခြောက်နေတဲ့ပုဆိုးထောင့်နဲ့ အဖေကြီး
ခြေဖဝါးကို နွေးသွားအောင် ပွတ်ပေးနေတုန်း အဖေကြီးပြောလိုက်တဲ့စကား
ကြောင့် ကျွန်မ ကြောင်သွားပါတယ်။

“သမီး အဲ့ဒီပုဆိုးကို အပြင်ကို ပစ်လိုက်၊ မယ်တော်ကြီး ယူလိုက်
လိမ့်မယ်၊ အပြင်ကိုသာ ပစ်ပေးလိုက်၊ သွားသွား၊ တစ်ခါတည်း ပစ်ပေးလိုက်”

အဖေကြီးက အတင်းတိုက်တွန်းနေပါတယ်။

ကျွန်မလည်း အဖေကြီးကျေနပ်အောင် ပုဆိုးကို လုံးထွေးပြီး
ဝရံတာအပြင်ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ အိမ်ထဲပြန်ဝင်လာတော့ အဖေကြီးက မေးပါ
တယ်။

“ပေးလိုက်ပြီလား”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ပစ်ပေးလိုက်တယ် အဖေကြီး”

“မယ်တော်ကြီးရေ...၊ ပုဆိုးပေးလိုက်တာ ရလား၊ အင်း...
ရတယ်ဆိုပြီးတာပဲ”

တစ်ယောက်တည်းမေး၊ တစ်ယောက်တည်းဖြေနေတဲ့ အဖေကြီးကို
ကြည့်ပြီး ကျွန်မငယ်ငယ်က အကြောင်းလေး (ကျွန်မအဒေါ်ပြောပြတာ)
သွားသတိရမိပါတယ်။

ကျွန်မကို လမ်းမတော်မြို့နယ် ၆ လမ်းမှာ မွေးတာပါ။ ကျွန်မ ၃
နှစ်သမီးအရွယ် ၆ လမ်းမှာနေတုန်းကပေါ့။ အဖေကြီးရဲ့အမေက မျက်စိ
မမြင်ပါဘူး။ ဘွားငွေသိန်းတဲ့။ တစ်နေ့ မျက်စိမမြင်တဲ့အဘွားက ကျွန်မကို
“ဟဲ့မြေးလေးဘောင်းဘီဝတ်ထားရဲ့လား” လို့မေးတော့ ကျွန်မက “ဝတ်ထား
တယ်ဘွားဘွား” လို့ ဖြေတယ်တဲ့။ တကယ်တော့ မဝတ်ထားဘူးတဲ့။ ဂါဝန်
အရှည်ကိုသာ ဝတ်ထားတာပါ။ အဘွားက “ဒီလာစမ်း အဘွားစမ်းကြည့်
မယ်” လို့ပြောတော့ လူလည်မ ကျွန်မက အဘွားနားသွားပြီး ဂါဝန်ကို
ပေါင်ကြားမှာ ညှပ်ထားလိုက်တယ်တဲ့။ အဘွားက စမ်းကြည့်ပြီး ယုံသွားရော
တဲ့။ ကျွန်မ အဒေါ်ဆို ဒီအကြောင်း ခဏခဏပြောပြီးရယ်တာ။ ကျွန်မ
ကတော့ မမှတ်မိပါဘူး၊ ငယ်သေးတာကို၊ အဲ့ဒီအကြောင်းတွေးပြီး ကျွန်မ
ပြုံးမိပါတယ်။ အခုလည်း...။

ပြန်ခါနီးကျတော့ အဖေခြေထောက်ကိုထိပြီး ကျွန်မ ကန်တော့
တော့ ထုံးစံအတိုင်း ဆုတွေပေးတာ အရှည်ကြီးပါပဲ။ နောက်အဖေအလစ်
မှာ ဝရံတာဘက်ဖျတ်ခနဲသွား၊ သံပန်းကြားထဲ ညှပ်ထားတဲ့ ပုဆိုးကို ဆွဲယူ၊
လွယ်ထားတဲ့ အိတ်ထဲထိုးထည့်ပြီး ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ ပုဆိုးအသစ်လေး
ဆိုတော့ မယ်တော်ကြီးဆီက ပြန်တောင်းခဲ့တာပေါ့။

အခန်း (၅)

ဒီရက်ထဲမှာ ညနေတိုင်း အဖေကြီးဆီ ကျွန်မ ရောက်ပါတယ်။
ဒီနေ့လည်း သင်တန်းပြီးတာနဲ့ အဖေကြီးဆီကျွန်မသွားပါတယ်။ ကျွန်မလာ
ရင်ညနေဘက်ချည်းမို့ “ဒီအချိန်ကြီးမှ ဘာလို့လာတာလဲ၊ မိုးချုပ်တော့မယ်”
လို့ အမြဲပြောပါတယ်။ အဖေကြီးကို သင်တန်းပြီးမှလာတဲ့အကြောင်း ကျွန်မ
ရှင်းမပြော့ပါဘူး။ ကျွန်မ ရောက်သွားရင် အဖေကြီးဘုရားရှိခိုးပြီးပါပြီ။

ညနေ ၄ နာရီဆို အဖေကြီး ဘုရားရှိခိုးနေကျပါ။ မနက်ဆိုရင်လည်း ၄ နာရီပုံမှန်ထပြီး ဘုရားရှိခိုးပါတယ်။ အခုမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ် လေးကတည်းကပါ။

ဟိုတလောကတော့ ည ၂ နာရီကြီးထပြီး ဘုရားရှိခိုးနေတော့ ညီမ လဲ့လေးလည်း အိပ်ရေးတွေပျက်လို့တဲ့။ အဖေကြီးက အရင်လို ဘုရားစင် ရှေ့မှာထိုင်ပြီး မရှိခိုးနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒရင်းဘက်ပေါ်မှာဘဲ ထိုင်ရင်း ရှိခိုးပါတယ်။ ကြေးစည်နဲ့ ဘုကိုတော့ အဖေကြီးရှေ့ကခုံပေါ်မှာ တင်ပေးထားရပါတယ်။ အဲ... ဘုရားရှိခိုးပြီးရင်တော့ အသားကုန်ထုတော့တာပါပဲ။ ချာချာလည်နေတဲ့ကြေးစည်ကို သုံးကြိမ်ပြည့်အောင် ထုနိုင်ပါသေးတယ်။ အင်း... အဖေကြီးအားတွေ ရှိသေးတယ်လို့ ကျွန်မတို့ ညီအစ်မတွေ ပြောမိပါတယ်။

ဒီနေ့ အဖေကြီးနဲ့ကျွန်မ စကားတွေအများကြီးပြောမိပါတယ်။ အဖေကြီးက စိတ်လိုလက်ရ ကျွန်မကို ပြောပြပါတယ်။

“အဖေကြီးက အရှင်ထွက်သွားပြီ သမီးရဲ့၊ သမီးတို့ကသာမသိတာ၊ အုတ်အော်သောင်းနင်းကို ဖြစ်လို့”

ကျွန်မက “ဘယ်သူတွေများ အုတ်အော်သောင်းနင်းဖြစ်သွားပါလိမ့်။ ဝိဇ္ဇာတွေ ဘိုးတော်တွေများလားဟင်” လို့စိတ်ထဲကပဲ မေးနေမိပါတယ်။ ပါးစပ်ကတော့...

“ဟင်... ဒါဖြင့် အခုအဖေကြီးကဏော”

“အခုက အဖေကြီးရဲ့ ရုပ်ခွဲ၊ အဖေကြီး မဟုတ်ဘူး”

“ဒါဆို... အဖေကြီးရဲ့ ဓာတ်လုံးနှစ်လုံးထဲက သမီးကို တစ်လုံးပေးခဲ့ပါလား”

“ဒါတွေကအန္တရာယ်ရှိတယ်။ သမီးကို ပေးလို့မရဘူး”

ဘယ်လို အန္တရာယ်လဲလို့ ကျွန်မ မမေးတော့ပါဘူး။ ကျွန်မ မှတ်မိပါသေးတယ်။ အိမ်ကို သီလရှင်တစ်ပါးဆွမ်းဆန်လာခံတော့ အဖေကြီးက ဘာပြောလိုက်လို့လည်း မသိပါဘူး။ “ဘိုးတော်ဖြစ်မယ့်သူကလည်း စိတ်တိုရလား” လို့ အဖေကြီးကိုပြောသွားပါတယ်။

ကျွန်မတို့ ငယ်ငယ်က အဖေက ဖိုထိုးပါတယ်။ အဖေ ဖိုထိုးရင်

ဖားဖိုကြီးကို ကျွန်မတို့ညီအစ်မတွေဆွဲပေးရတာလေ။ အမေကလည်း အဖေကြီးကို အလိုလိုက်ပြီး မီးသွေးဆို တစ်ခါဝယ်ရင် ၁၀ မြင်း ဝယ်ပေးပါတယ်။ ဖိုထိုးတဲ့မီးသွေးက ရိုးရိုးမီးသွေးထက် ဈေးကြီးပါတယ်။ ရွှေတို ရွှေစတွေဆိုလည်း အဖေကြီး ဖိုထိုးဖို့ ထုတ်ပေးပါတယ်။ တစ်ခါက အမေပေးတဲ့ ရွှေလက်စွပ်သေးသေးလေးကို အဖေကြီးက ချိုးဖဲ့ပြီး လုံထဲထည့်ထိုးတာ ကျွန်မမြင်ဖူးပါတယ်။

“အဖေကြီးက ချမ်းသာတဲ့လမ်းကို လိုက်တာမဟုတ်ဘူး၊ အသက်ရှည်တဲ့လမ်းကို လိုက်တာ” လို့ အမြဲပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခု အသက် ၉၀ အထိ အသက်ရှည်နေတာနဲ့ တူပါတယ်။ အခုထိလည်း သူ့ဓာတ်လုံးကို ရေစိမ်သောက်နေတုန်းပါပဲ။ ကျွန်မကလည်းယုံလို့၊ အသက်ရှည်ချင်လို့၊ အဖေကြီးရဲ့ဓာတ်လုံးရေကို တစ်ခါတလေတောင်းပြီးသောက်ပါတယ်။ အဖေကြီးကို ချစ်တော့ ယုံတယ်လေ။

နောက် အဖေကြီးကို ကျွန်မ သိချင်တာမေးကြည့်ပါတယ်။

“အဖေကြီး... မယ်တော်ကြီးဆိုတာ ဘယ်သူလဲဟင်”

“အဖေရဲ့ ဘဝဟောင်းက အမေ”

“ဪ... အခု နတ်ပြည်မှာပေါ့နော်”

“အင်း အဖေကြီးကို မယ်တော်ကြီးလာခေါ်ရင် လိုက်သွားမှာ၊ အခု မယ်တော်ကြီးက လာခေါ်မှာကိုစောင့်နေတာ”

အတည်ပေါက်ကြီးပြောနေတဲ့ အဖေကြီးကိုကြည့်ပြီး ကျွန်မ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာဖြစ်မိပါတယ်။ မယ်တော်ကြီးလာခေါ်ရင် အဖေကြီးလိုက်သွားမယ်ဆိုလို့ ဝမ်းနည်းမိတာပါ။ နောက်... မယ်တော်ကြီးလာခေါ်မှာကို မျှော်လင့်နေတဲ့ အဖေကြီးက စိတ်အေးချမ်းသာစွာနဲ့ စောင့်နေတာကို ကြည့်ပြီး ဝမ်းသာမိတာပါ။

လူဆိုတာ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ အသက်ရှင်နေကြတာ မဟုတ်လား၊ အဖေကြီးလည်း...။ ။

* * * *

ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်နေပေမယ့် တစ်သက်လုံးနေလာခဲ့သည့် အခန်းမို့ မျက်စိထက်ခြေထောက်တွေကတောင် ပိုကျင့်သားရနေသည်။ အခန်းပေါက်ဝ ကုတင်ခြေရင်းကနေ ဘေးကွေ့ပြီး ရှေ့လေးလှမ်းဆို စာကြည့်စားပွဲရောက် မည်။ ရှေ့တစ်ပတ်ထဲ ဂုဏ်ထူးတန်းစာမေးပွဲဖြေရတော့မည့် သစ်မိုးသန့်အတွက် ဒီအချိန်မှာ စာကြည့်စားပွဲကနေ ထကိုထချင်သည် မဟုတ်။ မထချင်သော်လည်း မထမဖြစ်သည့်အကြောင်းတွေ ရောက်ရောက်လာတာ စိတ်ရှုပ်လှသည်။

“ခွမ်း”

“ခွပ်”

“အမလေးတော့”

သမံတလင်းပြောင်ပြောင်ရှိနေကျ ကြမ်းပြင်မို့ အမှတ်တမဲ့လျှောက် လိုက်မိတာ ဘာကိုခလုတ်တိုက်မိမှန်းမသိ။ ခွမ်းကနဲမြည်အောင်တိုက်မိပြီး ခွပ်ကနဲမြည်အောင် ခူးထောက်လဲကျမှတော့ “အမလေးတော့” ဟု နာနာ လန့်လန့်ကြိုးအော်လိုက်ရတော့သည်။ ခူးခေါင်းအောက်က ဘာခုတုတုလေး တွေမှန်းမသိ။ လဲကျသည့်အရှိန်ကြောင့် မချွန်တချွန်အရာလေးတွေကို တိုက်

မိ၍ ခူးခေါင်းကတော်တော်နာသွားသည်။ ခူးခေါင်းကိုပွတ်လုပ်ရင်း အတင်း ပြန်ထကာ စာကြည့်စားပွဲမီးကို လိုက်စမ်းပြီးဖွင့်လိုက်၏။ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် ဘာတွေများလဲဟု သိချင်စိတ်ကြောင့် စာကြည့်မီးဝါစူးစူးအလင်းနှင့် ချက် ချင်းပြန်ကြည့်မိသည်။ ပြန်ကြည့်နေသော အိုးပုတ်လေးများ၊ ကလေးကစား စရာဒဏ်အိုးဒဏ်ခွက်လေးများနှင့် ဓာတ်ခဲ၊ မီးခလုတ်အဟောင်းစသည့် တို့လီမုတ်စလေးများ ဖြစ်နေသည်။ အကောင်းပကတိတွေချည်းပဲတော့ မဟုတ်။ ကွဲတာကွဲ၊ ကိုင်းပြုတ်တာပြုတ်၊ ပဲ့တာကပဲ့နှင့် ရှုပ်ပွလို့နေသည်။ တရားခံဘယ်သူလဲဆိုတာ တွေးကြည့်နေစရာကို မလို။ သည်တရားခံတွေ ကြောင့်ပဲ သစ်မိုးသန့် စာကျက်ပျက်ခြင်းဖြစ်သည်။

* * *

“မိသစ်ရေ၊ ညီမလေး၊ ဘာလုပ်နေလဲကွ၊ ကိုလေး ငိုက်ဆာတယ်ဟေ့၊ ဘာဟင်းချက်လဲ”

အရာရာပြောင်းလဲတတ်သည့်လောကကြီးတွင် မည်သည့်အခါမျှ ပြောင်းလဲမှာမဟုတ်သည့်ကိစ္စကတော့ သစ်မိုးသန့်၏ အစ်ကို ရဲမိုးသန့်ပင်ဖြစ် ၏။ အိမ်ပေါက်ဝရောက်သည်နှင့် သည်စကားပဲပြောတတ်သူဖြစ်သည်။ ဘယ်နှကြိမ်လာလာ ဘယ်အချိန်လာလာ အမြဲငိုက်ဆာနေတတ်ပြီး ထမင်း မစားဘဲ အိမ်ကနေပြန်ရိုးထုံးစံမရှိပေ။

“တီသစ်၊ တီသစ်၊ မီးလဲချောလက်စားမယ်၊ ကာတွန်းကားကြည့်မယ်”

နောက်တိုးမျိုးဆက်သစ်လေးကလည်း သူ့အဖေသမီးမပီသမှာ စိုး၍ ထင်သည်။ အိမ်ရောက်လာတာနှင့်တစ်ခွဲမဟုတ်တစ်ခွဲ စားဖို့သောက်ဖို့ သာပူဆာနေတတ်၏။ သူတို့သားအဖ စဝင်လာကတည်းက “ဟာ၊ ငါ့မြေး မလေးတို့လာတယ်ဟေ့၊ သမီးရေ တူမလေးလာတယ်ဟေ့” စသည့်ဖေဖေအသံ ကို ကြားပါသည်။ ကိုယ့်စာနှင့်ကိုယ်လုံးလည်ချာလည်ရှိက်ပြီး ရေတောင်ထ မချိုးနိုင်သည့် သစ်မိုးသန့် ဝမ်းသာဖို့နေနေသာသာ ခေါင်းတွေပဲ တဗျင်းဗျင်း ကုတ်နေမိသည်။ ထူးလည်းဝမ်းသာမနေနိုင်တော့ပါ။ တစ်ပတ်တစ်ခါ၊ နှစ်ခါ အမြဲရောက်နေကျပဲ မဟုတ်လား။

“ဟေ့ မိသစ်၊ ခေါ်နေတာ မကြားဘူးလားဟ၊ ဘာလုပ်နေတာတုန်း” စာကြည့်စားပွဲဘေးထိ ကိုလေးရောက်လာသည်။ သည်လေးကိုဆို

သိလိုက်ပါပြီ။ သည်နေ့အဖို့တော့ သူတို့မပြန်မချင်း ကျက်ရမည့်စာတွေ အားလုံး သဗ္ဗေသတ္တာ၊ ကမ္မသကာဟူသာ သဘောထားရပေတော့မည်။

“စာကျက်နေတာလားဟ၊ လာပါဦးဟယ်၊ ညည်းကဘာဟင်းမှလည်း မရှိဘူး”

ဘာမှမချက်မှတော့ ဘာဟင်းရှိပါ့မလဲ။ ကိုလေး၏ အစဉ်အလာ အတိုင်း အိမ်ရောက်တာနှင့် ဘုရားခန်းအရင်ဝင်ဦးမချရင်သာနေမည်။ မီးဖို ချောင်ကတော့ မမေ့မလျော့အရင်ဝင်မည်။ ရှိသမျှအိုးခွက်လှန်ကြည့်မည်။ ဟင်းကြိုက်ပြီဆိုလို့ကတော့ ဖေဖေစားပြီးပြီလား။ ဘယ်သူစားဦးမှာလဲ တစ်ခွန်းမမေး၊ အကြိုက်နင်းကန်ထည့်စားမည်။ ဟင်းမကြိုက်လျှင်လည်း မစားဘူးဟုတော့ မထင်လိုက်ပါနှင့် စားတာပဲဖြစ်မည်။ နင်းကန်စားခြင်းနှင့် ပုံမှန်စားတာပဲကွာသည်။ သို့သော် ဟင်းလုံးလုံးမရှိလျှင်လည်း သစ်မိုးသန့်ကို မရမကခေါ်ပြီး တစ်ခုခုချက်ခိုင်းမည်။ သစ်မိုးသန့်ကျောင်းသွား၊ အပြင်သွား နေရင်တောင် ဆယ်တန်းဖြေထားတဲ့ အငယ်ဆုံးလေး မြတ်မိုးသန့်ကို ကြက်ဥ ဖြစ်ဖြစ်ကြော်ခိုင်းပြီး စားတတ်သူဖြစ်သည်။ ယခုလည်း အိုးခွက်လှန်ကြည့်ပြီး ဘာမှမတွေ့သဖြင့် ဇာတ်လမ်းလာစနေတာမှန်း ပြောစရာမလိုဘဲ သိပါ သည်။

“မိသစ်စာမေးပွဲ ရှေ့အပတ်တနင်္လာကိုလေးရဲ့၊ ဖေဖေက စာပဲကျက်၊ ဟင်းမချက်နဲ့ ဝယ်စားကြမယ်ဆိုလို့ ဘာမှချက်မစားတာ၊ မနက်စာလည်း ထမင်းအိုးတစ်လုံးတည်ပြီး ဟင်းဝယ်စားကြတာ၊ ညနေလည်း ထပ်ဝယ် စားမှာ”

“ဒါတော့ ဒါပေါ့အေ၊ စာချည်းပဲတစ်နေ့လုံးထိုင်ကျက်နေရင် အညောင်းမိလိမ့်မယ်၊ ခဏတဖြုတ်နားမှပေါ့၊ အညောင်းပြေသဘောထားပြီး ကိုလေးကိုတစ်ခုခုချက်ပေးဦး၊ လာ”

ညီမအပေါ် တော်တော်ကို ဂရုစိုက်ပြီး အစိုးရိမ်ကြီးလွန်းသူကြီးပင် ဖြစ်သည်။

“ချက်စရာ ဘာသားငါးမှ မရှိဘူးကိုလေးရဲ့၊ ဈေးကိုမသွားတာ၊ ဖိုးသားပြန်လာရင် ဟင်းဝယ်ခိုင်းလိုက်မယ်လေ၊ ခဏနေပြန်ရောက်တော့မှာ၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်းသွားတာ”

“ဆိုင်ကဟာများ စားချင်မှတော့ ငါဘာသာဆိုင်မှာ ဝင်စားလာမှာ ပေါ့ဟဲ့၊ အသားငါးမရှိလည်း ကိစ္စမရှိပါဘူးဟယ်၊ ကြက်ဥရှိရှိ မြေပဲရှိရှိပါ။ အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေးဖြစ်ရင် ပြီးတာပါပဲ၊ ကြက်ဥပြုတ်တောင် ငါ့ညီမ ပြုတ်တာက ပိုစားကောင်းလို့ပါ၊ လာပါ”

အပိုစကားတွေပြောနေမှန်းသိသော်လည်း မိသစ် ကိုလေးကို သနား သွားမိသည်။ ‘အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေးဖြစ်ရင် ပြီးတာပါပဲ’ ဆိုသည့် သူ့စကားအတိမ်အနက်ကိုလည်း မိသစ်အသိဆုံးပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံး တွင်မူ မိသစ်ကိုလေးကို မျက်စောင်းကြီးထိုးရင်း စာကြည့်စားပွဲကနေ မီးဖို ချောင်ကူးခဲ့ရတော့သည်သာ။ မီးဖိုချောင်မရောက်မီ ဧည့်ခန်းထဲလှမ်းကြည့် လိုက်တော့ မြေးမကိုပေါင်ပေါ်တင်ပြီး ကာတွန်းကားဖွင့်ပြနေသည့် ဖေဖေကို တွေ့ရသည်။ ဖေဖေက မိသစ်ကို ‘ကိုယ့်အစ်ကိုပဲ လုပ်ပေးလိုက်ပါသမီးရယ်’ ဆိုသည့် အကြည့်နှင့်လှမ်းကြည့်လိုက်သည်ကိုလည်း သတိထားမိ၏။ ကိုလေး သမီးပူတူးမ၏ “တီသစ်၊ ချောလက်စားမယ်” ဟု လှမ်းပြောသည့်အသံကို လည်း မကြားသလို လုပ်ခဲ့ရသေးသည်။

* * *

ဘာမျှမရှိဘူးဆိုလျှင်တောင် အခြောက်အခြမ်းကတော့ အစုံအလင် ရှိတတ်သည်။ ရေခဲသေတ္တာနှင့်ကြောင်အိမ်ကို အပြန်အလှန်ပိုက်စိပ်တိုက် ရင်း အဆင်ပြေတာလေးတွေထုတ်ယူလိုက်သည်။ ကြက်ဥ၊ ပဲနီလေး၊ ကြွက် နားရွက်မို့၊ ပဲကြာဆံ၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ငရုတ်သီးအပူတောင့်ခွဲခြမ်းတွေ။ အသက် (၂၀) နှစ်မှာ မီးဖိုချောင်ဝင်သက် (၅) နှစ်လောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည့် မိသစ် အတွက်သည်လောက်ဆို ဘယ်လိုဟင်းစပ်ရမလဲ ကောင်းကောင်းကျွမ်းနေပြီ ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးဖိုနှင့် ဂတ်စ်မီးဖိုနှစ်ခုအပြိုင်တည်ရင်း လက်ကလည်း လှီးချွတ်ဖြတ်တောက်ငယ်ဆက်နေသည်။ နေ့ခင်းပူပူလောင်လောင်ကြီးမှာ မီးဖိုနှစ်ဖိုအရှိန်နှင့် မျက်နှာတစ်ပြင်လုံးချွေးတွေ ပြန်နေတော့သည်။ ချက်မယ့် ချက်လည်း မထူးတော့။ ညနေစာပါထည့်ချက်လိုက်တော့မည်။ ကြက်ဥကို ကြော်ပြီး ခရမ်းချဉ်သီးနှင့်ပြန်ချက်သည်။ ပဲနီလေးဟင်းချိုဆိုတော့ အပျဉ် သောက်ရပြီ။ သားအဖတွေအကုန်လုံးက အရည်သောက်မပါရင် တမင်းစား တတ်ကြတာမဟုတ်။ ပဲဟင်းအရည်မကျ၊ တကျလောက်တွင် ရေခဲမီးထားသည့်

ပဲကြာဆံနှင့် ကြက်နားရွက်မှိုခြောက်လေးတွေ ညပ်ထည့်ရမည်။ ကြက်သွန်
ဖြူ၊ နီ၊ ဂျင်း၊ ဆီမွှေးသတ်ပြီး အုပ်ရမည်။ ဟင်းတိုးကို လှမ်းလှမ်းကြည့်ရင်း
ငရုတ်သီးခွဲခြမ်းကို ကြက်သွန်ဖြူနီနှင့် ငရုတ်သီးဆားထောင်းလေး
ထောင့်ီးလိုက်သေးသည်။ လုပ်နေကျမို့ သူ့အတွက် ဘာမှမခက်သော်လည်း
သစ်မိုးသန့်တို့အရွယ် ဒီခေတ်မိန်းကလေးတွေ သူ့လိုလုပ်တတ်ကြမည် မဟုတ်
ပေ။ သူ သူငယ်ချင်းမတွေထဲမှာ ပေါင်းအိုးနဲ့တောင် ထမင်းမချက်တတ်သူ
တွေ ရှိနေသေးသည် မဟုတ်လား။

“မိသစ်ရေ၊ အသိအတွက် အင်အားပါတယ်ကွယ်၊ ပြုများပြုပြင်တာ
လားဟဲ့ ဟဲ့ဟဲ့”

ငရုတ်သီးထောင်းသံတုန်းတုန်းက စိတ်တိုသံစဉ်တွေ ပါသွားပြီထင်
သည်။ ဧည့်ခန်းထဲတွင် ဖေဖေရယ်၊ သူ့သမီးလေးရယ်နှင့်အတူ ဟိဟိဟာဟာ
လုပ်နေတဲ့ ကိုလေးက လေချိုလှမ်းသွေးနေသည်။ စိတ်တိုနေသည်ဆိုလျှင်
ပင် မိသစ်အလွန်မဟုတ်ပေ။ စာကျက်နေသည့်သူကို မရအရခိုင်းပြီး
ကြက်သွန်တစ်ဥတောင် ကုခွာဖော်မရ။ ကိုလေးက အစအနောက်သန်ပြီး
ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ရင်းရင်းနီးနီးနေတတ်သော်လည်း သိပ်အလိုက်ကန်းဆိုး
သိတတ်သူမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယောက္ခမအိမ်မှာတက်နေရသည့် သူ့ကို
ဖေဖေခဏခဏ စိတ်ပူစကားပြော၊ ပြောနေရတာဖြစ်သည်။ ယောက္ခမအိမ်
မှာ မနေ၍ မဖြစ်သည့်အကြောင်းကလည်း ရှိသည်။ ကိုလေးမိန်းမ မအေးမွန်
က အစိုးရရုံးဝန်ထမ်းဖြစ်၍ အိမ်ကိုမိုးလင်းထွက် မိုးချုပ်ရောက်လုပ်ရသူဖြစ်
သည်။ ပူတူးမမွှေးပြီး (၄၅) ရက်ခွင့်ပြည့်တာနှင့် ရုံးပြန်တက်ရတော့ ကလေး
ဝေယျာဝစ္စ ပင်တိုင်လုပ်ပေးမည့်သူ မရှိမဖြစ်လိုလာသည်။ ကလေးထိန်း
သူနာပြုငှားနိုင်ကြသည့်သူတွေလည်း မဟုတ်။ မိသစ်တို့အိမ်ကလည်း
သိသည့်အတိုင်းပင်။ အဖေဖြစ်သူ ဦးသန့်ဇင်က သူ့ကိုယ်ပိုင် ကားဝပ်ရှော့ကို
အချိန်ပြည့်မဟုတ်တောင် နေ့တိုင်းတော့ သွား၊ သွားနေရသည်။ သူ့ကိုယ်တိုင်
ကလည်း အင်ဂျင်တွေ၊ ဝါယာရင်းတွေတောင်နှိုက်မြှောက်နှိုက်နှင့် ဆီတ
ပေပေဖြစ်နေရတာကို သဘောကျတာလည်းပါဟန်တူသည်။ သစ်မိုးသန့်
ကတော့ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ်ကျောင်းသူမို့ အိမ်မှာရှိမနေတာပြောစရာကို
မလိုပေ။ အငယ်ဆုံးသားမြတ်မိုးသန့်ကလည်း သူတို့ကလေးမွေးချိန်လောက်

က (၇) တန်းကျောင်းသားလေးပဲရှိသေးသည်မဟုတ်လား၊ ကလေးတာဝန်ယူ
လို့ မရသည်က အထူးအကြောင်းပြစရာမလိုအောင် ပြတ်သားလှသည်။
သည် တော့လည်း ဆေးပင်စင်ယူထားပြီး အိမ်ခြံနံပြုဖြစ်သည့် မအေးမွန်တို့
အမေကြီးဆီ တာဝန်လုံးလုံးကျရလေသည်။ အိမ်ခြံနံသည့်ကိုလေးလည်း
ယောက္ခမအိမ်တက်သမက်လိုလို ဖြစ်ရတော့သည်။

သစ်မိုးသန့်တို့ မေမေကရာ ဘာလုပ်သလဲ၊ မစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်
ဘူးလားဟု မေးစရာရှိပါသည်။ သူတို့မေမေဒေါ်မိုးမြိုင်က အိမ်ထောင်ရှင်မ
သက်သက်သာဖြစ်သည်။ သားသမီးသုံးယောက်လုံးကို လိမ္မာယဉ်ကျေးပြီး
ဘာသာရေးအသိရှိအောင်၊ ဘွဲ့ရပညာတတ်တွေဖြစ်အောင် အပြည့်အဝ
သွန်သင်ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ခင်ပွန်းသည်ကိုလည်း ခင်ပွန်းလိုသာမက အဖေလို၊
မောင်လိုပါ အလေးထားတာဝန်ကျေခဲ့သူဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒေါ်မိုးမြိုင်
က အချက်အပြတ်ကောင်းလှသည်။ မိသစ်ကိုလည်း မြန်မာမိန်းကလေးတစ်
ယောက်ဟာ ‘ပညာ၊ ရာထူး ဘယ်လောက်ရှိရှိ မီးဖိုချောင်နိုင်နင်းမှ အိမ်တွင်း
ရေးသာယာမယ်’ ဆိုပြီး အသေအချာ သင်ပြပေးခဲ့သည်။ ဒေါ်မိုးမြိုင် ဟင်း
ချက်ကောင်းပုံက သူများတကာလို တခမ်းတနားနှင့်ပုံစံတကျမဟုတ်။
လက်တည့်သလို ထူးထူးဆန်းဆန်းလေးတွေ ဟင်းစပ်လုပ်တတ်ပြီး ဘာလေး
နှင့်ဘာလေးပဲတဲ့ချက်ချက်ကောင်းနေတတ်တာမျိုးဖြစ်သည်။ ငါးဥခရမ်းသီး
နှပ်၊ ကြက်သားနာနတ်သီးဟင်း၊ ကြက်ဥကင်ပွန်းချဉ်ရွက်ချက်တို့လိုမျိုးတွေ
က သူတို့အိမ်မှာပဲရနိုင်သည့် ဒေါ်မိုးမြိုင် ကိုယ်ပိုင်မိနူးပင်ဖြစ်သည်။ တကယ်
တော့ ဟင်းချက်ကောင်းခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်းက ကိုယ်ချက်တာ
လေး စားကြမည့် ကိုယ့်မိဘ၊ မောင်နှမ၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီးအပေါ်ထားသည့်
စားကောင်းစေချင်သော စေတနာနှင့်မေတ္တာသာဖြစ်ကြောင်း သူ့အမေကို
ကြည့်ရင်း သစ်မိုးသန့် နားလည်ခဲ့ရပါသည်။

သူတို့မိသားစုကို စိတ်ချလက်ချထားပြီး မေမေထွက်ခွာလွန်မြောက်
သွားခဲ့သည်မှာ မမှတ်ကောင်းမှတ်ကောင်း ပူတူးမအသက်နှင့် မတ်မီးမယိမ်း
မို့ သုံးနှစ်ထဲရောက်နေပြီဖြစ်သည်။ ကိုလေးနှင့်မအေးမွန် မင်္ဂလာဆောင်
သည့်နှစ်မှာပဲ မေမေဆုံးပါးသွားခဲ့သည်။ မိသစ်အသက် (၁၉) နှစ်၊ ဖိုးသား
အသက် (၁၃) နှစ်၊ ဥမမယ်အရွယ်တွေမဟုတ်တော့ပေမယ့် စားတော့

မမြောက်သေးလို့ပဲထင်မိသည်။ တစ်ဦးတည်းသောသမီးလေးမို့ သားအမိလို ရော ညီအစ်မလိုပါ နွေးထွေးနီးကပ်ပေးခဲ့တဲ့ မေမေဖြစ်သည့်အတွက် သစ်မိုး သန့်ကမ္ဘာပျက်သလို ရင်ကွဲခဲ့ရသည်။ မိခင်မဲ့သည့် မိသားစုလေးကို ပုံစံ၊ စိတ်ဓာတ်၊ အငွေ့အသက် မပျက်စီးရအောင် သားအဖသုံးယောက်တည်း ကြိုးစားထိန်းချုပ်ခဲ့ကြရသည်။ ထိုအချိန်ဝယ် ကိုလေးက အိမ်ထောင်ပြုပြီး တာနှင့် တိုက်ခန်းတစ်ခန်းငှားပြီး အိမ်ခွဲသွားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

* * *

ထောင်းနေသည့် ငရုတ်သီးအခိုးအငွေ့ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိသစ်မျက်လုံးထဲ စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းနှင့် မျက်ရည်ကြည်တွေ ဝေ့တက်လာသည်။ စိတ်ဓာတ်မာကျောလှသည် မဟုတ်သော်လည်း ခဏခဏ ငိုရတာကိုမူ မကြိုက်လှ။ မျက်တောင်တဖျတ်ဖျတ်ခတ်ပစ်ရင်း ဟင်းအိုးတွေဆီအကြည့် ပို့လိုက်သည်။ ကြက်ဥဟင်းလည်း ဆီပြန်ပြီ။ ပဲဟင်းအိုးကလည်း ကြက်နားရွက် လေး နည်းနည်းနူးဖို့ပဲလိုတော့သည်။ စိတ်တိုတို ဝမ်းနည်းနည်းဖြင့် သတိ လက်လွှတ်ထောင်းနေမိသည့် ငရုတ်သီးဆားထောင်းကလည်း ညက်ရုံသာ မက စိစိမြည်နေပြီဖြစ်သည်။ မိသစ် ညဖက်စာကြည့်ရင်း အိပ်ချင်ပြေစားဖို့ ဖေဖေဝယ်လာပေးသည့် မချစ်စုသရက်သီးကြီးတစ်လုံးကိုလည်း အတို့လုပ်ဖို့ ခွဲထည့်ထားလိုက်ပါသေးသည်။ ခူးခပ်ပြင်ဆင်ပြီးသွားတော့ ကိုလေးကို လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။

“ကဲ၊ ကိုလေးရေ ကြွတော်မူ၊ အိမ်ထမင်းဟင်းလေးများ သုံးဆောင် ပါဦး၊ ဟင်းမကောင်းတာတော့ ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”

မိသစ်၏ အချဉ်ပေါက်စကားသံကြားတော့ ကိုလေးက တဟဲဟဲ ရယ်ရင်း ထမင်းပွဲဝင်ထိုင်ပါသည်။

“ကလေးက ဒီကိုပေးစမ်းပါ၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ်စားတော်မူ၊ ဟဲ့ ပူတူးမ တီသစ်ဆီလာစမ်း”

ကလေးကြီးပေါင်ပေါ်တင်ရင်း မလွတ်မလပ်နှင့်စားဖို့လုပ်နေတာ မြင်ရပြန်တော့လည်း အလိုက်တသိလှမ်းယူလိုက်ရပါသည်။ သူ့အဖေထမင်း ပန်းကန်နှင့် ဟင်းပန်းကန်တွေ တောင်ဆွဲမြောက်ဆွဲလုပ်နေသည့် ပူတူးမ လက်ကို လိုက်ထိန်းရင်း မိသစ်ကိုလေးကို ငေးကြည့်နေမိသည်။ ထမင်းကို

ပဲဟင်းချိုတွေနှင့်နေအောင် ဆမ်းထားပြီး ငရုတ်သီးထောင်းမြှုပ်ကာ မြှုပ်ကာ စားနေလိုက်သည်မှာ ရှုရှုရှုရှုပင်မြည်သည်။ စိတ်ထဲ ဝမ်းသာသလိုလို၊ ဝမ်းနည်းသလိုလိုပင်။ မေမေရှိစဉ်ကဆို ဟင်းငါးမျိုးလောက်မှမပါရင် ထမင်း မစားတတ်ကြသည့် သူ့အစ်ကိုတွေ မောင်တွေအကြောင်း မိသစ်အသိဆုံး၊ အမြင်အကတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ သူတို့တစ်အိမ်လုံးအပြင်စာမမက်တတ်ကြပေ။ ဘယ်လောက်ပဲဆာဆာ ဖြစ်နိုင်လျှင် အိမ်ကိုပဲ အပြေးပြန်ချလာပြီး မေမေ ပြင်ပေးသည့် ထမင်းခိုင်းမှာ အငမ်းမရစားတတ်ကြသည်သာဖြစ်သည်။ မေမေက ထမင်းပွဲပြင်တာကိုတောင် စားချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် စိကာစဉ်ကာ လုပ်ပေးတတ်သည်။ တစ်သက်လုံး ဒီလိုမျိုးနေခဲ့ရသည့် ကိုလေးတစ်ယောက် ဘယ်လောက်များ စိတ်ပင်ပန်းနေရှာမလဲဟု တွေးနေမိသည်။

“မိသစ် လက်ရာကတော့ မေမေ့အတိုင်းပဲဟေ့၊ ဘာချက်ချက်စား ကောင်းနေတာပဲ”

“ဘာမှ ဟုတ်တိပတ်တိဖြင့် မပါတဲ့နဲ့”

“ဘာမှ မပါ ပါပါဟာ၊ စားလို့ကိုကောင်းတာ၊ မေမေသေချာသင် ပေးထားတာဆိုတော့ ကောင်းပြီပေါ့ဟယ်၊ အေးမွန်များ ညည်းတစ်ဝက် လောက်ချက်တတ်ရင်တောင် မဆိုးဘူး၊ ဒါလည်း မေမေနဲ့လက်ပွန်းတသီး မသင်လိုက်ရလို့ပေါ့၊ မေမေသာရှိသေးရင် အေးမွန်လည်း တတ်သွားမှာပဲ”

“သူ့အမေကြီး ဘယ်တုန်းကဆုံးသွားလို့လဲ” ဟု စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ မေးချလိုက်ချင်သည်။ မိန်းမကို သူ့ကိုယ်တိုင်က စိတ်တိုင်းမကျသော်လည်း ညီမ အပြစ်ပြောမှာလည်း လိုလားပုံမရ။ မိသစ်ကလည်း ကြားက အကုသိုလ် ဝင်ယူတတ်သူမဟုတ်ပါ။ မေမေတို့ကိုလေးနှင့် ပေးစားဖို့ သဘောတူခဲ့သည့် မေမေ့ဆွေမျိုးမကင်းသော မမလှိုင်ကိုပဲ သွားသတိရမိသည်။ မမလှိုင်က မိန်းမပီသပြီး အချက်အပြုတ်ကောင်းလှသလို ကိုယ်ပိုင်စားသောက်ဆိုင်တစ်ခု ကို ဦးစီးနေသူမို့ စီးပွားရေးလည်းပြောစရာ မရှိချေ။ မမလှိုင်ကဲ့သို့သော မိန်းကလေးသာ သူ့သားနဲ့အသင့်တော်ဆုံးဆိုတာမြင်လို့ အမြော်အမြင်ကြီး ကြီးနှင့် စိစဉ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကိုလေးက သူ့ချစ်သူပါဆိုပြီး မိမိအေးမွန်ကို ခေါ်လာပြတော့လည်း မိဘတွေက မငြင်းဆန်ခဲ့ပါ။ သင့်တော် ရှာစဉ်ပေးတတ်သလို နှစ်သက်ရာရွေးချယ်ခွင့်ကိုလည်း ပေးခဲ့ပါသည်။

“အစတည်းက မမလှိုင်ကိုယူရင် သင်စရာလည်းမလိုဘူး၊ အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေး စားချင်လို့ဆိုပြီး အခုလို ပြန်ပြန်ပြေးလာစရာလဲ မလိုဘူး၊ မိသစ်ထက်တောင် သာဦးမှာ”

“တော်ပါပြီဟယ်၊ ဒါတွေပြောမနေတော့ပါဘူး။ အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေးနဲ့ ဒီဟာလေးနဲ့လဲရတယ်လို့ပဲ သဘောထားလိုက်ပါ့မယ်၊ တန်တော့တန်ပါတယ်ဟာ”

သူ့သမီးပူတူးမပါးကိုလှမ်းဆွဲရင်း ခပ်လေးလေးပြောရှာသည်။ မိသစ်မှာလည်း ပြောသာပြောလိုက်ရ၊ စိတ်ထဲတော့ မကောင်းလှပါ။ မိသစ်မအေးမွန်ကို မမုန်းသလို တူမလေးကိုလည်း ချစ်ပါသည်။ နည်းနည်းမုန်းရမည်ဆိုလျှင်တော့ မအေးမွန်တို့အမေကြီးကိုပဲ မုန်းသင့်တာဖြစ်သည်။ သူ့ရော၊ မအေးမွန် အဖေနှင့်ညီမပါ ရုံးဝန်ထမ်းတွေချည်းဖြစ်ပြီး သူတို့အိမ်မှာ မနက်စာ ညစာ ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ချက်စားသည်ဟူ၍ မရှိ။ ထမင်းအိုးတစ်လုံးတည်ပြီး ကြက်ဥကြော်၊ ငါးခြောက်ကြော်လိုမျိုးကို ထမင်းချိုင့်တန်းစီထည့်၊ ရုံးရောက်မှ အသုတ်လိုလို ကြာဆံချက်လိုလိုနှင့် တစ်နပ်ပြီးလိုက်ကြသည်။ ညစာကျတော့လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင်။ သူပင်စင်ယူပြီးတော့လည်း မြေးထိန်းရသည့်အကြောင်းပြချက်ခိုင်လုံတော့ ယခင်ကအတိုင်းပင်။ မအေးမွန်ပြောပြတာရော၊ ‘ကိုလေးခဏခဏညည်းတာရောကြောင့် သူတို့အိမ်အကြောင်းက စုံစမ်းစရာတောင်မလိုပေ။ မအေးမွန်အမေကြီးက ကိုယ်တိုင်လည်းဟုတ်တိပတ်တိ မချက်တတ်သလို သမီးတွေကိုလည်း သင်ပေးပုံမရ။’ ‘သမီးတွေက မီးဖိုချောင်ဘာမှ လုပ်တတ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ကျောင်းပြီးတာနဲ့ အလုပ်တန်းဝင်ကြရတာ’ ဆိုပြီး ဂုဏ်ယူသလိုလို၊ ကြိုကာသလိုလိုပြော တတ်သူဖြစ်သည်။

မိသစ်တို့မိသားစုက အချမ်းသာကြီးမဟုတ်သော်လည်း မပူမပင်နေကြသူတွေဖြစ်သလို ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းသမားတွေချည်းဖြစ်သည်။ မအေးမွန်တို့ တစ်မိသားစုလုံး လခစားဝန်ထမ်းတွေချည်းဆိုတာသိရတော့ ဆင်းရဲချမ်းသာကိစ္စထက် မိသားစုနွေးထွေးမှုနှင့် စည်းလုံးမှုမရှိမှာကိုဘဲ မိဘတွေစိုးရိမ်ခဲ့ကြသည်။ အဓိက၊ ကတော့ မေမေလက်ရာအိမ်ထမင်း၊ အိမ်ဟင်းလေးများ၊ ဂရုစိုက်မှုများနှင့် အသားကျလွန်းနေသော

သူသားကြီး စိတ်ဆင်းရဲရမှာကို စိတ်ပူခြင်းပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

“မအေးမွန်ကို အလုပ်ထွက်ခိုင်းလိုက်ပါလား၊ ကလေးလည်း မူကြိုထားလို့ရပြီပဲ၊ ကိုယ့်ဘာသာအိမ်ပြန်ခဲ့နေတော့လေ”

“ညည်း ဒါတွေမသိပါဘူး မိသစ်ရယ်၊ ညည်းက အခုထက်ထိ ကျောင်းသားဘဝ၊ ကလေးဘဝပဲ ရှိသေးတာပါ။ အိမ်ထောင်ရေးဆိုတာ ထင်သလောက်မရိုးရှင်းဘူး ငါ့ညီမရဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါ့ညီမက မေမေသမီးအစစ်လေးပါ။ ကံကောင်းမှာပါကွာ”

ကိုလေးက သူ့သမီးကိုကြက်ဥအနှစ်လေးတွေ လှမ်းခွံ့ရင်းပြောသည်။ ‘ဟုတ်တာပေါ့ ကိုလေးရယ်၊ မိသစ်က မေမေသမီးအစစ်ပေါ့၊ မေမေကလည်း မိသစ်အမေစစ်ပေါ့ ကိုလေးရဲ့ လှုပ်စိတ်ထဲက ရေရွတ်နေမိတော့သည်။ ထမင်းစားပြီးသွားသည့် ကိုလေးပန်းကန်ကို ဆွဲယူရင်း ပူတူးမကို သူ့လက်ထဲပြန်ထည့်ပေးလိုက်သည်။ ပန်းကန်ဆေးရင်းလည်း ကိုလေးအကြောင်းက ခေါင်းထဲမှာ ပဲနေသည်။ ကိုလေးကတော့ သူ့သမီးနှင့်ဆော့နေပြီဖြစ်သည်။ ဖေဖေရယ်သံတဟားဟားကိုလည်း ကြားနေရသည်။ သည်တစ်ခုနှင့်ပဲ သူတို့သားအဖလာလို့ ပင်ပန်းရတာကို ထေလို့ရပါသည်။ ဖေဖေအခန်းထဲမှာ တစ်ယောက်တည်း ငြိမ်ငြိမ်လေးထိုင်တွေးနေမှာကို မိသစ်တို့မောင်နှမနှစ်ယောက် အကြောက်ဆုံးဖြစ်သည်။

“မမသစ်ရေ၊ သားပြန်ရောက်ပြီ၊ စာကျက်နေတာလား၊ ဟာငါတူမလေးပါလားကွ၊ ဘယ်တုန်းကရောက်သလဲ ဟေ”

ဖိုးသားအသံကို ကြားရသည်။ တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ‘ဦးညက်မုန့်ပါလား၊ ချောလက်စားချင်တယ်’ ဆိုသော ပူတူးမအသံကိုပါ ကြားရသည်။ ဖိုးသားကတော့ သူတူမလေးကို သည်းသည်းလှုပ်ချစ်ရှာသည်။

“ချောလက်တော့ ပါဝူးကွယ်၊ ဦးညက်က ပူတူးရောက်နေတာ သိမှလိမ့်၊ တဂျားလုံးပါတယ်၊ တဂျားလုံးစား ရော”

“ကိုလေး၊ မအေးမွန်ရုံးဆင်း အိမ်လာမှာလား၊ ကိုလေးသွားကြိုရမှာလား”

“အပြန်မဝင်တော့ပါဘူး ဖိုးသားရယ်၊ ကိုလေးသွားကြိုပြီးတန်းပြန်မှာ၊ ဖိုးသားဘယ်ကပြန်လာတာလဲ၊ စပီကင်လား၊ ကွန်ပျူတာလား”

“ကွန်ပျူတာသင်တန်းက ကိုလေး”

“အေး အေး၊ ကြိုးစားကွာ၊ ဒါမှ ကိုလေးလို တက္ကစီမမောင်းရမှာ ဟဲဟဲဟဲ”

ကိုလေးက ရယ်ရယ်မောမောပြောနေသော်လည်း မိသစ်ရင်ထဲ မကောင်းလှ။ ဘွဲ့ရပြီး တောင်လိုလို မြောက်လိုလိုနှင့်မိန်းမယူကာ မဖြစ် မနေလုပ်ကျွေးရတော့မည်ဆိုတော့ ငွေပေါ်အမြန်ဆုံးတက္ကစီသမားဖြစ်ခဲ့ရ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒါတောင် ဖေဖေတို့က ကကြီးတန်းနံပါတ်အနီကားတစ်စီးကို လက်ဖွဲ့အဖြစ်ရော၊ အမွေသဘောနှင့်ပါ ဝယ်ပေးခဲ့ကြတာဖြစ်သည်။ သူ့ မိန်းမကို အလုပ်မတွက်ခိုင်းရဲတာက သူ့ဝင်ငွေအနေအထားကို သူ့ဘာသာ သိ၍ ဖြစ်သည်။ အိမ်ထက်ရုံးမှာပျော်တဲ့ မအေးမွန်ကလည်း လေသံတောင် သလပ်ခံမှာ မဟုတ်မှန်း မိသစ်နားလည်သည်။ ထိုအကျိုးဆက်က မိသစ်ဆီပဲ ပြန်ရောက်လာသည်။ အိမ်မှာစားစား၊ အပြင်မှာစားစား ဆိုင်စာတွေချည်း စားနေရတဲ့ ကိုလေးတို့ပေါက်ကွဲလာပြီဆို တက္ကစီလေးမောင်းပြီး အိမ်ကို ရွတ်ဆိုရောက် ရောက်လာတော့သည်။ သူတစ်ယောက်တည်းမဟုတ်၊ သူ့ သမီးပါခေါ်ခေါ်ချလာသည်။ မိသစ်နှင့်ဖိုးသားက ထမင်းခူးကျွေး၊ ကလေး ထိန်းပေးနှင့် ဖတ်ဖတ်မောသည်။ ကိုလေးကစားသောက်ပြီး တရေးနှပ်မည်။ သည်အဖြစ်မျိုးက တစ်ပတ်မှာ အနည်းဆုံးတစ်ခါ၊ နှစ်ခါတော့ ကြုံနေရ သည်။

“မမသစ်၊ သားကိုနည်းနည်းကြည့်ပေးပါဦး၊ assignment တွေပါလာ တယ်”

“မသစ်စာကျက်ရဦးမှာ ဖိုးသားရဲ့၊ သင်တန်းမှာတစ်ခါတည်း မမေး ခဲ့ဘူးလား”

“သင်တန်းကရှင်းပါတယ်၊ ကိုယ့်ဘာသာလုပ်ခိုင်းတော့ အသစ်တွေ ပါတယ် မသစ်ရဲ့၊ မသစ်လည်း စာကျက်နေတာမှ မဟုတ်တာ၊ ကွန်ပျူတာ ဆရာမကြီးကလည်း လုပ်ပါနောနော်”

မီးဖိုချောင်ထဲ လိုက်ဝင်လာပြီး ဖိုးသားနားပူနားဆာလုပ်ပြန်တော့ မိသစ်တို့ ကွန်ပျူတာရှေ့ရောက်ရပြန်တော့သည်။ သည်အချိန်ကျမှတော့ စာမရမှာလည်း ထူးစိတ်ပူမနေတော့ပါ။

* * *

“မမသစ်၊ ကိုလေးက အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေး လာစားပြန်ပြီ လား၊ မမသစ် ချက်ပေးလိုက်ရတာပေါ့ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါ၊ ငါ့မောင်ရယ်၊ စာမေးပွဲကျခါမှကျရော သူ့လာရင် မလုပ် ပေးဘဲနေလို့မှမရတာ၊ မလုပ်မချင်း မြင်းအီးပေါက်သလို မူလကျီသွန်နီနဲ့”

ဖိုးသားလေးက တဟားဟားရယ်သည်။

“သူ့မိန်းမက မမသစ်လိုမှမဟုတ်တာ၊ သူ့အမေကလည်း မေမေလို မဟုတ်ဘူးလေ၊ လုပ်ပေးလိုက်ပါ မမသစ်ရယ်၊ ကိုလေးသနားပါတယ်၊ သား လည်းညနေ မမသစ်ချက်တာလေး စားရတာပေါ့”

“တော်တော်တတ်တယ်၊ အဲဒါနဲ့ပဲ ကျုပ်ကိုညာခိုင်းနေကြတာ၊ မိန်းမ ရသွားရင်လှည့်တောင် ကြည့်မှာ မဟုတ်ဘူး”

“သားက ကိုလေးလိုမဟုတ်ပါဘူး မမသစ်ရဲ့၊ စီးပွားရေးတောင့်မှ မိန်းမယူမှာပါ၊ မမသစ်ကိုလည်း အိမ်ဦးခန်းမှာထားမှာ”

“ဘာလုပ်ဖို့လဲ၊ ကြမ်းတိုက်ဖို့လား၊ မင်းထားလည်း ကျုပ်မနေဘူး သိလား၊ အပျိုကြီးလည်းမလုပ်ဘူး၊ တူ၊ တူမတာဝန်တွေနဲ့ ဘဝဆုံးမှာ ကြောက် လွန်းလို့၊ မင်းလည်း ရှေ့လူကိုကြည့်ထားနော်၊ မိန်းမရပြီးမှ မမသစ်လက်ရာ လေးဆိုပြီးတော့ ပြန်တက်တက်မလာနဲ့၊ အစ်ကိုတစ်ယောက်နဲ့တင် စိတ်ကုန် လွန်းလို့”

“ဟားဟားဟား၊ စိတ်ချစမ်းပါ မမသစ်ရဲ့၊ သားက အိမ်ရှင်မ ကောင်းကောင်းရှာယူမှာပါ၊ အနည်းဆုံးတော့ မမသစ်လိုမျိုး အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းလေးနေတိုင်း ကောင်းကောင်းချက်ကျွေးမယ့် မိန်းမမျိုးမှ ယူမှာပါ ပျား”

ဖိုးသားက သူ့အစ်မပုခုံးကိုလှမ်းဖက်ရင်း သဘောတကျရယ်နေ၏။ မိသစ်လည်း သူ့မောင်လေးဗိုက်ခေါက်ကိုမနာအောင်လှမ်းလိမ်ဆွဲရင်း လိုက်ရယ်နေမိတော့သည်။ ညနေစောင်းမှ ကိုလေးတို့သားအဖ ပြန်သွားကြ သည်။ မပြန်ခင်အတောအတွင်း ကိုလေးထမင်းနှစ်ခါလောက်ထပ်စားသွား သေးသည်။ ညစာအတွက်ပါ အပြတ်ရှင်းသွားခြင်းဖြစ်၏။ သူ့စားပြီးသား ပန်းကန်တွေက လက်ဆေးကန်ထဲမှာအထပ်လိုက်၊ သူ့သမီးဆော့ထားသည့် ဓရုတ်သုတ်ခတွေကလည်း တစ်အိမ်လုံးပြန်ကြလို့နေသည်။ သက်ပြင်း

အကြိမ်ကြိမ်ချရင်းပင် မိသစ်တို့ဆေးကြောသိမ်းဆည်းရပြန်သည်။ လုပ်ရသည့် သူပါးစပ်မို့ ဗျစ်တောက်ဗျစ်တောက်ကလေးလည်းပြောဖြစ်သည်။

“ကိုလေးက သနားစရာပါ သမီးရယ်၊ ယောက္ခမအိမ်နေရတယ်ဆိုတာပေါ့ပေါ့မဟုတ်ဘူး၊ ဗိုက်ဆာလို့မှ ထမင်းအိုးဝင်မလွန်ရဲ၊ လင်မယားချင်းစကားမှ ကျယ်ကျယ်မပြောရဲ၊ ယောက်ျားမာနဆုံးပါတယ်ကွာ၊ လာတဲ့အခိုက် နိုင်သမျှလုပ်ပေးလိုက်ပါ၊ ဟိုဘက်မိဘတွေခမျာလည်း ကလေးတာဝန်နဲ့ ပင်ပန်းရှာပါတယ်၊ နားလည်ပေးလိုက်နော်သမီးလေး”

ဖေဖေက လေအေးအေးနှင့် နှစ်သိမ့်ပေးရှာသည်။ မိသစ်နားလည်ပါသည်။ သို့သော် နားလည်တာက တစ်ကဏ္ဍ၊ ပြောကိုပြောချင်နေတာက ဆန္ဒပဲဖြစ်သည်။ တစ်အိမ်လုံးရှင်းလင်းပြီးတော့ လူလဲဖပ်ဖပ်မောလှပြီ။ စိတ်ကိုခုံးခုံးချရင်း မထစတမ်းစာကျက်ဖို့ စာကြည့်စားပွဲပြန်လာကာမှ ယခုလို အိုးပုတ်ခလုတ်တိုက် ဖူးနာဖြစ်နေရခြင်းဖြစ်သည်။ မိသစ်အခန်းထိ ပူတူးမဘယ်အချိန် ဝင်ဆော့သွားမှန်းလည်းမသိတော့။ ထပ်ပြီးရှင်းလင်းသိမ်းဆည်းဖို့လည်း အင်အားမရှိတော့။ ကုတင်အောက်ထဲကို အကုန်လုံးတွန်းထည့်လိုက်ပြီး ထိုင်ခုံပေါ်ခြေပစ်လက်ပစ်ထိုင်ချလိုက်တော့သည်။ မိသစ်စာအုပ်တွေထဲက ဝလုံးလိုလို၊ ဘဲဥလိုလိုနှင့်ပူတူးမလက်ရာခဲပန်းချီတွေကို လိုက်ဖျက်ရင်း ရင်ထဲမှာ အလိုလိုမောပန်းလာမိသည်။

“အိမ်ထမင်း အိမ် ဟင်းလေးစားချင်လို့ပါ” ဟုဆိုသည့် ကိုလေး၏ မျက်နှာနှင့် “အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းနေတိုင်း ကောင်းကောင်းချက်ကျွေးမယ့် မိန်းမမျိုးပဲယူမှာပါ” ဆိုသည့် ဖိုးသား၏အသံကိုပဲ မြင်ယောင်ကြားယောင်နေတော့သည်။ မိန်းမက အိမ်ထမင်း အိမ်ဟင်းချက်ကျွေးတော့ ယောက်ျားခမျာ အမြင်စူးစားရ ရှာသည်။ ကိုလေးကတော့ မခံနိုင်သည့်အခါ လာတက်စားဖို့ မိဘအိမ်နှင့် အဆင်သင့်ချက်ကျွေးမယ့် ညီမရှိသည်။ အဲသည်လို မရှိသည့်ယောက်ျားဆိုလျှင်ရော ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ။ ချက်ကျွေးနိုင်တဲ့သူဆိုသွားမည်ထင်သည်။ သည်လိုပုံစံနှင့်နောက်ထပ်မိန်းမတစ်ယောက် ဘဝထဲကိုထပ်ပေါင်းထည့်ခဲ့ မိသူတွေ ဘယ်လောက်များရှိနေမလဲ။ အကုန်လုံး ဒါကြောင့်ချည်းပဲလို့တော့ မဆိုနိုင်ပါ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သေးသေးမွှားမွှား လို့ထင်ရသော်လည်း အတော့်ကို ကြီးကျယ်နေသည့်ကိစ္စဆိုတာတော့

သေချာသည်။ သစ်မိုးသန့်လည်း ကိုယ့်အနာဂတ်ကိုယ်မခန့်မှန်းတတ်ပါ။ ကျောင်းပြီးသွားရင် လစားဝန်ထမ်းပဲ ဖြစ်မလား၊ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ဖြစ်မလား၊ ယခုထက်ထိတော့ မဆုံးဖြတ်ရသေး။ သေချာတာတစ်ခုတော့ သူသိသည်။ တစ်နေ့နေ့တော့ သူလည်းအိမ် ထောင်ပြုပြီး ကိုယ်ပိုင်မိသားစု ဘဝလေးရှိလာမည်။ ထိုအခါ၌ သူ့ခင်ပွန်း၊ သူ့သားသမီးများအတွက် သူ့မေမေလိုဇနီးမျိုး၊ အမေမျိုးပဲ ဖြစ်စေရမည် ဆိုတာပဲ ဖြစ်သည်။

“သူ့ကိုတော့ နေ့တိုင်း အိမ်ထမင်း၊ အိမ်ဟင်းလေး ကောင်းကောင်း ချက်ကျွေးရမယ်”

တစ်ခါမျှမရှိဖူးသေးသော၊ ဘယ်သူဘယ်ဝါမှန်းတောင် မသိသေးသော ချစ်သူကို မှန်းဆတွေးတောရင်း သစ်မိုးသန့်တစ်ယောက် ကိုယ့်ဘာသာ သဘောကျစွာ ပြုံးလိုက်မိတော့သည်။

* * * *

သစ္စာမြတ်

“မိုးလေးရေ... မိုးလေး”

ခေါ်သံနှင့်အတူ ခတ္တာက လက်ထဲတွင် စာအိတ်လေးကိုင်ပြီး မိုးလေးဆီ ဝမ်းသာအားရ ပြေးလာနေသည်။ အနားရောက်သည်နှင့် ခတ္တာက အမောတကောဖြင့်...

“မိုးလေး... မိုးလေး...”

“ခတ္တာရယ်... ဖြည်းဖြည်းပြောပါဟယ်၊ ဘာဖြစ်လာတာလဲ၊ နင်က လုပ်လိုက်ရင် အလန့်တကြားချည်းပဲ”

“မဟုတ်ပါဘူးဟာ ငါပျော်လို့ပါ၊ ဒီမှာလေ၊ အလုပ်ခန့်စာ ကျလာ ပြီလေ၊ နင်ရော ငါရော တစ်ကျောင်းတည်း အတူတူကျတယ်ဟဲ့ သိလား”

“ဟယ်... ဘယ်ကျောင်းကို ကျတာလဲ”

မိုးလေးထူပူသွားသည်။ မိုးလေးနှင့် ခတ္တာ ဆယ်တန်းအောင်ပြီး ကတည်းက အလုပ်လျှောက်ထားခဲ့သည်။ အလုပ်မရခင် ရွာကမူလတန်း

ကျောင်းတွင် လုပ်အားပေးနေကြသည်။ မိုးလေးသည် သူငယ်ချင်းခတ္တာကို ခင်၍သာ ဆရာမအလုပ်ကို အတူတူလျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာမ အလုပ်ကို ဝါသနာမပါပေ။ အဝေးကြီးသွားရမည်ကို စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ခတ္တာ လက်ထဲက အလုပ်ခန့်စာကို ယူကြည့်လိုက်သည်။ သွားရောက်တာဝန်ထမ်း ဆောင်ရမည့်နေရာသည် တနင်္သာရီတိုင်း လောင်းလုံးမြို့နယ် စမ်းလှမ်းကျေး ရွာ မူလတန်းကျောင်းဖြစ်နေသည်။

မိုးလေး မျက်လုံးတွေ ပြာဝေသွားသည်။ မိုးလေးတို့ရွာသည် ထားဝယ်မြို့နှင့် ဆယ်မိုင်ခန့်သာဝေးသည်။ ထိုက်သင့်သလောက်လည်း စည် ကားသည်။ ခရီးလမ်းပန်းလည်း အဆင်ပြေသည်။ စမ်းလှမ်းရွာသို့ သွားမည် ဆိုပါက ထားဝယ်ကို ကားဖြင့်သွားရမည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် လောင်းလုံးမြို့ကို ဆက်သွားရမည်။ လောင်းလုံးမှစမ်းလှမ်းသို့ ကားလမ်း၊ လှည်းလမ်းမရှိ၊ တောင်ကိုကျော်၍ ခြေလျင်သွားရမည့်ရွာ။ အတွေးနှင့်ပင် မိုးလေး စိတ်ညစ် သွားသည်။

ခတ္တာကတော့ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ပမာ ပျော်နေသည်။

အမှန်ဆိုခတ္တာဘဝက သနားစရာကောင်းသည်။ ခတ္တာတွင် အဖေ ရော အမေရောမရှိတော့ပေ။ အဖော်ဖြစ်သူ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့်ဆယ်တန်း အောင်ခဲ့သည်။ ဘွဲ့တစ်ခုရအောင် ဆရာမလုပ်၍ ရသည့်လစာနှင့် အဝေး သင်ဖြေရန် ဆုံးဖြတ်ထားသူဖြစ်သည်။ ခတ္တာအတွက်တွေးပြီး မိုးလေးပျော် နေသော်လည်း ရင်ထဲ ကြောက်သလိုလို ရှိနေသည်။

“မိုးလေး ဘာဖြစ်သွားတာလဲ”

အနားကပ်မေးလိုက်သည့် ခတ္တာအသံကြားမှ မိုးလေး အသံပြန်ဝင် လာပြီး...

“ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးဟာ၊ အိမ်နဲ့ခွဲရမှာဆိုတော့ ဝမ်းနည်းသလိုလို ခံစားရလို့ပါ”

“ဟာ... ဖြစ်စရာလား၊ ငါတို့က ပညာနဲ့ အမြင်မြတ်ဆုံး အလုပ်ကို လုပ်မှာလေ၊ အတွေ့ကြုံလည်း ရတာပေါ့၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ကြိုးစား ကြမယ်နော်... နော်”

ခတ္တာက ပခုံးဖက်ပြီး ပြောလာသဖြင့် “အင်းပါ” ဟု မိုးလေး ခေါင်း
ညိတ်လိုက်ရပြန်သည်။

* * *

မေလ ၂၈ ရက် ၁၉၉၀ . . .

မိုးလေးနှင့်ခတ္တာ အထုပ်အပိုးများဖြင့် လောင်းလုံးမြို့သို့ နေ့လယ်
၁၂ နာရီကျော်လောက်ရောက်သည်။ မိုးလေးတို့လောင်းလုံးရောက်သည်နှင့်
စမ်းလှမ်းရွာသားများ လာကြုံနေကြသည်။ အထုပ်အပိုးများကို ကူသယ်ပေး
ကြသည်။ မိုးလေးက တောင်တက်လမ်းတွေ မြင်ကတည်းက စိတ်ပျက်နေ
သည်။ ခတ္တာကမိုးလေးနှင့်မတူ၊ ရွာသားများနှင့်တရင်းတနီးစကားပြောပြီး
သမင်ပျိုမလေးနယ် တက်ကြွနေသည်။ တောင်တက်လမ်းရောက်သောအခါ
ရွာသားတစ်ယောက်က မိုးလေးကို . . .

“ဆရာမလေး . . . ပင်ပန်းနေပြီလား ကျွန်တော်တို့ရွာက မြို့နဲ့
အလှမ်းဝေးလို့ မလာချင်ကြဘူး ဆရာမရယ်၊ ဆရာမတို့ လာတာကို တအား
ကျေးဇူးတင်နေတာ၊ ဆရာမ ပင်ပန်းရင်ပြောနော်၊ နားနားပြီးသွားမယ်”

သူတို့ အားကိုးတကြီး ပြောသံကိုကြားရသည့်အခါ မိုးလေးအမော
ပြေသွားပြန်သည်။ တစ်နာရီနီးပါး ပင်ပန်းစွာ လျှောက်လိုက်ရသည်။ ရောက်
ပြီး . . . မိုးလေးတို့ နေရမည့်အိမ်၊ အိမ်ပေါ်ရောက်သည်နှင့် ဧည့်ခန်းတွင်
လူကြီးသုံးယောက်စောင့်နေကြသည်။

“လာလား . . . ဆရာမတို့ မောလာပြီလား၊ ကျွန်တော်တို့ စောင့်နေ
တာကြာပြီ၊ အိမ်ပေါ်ကြွပါခင်ဗျာ”

ဖော်ဖော်ရွေရွေ ခေါ်ကြသည်။ မိုးလေးကြည့်လိုက်သည်။ အရပ်
ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းနှင့် ဥပမိရုပ်သန့်သန့်နှင့်အသက်သုံးဆယ်ကျော်
လောက်ရှိမည်ထင်မည်။ သူက စတင်ပြီး မိတ်ဆက်သည်။

“ကျွန်တော်က ဒီရွာကျောင်းက ဆရာကြီး ဦးစိုးမြင့်ပါ၊ သူက ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးစိန်မောင်ပါ၊ ဟိုဘက်က အတွင်းရေးမှူး ဦးထွန်းပါ”

“ဟုတ်ကဲ့၊ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ရှင်၊ ကျွန်မက ခတ္တာပါရှင်၊
သူကတော့ မိုးလေးပါရှင်”

ခတ္တာက သွက်လက်စွာ ပြန်လည်ခွန်းတုံ့ပြန်လိုက်သည်။ ဆရာ
ကြီးက . . .

“ဆရာမတို့ နေရေး စားရေးအကုန်လုံးကို ဥက္ကဋ္ဌတို့အိမ်က တာဝန်
ယူထားပါတယ်၊ လိုအပ်တာရှိရင် ကျွန်တော့်ကိုလည်း ပြောလို့ရပါတယ်။
ကျောင်းကိစ္စက မနက်ဖြန်ကျောင်းရောက်မှ တိုင်ပင်ကြတာပေါ့။ ဆရာမတို့
လည်း ပင်ပန်းလာတယ် နားလိုက်ပါဦးခင်ဗျာ”

နေရမည့်အိမ်နှင့် ကျောင်းက နီးနီးမို့ တော်သေးသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ
မိသားစုက လိုလေသေးမရှိ လုပ်ပေးထားကြသည်။

မိုးလေးတို့ ပစ္စည်းများနေရာချပြီးသောအခါမှ ဘေးဘိဝံယာကို
ကြည့်မိသည်။ ရွာကလေးသည် အလွန်သာယာကာ နေချင်စဖွယ်လေးဖြစ်နေ
သည်။ တောင်ခြေကနေ ရွာစလားပြီး တစ်မိုင်နီးနီးခန့်တွင် သဲသောင်ပြင်
လေး ဖြစ်သွားသည်။ သဲသောင်ပြင်၏တောင်ဘက်တွင် ပင်လယ်ကမ်းခြေ၊
မြောက်ဘက်တွင် တောစပ်လေး တည်ရှိသည်။ ရွာကို အထဲပိုင်းနှင့်အပြင်
ပိုင်းဆိုပြီး ခွဲခြားထားသည်။ မိုးလေးတို့ စာသင်ရမည့်ကျောင်းက ရွာအပြင်
ပိုင်းတွင် ဖြစ်သည်။ ဈေးသေးသေးလေးလည်းရှိသည်။ မိုးလေးနှင့်ခတ္တာ
ရွာအနေအထားကိုကြည့်ပြီး အလွန်ပျော်နေမိသည်။

* * *

ဇွန်လ ၁ ရက်၊ ကျောင်းစဖွင့်သည့်နေ့။

မိုးလေးနှင့်ခတ္တာ ကျောင်းသို့ စောစောသွားဖြစ်ကြသည်။ ဆရာကြီး
လည်း အစောကြီးရောက်နေသည်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်မှ မရှိသေးပေ။
ဆရာကြီးက တစ်ကျောင်းလုံးတွင် ကျောင်းသားဦးရေ ၅၀ လောက်ပဲ ရှိ
ကြောင်း ပြောသည်။ သူငယ်တန်းမှ စတုတ္ထတန်းထိ အတန်းငါးတန်းကို
ခွဲယူရန်ပြော၍ ခတ္တာက သူငယ်တန်းနှင့် စတုတ္ထတန်းယူလိုက်သည်။ မိုးလေး
က ပထမတန်းနှင့် ဒုတိယတန်းကို ယူသည်။ ဆရာကြီးက ရုံးအလုပ်များနှင့်
လစာသွားထုတ်ရတာတွေရှိသဖြင့် တတိယတန်းကိုယူရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ
သည်။ ၉ နာရီထိုးပြီ၊ ကျောင်းတက်ခေါင်းလောင်းထိုး၍ မရသေးပေ။
ကျောင်းသားတစ်ယောက်မှ ရောက်မလာသေးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ “ဘာ
ကြောင့်မလာကြတာလဲ” မိုးလေးတွေးနေစဉ်ခတ္တာက . . .

“ဆရာကြီး ကျောင်းသားတွေက ဘယ်ချိန်မှ ကျောင်းတက်တာလဲ
ဆရာကြီး”

“ဒီလိုပါပဲဗျာ၊ ဒီရွာက တံငါရွာလေ၊ လှေဝင်ပြီး ငါးရောင်းလို့ရမှ ဆန်တွေဝယ်ရတာ၊ ဒီရွာက ဘာမှမထွက်ဘူး ဆရာမ၊ ငါးများများရလာရင် ဒီမှာရောင်းလို့မရဘူး၊ တောင်ကိုကျော်ပြီး လောင်းလုံးမြို့ပေါ်မှာ သွားရောင်းရတာ၊ မြို့ကလူတွေကလည်း တောင်ကိုကျော်ပြီး ဆန်တွေ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ လာရောင်းကြတယ်။ ကလေးတွေက မိဘပြန်လာတာကို စောင့်နေရပြီး ကလေးထိန်းနေရတာ ဆရာမ၊ အားတဲ့အချိန်မှ ကျောင်းကိုပြေးလာကြရတာ၊ ကျွန်တော်လည်း အစကပြောပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ ဘဝလေးတွေက တကယ်သနားစရာဖြစ်နေလို့ သူတို့လာတဲ့ချိန်မှ စောင့်ပြီးသင်ပေးရတယ် ဆရာမရယ်”

ဆရာကြီးက ရွာအခြေအနေနှင့် ကျောင်းအခြေအနေကို ရှည်လျားစွာ ရှင်းပြသည်။

စာသင်ပေးရန် အားခဲထားသည့် ခတ္တာတစ်ယောက် မျက်နှာမကောင်းပေ။ မိုးလေးက ဘာမှမပြောချင်သဖြင့် ခတ္တာကိုပဲ ဘယ်လိုလဲဆိုသည့်သဘောဖြင့် ကြည့်လိုက်သည်။ ဆရာကြီးက စိတ်ရင်းကောင်းသည်။ ရွာကလည်း ချစ်ကြသည်။ ဆရာကြီးက အေးဆေးစွာပြောဆိုတတ်ပြီး မိုးလေးတို့ကို မောင်နှမအရင်းလိုနေရန်၊ ကျောင်းအတွက်လိုအပ်သည်ကို တတ်နိုင်သလောက် ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ပေးရန် ပြောသည်။ ကလေးများနှင့် မိဘများအပေါ်လည်း သည်းခံနားလည်ပေးဖို့ တောင်းဆိုလာသည်။ မိုးလေးတို့က တတ်နိုင်သလောက် ကူပါမည်ဟု ကတိပေးဖြစ်ကြသည်။

ဆရာကြီးနှင့် စကားပြောနေရင်း ၁၀ နာရီထိုးခါနီးကျမှ ကလေးတွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ တစ်ချို့တွင် အဖြူအစိမ်းလည်းမရှိ၊ လွယ်အိတ်လည်း လူတိုင်းတွင်မရှိ၊ စာအုပ် ကိုင်သူကိုင်၊ သင်ပုန်းလေးကိုင်သူကိုင်ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း လူစုံလာသည်။ အတန်းနေရာများကို ဆရာကြီးနှင့် ခတ္တာကပင် နေရာချပေးသည်။ မိုးလေးက ကလေးတွေကို နေရာချပေးသည်။ ကျောင်းက အခန်းခွဲထားခြင်း မရှိပေ။ တစ်တန်းနှင့်တစ်တန်း ကျောင်းသားအားလုံးကို မြင်နေရသည်။ အတန်းက ငါးတန်း၊ ဆရာက သုံးယောက်၊ သည်ဘက်အတန်းကိုသင်လျှင် ဟိုဘက်အတန်းကို စာရေးခိုင်းထားရသည်။ သည်ဘက်တွင် စာသင်နေလျှင် ဟိုဘက်က ရန်ဖြစ်

ပြန်သည်။ ခတ္တာနှင့်မိုးလေး တော်တော်လေးအားထုတ်သင်ကြရသည်။

“ဒီတိုင်း ဆက်သင်နေရမယ်ဆို ငါတော့သေမှာပဲ၊ ကလေးတွေက ညစ်ပတ်တာနဲ့ ဆိုးတာနဲ့ စိတ်ပျက်ပါတယ်”

မိုးလေးညည်းမိသည်။ အိမ်ပြန် ချင်စိတ်လည်းတဖွားဖွား ဖြစ်လာသည်။

“မိုးလေးရယ် စိတ်ရှည်စမ်းပါဟယ်၊ ကလေးတွေ သနားပါတယ်၊ ငါတို့သင်မပေးရင် ဘယ်သူသင်ပေးမှာလဲဟာ”

ခတ္တာစကားကြောင့် မိုးလေးစိတ်လျှော့လိုက်ရ၏။

* * *

ကျောင်းဖွင့်ပြီး ဒုတိယနေ့။

ခတ္တာက သူငယ်တန်းတွင် ဝလုံးရေးနည်း သင်နေသည်။ “သားတို့ သမီးတို့ မရေးတတ်တဲ့သူ ဆရာမဆီလာ” ကလေးတွေ အပြေးလေးထွက်လာကြပြီး “မီး မရေးတတ်ဘူး၊ သားလည်း မရေးတတ်ဘူး” နှင့် ဆူညံစွာ ပြောရင်း ခတ္တာနားဝိုင်းအုံနေကြသည်။ ခတ္တာ တစ်ဦးချင်းကို လက်ထပ်ပြီး သင်ပေး နေသည်။ ခတ္တာ၏ စိတ်ရှည်မှုကို မိုးလေးစိတ်ထဲက ချိုးကျူးလိုက်မိသည်။ ထိုအချိန်တွင် မောင်တူးဆိုသည့် ကောင်လေးသည် ထွက်လည်း မထွက်လာ ရေးလည်းမရေးဘဲ ထိုင်နေသဖြင့် ခတ္တာက “ဟဲ့ကလေး၊ ဘာလို့ မရေးတာလဲ ထစမ်း” လို့ လှမ်းအော်လိုက်သည်။ ကလေးက မျက်ရည်ကျပြီး အသားတွေ တဆတ်ဆတ်တုန်နေသည်။ မိုးလေးလည်း ခတ္တာအော်သံကြားသဖြင့် လှမ်းကြည့်လိုက်ချိန်တွင် ခတ္တာက ကလေးဆီ အပြေးကလေးသွားပြီး “ကလေး ဘာဖြစ်တာလဲ” ပွေ့ချီကာ မေးနေတာ တွေ့ရသည်။

“ဟယ် . . . ခုနက သူပဲအော်ပြီး ခုတော့ သူ မဟုတ်တာ ကျနေတာပဲ”

မိုးလေး မကျေမနပ်မှတ်ချက်ချမိ၏။ ကလေးနှင့်ခတ္တာ အကြာကြီး စကားတွေ ပြောနေကြသည်။ မိုးလေး ပထမတန်းစာသင်ပြီး ကြည့်လိုက်သည့် အချိန်တွင် ခတ္တာဘယ်လိုချော့လိုက်သည်မသိ၊ မောင်တူးစာရေးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ခတ္တာကမူ စတုတ္ထတန်းကို တစ်ခါထပ်သင်နေပြီ ဖြစ်သည်။ စတုတ္ထတန်းတွင် အတန်းသား ၈ ယောက်ပဲ ရှိသည်။ အထူးခြား

ဆုံးက နိုင်နိုင်ဆိုသောကောင်လေး ဖြစ်သည်။ နိုင်နိုင်၏ လက်နှစ်ဖက်စလုံးတွင် လက်ချောင်းများမရှိသလို ခြေထောက်တွင်လည်း တစ်ဖက်သာ ခြေချောင်းများရှိပြီး တစ်ဖက်က အရိုးပျော့လေးလို ဖြစ်နေသည်။ မိုးလေးက ကိုယ်သင်ရမည့်အတန်းမဟုတ်သဖြင့် ဘာမှမမေးနေသော်လည်း ခတ္တာစာစသင်လျှင် ဒီကလေး ဘယ်လိုရေးမလဲသိလိုသောကြောင့် စောင့်ကြည့်နေခဲ့သည်။ ကလေးက စာရေးသည့်အချိန် လက်ချောင်းမရှိသည့် လက်သီးဆုပ်နှစ်ဖက်ဖြင့် ခဲတံကို ညှပ်၍ရေးသည်။ လက်ရေး ဝိုင်းစက်နေသည်။ ခတ္တာက ပျော်နေသည်။ သူ့ကလေးက မသန်ပေမယ့် စွမ်းပါသည်ဆိုပြီး ကြွားချင်သည့်သဘောဖြင့် မိုးလေးကို ပြုံးပြီးကြည့်လိုက်သည်။

ခတ္တာစာသင်ပြီး ခဏနားနေချိန် မိုးလေးမမေးဘဲ မနေနိုင်သဖြင့် မေးကြည့်လိုက်မိသည်။

“ခတ္တာ ခုနကလေးက တအားကြောက်နေတာ ဘာဖြစ်တာလဲ”

“အင်း... ငါမပြောတတ်သေးဘူး၊ သူ့အကြောင်းမှ မသိသေးတာ၊ ညနေ သူ့အိမ်လိုက်ပြီး အခြေနေသွားစုံစမ်းလိုက်မယ်၊ မိဘတွေရဲ့အပြုအမူနဲ့ ဆိုင်မယ်ထင်တယ်၊ သူ့ကိုကြည့်ရတာ တစ်ခုခုခံစားနေရသလိုပဲ၊ စာရေးဖို့ ခေါ်တာနဲ့ အသားတွေ တဆတ်ဆတ်တုန်နေတာ၊ မနည်းချော့မော့ထားရတယ်”

ညနေကျောင်းဆင်းချိန် မောင်တူးအိမ်သို့ မိုးလေးတို့ လိုက်သွားကြသည်။ အိမ်တွင် သူ့အမေရှိနေသည်။

“ဟယ် ဆရာမကိုလာတယ်၊ ဘာကိစ္စလဲ ဆရာမ၊ ထိုင်ပါရှင်”

ဖျာခင်းပေးရင်း မိုးလေးတို့ဘေးနားတွင် သူ့အမေက ကျုံ့ကျုံ့လေးလာထိုင်သည်။ ခတ္တာက ထိုင်ထိုင်ချင်း မေးမိသည်။

“အဒေါ်၊ မောင်တူးက ဘာလို့လူတွေကို တအားကြောက်တာလဲ၊ စာသင်ပြီး စာရေးခိုင်းတဲ့ချိန် တအားကြောက်ပြီး အသားတွေ တဆတ်ဆတ်တုန်နေတယ်၊ ကျွန်မ အတော်လေး ချော့မော့ထားရတယ်”

“ဆရာမရယ်... ပြောရင်လည်း ကိုယ့်ပေါင်ကိုယ်လှန်ထောင်းသလိုပါပဲရှင်၊ ဒါပေမယ့် ဆရာမ မေးတော့လည်း ပြောပါမယ်ရှင်၊ သူ့အဖေက အရက်တအားသောက်တာ ဆရာမ၊ အရက်သောက်လာတိုင်းလည်း

ကျွန်မကို တအားရိုက်တယ်။ ကလေးကိုလည်း အခန်းထဲမှာ တံခါးပိတ်ထားတတ်တယ် ဆရာမ၊ အဲလိုအမြဲလုပ်နေတော့ ကလေးက သူ့အဖေကိုရော လူတွေကိုပါ ကြောက်တတ်သွားတာပါ။ ကျွန်မလည်း သူ့အဖေကို မပြောရဲလို့ ဒီတိုင်းပဲ နေနေရတာပါ ဆရာမရယ်၊ ဆရာမတို့ပဲ ကလေးကို အဆင်ပြေအောင် သင်ပေးပါရှင်”

မျက်နှာညှိုးညှိုးဖြင့် မောင်တူးအမေက ခတ္တာကို ပြောပြသည်။

“သူ့အဖေက ဘယ်အချိန်ပြန်လာတာလဲ အဒေါ်”

“ပြန်ရောက်ခါနီးပြီ ဆရာမ”

“ကျွန်မ ခဏစောင့်မယ်နော်”

“ရပါတယ် ဆရာမ”

ခတ္တာက ဆက်စောင့်နေသည်။ မိုးလေးက ခတ္တာဘာများ ဆက်လုပ်မလဲဟု စောင့်ကြည့်ရင်း ထိုင်နေသည်။ မိုးလေးက ခတ္တာနှင့်မတူ၊ စာသင်စရာရှိတာသင် ဆရာကြီးခိုင်းလျှင် လုပ်ပေး၊ ခတ္တာနှင့် အဖော်လိုက်ပေးကာ အချိန်ကုန်နေတတ်သည်။ ယခု မိုးလေးရှေ့တွင် ခတ္တာ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို မြင်ရသောအခါ ထူးခြားနေသည်ဟု ထင်နေမိသည်။ တအောင့်လေး အကြာတွင် လူတစ်ယောက်ယိုင်ထိုးယိုင်ထိုးဖြင့် အိမ်ဘက်သို့လျှောက်လာသည်။ မောင်တူးအဖေ ဖြစ်မည်ဟု မိုးလေးခန့်မှန်းမိသည်။ မိုးလေးနှင့်ခတ္တာကို မြင်လျှင် အမူးပြေသွားသည့်အလား ကိုယ်ကိုမတ်လိုက်ကာ...

“ဆရာမတို့ ဘာလာလုပ်တာလဲဗျာ၊ ကျွန်တော့်သား မောင်တူး ဆိုးလို့လာတိုင်တာလား”

“ခဏထိုင်ပါဦးရှင်၊ ကျွန်မ ပြောစရာရှိလို့ပါ၊ မောင်တူးဆိုးလို့လာတိုင်တာ မဟုတ်ပါဘူးရှင်၊ စာသင်ရင် တအားကြောက်နေလို့ အကျိုးအကြောင်းသိချင်တာနဲ့ လိုက်လာခဲ့တာပါ၊ သူ့အမေပြောပြတာနဲ့ မောင်တူး ဘာကြောင့်အဲဒီလိုဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိရလို့ ဦးလေးကို ကျွန်မစောင့်နေတာပါရှင်၊ ဦးလေးက အဖေပဲဟာ မောင်တူးကို ကျွန်မထက် ပိုချစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်ရှင်၊ ကျွန်မက အဖေမရှိတော့ပေမယ့် အဖေမေတ္တာကို နားလည်ပြီးသားပါ၊ ဦးလေးလည်း ချစ်တယ်ဆိုရင် မောင်တူးရှေ့ရေးအတွက် အမလေးထားစေချင်ပါတယ်ရှင်။ မောင်တူးကို တအားသနားလို့ပါ၊ မိဘတွေကြောင့်

ကလေးဘဝကို အညွန့်မတုံးစေချင်လို့ပါ။ ဖြစ်နိုင်ရင် မောင်တူးကို ချောမော့ပြီး မကြောက်အောင် မိဘတွေကို ချစ်တတ်လာအောင် ဂရုစိုက်ပေးပါလားရှင်၊ ဦးလေးအရက်သောက်ရင်လည်း အလွန်အကျွံမသောက်ဘဲ မောင်တူးအတွက် ဆင်ခြင်ပါလို့ ကျွန်မတောင်းပန်ပါရစေရှင်၊ ဒါမှလည်း ဒီကလေးက စာတတ်လာမှာပါ ဦးလေးရယ်”

ခတ္တာက ရှည်လျားစွာ ရှင်းပြဖြောင့်ဖျရင်း ပြောနေသည်။ ကလေးအဖေက ဘာမှပြန်မပြောဘဲ ငြိမ်သက်နေပြီး တော်တော်ကြာမှ...

“ဆရာမရယ် ကျွန်တော် ဆင်ခြင်ပါ့မယ်ဗျာ၊ ဆရာမကတောင် ကျွန်တော့်ကလေးအပေါ် စေတနာထားနိုင်သေးရင် ကျွန်တော်က ပိုထားရမှာပေါ့ဗျာ”

မိုးလေး ရင်ကိုဖိထားမတတ် ထိတ်လန့်နေတုန်း ခတ္တာကို မောင်တူးအဖေပြန်ပြောသည့်စကားကိုကြားလိုက်ရမှ သက်ပြင်းချနိုင်သည်။ ခတ္တာက အောင်နိုင်သူအပြုံးဖြင့် မိုးလေးလက်ကို တင်းတင်းလေးဆုပ်ကိုင်လိုက်သည်။ နောက်နေ့များတွင် မောင်တူး ကျောင်းရောက်လျှင် စာရေးသည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့်လည်း ဆော့တတ်လာသည်။

* * *

ကျောင်းဖွင့်စက အတော်ကလေး သည်းခံသင်ခဲ့ကြရသော မိုးလေးနှင့်ခတ္တာတို့မှာ ကလေးတွေကြားပျော်နေပြီဖြစ်သည်။ ခတ္တာဆိုလျှင် မျက်နှာတွင် အပြုံးဝေဆာနေတတ်ပြီ။ မိုးလေးလည်း ကျောင်းသို့အလာ လမ်းဖြတ်အကူး ကလေးတစ်ယောက် ကဗျာအော်ဆိုနေသံကြားလိုက်ရသည်။

“ပန်းကလေးများ ပွင့်တော့မည်၊ ဖူးတံဝင့်လို့ချီ။

နေခြည်မှာ ရွှေရည်လောင်း၊ ငါတို့စာသင်ကျောင်း”

ကလေးစာဆိုသံကြားရ၍ ကြည်နူး၍မဆုံးခင် နားထဲ ဆူးစူးသလို ဝင်လာသည့် အသံတစ်ခုကြားလိုက်ရသည်။

“ဟဲ့ နင်စာကျက်တာ ထမင်းမစားရဘူး၊ ကလေးငိုနေတာ လာကြည့်ထား၊ တော်ကြာ နင့်အဖေ လှေဝင်လာတော့မယ်၊ တကတည်းတော်၊ သူတို့စာက ထမင်းကျွေးတာ ကျနေတာပဲ”

မိုးလေးနှင့်ခတ္တာတစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက်ကြည့်ပြီး မကြား

သလို ကျောင်းဆီသို့ သုတ်ခြေတင်ခဲ့ရသည်။ ကျောင်းရောက်ချိန်တွင် ခတ္တာက...

“မိုးလေး၊ ငါတို့ ဒီတိုင်းနေလို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ ရွာကမိဘတွေ ပညာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး နားလည်လာအောင် စည်းရုံးမှရမယ်”

“ဘယ်လိုလုပ်ချင်လို့လဲ၊ ငါနားမလည်ဘူးနော်၊ နင်ခိုင်းရင် လုပ်ပေးမယ်လေ”

“ငါတို့ရွာထဲသွားပြီး မိဘတွေနဲ့ ရင်းနှီးအောင်လုပ်မယ်၊ ပြီးရင် ကလေးတွေ ပညာရေးအကြောင်းပြောပြ စည်းရုံးမယ်၊ နင်သဘောတူလား”

ခတ္တာအမေးကို မိုးလေး မနက်က ကလေးမိဘ၏ စကားသံကိုကြားယောင်ရင်း မဝံ့မရဲဖြင့် ခေါင်းညိတ်လိုက်သည်။ ခတ္တာက မိုးလေးနှင့်မတူစာအုပ်တွေ အလွန်ဖတ်သည်။ မိုးလေးကိုလည်း စာဖတ်ဖို့ပြောသည်။ မိုးလေးက စာဖတ်ပျင်းသည်။ သည်နေ့မှ ခတ္တာက ထူးထူးဆန်းဆန်းထပ်ပြောလာသည်။

“နင် ဒီစာအုပ်လေး ဖတ်ကြည့်ပါလား၊ အရမ်းကောင်းတယ်၊ ငါဖတ်တဲ့အချိန်တိုင်း မျက်ရည်ကျတယ် သိလား၊ အရမ်းလည်း ခံစားရတယ်၊ နင် ဒီစာအုပ်လေးဖတ်ပြီးရင် ဒီကျောင်းက ကလေးတွေ ဒီရွာလေးနဲ့ ဒီကျောင်းလေးကို ပိုချစ်တတ်လာမယ်လို့ ငါထင်တယ်” ဆိုပြီး အတင်းပေးလာသည်။ မိုးလေးယူကြည့်လိုက်ရာ အမျိုးသားစာပေဆုရရှိထားသော လယ်တွင်းသားစောချစ်၏ ပန်းမြိုင်လယ်ကဥယျာဉ်မှ ဆိုသည့်ဝတ္ထုစာအုပ်လေးဖြစ်နေသည်။ ခေါင်းစဉ်လေးမြင်သည်နှင့်ပင် စာဖတ်ပျင်းသော မိုးလေးအလွန် စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ စာအုပ်လေးကို ဆက်ဖတ်လိုက်ရာ မိမိတို့အဖြစ်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသဖြင့် လက်ကမချနိုင်ပဲ အပြီးထိ ဖတ်ဖြစ်သွားသည်။ မိုးလေးဖတ်ပြီးသောအခါ ခတ္တာတစ်ယောက် စိတ်ထားပြောင်းလဲသွားတာ သည်လို စာအုပ်တွေ ဖတ်ခြင်းကြောင့်ဟု သိလိုက်ရသည်။ ဝတ္ထုတွင် ဆရာတစ်ယောက်၏ မေတ္တာ၊ စေတနာ၊ အနစ်နာခံမှု၊ အနစ်နာခံမှုကြောင့်ရလာသည့် ပီတိ၊ အများလေးစားမှု၊ ကျောင်းသားများနှင့် ကျောင်းဆရာကြား ဓွန့်မြတ်သောမေတ္တာ၊ မိဘများ၏ စေတနာကို အထင်းသားမြင်ခဲ့ရသည်။ စာပေအသိကြောင့် ကျောင်းနှင့်ရပ်ရွာ၊ ကျောင်းသားများ၏ ကောင်းကျိုးကို

အတတ်နိုင်ဆုံး ခတ္တာနှင့်လက်တွဲလုပ် ဆောင်မည်ဟု မိုးလေး တစ်ထိုင်တည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

* * *

မနက်အရုဏ်တက်ချိန်ကစပြီး လေ့များအသီးသီး ဝင်လာကြသည်။ လေ့ဝင်လာလျှင် ငါးတွေကို ပိုက်ကွန်မှ မိသားစုတွေ ဝိုင်းကူဖြုတ်ကြရသည်။ မိုးလေးနှင့်ခတ္တာ ပင်လယ်ဘက်ဆင်းပြီး ငါးတွေ ကူဖြုတ်ပေးကြသည်။ ကလေးတွေက သူတို့လှေဆီကနေ “ဆရာမ ကျွန်မတို့လှေကိုလာ၊ ကျွန်တော်တို့လှေကိုလာ” ဟု အလှူအယက်ဝိုင်းခေါ်ကြသည်။ မိုးလေးတို့ တစ်ရက်တည်းနှင့် အရမ်းပျော်သွားသည်။ နေ့တိုင်းသွားပြီး ကူလုပ်ပေးကြသည်။ မိဘတွေကလည်း အစရက်ဝိုင်းတွင် ထူးဆန်းသလို ကြည့်ကြသေးသည်။ နောက်ရက်တွေကျမှ အကုန်လုံးနှင့် ရင်းနှီးသွားသည်။ မိုးလေးတို့ကို မိသားစုတွေလို ဆက်ဆံလာသည်။ ကျောင်းတက်ချိန်နီးသည်နှင့်ကလေးများ အားကျောင်းကို အမြန်ပြန်လွှတ်လာကြသည်။

ညဘက်တွင် ရွာကလူကြီးတချို့ မိုးလေးတို့ဆီလာပြီး စကားပြောကြသည်။ စကားပြောသည့်အချိန်တွင် ခတ္တာက “သူငယ်ငယ်က တအားဆင်းရဲခဲ့ပြီး သူ့အမေက ဆရာမလေးလုပ်စေချင်ကြောင်း၊ သူကိုယ်တိုင်က ဝါသနာမပါဘဲ ဘွဲ့ယူရန်အတွက်သာ လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အခု စာအုပ်တွေ ဖတ်ပြီး စိတ်ထားပြောင်းသွားပြီ၊ ဒီရွာမှာ ပျော်နေပြီ၊ မပြန်တော့ဘူး” ဟု ရယ်စရာလုပ်၍ ပြောနေတတ်သည်။ “သူလည်း အတူတူပဲ ဒီရွာလေးကို ချစ်နေပြီ” ဟု မိုးလေးဘက်လှည့်ပြီး ခတ္တာက ထည့်ပြောတတ်သေးသည်။ နောက်ဝိုင်းတွင် ရွာသူရွာသားများ တဖြည်းဖြည်းနှင့်ပြောင်းလဲလာပြီး ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သည်များကို အလေးထားကူညီလာကြသည်။

တစ်ရက်တွင် မိုးလေးအတန်းက ကလေးတစ်ယောက် စာသင်ရင်း အဖျားတက်လာသည်။ မိုးလေး ပျာပျာသလဲဖြင့် ခတ္တာကို လှမ်းခေါ်ရသည်။ ခတ္တာ အပြေးလာသည်။ ကလေးက ကိုယ်တွေ တအားပူနေသည်။ ဆရာကြီး ကလည်း ကျောင်းကိစ္စဖြင့် မြို့တက်သွားသည်။ ကလေးကို ရေပတ်တိုက်ပေးပြီး ကိုယ်အပူသက်သာအောင် လုပ်ပေးကြသည်။ ခတ္တာက ကလေးအိမ်ကို ပြန်လိုက်ပို့ပေးပြီး ပြန်လာသည်။

“မိုးလေးရေ ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ”

“ဟေ... ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ကလေးအိမ်မှာ ဘာဆေးမှမရှိဘူး၊ ဆေးက မြို့တက်ဝယ်မှရတာ တဲ့ဟ၊ ဒီမှာက မြန်မာဆေးမြီးတိုလေးတွေပဲ ရှိတာတဲ့၊ ကလေး မသက်သာမှာ ငါစိုးရိမ်နေတယ်ဟာ”

ခတ္တာ စိတ်မကောင်းစွာ လာပြောပြသည်။ မိုးလေးအံ့ဩနေသည်။ ခတ္တာတစ်ယောက် ကျောင်းက ကလေးတွေအပေါ် သားသမီးအရင်းလို သဘောထားနေသည်ကို မြင်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကလေးများနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် အလှူသွားလုပ်သည်။ ဝေယျာဝစ္စများ သွားလုပ်ကြသည်။ ကလေးများသည် မိုးလေးထက် ခတ္တာကို ပိုချစ်ကြသည်။ မိုးလေးလည်း ကျေနပ်သည်။ ခတ္တာကလေးများကို သားသမီးလို ချစ်၍ ကလေးများက ပြန်ချစ်ကြပုံကြောင့် မုဒိတာပွားမိသည်။

ဆရာကြီး မြို့က ပြန်လာသည်။ သတင်းထူးတစ်ခု ပါလာသည်။ စတုတ္ထတန်းမှတစ်ယောက်ထူးချွန်စာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ရမည်။ ထူးချွန်သောကလေးကို ရွေးချယ်ပြီး အကောင်းဆုံးသင်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ခတ္တာနှင့်မိုးလေးကို လာတိုင်ပင်သည်။

“မိုးလေး ကူစမ်းပါဦး ထူးချွန်အတွက်လေ”

“အေးလေ ကူမှာပေါ့ နင်ဘယ်သူ့ကို ရွေးသင်မှာလဲ”

“နိုင်နိုင်ကိုလေ”

“ဟယ် ရလို့လား”

“ရတာပေါ့၊ ငါ့အတန်းမှာ သူကအတော်ဆုံးလေ၊ လက်ရေး တအား လှတာ နင်လည်းသိသားနဲ့”

“အေးပါ၊ ဒါပေမယ့် တောင်ကျော်ပြီး သွားရမှာလေ၊ ဘယ်လိုသွား နိုင်မှာလဲ”

“နေစမ်းပါဟာ၊ ငါသူ့အဖေကို ဆရာကြီးနဲ့တိုင်ပင်ပြီး သွားပြော ပြကြည့်မယ်”

ခတ္တာတစ်ယောက် စိတ်ကူးဖြင့် တက်ကြွနေသည်။ ညနေကျောင်း ဆင်းချိန် ခတ္တာဆရာကြီးနှင့်အတူ နိုင်နိုင်အိမ်သို့ လိုက်သွားသည်။ တစ်နာရီ

လောက်ကြာမှ ခတ္တာပြန်လာသည်။ မျက်နှာကို ကြည့်ကတည်းက ခတ္တာ အဆင်ပြေပြီး ပြန်လာမှန်း သိနေလည်း မသိသလို နေလိုက်သည်။ သူ့ . .

“မိုးလေး မိုးလေး၊ ဟာ . . မထူးဘူးဟယ်။ ဒီမှာ၊ ဝမ်းသာစရာပြော မလို့။ နိုင်နိုင်အဖေက လက်ခံတယ်သိလား၊ သူ့သားက မသန်စွမ်းလေးမို့ ဆရာမ သင်ပေးတာတောင် ကျေးဇူးတင်လှပြီတဲ့၊ မဖြစ်ဖြစ်အောင်လိုက်ပို့ မယ်တဲ့၊ ငါပျော်လိုက်တာဟာ၊ ငါကြိုးစားသင်ပေးမယ်သိလား”

ခတ္တာတစ်ယောက် ရေပက်မဝင်အောင် ကြည်နူးစွာပြောနေသည်။ ခတ္တာ၏ ပီတိမျက်နှာလေးကို ငေးကြည့်ကာ “မိုးလေးလည်း ထပ်တူပျော်ပါ တယ် ခတ္တာရယ် နားပါဦး” ဟု ပြောမိသည်။

မိုးလေး ခတ္တာကို အတင်းနားခိုင်းရသည်။ သည်ကနေ့ လကုန်ဖို့ တစ်ရက်အလိုဖြစ်သည်။ ဆရာကြီး လခထုတ်ရန် မြို့တက်မည်။

“ဆရာမတို့ရေ . . ကျွန်တော် မနက်ဖြန် လစာထုတ်သွားမယ်၊ ဘာမှာကြမလဲ”

“ဆရာကြီး ကျွန်မမှာစရာရှိပါတယ်”

“အင်း . . . ဘာမှာမလို့လဲ ဆရာမ”

“ကျွန်မလစာထဲက တစ်ဝက်ကို မြို့ရောက်ရင် အင်္ဂလိပ်ဆေးတွေ ကျန်းမာရေးဆရာတွေနဲ့ သေချာမေးပြီး ဝယ်ခဲ့ပေးပါ”

“ဘာလုပ်မလို့လဲ ဆရာမ”

“ဒီရွာက ကလေးတွေ၊ လူကြီးတွေ နေမကောင်းရင် ဆရာဝန်လည်း မရှိ ဆေးလည်းမရှိ၊ မြန်မာဆေးလေးတွေပဲ သောက်နေကြရတာလေ ဆရာ၊ ကူနိုင်တာလေး ကူချင်လို့ပါဆရာ”

မိုးလေး တကယ်အံ့ဩရပြန်ပါပြီ။ “ခတ္တာရယ်၊ နင်အဲလောက် တောင် ဒီရွာလေးကိုချစ်နေပြီကိုး” ဟု စိတ်ထဲကနေ ပြောနေမိသည်။

ဆရာကြီးမြို့မှ ပြန်ရောက်လာသည်။ ဆေးတွေနှင့်အတူ သတင်း တစ်ခုလည်း ပါလာပြန်သည်။ ခတ္တာအတွက် အဝေးသင်ဖြေရမည့် သတင်း ဖြစ်သည်။ “ဆရာမ သွားဖြေမှာလား” ဟု ဆရာကြီးက မေးသည်။ ခတ္တာ ဆရာကြီးကို ဘာမှပြန်မဖြေဘဲ ငေးနေသေးသည်။ ပြီးမှ “ဆရာကြီး ကျွန်မ မဖြေချင်တော့ဘူး၊ ရာထူးမတက်ချင်ဘူး၊ ဒီကျောင်းလေးမှာပဲ တစ်သက်လုံး

စာသင်သွားမယ်၊ ဘွဲ့မလိုတော့ပါဘူး ဆရာကြီးရယ်” ဟု ပြန်ပြောသည်ကို မိုးလေးကြားရပြန်သည်။

ထူးချွန်သွားမဖြေခင် နိုင်နိုင်ကို ခတ္တာက အားပေးသည်။

“သားလေးနိုင်နိုင် စာကြိုးစားနော်၊ ထူးချွန်ဆုရရင်လေ ဆရာမနဲ့ မြို့တက်ပြီး ဓာတ်ပုံတွေ အများကြီးရိုက်မယ်”

ခတ္တာတစ်ယောက် ငယ်ငယ်ကတည်းက အရုပ်ဆိုး၍ ဆိုပြီး ဓာတ်ပုံ မရိုက်သည်ကို မိုးလေးသိသည်။ တကယ်တမ်းတွင် ခတ္တာက အရုပ်မဆိုးပါ။ ကြည့်ကောင်းပါသည်။ ဆံပင်က တင်ပါးကျော်သည်။ အရပ်မြင့်သည်။ ပါးချိုင့်လေးနှင့်ချစ်စရာကောင်းသည်။ သို့သော် အလှမပြင်ပေ။ လူမလှရင် နေပါစေ စိတ်ထားလှရင်ရပြီဟု ပြောတတ်သေးသည်။ အရုပ်ဆိုးသည်ဟု သူ့ဖာသာ လက်ခံထားခြင်းဖြစ်သည်။ အခု ရုပ်ဆိုးမလေး ပီတိဖုံးလို့ ဓာတ်ပုံ တွေရိုက်မည်ဟု ပြောတာကို မိုးလေးကြားဖူးပြီဖြစ်သည်။

* * *

ထူးချွန်သွားဖြေရမည့်နေ့ရောက်လာသည်။ ခတ္တာတစ်ယောက် တက်ကြွနေသည်။ အစောကြီး အိပ်ရာထသည်။ နိုင်နိုင်ကို သူ့အဖေက ထမ်း ထားရင်း ခတ္တာကို လာခေါ်သွားသည်။ ညနေခြောက်နာရီလောက် ခတ္တာ ခြေထောက်ထော့နဲ့ထော့နဲ့ဖြင့် ပြန်လာသည်။

“ဟယ်ခတ္တာ ဘာဖြစ်လာတာလဲ၊ ခြေထောက်မှာလည်း သွေးတွေနဲ့ ပါလား”

မိုးလေးစိုးရိမ်တကြီးမေးလိုက်သည်။

“ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးဟာ၊ တောင်တက်လမ်းမှာ ငုတ်ထိုးမိတာ နည်း နည်းလေးပါ”

“ဟုတ်လို့လား ခတ္တာရယ်၊ တစ်ခုခုဖြစ်ရင် ဒီရွာမှာ လောလော ဆယ် ကျန်းမာရေးမှူးတောင် မရှိဘူးနော်၊ သတိထားဦး”

“ရပါတယ်၊ နည်းနည်းလေးပါ”

“အေးပါ သက်သာရင်ပြီးရော၊ ဒါနဲ့ ကလေးစာမေးပွဲအခြေအနေက တယ်လို့လဲ”

“အားလုံးအိုကေတယ် သိလား၊ ငါပြန်စစ်တာ အကုန်မှန်တယ်၊

နိုင်နိုင်ကို ရစေချင်တယ်ဟာ၊ မသန်စွမ်းလေးဆိုတော့ ပိုရစေချင်တယ်၊ ငါလေ
ရင်တွေ့ခုန်နေတယ်သိလား၊ နိုင်နိုင်သာထူးချွန်ဆုရရင် ငါ့ကြိုးစားရကျိုးနပ်
တာပေါ့၊ ရွာလည်း နာမည်ရမယ်၊ ပညာရေးကို ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားလာမယ်၊
ဆရာကြီးကိုလည်းရွာက ပိုပြီးလေးစားကြမယ်လို့ ငါထင်တယ်၊ နိုင်နိုင်အောင်
မြင်ပါစေလို့ ငါဆုတောင်းတယ် မိုးလေးရယ်”

ခတ္တာရင်ထဲ သည်ရွာ သည်ကျောင်း သည်ကလေးတွေကို တကယ့်
စစ်မှန်သည့်မေတ္တာစိတ်ဖြင့် သံယောဇဉ်ကြိုးတစ်ချောင်း ချည်နှောင်သွားပြီဟု
မိုးလေး မှတ်ချက်ချလိုက်သည်။

ထိုညတွင် မိုးလေးနှင့်ခတ္တာ နိုင်နိုင်အကြောင်း ရွာအကြောင်းပြော
ပြီး အိပ်ပျော်သွားကြသည်။ မနက်အိပ်ရာနိုးချိန်ခတ္တာခြေထောက် နည်းနည်း
ယောင်နေတာကို တွေ့ရသည်။ ခတ္တာက ပင်လယ်ကမ်းခြေဆီသွားဖို့ ပြင်ဆင်
နေသည်။

“ဟယ် ခတ္တာ၊ ခြေထောက်နာနေတယ်လေ၊ မလိုက်နဲ့တော့၊ ငါပဲ
သွားလိုက်မယ်”

“ဟာမရဘူး၊ ငါပျင်းတယ်၊ ကလေးတွေနဲ့ငါတွေအတူကောက်ရတာ
ပျော်တယ်”

ပြောမရမှန်းသိနေ၍ မိုးလေးငြိမ်နေလိုက်သည်။ ခတ္တာက ခြေ
ထောက်နာနေသည့်ကြားက နေ့တိုင်းပင်လယ်ကမ်းခြေဆီသွားပြီး ငါးကူ
ကောက်ပေးသည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင် ကလေးများကိုခေါ်ပြီး ဘုန်းကြီး
ကျောင်း၌ ဝေယျာဝစ္စသွားလုပ်ကြသည်။ ခြေထောက်နာနေသည်ကိုလည်း
သိပ်အလေးမထားပေ။

“ခတ္တာရယ်၊ နားနားနေနေလည်းနေပါဦး၊ လုပ်တာလည်းလုပ်တာ
ပေါ့၊ နင့်ခြေထောက်အနာလည်း ဂရုစိုက်ဦးလေ”

“ဟာ... ရပါတယ် အနာသေးသေးလေးကိုများ ထည့်ပြောနေ
သေး”

“အေး... နင်လုပ်နေနော်၊ ဖြစ်လာမှ...။ ငါမပြောချင်ပါဘူး၊
နင်ပဲခံရမှာနော်၊ စေတနာနဲ့လည်းပြောရသေး”

တစ်ပတ်ခန့်ကြာပြီး ညနေပိုင်း ကျောင်းဆင်းချိန်တွင် ...

“မိုးလေး... မိုးလေး...”

“ဘာလဲ ခတ္တာ ပြောလေ”

“ငါ့ခြေထောက်တွေရောင်ပြီး တအားကိုက်လာတယ်၊ ဒီနေ့နေရတာ
တစ်မျိုးလေးပဲသိလား”

“ဟာ... ဟုတ်လား၊ ခြေထောက်ကအနာကြီးနဲ့ ဟိုသွား ဒီသွား
လုပ်နေတာကိုး အညော်မိပြီပေါ့၊ အစကတည်းက ပြောတာကို လက်မခံဘူး၊
နင်တော့လေ၊ တတ်လည်းတတ်နိုင်တယ်”

ပြောသာပြောသည် မိုးလေးမနေနိုင်။

“ဒါဆို ရေစောစောချိုး ထမင်းစားပြီးရင် အကိုက်အခဲပျောက်
ဆေးလေးသောက်လိုက်နော်”

မိုးလေး ခတ္တာကို ဆေးတိုက်ပြီး နှစ်ယောက်စလုံး အစောကြီး အိပ်
လိုက်ကြသည်။

ညည့်လယ်လောက်ရောက်ချိန်တွင် မိုးလေးအိပ်ပျော်နေရာမှ ညည်း
သံသဲ့သဲ့လေးကြားရ၍ ထကြည့်လိုက်ရာ ခတ္တာကိုယ်တွေ ခြစ်ခြစ်တောက်
ပူပြီး ညည်းနေသည်။ ညကြီးသန်းခေါင်ဖြစ်နေ၍ မိုးလေးမည်သူ့ကို အော်ခေါ်
ရမှန်းမသိဖြစ်နေသည်။ ရေပတ်တိုက်ပေးထားလိုက်သည်။ ခတ္တာညည်းသံ
ပျောက်လိုက် ပေါ်လိုက်နှင့်တစ်ညလုံးဖြစ်နေသည်။ မိုးလေး စိတ်ပူပြီး
ခတ္တာကိုပြုစုရင်း မိုးလင်းသွားသည်။ မိုးလင်းလင်းချင်း ဥက္ကဋ္ဌ အိမ်ဘက်ပြေး
ပြီး မိုးလေးအကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ အိမ်နားကလူကြီးတွေပါ လိုက်
လာကြသည်။ ဥက္ကဋ္ဌက မြို့ကိုပို့ရန်ပြောသည်။ ခတ္တာက ခေါင်းအတင်းခါ
သည်။

“သူငယ်ချင်းရယ် မြို့တက်ရအောင်နော် ရွာကလူတွေလိုက်ပို့မှာ လေ၊
ငါလည်းလိုက်မယ်လေနော်”

မိုးလေးပြောလည်း ခတ္တာလက်မခံပေ။ ပြောမရသဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌက
ရွာကလူသုံးယောက်ကိုလွှတ်ပြီး မြို့ကဆရာဝန်ကို သွားပင့်ခိုင်းလိုက်သည်။
အနီးနားမှာ လူကြီးတွေကလည်း ဆေးမြီးတိုလေးတွေယူလာပြီး ခတ္တာခြေ
ထောက်က အနာကို လာလိမ်းပေးကြသည်။ ခတ္တာညည်းရင်း မှေးနေသည်။

မိုးလေးတို့ စိတ်ပူပြီး ထိုင်စောင့်နေစဉ် ဆရာကြီးနှင့် နိုင်နိုင်တို့သားအပိ
ရောက်လာသည်။

ဆရာကြီးက ဝမ်းသာအားရဖြင့်... .

“ဆရာမခတ္တာရေ၊ မြို့ကဈေးသည်တွေလာလို့ သတင်းကောင်းပါ
လာတယ်။ နိုင်နိုင်ထူးချွန်ဆုရတယ်ဗျ၊ ရုံးကသတင်းပို့လိုက်တယ်”

ဆရာကြီးက ပြောရင်း အိမ်ပေါ်တွင် လူတွေအများကြီးနှင့်ခတ္တာ
အိပ်ရာထဲလှဲနေသည်ကိုမြင်ပြီး တအားအံ့သြသွားသည်။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဗျ”

မိုးလေးကို မေးသည်။

“ခတ္တာမြို့တက်တုန်းက တောင်ပေါ်လမ်းမှာ ငုတ်ထိုးမိတာ ဆရာ၊
ဘာဆေးမှမထိုးဘဲ ပြန်လာတယ်။ အခုတော့ ကြည့်ပါဦးဆရာရယ်”

မိုးလေး ပြောရင်း မျက်ရည်ဝဲတက်လာသည်။

“ဟာ... ကျွန်တော့်ကိုလည်း ဘာမှမပြောပါလား။ နေ့တိုင်းလည်း
ကျောင်းတက်နေတယ်ဆိုတော့ အဲလောက်ဖြစ်မယ်လို့ မထင်ဘူး၊ စိတ်
မကောင်းလိုက်တာဗျာ”

“ဆရာမ နိုင်နိုင်ဆုရတယ်ဗျ”

ဆရာကြီးက ထပ်ပြောမှ ခတ္တာမျက်လုံးလေးပွင့်လာပြီး ဆရာကြီး
အား စကားပြန်ပြောသည်။

“ကျွန်မ ဆရာမလုပ်တာဟာ ဘွဲ့တစ်ခုရဖို့ ငွေလိုလို့၊ အမေမသေ
ခင်က ဆရာမလုပ်ပါလို့ မှာခဲ့လို့ လုပ်ဖြစ်ခဲ့တာဆရာ၊ ကျွန်မ ဒီရွာကိုရောက်
ပြီးမှ တန်ဖိုးရှိတဲ့ “ပန်းမြိုင်လယ်က ဥယျာဉ်မှူး” ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတစ်အုပ်ဖတ်
ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဝတ္ထုလေးကပေးတဲ့အသိကြောင့် ကျွန်မစိတ်ထားတွေ
ပြောင်းပြီး အမေဘာကြောင့် ဆရာမလုပ်စေချင်သလဲဆိုတာကို နားလည်
လာခဲ့တယ်။ ဆရာဘဝကို တန်ဖိုးထားတတ်လာတယ်။ ကျွန်မ ဒီရွာနဲ့
ဒီကျောင်းလေးကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးချင်စိတ်လည်းဖြစ်ခဲ့
တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မတတ်နိုင်သလောက် လုပ်ပေးခဲ့တာပါ။ နိုင်နိုင်ဆုရ
တာ သိရတော့ ကျွန်မ အရမ်းပျော်တယ်ဆရာ၊ ကျွန်မ သေပျော်ပြီဆရာ၊

ပြောမှားဆိုမှားရှိခဲ့ရင် ခွင့်လွှတ်ပေးပါ။ ဆရာကြီးနဲ့အားလုံးကို တောင်းပန်ပါ
တယ်”

အားယူပြီးပြောရင်းက နိုင်နိုင်ဘက်လှည့်ပြီး... .

“သား စာဆက်ကြိုးစားနော်၊ ဆုယူရင် ဓာတ်ပုံလှလှလေးရိုက်လာ
နော်”

ပြောနေစဉ် ခတ္တာ အသက်ရှူသံပြင်းလာသည်။ ပါးစပ်လည်းဟ၍
မရပဲဖြစ်လာသည်။ မိုးလေးက ခတ္တာ၏လက်ကို ဆွဲကိုင်ထားပေးစဉ်
ဝေဒနာကို ကြိတ်မှိတ်ခံစားနေသေးသည်။ နာရီဝက်လောက်ကြာသည်နှင့်
တက်သလို ဖြစ်လာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူချစ်သည့်အရာအားလုံးကို
နှုတ်ဆက်ထားခဲ့ပြီး လောကကြီးထဲမှ ခတ္တာထွက်ခွာသွားတော့သည်။

မြို့က ဆရာဝန်ရောက်လာသည်ကို ခတ္တာမစောင့်နိုင်တော့ပေ။
ဆရာဝန်ရောက်လာချိန် ဆရာဝန်ပြောချက်အရ ခတ္တာတစ်ယောက် မေးခိုင်း
ပိုးဝင်၍ သေဆုံးခြင်းဖြစ်ကြောင်းသိလိုက်ရသည်။ မိုးလေး ယူကြုံးမရဖြစ်မိ
သည်။ ခတ္တာအများအတွက်သာဂရုစိုက်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်အလေးမထား
ခြင်းကိုလည်း ရင်နာမိသည်။ ခတ္တာ ငြိမ်ကျသွားချိန်တွင် နိုင်နိုင်က ခတ္တာကို
လှုပ်နှိုးပြီး... .

“ဆရာမ၊ ကျွန်တော်ဆုရရင် ဓာတ်ပုံတွေ အများကြီးရိုက်မယ်ဆို
ဆရာမ၊ အခု သားဘယ်သူနဲ့ရိုက်ရမှာလဲ၊ မေမေ၊ ဆရာမကိုခေါ် ပေးလေဗျာ၊
သားတို့ဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်မယ်လေ”

ပြောပြောပြီးငိုရာ လူကြီးတွေပါ မနေနိုင်ပဲ မျက်ရည်ကျပြီး ဝိုင်းငို
ကြသည်။

“ဆရာမရယ်၊ ကျွန်မသား မသန်စွမ်းလေးကို တော်စေချင်လို့
ဆရာမ အသက်ပေးပြီး သင်ပေးသွားတာလားရှင်၊ ဘယ်လို ဖြေရမှာလဲရှင်”
နိုင်နိုင်အမေကလည်း ပြောပြီး ငိုသည်။

“ဆရာမရယ်၊ ဆရာမစေတနာကို တစ်ရွာလုံးနားလည်နေကြပါပြီ
ဗျာ၊ ပညာရေးအတွက် လမ်းညွှန်ရင်းပေးဆပ်ခဲ့တာလားဗျာ”

ဆရာကြီးက ယူကြုံးမရသောလေသံဖြင့် ပြောသည်။ ဥတ္တဋ္ဌက
လည်း... .

“မြို့က ဆရာဝန်ကို အချိန်မီ ပင့်မပေးနိုင်ခဲ့တာ ခွင့်လွှတ်ပါ ဆရာမရယ်”

ပြောရင်းမျက်ရည်ဝဲနေသည်။ မိုးလေးလည်း ဘယ်လိုမှ ဟန်မဆောင်နိုင်တော့ပေ။

“ငါ့ကိုထားခဲ့ပြီလား သူငယ်ချင်းရယ်”

ခတ္တာကိုယ်လုံးလေးကို ဖက်ပြီးချိုးပွဲချင့်လိုက်မိသည်။

ဆိုးတူကောင်းဖက် သူငယ်ချင်းခတ္တာ ခုလိုဖြစ်သွားသည်ကို ယူကြုံးမရဖြစ်သော်လည်း သူ၏အမျိုးဘာသာသာသနာအပေါ် တာဝန်ကျေမှုများ ကျေးရွာအပေါ် သိတတ်မှုများနှင့် တပည့်တစ်ယောက်အတွက် ပေးဆပ်သွားခြင်းကို မိုးလေး ဂုဏ်ယူနေမိသည်။ ခတ္တာတစ်ယောက်ကတော့ နိုင်နိုင်နှင့်အတူ ဓာတ်ပုံတွေရိုက်ပြီး ပျော်မသွားနိုင်တော့ပေ။

မိုးလေးတွေ့ကာ ဝမ်းနည်းနေမိသည်။ မနက်ဖြန်ခါ အလောင်းမြေမြှုပ်ခါနီးတွင် ဆရာကြီးက လုပ်ရသည့်ထုံးစံအတိုင်း “ဒီကျောင်းနှင့် ဒီဆရာမခတ္တာ ဘာမျှမသက်ဆိုင်တော့ပါဘူး” ဆိုသည့် အမိန့်ပြန်တမ်းစာကို ဖတ်ကြားပေလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် ချစ်သူငယ်ချင်း ခတ္တာတစ်ယောက်တည်း တမလွန်ကနေ “လွမ်းမျက်ရည်ဝဲသီရင်း နိုင်နိုင်အတွက် ဝိတိဖြစ်နေမလား”၊ “မျက်ရည် တွေဖြိုင်ဖြိုင်ကျပြီး လုပ်ရက်လေခြင်း” ဟု နာကျည်းစွာ ငိုကြွေးနေမလားဆို သည့်အတွေးများကြောင့် မိုးလေး၏ ပါးပြင်ပေါ်သို့ မျက်ရည်များသာ တလိမ့် လိမ့်စီးဆင်းလာနေပါတော့သည်။

။

* * * *

လရိပ်လေး (မောင်းမကန်)

အချိန်က ညနေစောင်းနေကျချိန်ဖြစ်ပါသည်။ မေလဆန်းဖြစ်သော ကြောင့်လည်း နေ့လည်ဘက်တွင် အတော်လေးကို ပူပြင်းပါသည်။ နေရာကတော့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ပင်လယ်ကမ်းစပ်က ကန်ကန် ကျေးရွာလေးဖြစ်ပါသည်။ ပင်လယ်ပြင်နှင့်နီးသောကြောင့်လည်း ရွာသူရွာသားအများစုသည် ရေလုပ်ငန်းနှင့်လယ်လုပ်ငန်းကို အဓိကထားပြီး အသက်မွေးလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာကလေးဖြစ်သော ကြောင့်လည်း သာယာလှပသော်လည်း ကြီးကျယ်ခမ်းနားမှုတော့ မရှိပါ။

ထိုသာယာလှပသော ညနေခင်းလေးတွင် အသက်နှစ်ဆယ့်ငါးနှစ် ဝန်းကျင်ရှိ မိန်းကလေးတစ်ယောက် သဲသောင်ပြင်ပေါ်တွင် တစ်လှမ်းချင်း လျှောက်လာနေပါသည်။ သူ့ဆံပင်မှာ တင်ပါးထိရှိပြီး၊ အရပ်က ငါးပေသုံးလက်မခန့်ရှိသည်။ အသားမဖြူမညို၊ မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်း၊ မျက်ခုံးထူထူ မျက်နှာဝိုင်းလေးကို ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်သည်။ သူသည် ပင်လယ်ထဲသို့ လွမ်းမောင်းမျှော်ကြည့်ရင်း လမ်းလျှောက်နေရာမှ တစ်နေရာအရောက်တွင် ရပ်လိုက်၏။

သက်ပြင်းလေးကိုအသာချကာ ပင်လယ်ပြင်ကို ငေးကြည့်နေပြန်ပါသည်။
ကောကြာသောအခါ မျက်လုံးဝိုင်းဝိုင်းလေးများထဲမှ မျက်ရည်များတဖြည်း
ဖြည်းချင်း လိမ့်ကျစီးဆင်းလာပါသည်။

ခဏအကြာတွင် အသံမထွက်ဘဲ ငိုနေရာမှ စိတ်မထိန်းနိုင်တော့
တန်ဖြင့် မျက်နှာကိုလက်လေးနှစ်ဖက်ဖြင့် အုပ်လိုက်ပြီး သဲသောင်ပြင်ပေါ်
သို့ ဖြည်းညင်းစွာ ခူးထောက်ထိုင်ချလိုက်ပါတော့သည်။ သူမ ဘာကြောင့်
သည်မျှ ဝမ်းနည်းစွာငိုကြွေးနေပါသနည်း။ အကြောင်းတော့ ရှိပေမည်။
အချိန်အတော်ကြာသောအခါ တဖြည်းဖြည်းနှင့်ခေါင်းလေးပြန်မော့လာပြီး
မျက်ရည်များစီးကျလျက်ဖြင့် ပင်လယ်ပြင်ကြီးကို ငေးကြည့်နေပြန်သည်။
အတိတ်အကြောင်းများကို ပြန်လည်မြင်ယောင်နေဟန် တူပါသည်။

* * *

မိုးဦးကျခါစ မိုးနံ့သင်းသင်းညနေခင်းအချိန်လေးတွင် အိမ်ရှေ့မှာ
ခေါ်သံလေးကြား၍ ထွက်ကြည့်မိပါသည်။

“အဖေဖေ... အဖေ၊ အမေနဲ့အစ်ကိုတွေ ဘယ်သွားနေကြသလဲ”

သမီးအထွေးဆုံးဖြစ်သူ အေးကြည်မသည် အပြေးကလေးလာပြီး
မိဘနှင့် အစ်ကိုတွေကို အမောတကောမေးနေပါသည်။ “ဖခင်ဖြစ်သူ
ဦးမြမောင်ကလည်း “ဟေ့... ဘာလဲ သမီးလေး... ဘာဖြစ်လို့လဲ” ဟု
အလန့်တကြားပြန်မေးမိသည်။ ဦးမြမောင်အမေးနှင့် တစ်ပြိုင်တည်း
နီးဖြစ်သူနှင့်အတူ သားလေးယောက်လည်း မပြေးရုံတမယ် အိမ်ထဲမှ
ထွက်လာကြပါသည်။

အေးကြည်မသည် ဖခင်ကို ပြေးဖက်ပြီး...

“သမီး စာမေးပွဲအောင်တယ် ဂုဏ်ထူးသုံးဘာသာပါတယ်”

အားရဝမ်းသာနှင့် မျက်ရည်များကျလျက်ပြောပြလိုက်သည်။

“ဟေး...”

အစ်ကိုလေးယောက်က အေးကြည်မကို ဝိုင်းဖက်ကြပြီး အားရ
ဝမ်းသာထုခွန်နေကြသည်။ သူတို့မိသားစုအားလုံး ပျော်ရွှင်နေကြသည်။

“အေး... ငါ့သမီးလေးတော်တယ်။ ငါတို့ မိသားစုမှာ ဆယ်တန်း
အောင်တဲ့သူရှိပြီဟေ့”

ဦးမြမောင်က ပြုံးပြီး ဝင့်ကြားစွာ ပြောမိလေသည်။

တကယ်တော့ ဦးမြမောင်တို့ မိသားစုမှာ ဆင်းရဲသော တံငါသည်
မိသားစုသာ ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုအားလုံးမှာ စာရေးတတ် ဖတ်တတ်ရုံသာ
ရှိပြီး ယခုတော့ ဤသို့မဟုတ်တော့ပြီ။ အငယ်ဆုံးသမီးလေးက ဆယ်တန်းကို
ဂုဏ်ထူးသုံးဘာသာနှင့်အောင်ပြီတဲ့။ နားဝမှာကြားရတာ ဆောင်းဦးနှင့်ရည်
ပက်ဖျန်းလိုက်သလို အေးမြလိုက်တာဟုတွေးရင်း သမီးဖြစ်သူအား ပြုံးပြုံးကြီး
ကြည့်နေမိတော့သည်။

မိခင်ဖြစ်သူက ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို ခြံထဲမှူးပြီး ရွာထဲတွင်
လှည့်လည်ရောင်းချခြင်းဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေအား တစ်ဖက်တစ်လမ်းက
ရှာဖွေပေးသည်။ သားလေးယောက်မှာလည်း သူတို့၏ ဖခင်နှင့်အတူ
အတူတကွငါးဖမ်းကြသည်။ မိသားတစ်စုလုံးအလုပ်နှင့်လက်မပြတ်အောင်
လုပ်ကိုင်နေမှလည်း စားဝတ်နေရေးချောင်လည်ရုံလေးရှိခဲ့သည်။ အသက်
ကြီးမှမွေးဖွားရသည့်အတွက် မိခင်နို့ရည်မထွက်ဘဲ နို့ဆီလေးဖျော်တိုက်ရင်း
ကြီးလာရသည့် အငယ်ဆုံးသမီးလေး ‘အေးကြည်မ’ ကိုတော့ ပညာတတ်ကြီး
ဖြစ်စေချင်သည်မှာ တစ်အိမ်သားလုံး၏ ဆန္ဒပင်။

ထို့အတွက်ကြောင့်လည်း တစ်မိသားစုလုံးက ဖူးဖူးမှုတ်ထားခြင်းကို
ခံရသူလေးဖြစ်သည်။ အားလုံး၏ အလိုလိုက်ခံရသောကလေးဖြစ်သော်လည်း
မမိုက်ဘဲ လိမ္မာရေးခြားရှိသူလေးဖြစ်ပါသည်။

အေးကြည်မက သူ့ရှေ့ရေးအတွက် စဉ်းစားရင်းအလုပ်ကို နှစ်ဆ
ပိုလုပ်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားပါသည်။ သို့မှလည်း တက္ကသိုလ်တက်နိုင်ပြီး
ဘွဲ့ရပညာတတ်ကြီးဖြစ်မည်ဟု သူ သဘောပေါက်သည်။ ဒါမှလည်း တိုင်း
ပြည်အတွက် ကျရာတာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း
သူနားလည်သည်။

ညနေစောင်း ထမင်းစားပွဲဝိုင်းတွင် မိသားစုဆုံမိပြီး သမီးလေး၏
ရှေ့ရေးကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြပါသည်။ ဦးမြမောင်ကစပြီး...

“ကဲကဲ... ငါတို့သမီးလေးကို တက္ကသိုလ်ဆက်တက်ဖို့ အဖေ
ကတော့ ပြောချင်တယ်”

အဖေကြီး၏စကားက သူ့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ပင်ဖြစ်သွားတော့၏။

ကျန်အစ်ကိုနှစ်ယောက်ကလည်း ဘာမှဝင်မပြောဘဲ အသာကြည့်နေကြသည်။

“ကဲ... သမီးလေးက ပြောကြည့်ပါဦး”

ဖခင်က ထောက်ပေးပါသည်။

“သမီးက မိသားစုကို သနားတယ်၊ အားလည်း အားနာတယ်၊ သမီးအတွက်နဲ့ မိသားတစ်စုလုံး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး မဖြစ်စေချင်ဘူး။ မိသားစုကို ဝိုင်းကူရင်းနဲ့ပဲ ကလေးတွေကို စာသင်ပေးချင်တယ်”

အေးကြည်မက သူ့စိတ်ကူးကို ထုတ်ဖော်ပြောလိုက်၏။ ဖခင်ဖြစ်သူမှာ သမီးလေး၏စကားကြောင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။ သမီးလေး၏စကားက သူ့ကိုချက်ချင်းပင် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုကို အခိုင်အမာချဖြစ်စေလိုက်သည်။

“ငါတို့မှာ ဒီသမီးတစ်ယောက်တည်းရှိတာ မိသားစုအပေါ် နားလည်တာလည်း ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သမီး တက္ကသိုလ်တက်ဖြစ်အောင် တက်ရမယ်၊ ဘာမှ အားမငယ်နဲ့ အဖေတို့ မိသားစုရဲ့ မျှော်လင့်ချက်က သမီးလေးပဲ။ သမီးလေးဆန္ဒရှိတဲ့အတိုင်း ကျောင်းဆရာမကြီးဖြစ်အောင် လုပ်ပါ။ အဖေတို့ကို အားမနာနဲ့”

“ဒါဆို သမီးလေးကို မြို့ပို့ပြီး တက္ကသိုလ်တက်ခိုင်းရမှာပေါ့”

မျက်နှာမကောင်းလှဘဲ မိခင်က ထောက်ခံလိုက်၏။ သူ့စိတ်ထဲမှာ ကတော့ တစ်သက်လုံးအတူနေသည့် သမီးလေးနှင့်မခွဲချင်ပေ။

“အမေကလည်း ညီမလေးက ခဏသွားပြီး ကျောင်းပိတ်ရင် ပြန်လာမှာပေါ့”

မိခင်စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားပုံကို ရိပ်မိပြီး ဝင်ပြောလိုက်သည့် အစ်ကိုအကြီးဆုံး၏စကားဖြစ်သည်။ ကျန်အစ်ကိုသုံးယောက်ကတော့ တိတ်နေကြသည်။ ဖခင်နှင့်အစ်ကိုအကြီးဆုံးဆန္ဒကြောင့် သူတို့ ညီမလေးနှင့် မခွဲလိုဘဲနှင့်ခွဲရတော့မည်ဟု အလိုလို သိနေကြသည်။

မည်သူနှင့်မျှစကား မပြောတော့ဘဲ အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားသည့် မိခင်နောက်သို့ အေးကြည်မက စိတ်မကောင်းစွာလိုက်ခဲ့သည်။

“အမေရယ်၊ ဘာမှ စိတ်မကောင်းမဖြစ်ပါနဲ့၊ သမီးလည်း ဘယ်ခွဲချင်ပါ့မလဲ၊ အမေဖြစ်စေချင်တဲ့ကျောင်းဆရာမကြီးဖြစ်ဖို့က တက္ကသိုလ်တက်မှရမှာလေနော် အမေနော်”

မိခင်လက်မောင်းကိုဆွဲ၍ နှစ်သိမ့်လိုက်မိသည်။

အေးကြည်မ ဆန္ဒပြည့်သည်။ မြို့တက်ပြီးသတ္တဗေဒအဓိကဖြင့် တက္ကသိုလ်တက်ခွင့်ရသည်။ သူ့စာကြိုးစားသည်။ သို့မှသာ သူဖြစ်ချင်သော ကျောင်းဆရာမလုပ်ရင်း အဏ္ဏဝါသတ္တဝါများအကြောင်းကို စာတမ်းပြုစုပြီး ပါရဂူဒေါက်တာဘွဲ့ယူနိုင်ပေမည်။ သူ့မြို့တက်ပြီး တက္ကသိုလ်တက်မည် ဆိုကတည်းက ဖခင်နှင့်အစ်ကိုလေးယောက်စလုံးမှာ အလုပ်များကိုပိုပြီး အားထုတ်လုပ်ကိုင်ကြတော့သည်။ မိခင်ခမျာလည်း စိတ်မကောင်းသည့် ကြားထဲက သမီးလေးအတွက်ဆိုပြီး သူနိုင်ရာဝန်ကို ထမ်းသည်။ အေးကြည်မမှာ သူ့မိသားစုကို ကြည့်ရင်း သနားလာသဖြင့် မိသားစုမျှော်လင့်ထားသော ပညာတတ်တစ်ယောက်ဖြစ်အောင် ဒေါက်တာဘွဲ့ရအောင်ယူမည်ဟု ပြတ်သားစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမိသည်။

အားလုံးမျှော်လင့်ခဲ့သလို အေးကြည်မတစ်ယောက်တက္ကသိုလ်မှ သိပ္ပံဘွဲ့ရခဲ့သည်။ မဟာဘွဲ့တက်ရန်လည်း အမှတ်မီခဲ့သည်။ ဆရာမအလုပ် လျှောက်လွှာတင်ပြီး မိသားစုရှိရာ မွေးရပ်မြေသို့ပြန်ခဲ့သည်။ မိသားစုအားလုံး ပျော်၍မဆုံး တပြုံးပြုံးနှင့်။ သူငယ်ချင်း ရွာသူရွာ သားများကလည်း သူတို့ရွာ အတွက် ဂုဏ်ယူမဆုံး။ သောင်ပြင်တွင် ပဲ့ထောင်ကပ်တော့ အဝတ်အိတ် သယ်သူက သယ်၊ လက်လာပြီး ဆွဲသူက ဆွဲနှင့် အလွန်ကြည်နူးရသည်ပင်။

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် မျိုးစုံအောင်မေးကြည့်ကြသည်။ မိသားစုနှင့်စကားမပြောရခင် သူတို့ကို အရင်ပြီးအောင် ရှင်းပြရသည်။

“ဟဲ့... ဟဲ့ အေးကြည်မ၊ နှင်ဆရာမဖြစ်တော့မှာပေါ့နော်”

သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က မေးသည်။

“အေး... ဟဲ့၊ ငါလျှောက်လွှာတင်ခဲ့တယ်၊ ချက်ခြင်းတော့ သိရမှာ မဟုတ်သေးဘူး၊ ခဏတော့ စောင့်ရဦးမယ် ထင်တယ်”

အေးကြည်မ တက်ကြွစွာ ဖြေမိသည်။

“အေးဟယ်၊ ငါတို့ရွာမှာ တာဝန်ကျရင် ကောင်းမှာပဲနော်”

“ငါလည်း ကိုယ့်ရွာမှာ ဆရာမဖြစ်ချင်တာပေါ့... ဖြစ်လာမယ် ထင်ပါတယ်ဟာ”

ဖြစ်ပါစေဟုလည်း အေးကြည်မကိုတုံ့၍ ဆုတောင်းမိသည်။ ရွာမှီး တစ်လျှောက် လူအုပ်လိုက်ကြီးအိမ်သို့ လိုက်ပါလာကြပြီး ဝမ်းသာအားရ ပျော်ရွှင်နေကြပါသည်။

အေးကြည်မရွာပြန်ရောက်လာခဲ့သည်မှာ တစ်လကျော်ခဲ့ပြီ။ ရွာထိပ်က ပိတောက်ပင်ကြီးလည်း မိုးလေးဖျန်းလိုက်သဖြင့် ပင်လုံးကျွတ် လှိုင်နေအောင် ပွင့်လျက်ရှိသည်။

အိမ်ဘေးမှ သရက်ပင်ကြီးလည်း တစ်ပင်လုံးဖြတ်သိပ်စွာ သီးနေ သည်။ အေးကြည်မနှင့်ကလေးတစ်သိုက်လည်း ညနေစောင်းအချိန်တွင် လေကလေး တဖြူးဖြူးနှင့် စာသင်ဖြစ်ကြပါသည်။ သရက်ပင်ကြီးမှာ ပင်စည်လည်း ကြီး၊ မြင့်လည်းမြင့်ပြီး နေရိပ်ပင်မထိုးနိုင်သောကြောင့် အပူဒဏ်ကို သူတို့ မခံစားရပေ။

“သားတို့ ဒီနေ့လှေထွက်ဘူးအဖေ၊ ရေဒီယိုက မုန်တိုင်းရှိတယ်လို့ ကြေငြာထားတယ်”

သားလေးယောက်က ဖခင်အားပြောလိုက်ပြီး သရက်ပင်ပေါ် လှေခါးမှတစ်ဆင့်တက်ကာ သရက်သီးများ ခူးကြပါသည်။ လေတိုက်လျှင် ကြွေကုန်တော့မည်စိုး၍ စွပ်ခြင်းနှင့်ခူးကြခြင်းဖြစ်သည်။ အမြင့်ပိုင်းကျတော့ မလွယ်တော့ဘဲ ဒီအတိုင်းထားရသည်။ သရက်ပင်ကြီးမှာ နှစ်ပေါင်းခြောက် ဆယ်လောက်ရှိပြီး အမြင့်မှာလည်း ပေလေးဆယ်ကျော်ခန့်ရှိသည်။ အပင် အုံကြီးဖြစ်သော်လည်း အပင်ပျိုများကဲ့သို့ သီးအားကောင်းတုန်းပင်ဖြစ်သည်။ အသီးဖြစ်သောကြောင့် စားကောင်းပြီး တန်ဖိုးလည်း ရှိပါသည်။

မုန်တိုင်းရှိသောကြောင့် တစ်နေ့ကုန်မိုးရွာပြီး လေထန်နေပါသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မုန်တိုင်းနှင့်ယဉ်ပါးခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ ဖြစ်၍ မည်သူမျှအထူးတလည် စိုးရိမ်မှုမရှိကြပေ။ ညနေသုံးနာရီကျော် လောက်တွင် လေပိုပြီးထန်လာသည်။ မိသားစုလည်း ပစ္စည်းတွေ မစိုအောင်

စုသိမ်းနေကြရသည်။ ညနေလေးနာရီကျော်လောက်တွင် လေပိုပြင်းထန်လာ ပြီး အိမ်သွပ်မိုးတစ်ချို့ လန်ထွက်ကုန်ပါသည်။ မိသားစုလည်း အလုပ်များ ကုန်ပြီး အိမ်အောက်ထပ်တွင် စုနေကြသည်။ ပျဉ်ထောင်သွပ်မိုးဖြစ်သော ကြောင့် အောက်ထပ်၌ ခိုနေရသည်။

တစ်ချီတွင် လေအလုံးလိုက်ဝေါကနဲဝင်တိုက်ပြီး အိမ်အမိုးအားလုံး လွင့်စင်ကုန်သည်။

“သားတို့... အခြေအနေသိပ်မကောင်းဘူး၊ ရေတွေလည်း တက်လာပြီ။ မင်းတို့အမေနဲ့ညီမကို သရက်ပင်ပေါ်ပို့ပြီး ပြုတ်မကျအောင် ကြိုးနဲ့ချည်ထားရင်ကောင်းမယ်။ တော်ကြာရေတွေဒီထက်ပိုတက်လာရင် မလွယ်ဘူး။ လေရော မိုးရော အပြင်ရေတွေပါတက် လာတာဆိုတော့ မဖြစ်ဘူး။ မြန်မြန်လုပ်ကြ”

ဖခင်ကြီးက သားလေးယောက်ကို စိုးရိမ်တကြီးအော်ပြောလိုက် သည်။

အမေနှင့်အေးကြည်မလည်း ဂွမ်းစောင်ကို တစ်ယောက်တစ်ထည် ခြုံထားရသည်။ ရေတွေက ဒူးလောက်ရောက်လာလေပြီ။ အစ်ကိုလေး ယောက်မှာ အမေနှင့်အေးကြည်မကို သရက်ပင်ပေါ်သို့ လှေခါးမှတစ်ဆင့် ခက်ခက်ခဲခဲတင်ပေးခဲ့ကြသည်။ မိုးကရွာ လေကတိုက်နှင့် အပင်ကကြီးသော ကြောင့် အစ်ကိုလေးယောက်၏ အကူအညီဖြင့် ပေနှစ်ဆယ်ခန့်အမြင့်ရှိ သော ခွဆုံတွင်တက်ပြီးထိုင်၍ အဆင်ပြေသောနေရာ၌ သားအမိနှစ်ယောက် လုံးကို ပြုတ်မကျအောင်ကြိုးနှင့်သစ်ကိုင်းနှင့်တွဲ၍ ချထားပေးခဲ့သည်။

တစ်ရွာလုံးဘာတွေဖြစ်ကုန်သည်မသိပေ။ အေးကြည်မတို့ မိသားစု ကတော့ အတော်ကို ဒုက္ခရောက်နေသည်။

“ဟဲ့... သားတို့ နင့်အဖေကို သွားခေါ်ဦး၊ တော်ကြာရေတွေ ဒီထက်တက်လာရင် ပိုဆိုးကုန်မယ်”

အမေက စိုးရိမ်တကြီး အော်ပြောသည်။

“ဟုတ်ကဲ့... အမေ အခုဆင်းပြီး ခေါ်မှာပါ။ သိမ်းစရာရှိလာ သိမ်းပြီး ရေမစိုအောင်သယ်လာခဲ့ဦးမယ်”

ကသုက်ကရက်ပြောပြီး လေးယောက်သားပြန်ဆင်းသွားသည်။

ရေကခါးလည်ကျော်နေပါပြီ။ လေကလည်း တဝေါဝေါနှင့်ပို့ပြီးတော့ ပြင်းထန်လာပါသည်။ အစ်ကိုလေးယောက် အိမ်ထဲဝင်သွားတာကို မိုးရိမ် ထိတ်လန့်ပြီး သားအမိနှစ်ယောက်ကြည့်နေမိကြသည်။ သရက်ပင်ကြီးလည်း မိုးဒဏ်၊ လေဒဏ်ကို အလူးအလဲ ခံနေရပါသည်။

သို့နှင့် ညနေ ငါးနာရီကျော်ခန့်တွင် သားအမိငါးယောက်အထုပ် ကိုယ်စီဖြင့် လက်များမြှောက်၍ အိမ်မှ ထွက်လာကြသည်။ သားအမိ နှစ်ယောက်လည်း ဝမ်းသာသွားကြသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် လူတစ်ရပ်မကမြင့် သည့် လှိုင်းလုံးကြီးသည် အင်အားကြီးစွာတက်လာပြီး တစ်ရွာလုံးကို ဖုံးလွှမ်း သွားပါတော့သည်။ မြင်ကွင်းထဲတွင် ဘာမှ သဲသဲကွဲကွဲမမြင်ရတော့ဘဲ ရေပြင် ကြီးကိုသာ တွေ့နေရတော့သည်။

“ဒါဆိုရင် အဖေနဲ့အစ်ကိုတို့... ပြီးတော့ တစ်ရွာလုံး ဘုရား ဘုရား”

သားအမိနှစ်ယောက်တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက်ဖက်ရင်း ငိုပြီး အားငယ်ကြောက်လန့်နေမိကြသည်။ ကံကြမ္မာမုန်တိုင်းမှာ လူသားများကို ရက်စက်စွာတိုက်ခိုက်လိုက်ပါပြီကော။

အေးကြည်မို့ သားအမိနှစ်ယောက်လည်း ညနေလေးနာရီလောက်မှ စပြီး မိုးဒဏ်လေဒဏ်ကြောင့် ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းနေပါတော့သည်။ တစ်စထက်တစ်စ ညဉ့်နက်လာသလို မုန်တိုင်းမှာလည်း ပိုပြီး ပြင်းထန်လာ သည်။ လှိုင်းများမှာလည်း ဆယ့်ငါးပေမှပေနှစ်ဆယ်နီးပါးတဝုန်းဝုန်းနှင့် ပြင်းထန်စွာ ရွက်ခတ်နေတော့သည်။

မုန်တိုင်းကထန်၊ ဒီလှိုင်းကကြီး၊ သဲသဲမဲမဲရွာသွန်းနေသော မိုးတို့ ကြောင့် အေးကြည်မတို့ သားအမိမှာ အံ့ကြိတ်ခံနေရသည်။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်ဖက်တွယ်ထားရင်း သတိလစ်မေ့မြောသွားပါတော့သည်။ မည်မျှ ကြာအောင် သတိမေ့မြောသွားသည်ကို မသိ၊ အော်ခေါ်သံများကြားမှ မျက်လုံးအားယူဖွင့်မိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ လင်းနေပြီဖြစ်သည်။

“ဟေး... အယ်သူတွေရှိကြသလဲဟေ့”

ရွာသားများ၏ အော်မေးသံကို ကြားနေရသည်။ အမေကို သတိရ ပြီး ကြည့်လိုက်တော့ အမေက ပြာနှမ်းနေလေပြီ။

“အမေ... အမေ... အမေ အမလေး လုပ်ကြပါဦး”

“ဟာ... ဟေ့ ဟေ့... ဟို သရက်ပင်ပေါ်က အသံကြားတယ်” လိုက်ရှာသူများက ဒူးအထက်မြှုပ်နေသော ရွှံ့နှံ့များထဲမှ ပြေးလာ ကြ၏။

“ဦးလေးတို့ မြန်မြန်လာကြပါ၊ ဒီသရက်ပင်ပေါ်မှာပါ။ ဒီမှာ အမေ တာဖြစ်သလဲ မသိဘူး၊ လုပ်ကြပါဦး”

အေးကြည်မ အသားကုန်အော်၍ အသံပြုလိုက်၏။

“ဒါ အေးကြည်မ အသံပဲ၊ လာကြဟေ့”

ရွာသားများ သရက်ပင်ပေါ်သို့ ခက်ခဲစွာ တွယ်တက်ပြီး အောက်သို့ တစ်ယောက်ချင်း ချပေးကြသည်။

“အေးကြည်မ နင့်အမေအသက်မရှိတော့ဘူး”

ရွာလူကြီးစကားက အေးကြည်မ၏ နှလုံးသားကို ဆွဲခါပစ်လိုက် သည်။

“အဖေနဲ့အစ်ကိုတွေရောဟင်”

မမေးရဲ မေးရဲ မေးမိသည်။

“အေးကြည်မရယ်၊ တစ်ရွာလုံး ဒီလှိုင်းနဲ့ မော့ပါကုန်တာ၊ အခု တောင် ဒို့လေးငါးယောက်ပဲ ကျန်တာ။ အခုနင်အော်လိုက်တဲ့အသံကြားလို့ သာရောက်လာတာ။ ကျန်တဲ့သူတွေအားလုံးတော့ မရှိတော့ဘူးထင်ပါ တယ်”

“အမလေး... အမေရေ။ အဖေရယ်... အစ်ကိုတို့အားလုံးမရှိ တော့ဘူးလား ဦးကြီးရယ်”

“တို့ရွာ ကစုံကနီက ပင်လယ်ကမ်းစပ်ဆိုတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့။ အခု ကျန်တဲ့သူတွေတောင် အပင်အဖျားမှာ ချိတ်မိတဲ့ လူတွေပဲ ကျန်တာ၊ နင်တို့က နင့်အဖေနဲ့ အစ်ကိုတွေကြောင့် လွတ်တာ။ စိတ်အားမငယ်ပါနဲ့သမီးရယ် ဦးလေးတို့လည်း ရှိပါတယ်။ အားတင်းထားပါ အေးကြည်မရယ်”

ရွာလူကြီးက စိတ်မကောင်းစွာ ညည်းတွားနေသည်။

အေးကြည်မတို့ကစုံကနီရွာသည် ဘိုကလေးမြစ်ဝဘေးပင်လယ် ကမ်းစပ်တွင်ရှိပြီး ဘိုကလေးမြို့နယ်ထဲ ပါဝင်သည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်

ရွာများမှာ မိန်းမလှကျွန်း၊ စက်ဆန်းမရမ်း၊ ဆိတ်မ၊ တောင်ပိန်း၊ လမုကြီးနှင့် ပင်လယ်ထဲတွင် ကိုင်းသောင်ကျွန်း၊ ထပ်တရာကျွန်းများလည်း ရှိပါသည်။ တောင်ဖက်တွင် ကပ္ပလီပင်လယ်နှင့်အရှေ့ဘက်တွင် မုတ္တမကွေ့ ရှိပါသည်။ ၂-၅-၂၀၀၈ ခုနှစ် ညနေပိုင်းတွင် တိုက်ခတ်သွားသော နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် လူပေါင်းသုံးသိန်းနီးပါးသေဆုံးခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ သမိုင်းတစ်လျှောက် လူသေဆုံးမှုအများဆုံး သဘာဝဘေးဒဏ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။

* * *

ယခုတော့ အေးကြည်မည် မူလတန်းကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး အဖြစ် ရွာကိုပြန်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် သူမိသားစုများ သူ့ကို စွန့်ခွာသွားခဲ့သည်မှာ ငါးနှစ်တင်းတင်းပြည့်ခဲ့ပါပြီ။

နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း သည်နေ့သည်ရက်တွင် မိသားစုအတွက် ကောင်းမှု ကုသိုလ်လုပ်ပေးခဲ့စမြဲဖြစ်သည်။ အတိတ်ကအကြောင်းများကို ပြန်စဉ်းစားရင်း အလင်းရောင်လည်းပျောက်တော့မည်ဖြစ်သည်။

“ဆရာမ... ဆရာမ မိုးချုပ်တော့မယ်လေ၊ ပြန်ကြရအောင်”

တပည့်လေးတစ်သိုက် သူ့ကို စိတ်ပူစွာ လာခေါ်နေကြသည်။

အေးကြည်မစိတ်ကိုထိန်း၍ ထိုင်ရာမှထလိုက်ရသည်။ ရင်ထဲမှာ တော့ စကားတွေပြောနေမိသည်။

“အဖေတို့ အမေတို့ အစ်ကိုတို့ရေ... အေးကြည်မ ပြုသမျှ ကုသိုလ်အမျှ ပေးဝေလိုက်ပါတယ်နော်”

* * * *

သီဟသိန်းသန်း

ဦးတင်မောင်ဝင်း

ဦးတင်မောင်ဝင်းသည် ဒေးဒရဲမြို့သို့ အထက်တန်းပြဆရာအဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ခန့်ထားခံရသည်။ ဒေးဒရဲခရီးသည် သူ၏ ပထမဆုံးသော ရေလမ်းခရီးဖြစ်သဖြင့် မြင်မြင်သမျှ အသစ်အဆန်းဖြစ်နေသည်။ တိုးမြစ်၊ ကျုံးဒါး (သံဒိတ်မြစ်) နှင့် အကယ် (သံဒိ) မြစ်သုံးသွယ်သည် ပင်လယ်သို့ စီးဆင်းသည်။ တိုးမြစ်ကို အစွဲပြု၍ အရှေ့ဘက်ကမ်းရွာကို အရှေ့ဘက်တိုးရွာ၊ အနောက်ဘက်ကမ်းရွာကို အနောက်ဘက်တိုးရွာဟုတွင်ကြောင်း သိရသည်။ မြစ်ရေ အစီးသန်၍ ဒီရေအတက်အကျရှိကြောင်းကိုလည်း လေ့လာသိရှိရသည်။ ရေကျလျှင် ကျယ်ပြန့်သော လတာပြင်ကို တွေ့ရသည်။ လတာပြင်ပေါ်တွင် ခုန်ပျော်ပါးနေတတ်သည့် ငါးပျံနှင့်ငါးဗိုလုံများကိုလည်း မြင်ရတတ်သည်။ ချောင်းခွဲများပေါ်၍ အုန်းပင်၊ ထန်းပင်၊ ကွမ်းသီးပင်များ အစီအရီတွေ့ရသည်။ ကမ်းစပ်များတွင် လမုပင်နှင့်ခနီပင်များကိုလည်း မမြတ်မြင်ရသည်။

ဦးတင်မောင်ဝင်းသည် ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် မြို့နယ်အတွင်း မှရောက်ဖူးသော ဒေသနှင့်ကျေးရွာများသို့ ခရီးသွားရာ ဗဟုသုတများစွာ တိုးသည်။ ဦးတင်မောင်ဝင်းကို ကျောင်းသားမိဘများက စိတ်သဘောဖြူစင်၍ စေတနာထားတတ်သူအဖြစ် လေးစားကြသည်။ သူသည် စကားများများ ပြောလေ့မရှိဘဲ အလုပ်ကိုသာ တာဝန်ကျေအောင် လုပ်တတ်သည်။

မြို့နယ်တွင် သတင်းမွေးသည်။ ခရီးသွားလာရာတွင် ဒေးဒရဲမြို့နယ်ပိုင်ထံမှ မိတ်ဆက်စာကို ယူဆောင်၍ ရွာစဉ်ကျော်ဖြတ်သည်။ လှည်းတစ်တန် လှေ တစ်တန်ဖြင့် “နောက်ပြန်ဦး” မြို့နယ်ခွဲအထိ သွားသည်။ သည်တွင် နယ်ပိုင် ဝန်ထောက်ဖြစ်သူ ဦးစိုးမြင့်နှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့သည်။

ဦးစိုးမြင့်

ဒေးဒရဲမြို့သို့ ဦးတင်မောင်ဝင်း အလုပ်ဝင်သည်နှင့် မရှေးမနှောင်း မှာပင် ဒေးဒရဲမြို့အပိုင်၊ ဖျာပုံမြို့ဘက်ကမ်း၊ “နောက်ပြန်ဦး” မြို့နယ်ခွဲ မြို့ပိုင်ရုံးသို့ မြို့ပိုင်အသစ် ဦးစိုးမြင့် ရောက်ရှိလာသည်။ သူရောက်ပြီး မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် “အသစ်ရောက်လာတဲ့ မြို့ပိုင်က လူချော ကလေးတော့၊ အသက်ကလည်း သုံးဆယ်လောက်ရှိသေးတယ်၊ စိတ်ကောင်း လည်းရှိပုံရတယ်၊ စကားပြောလည်းသိပ်ကောင်းတာပဲ” ဟု အမျိုးသမီး ပရိသတ်ထဲတွင် နာမည်ကျော်သည်။ သူ့ကို အမျိုးသမီးများက ခင်မင်ကြ သည်။

ဦးစိုးမြင့်ခရီးထွက်လျှင် ဦးတင်မောင်ဝင်းပါ ပါလေ့ရှိသည်။ သူတို့ နှစ်ယောက်အတူ မော်တော်တစ်စင်းဖြင့် “နောက်ပြန်ဦး” မြို့နယ်အတွင်းရှိ ရွာများသို့ လှည့်လည်သွားလာကြသည်။ ပျော်စရာကောင်းသည်။ အတွေ့ အကြုံကောင်းများလည်း ရကြသည်။

လှိုင်

မြို့ပိုင် ဦးစိုးမြင့်နှင့်အထက်တန်းပြဆရာ ဦးတင်မောင်ဝင်းတို့ ခင်မင်မှု အဝန်းအဝိုင်းထဲသို့ လှိုင်ဆိုသည့် ချစ်စရာမိန်းကလေး မိန်းမပျို ကလေးရောက်လာသည်။ လှိုင်သည် ဖျာပုံမြို့ရှိ ဒုတိယလမ်းတွင် မိဘများနှင့် အတူ နေထိုင်သည်။ စာအသင်အပြကောင်းသော အလယ်တန်းပြဆရာမလေး အဖြစ် ဖျာပုံမြို့ပေါ်တွင် ထင်ရှားသည်။ “လှိုင်” က အသက်အစိတ်ခန့်ပင် ရှိသေးသည်။ သူ့အစ်မကြီး “မြ” က အသက်လေးဆယ်နီးပါးရှိပြီး ဝန်ထမ်း တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အလတ်မ “အေး” က အသက်သုံးဆယ်ခန့်ရှိပြီး သူလည်း ဝန်ထမ်းတစ်ဦးပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့ ညီအစ်မတတွေမှာ သူတို့၏လှပမှုကြောင့်

မြို့ပေါ်တွင် ထင်ရှားသည်။

ဖျာပုံသို့ရောက်လျှင် ဦးစိုးမြင့်က ဖျာပုံမြို့ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် ဦးဘသိန်းအိမ်တွင် တည်းခိုသည်။ မြို့နယ်ခွဲအခြေအနေကို ပုံမှန်အစီရင်ခံ သည်။ ဖျာပုံနယ်ပိုင်နှင့် ဆက်သွယ်၍ “လှိုင်” မိဘများက ဦးစိုးမြင့်နှင့် ဦးတင်မောင်ဝင်းတို့ကို ထမင်းစားဖိတ်ရာတွင် “လှိုင်” ကို တွေ့ဖူးခြင်းဖြစ် သည်။ ထိုခဏမှာပင် ရိုးရိုးကလေးနှင့်ယဉ်သော “လှိုင်” ကို ဦးတင်မောင်ဝင်း စွဲငြိသွားသည်။ လူပျိုကြီးဦးတင်မောင်ဝင်း၏ နှလုံးသားသည် လှိုင်ကြောင့် လှုပ်ရှားသွားခဲ့ရသည်။ “လှိုင်” နှင့် “အေး” က ထမင်းပွဲကို ပြင်ဆင်ကျွေး မွေးသည်။

“ဆရာတို့ အားရပါးရ စားပါနော်”

လှိုင်အသံကလေးကြောင့် ဦးတင်မောင်ဝင်း ရင်ထဲတွင် အေးသွား သည်။

“စိတ်ချ၊ စိတ်ချ၊ စားမယ်၊ ကိုယ့်အိမ်လို သဘောထားပြီး စားမယ်။ အိမ်မှာက တပည့်တွေချက်တာကြုံသလို စားနေရတာလေ လှိုင်ရဲ့။ ခုလို မိန်းကလေးတွေချက်သလို ဘယ်ကောင်းပါ့မလဲ။ လှိုင်က ဟင်းစပ်လည်း ကောင်းတယ်၊ အရသာသိပ်ရှိတာပဲ”

နှုတ်သွက်သူ ဦးစိုးမြင့်၏စကားကြောင့် လှိုင်က ပြုံးရင်း...

“မမကြီးရဲ့လက်ရာပါ မြို့ပိုင်မင်းရဲ့၊ လှိုင်က ခူးခပ်ပေးရရုံ သက်သက်ပါ”

“ဟာ... လှိုင်ကလည်း တယ်ကြားတာကိုး”

ဦးစိုးမြင့်က တရင်းတနှီးလေသံဖြင့် ထပ်ဆင့်ပြောတော့ အားလုံး ရယ်မောမိကြသည်။

ဦးတင်မောင်ဝင်းကတော့ မည်သည့်စကားမျှ ဝင်မထောက်ဘဲ ပြုံးလျက်သာ ငြိမ်နေမိ၏။ သူ့မှာ လှိုင်မျက်နှာ၊ လှိုင်အသံကလေး ကြားနေရ ရုံသက်သက်နှင့် ရင်ထဲတွင် ပြည့်နေပါလေပြီ။

အသည်းစကား

လှိုင်တို့အိမ်နှင့် ဝန်ထောက်ဦးဘသိန်းတို့အိမ်မှာ တစ်လမ်းထဲတွင်

ဖြစ်၍ အသွားအလာနီးသည်။ အပြန်လမ်းတစ်လျှောက်ဦးတင်မောင်ဝင်း ရင်ထဲတွင် မျိုးသိပ်မထားနိုင်တော့သော စကားကို ဦးစိုးမြင့်အား ဖွင့်ဟမိသည်။

“ကျွန်တော် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ပြောချင်တယ်ဗျာ။ ခင်ဗျား လှိုင်နဲ့ အေး ဘယ်သူ့ကို ပိုစိတ်ဝင်စားသလဲ”

မထင်မှတ်သည့် မေးခွန်းကြောင့် ဦးစိုးမြင့်ကြောင်သွား၏။ သို့သော် ပါးနပ်သူပီပီ သူ့မိတ်ဆွေ၏ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို သိနေသည်။

“ကိုတင်မောင်ဝင်းကလည်းဗျာ၊ သူတို့ မိသားစုနဲ့က ရိုးရိုးသားသား ခင်မင်တာပါ။ ကျွန်တော် ဘယ်သူ့ကိုမှ စိတ်မဝင်စားဘူး။ ဘယ်သူနဲ့မှ ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်ဘူး၊ အဖြူရောင်သက်သက်ပဲ”

ဦးစိုးမြင့် အဖြေကြောင့် သူ စိတ်အေးသွားသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကိုတင်မောင်ဝင်းသည် လှိုင်ကို တွေ့လို၍ ဖျာပုံသို့ တစ်လတစ်ခေါက် သွားတော့၏။ ရောက်လျှင် ဦးစိုးမြင့်နှင့်အတူ လှိုင်တို့ ဘက်သို့ အလည်ရောက်စမြဲ။ လှိုင်တို့ကလည်း ဖိတ်၍ ထမင်းကျွေးစမြဲ။

တစ်ရက်ထမင်းစားပြီးချိန် လူလစ်သည်နှင့် ဦးတင်မောင်ဝင်းက လှိုင်ကို ပို့စကားကလေးတစ်ခုပေးခဲ့၏။ လှိုင်က သူ့ကိုတစ်ချက်သာ မော့ကြည့်ပြီး ပို့စကားဆီ အာရုံရောက်သွား၏။ ပို့စကားကလေးပေါ်တွင် မြစ်ပြင်လယ်၌ လှေတစ်စင်းရှိပြီး ကောင်းကင်ပြာပြာတွင် ငှက်ကလေးနှစ်ကောင် ယှဉ်တွဲ ပျံသန်းနေပုံပါ၏။

စိတ်မလုံသောကြောင့် ဦးတင်မောင်ဝင်း အမြန်ပြန်ဖြစ်၏။ ပို့စကား ထဲတွင် သူက “လှိုင်ကို တကယ့်မေတ္တာစစ်နဲ့ချစ်မိပါတယ်၊ အဖြေကို သိပါရစေ” ဟု သူရေးပေးခဲ့သည်လေ။

နောက်တစ်လအကြာတွင် သူတို့လှိုင်ဆီသို့ရောက်ခဲ့ကြပြန်၏။ သုံးယောက်သား ဖျာပုံအရှေ့ပိုင်း လိပ်ငှက်နန်းသို့ ဘုရားဖူးသွားခဲ့ကြသည်။ ဘုရားကုန်းတော်ပေါ်အတက် လှိုင်လမ်းတွင် နှစ်ကြိမ်ခန့်နားသည်။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ လှိုင်”

ဦးစိုးမြင့်က လှိုင်ကိုတွဲမည်ပြုရင်း မေး၏။ လှိုင်က အတွဲမခံဘဲ၊ ခေါင်းကိုသာ ခါပြလေသည်။ ဘုရားကုန်းတော်ပေါ်ရောက်၍ ပန်း၊ ဆီမီး၊

အမွှေးတိုင်များ ကပ်လျှူပူဇော်ပြီးချိန်ဝယ် ဦးစိုးမြင့်က သူ့မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နှင့်ဆုံ၍ စကားပြောနေကြသည်။ အခွင့်ကောင်းကို လက်မလွှတ်စေဘဲ ဦးတင်မောင်ဝင်းက လှိုင်ထံမှ အဖြေစကားကိုတောင်းသည်။ လှိုင်က နှုတ်ကမဖြေဘဲ သူ့လက်ကိုင်အိတ်ထဲမှ စာခေါက်ကလေးကိုထုတ်ကာ ပေးလိုက်၏။ ဘာစကားမျှ မပြော။

တည်းခိုအိမ်သို့ရောက်သည်နှင့် လှိုင်စာလေးကို ရင်ဖိုလှိုက်စွာ ဖတ်မိ၏။

“ကိုတင်မောင်ဝင်း လှိုင်ကို မေတ္တာထားတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးကို မစဉ်းစားဘဲ မောင်နှမတွေလို မိတ်ဆွေရင်း ချာတွေလိုပဲ နေသွားကြရအောင်နော်”

ဦးတင်မောင်ဝင်း ရင်မောသွားသည်။ စိတ်တွေလည်း နွမ်းသွားတော့သည်။

“လှိုင်ရယ်... ဘာအကြောင်းကြောင့် ဒီလိုစာကိုရေးရတာလဲကွယ်” သူ့အတော်အားလျော့သွားသည်။

ကြေကွဲဖူးစာ

လှိုင်နှင့်နောက်ဆုံးတွေ့ပြီး သုံးလေးလအကြာတွင် ဦးစိုးမြင့်က ပဲခူးမှ “ရီ” ဆိုသူ မိန်းမချောလေးနှင့်လက်ထပ်သည်။ ဦးတင်မောင်ဝင်း သွား၍ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

နောက် တစ်လခန့်တွင် ဦးစိုးမြင့်တစ်ယောက် “နောက်ပြန်ခိုး” မြို့နယ်ခွဲ မြို့ပိုင်ရုံးမှ ပြောင်းရသည်။ ထိုနေ့က လှိုင်ပါ သင်္ဘောဆိပ်သို့ လိုက်လံပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။ ဦးစိုးမြင့်ပြောင်းသွားသည့်အခါ ဦးတင်မောင်ဝင်းလည်း လှိုင်ကို တွေ့ရန်မကြိုးစားတော့ပေ။ ရင်ထဲက ခံစားနာကျင်မှုများကို အလုပ်ထဲမှာပင် မြှုပ်နှံထားလိုက်သည်။ သည်နည်းဖြင့် သူ့စိတ်ကို သူဖြေသည်။ အချိန်နှင့်အမျှ တဖြည်းဖြည်း သက်သာလာသည်။ ဝေဒနာလုံးဝ ပျောက်သွားသည်တော့ မဟုတ်၊ ကြိုးစား၍ ကုစားနေရဆဲဖြစ်သည်။

သည်အချိန်တွင် ဦးတင်မောင်ဝင်းမှာ ကျောင်းကုန်းမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရသည်။ ရင်နှင့်အောင် စွဲလန်းခဲ့သောကြောင့် လှိုင်ကို သူသွား၍

နှုတ်ဆက်ရန် အချိန်မရခဲ့။ ချက်ချင်းအမိန့်ထွက်၊ ချက်ချင်းပြောင်းခဲ့ရသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားမိဘတို့သည်လည်း ဆရာကောင်း တစ်ယောက်ပြောင်းသွားရ၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။

ကျောင်းကုန်းမြို့တွင် အလုပ်ဝင်၍ လပိုင်းအတွင်းမှာပင် လှိုင် အစ်မလတ်ဖြစ်သူ “အေး” ထံမှ သံကြိုးစားတစ်စောင်ရခဲ့၏။

“အမြန်လာပါ။ လှိုင်အခက်အခဲများရှိနေ၍ ကူညီပေးပါ ဦးတင် မောင်ဝင်း” ဆိုသော သံကြိုးစာကို ကိုင်လျက် သူ လှိုင်တို့အိမ်တွင် အသော သွားဖြစ်ခဲ့၏။

လှိုင်တို့အိမ်တွင် လှိုင်မိဘနှစ်ပါးလည်း စောင့်ကြိုနေကြသည်။ သူတို့ အားလုံး မျက်စိမျက်နှာအပျက်ပျက်။

“လှိုင် သူ့အခန်းထဲမှာ ဦးတင်မောင်ဝင်း”

“အေး” ၏ စကားက သူ့ကို လှိုင်ဆီသွားရန် အခွင့်ပေးခြင်းဟု သူ နားလည်လိုက်၏။ သူ “လှိုင်” အခန်းဆီသို့ ခြေလှမ်းပြင်လိုက်စဉ် လှိုင်အစ်မ အကြီးဆုံး “မြ” က နှစ်ကိုယ်ကြားသာရုံလာပြောသည်။

“မောင်စိုး သစ္စာမဲ့တယ်ကွယ်။ သူ မကောင်းဘူး” တဲ့။

ဦးစိုးမြင့်ကို ရည်ညွှန်းမှန်းသိသော်လည်း ဘာကိုပြောမှန်း သိသဲ ကွဲကွဲ အဓိပ္ပာယ်ဖော်၍မရ။ ဝေခွဲမရတဲ့ “လှိုင်” ဆီသို့ ရောက်ခဲ့၏။

ကုတင်ပေါ်တွင် တစောင်းလေးလှဲ၍နေသော လှိုင်ကိုတွေ့ရတော့ သူ့မှာ ရင်ထဲမချို။ လှိုင်မျက်နှာကလေးမှာ ညှိုးနွမ်းနေသည်။ နားထင်နား ရင်းတွေလည်း ကျနေသည်။ သူဝင်လာသည်ကို မြင်လျှင် လှိုင်က လဲလျောင်း နေရာမှ ထဟန်ပြင်သည်။

“နေပါ လှိုင်။ သက်သာ သလိုသာနေပါ။ လှိုင်နေမကောင်းဘူးကြား လို့ ကိုဝင်းလိုက်လာတာပါ။ ဘယ်နဲ့နေသေးသလဲ”

လှိုင်က မဖြေ။ မျက်ရည်ပြည့်သော မျက်လုံးများဖြင့်သာ ဦးတင် မောင်ဝင်းကို ကြည့်လေသည်။ လှိုင်မျက်ရည်ကို မြင်ရတော့ သူ ပို၍ သနား သွားသည်။ သူ ဘာမျှ ထပ်မပြောနိုင်ဘဲ ငြိမ်ရပ်နေမိဆဲ လှိုင်ထံမှ တိုးညင်း ညင်သာသောစကားသံကို ကြားလိုက်ရသည်။

“လူကြီးတွေ စိစဉ်ရင် ဘာကိုမှ သဘောမတူလိုက်ပါနဲ့နော်။ လှိုင်

သိပ်အားနာတယ်။ လှိုင်ဘဝနဲ့ လှိုင်ရဲ့ပါစေတော့နော်”

အစ်မကြီး “မြ” ၏စကားနှင့် “လှိုင်” ပြောစကားကို ဆက်စပ်မိပြီး ဦးတင်မောင်ဝင်း နည်းနည်းသဘောပေါက်လာ၏။ ထိုခဏတွင် သူ့ရင်ထဲမှ အကြင်နာတရားသည် ပေါက်ကွဲလှပတတ်ဖြစ်လာတော့၏။

“လှိုင်. . . လှိုင်ရယ်။ လှိုင်ဘဝဟာ ကိုယ့်ဘဝပါပဲကွယ်”

ပြောချင်ပါလျက် ပြောမထွက်နိုင်သည့်စကားပင်။ သူက လှိုင်မျက် ရည်များကို သုတ်ပေးလိုက်ရင်း. . .

“လှိုင်ရယ်. . . သောက မထားပါနဲ့။ ကိုယ်ရောက်လာပြီပဲ”

သည်မျှသာ သူပြောတတ်သည်။ ပြောနိုင်သည်။

လှိုင်က အားတက်ပုံမရပေ။ ခဏကြာမှ. . .

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ကိုဝင်းရယ်၊ လှိုင်. . .”

ပြောရင်း မောလာကာ စကားကို ရပ်ထားလိုက်သည်။

“လှိုင်ရယ်. . . ကိုယ် လှိုင်ကို သိပ်ချစ်တာ အခုသက်သေပြခွင့် ရတာပဲ။ ဒီ အခွင့်အရေးကို ကိုယ်လက်မလွှတ်ပါရစေနဲ့။ ကိုယ့်ကို ခွင့်ပြုပါ”

ရက်ပင်မဆိုင်းပဲ လှိုင်နှင့်လက်ထပ်လိုက်သည်။ သူတို့ လက်ထပ်ပွဲကို ကမကထပြုပေးသူမှာ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်ကြီး ဦးဘသိန်းဖြစ်သည်။ အကျဉ်း ရုံး၍ ကျင်းပခဲ့သည့် မင်္ဂလာပွဲတွင် ဦးဘသိန်းက အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားကို ဆိုခဲ့လေသည်။

“ဒီလက်ထပ်ပွဲဟာ ပကာသန မပါတဲ့ ပွဲဖြစ်ပေမယ့် အင်မတန် ထူးခြားပြီး အနှစ်သာရရှိတဲ့ပွဲပို့ ကျွန်တော် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုပြီး ကျင်းပပေး ရတဲ့အတွက် ဂုဏ်ယူလို့ မဆုံးနိုင်တော့ပါဘူး” ဟူ၏။

ဦးတင်မောင်ဝင်းမှာ သူနှစ်သက်ချစ်ခင်ခဲ့ရသူကလေးကို မြတ်မြတ် နိုးနိုး တန်ဖိုးထားခဲ့လေသည်။ ဖျော့တော့ညှိုးနွမ်းနေသော အကြွေပန်း ကလေးကို မမြဲမြင် ကြင်နာစွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့လေသည်။

သို့တိုင် သူ့ရင်ထဲတွင် စူးဝင်လျက်ရှိသော ဆူးကိုမူ သူ ဘယ်လိုနည်း ဖြင့် နှုတ်ပစ်ရမည်မှန်း သူမကြံတတ်ခဲ့။ လှိုင်သည် သူ့ကိုလည်း အေးအေး သာသာ ညင်းပယ်ခဲ့သည်။ ဦးစိုးမြင့်နှင့်လည်း သိက္ခာရှိစွာ နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဦးစိုးမြင့်လက်ထပ်ပြီးမှ မည်သို့စိတ်ပြောင်းလေမှန်းသူမသိတော့။ မည်သို့

သဘောထားပြောင်းလဲသွားသလဲ။ လက်သွက်ခြေသွက် ပြုမူတတ်သော ဦးစိုးမြင့်၏ မစောင့်စည်းမှုကြောင့် ယခုလိုအဖြစ်သို့ လှိုင်ရောက်ခဲ့လေ သလား။ အတွေးအမျိုးမျိုးဖြင့် ခံစားနေရသော်လည်း လှိုင်အပေါ်အချစ် မပျက် တိုး၍သာ ချစ်နေမိလေသည်။

“ကျွန်တော် ဘယ်သူ့ကိုမှ စိတ်မဝင်စားဘူး၊ သူတို့နဲ့ ခင်တာ အဖြူ ရောင်သက်သက်ပဲဗျ”

သည်သို့ဆိုခဲ့သော ဦးစိုးမြင့်က သည်အထိ လွန်ကျူးခဲ့ရက်လေ သည်မှာ အံ့ဩစရာပင်ဟူ၍လည်း သူ မှတ်ချက်ချမိပြန်သည်။

သူက တယုတယ တန်ဖိုးထားပြုစုလေလေ၊ လှိုင်က ဝမ်းနည်းလေ လေဖြစ်နေသည်။ စိတ်ကြောင့်ပင် ထင်ပါ၏။ လှိုင်ကို ကြည့်ရသည်မှာ ကြာ လေလေ ညှိုးလေလေဖြစ်နေ၍ ဦးတင်မောင်ဝင်း အားမရ။

တစ်ရက်မှာတော့ ဟိုဟိုသည်သည်စကားပြောဆိုနေရင်း လှိုင် အမောဖောက်လာသည်။ ရှိုက်သံနှင့်မောသံတွေကြားထဲတွင် လှိုင်က ပျော့ခွေ လာလေသည်။

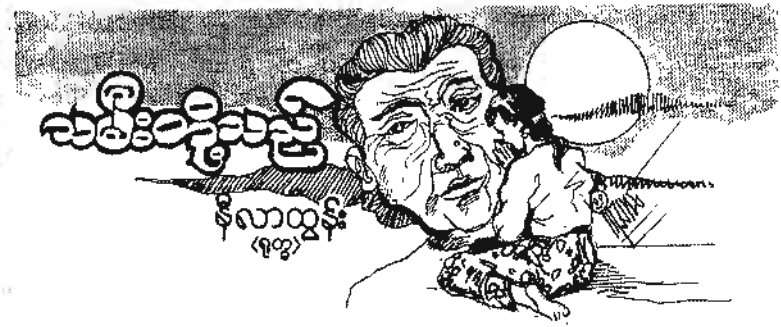
“လှိုင်... မငိုနဲ့၊ မငိုပါနဲ့ကွယ်”

“လှိုင်... လှိုင်လေ... ကိုဝင်းကို သိပ်အားနာတယ်၊ သူများ ကလေးကို ကိုဝင်းက တာဝန်ယူရမှာ လှိုင် သိပ်အားနာတယ်။ လှိုင်ကို ခွင့်လွှတ်ပါ... လှိုင် တောင်း... တောင်း...”

ပြောရင်း လှိုင်မျောသွားတော့သည်။ လှိုင်၏ မွေးရာပါနုလုံးရောဂါ က လှိုင်ကို မပြန်လမ်းသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါချေပြီ။

* * * *

ကောင်းထွဋ်ဝင်း (ခန့်ဖြူ)

နဝမတန်းသို့ရောက်ရှိလာကြသော ကျောင်းသူများသည် မြန်မာစာ ဘာသာရပ်အချိန်တွင် မိမိတို့ စာသင်ခန်းမှ ဆရာမရှိရာ သူငယ်တန်း အဆောင်သို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရသည်။ သူငယ်တန်းအဆောင်သည် ကျောင်း၏ မြေညီထပ် မျက်စောင်းထိုးတွင် သီးသန့်တည်ရှိနေသော တစ်ထပ် တိုက် အဆောင်လေးဖြစ်သည်။ သူငယ်တန်းကလေးများ ကျောင်းဆင်းသွား သဖြင့် အဆောင်မှာ အားလပ်နေသည်။ တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းသည်။ အဆောင်ရှိ အခန်းငယ်မှ လှမ်းကြည့်လျှင် ကျောင်းဥယျာဉ်ကလေးကို မြင်နေ ရသည်။ ပင်မ ကျောင်းဆောင်ကြီးမှာ သုံးထပ်ရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်း သူများ အားလုံးသည် ကျောင်းအပေါ်သုံးထပ်တွင် စာသင်ကြရသည်။

နဝမတန်းကျောင်းသူများသည် မိမိတို့ အတန်းခွဲအလိုက် အလှည့် ကျသင်ကြားပြီးနောက် ကျောင်း၏ တတိယထပ်သို့ ပြန်လာကြသည်။ မိမိတို့ စာသင်ခန်းသို့ရောက်လျှင် ဆရာမ မှာကြားလိုက်သော အတန်းခွဲကို သတင်း ပို့ရသည်။

“ဆရာမ... မှာလိုက်တယ်။ သူငယ်တန်းဆောင်ကို လာခဲ့ကြပါတဲ့”

ထိုအခါ အလှည့်ကျသော အတန်းခွဲမှ ကျောင်းသူများကလည်း ဆရာမစောင့်နေသော သူငယ်တန်းအဆောင်သို့ ထွက်ခွာသွားကြပြန်ပါသည်။

သူငယ်တန်းအဆောင်ထဲတွင် စာသင်ရန် စောင့်နေသူမှာ မြန်မာစာ သင်သော ဒုတိယကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးဖြစ်သည်။ နဝမတန်းကျောင်းသူ

များသည် ကျောင်းအပေါ်ထပ်မှ မြေညီထပ်ရှိ သူငယ်တန်းအဆောင်သို့ ဦးတည်၍ လာနေကြသည်။ သူငယ်တန်းအဆောင်ရှိ အခန်းငယ်ထဲတွင် ထိုင်ခုံသေးသေးလေးများ၊ စားပွဲခုံသေးသေးလေးများမှာ ချစ်စဖွယ်။ သူတို့ ငယ်ရွယ်စဉ်သူငယ်တန်းကျောင်းသူတဝတွင် ထိုင်ခဲ့ဖူးသည်မှာ အမှန်ဖြစ် သော်လည်း ယခုပြန်မြင်ရသောအခါတွင်မူ တအံ့တဩဖြစ်ကြရသည်။

ထွားကျိုင်းလာကြသည့် သူတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်များမှာသည်ခုံကလေး များပေါ်ထိုင်၍မှရပါလေစဟု သံသယစိတ်နှင့်မရဲတရဲထိုင်ကြလေသည်။ သူတို့ ကြီးပြင်းလာခဲ့ပြီဟု တွေးမိကြသည်။

မြန်မာစာအချိန်သည် အထက်တန်းကျောင်းသူများအတွက် စိတ် လှုပ်ရှားဖွယ်ကောင်းသော စာသင်ချိန်ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ကျောင်းသူများသည် မိမိစာသင်ခန်းမှာ သူငယ်တန်းအဆောင်သို့ အသွားအပြန်လုပ်ရခြင်းကို နှစ်သက်ကြသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် အသံခပ်အုပ်အုပ်ဖြင့် ဆရာမ နာမည်ပါသော သီချင်းကို အတိုင်အဖောက်ညီညီ သီဆိုကြသည်။ ဆရာမ၏ ရခိုင်သံဝဲဝဲကို တုပ၍ ပြောကြသည်။ ဆရာမသည် ကျောင်းသူများကို မြန်မာစာ သင်ရိုးများသင်ကြားရင်း လိမ္မာယဉ်ကျေးစေရန်၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှိရန် မကြာခဏ ဆုံးမတတ်သည်။ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်ရှိရန် သင်ကြားခဲ့သော စကားလေးမှာ ယနေ့တိုင်အောင် သတိတရ ရှိနေခဲ့ကြပါသည်။

“သူများစိတ်ကို သိရှိရန် ကိုယ့်စိတ်နဲ့သာ နှိုင်း” ဟူ၏။

ထို့ပြင် ယနေ့လူငယ်၊ နောင်ဝယ်လူကြီး ဖြစ်လာကြမည့် ကျောင်းသူ လေးများကို လောကနီတိများ မကြာခဏ သင်ကြားပေးခဲ့ပါသေးသည်။ မိမိတို့ တိုင်းပြည်မှထွက်ရှိသော အဖိုးတန် ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ သတ္တုရိုင်းများ၊ ကျွန်းသစ် အစရှိသည့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများအား တန်ဖိုးထားထိန်းသိမ်းကြရန် သတိပေးညွှန်ကြားဆုံးမခဲ့ပါသည်။

“ဦးဆီက တွင်းထွက်ပစ္စည်းတွေနဲ့ သူတို့ဆီက ပလပ်စတစ်ပစ္စည်း တွေလဲပြီး မသုံးကြနဲ့”

အထက်တန်းကျောင်းသူများ ကျောင်းမှထွက်ကြပြီး တက္ကသိုလ် အသီးသီးသို့ ရောက်ရှိပညာသင်ကြားသောအခါမှသာ မြန်မာစာဆရာမ၏ သင်ကြားပုံနည်းစနစ်သည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းကြီးများ၏ သင်ကြားမှုစနစ်

နှင့် တူကြောင်း သိရှိကြပါတော့သည်။ သူတို့ကို တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်များ နှင့် စတင်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့သူမှာ မြန်မာစာဆရာမဖြစ်သည်။ ကျေးဇူးကြီးမား လှသည်။ အမြင်ကျယ်သော၊ ခေတ်မီသော ဆရာမကို ကျောင်းသူများက မမေ့နိုင်ကြပါချေ။

ကျောင်းတော်ကြီးရှိ ကျောင်းသူများနှင့် နှစ်သက်သော နေရာ တစ်နေရာရှိပါသေးသည်။ ကျောင်းအိမ်သာသို့ သွားရာ စကြိုလမ်းအဆုံး နံရံတွင်ရှိသော ကိုယ်လုံးပေါ် မှန်ကြီး၏ အရှေ့နေရာကလေးဖြစ်သည်။ ကျောင်းသူတိုင်း မှန်ကြီး၏ ရှေ့တွင်ရပ်လျက် သူတို့၏ ပုံရိပ်ကိုကြည့်ကြသည်။ မကြည့်မိသူမရှိ။ တစ်ယောက်တစ်လှည့် ကြည့်ကြသည်။ အိမ်သာသို့သွားတိုင်း အိမ်သာမှပြန်ထွက်လာတိုင်း ကြည့်ကြသည်။ ကျောင်းမဆင်းမီ အိမ်သာ သွားမည်ဟု ခွင့်တိုင်ကာ မှန်လာကြည့်ကြသူများလည်း ရှိသည်။ ခေတ် အဆက်ဆက်မှ ကျောင်းသူတိုင်း သည်မှန်ကြီးကို နှစ်သက်ခဲ့ကြမည်မှာမလွဲ။ မှန်ကြီးကသာ စကားပြောတတ်လျှင် သူတို့ကို အမှာစကားများပြောမည်ဖြစ် သည်။ မှန်ကြီးသည်လည်း မြန်မာစာဆရာမကဲ့သို့ လောကအလယ် တင့်တင့် တယ်တယ်နေနိုင်ကြစေရန် ဆုံးမချင်ရှာပေလိမ့်မည်။

“ဟေ့ . . . ကလေးမတွေ၊ အရင်လို မဆိုးကြနဲ့တော့။ လိမ်လိမ်မာမာ နေကြရမယ်နော် . . .”

ဤသို့ဆိုပေမည်။ သူ့ကိုကျေးဇူးစကား မဆိုကြသည့်တိုင် သူ တတော့ မတုန်မလှုပ် နံရံတွင်ရှိနေမြဲပင်။ သူ့ရှေ့တွင် လာရပ်ကြသော ကျောင်းသူကလေးများသည် မလိမ်မိုးမလိမ်မာ အရွယ်ကလေးများဖြစ်ကြ သည်။ သူတို့ကျောင်းမှ ထွက်ခွာသွားကြလျှင် လောကအလယ်တွင် မည်သို့ မည်ပုံ ကျင်လည်လှုပ်ရှားကြမည်နည်း။ အောင်မြင်ခြင်း၊ ရွံ့နိမ့်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်း ခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း . . . စသည့် လောကဓံတရားများကို ကြုံကြုံခံနိုင်ကြပါမည် လား။ ကျောင်း၏ ဂုဏ်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါမည်လား။ မိန်းမကောင်း၊ မိန်းမ မြတ်ကလေးများအဖြစ် ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းနိုင်ကြမည်လား။

နှစ်ပေါင်းတစ်ရာကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သည့် ကျောင်းတော်ကြီး၏ ရင်ခွင်သို့ အသစ်အသစ်သော ကျောင်းသူကလေးများ ဝင်လာကြပြန်သည်။ ထွက်ခွာ သွားကြပြီးသော ကျောင်းသူဟောင်းကြီးများကလည်း တစ်နှင်တစ်ကြိမ်

ကျင်းပမြဲဖြစ်သော ဆရာကန်တော့ပွဲနေ့တွင် ကျောင်းတော်ကြီး၏ ရင်ခွင်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့လျှင်ဖြစ်သည်။

အမိကျောင်းတော်ကြီးမှ ခွဲခွာခဲ့ကြသော ကျောင်းသူများသည် ကျောင်းတော်ကြီးကို လွမ်းမိတိုင်း မြန်မာစာဆရာမကိုလည်း သတိရမိကြပါသည်။ သူတို့ချင်းဆုံမိသည့်အခါတိုင်း မြန်မာစာသင်ကြားခဲ့ရသော အချိန်ကာလကလေးများအကြောင်း ပြန်ပြောင်းပြောဆိုမိကြစမြဲဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာသင်ချိန်ကို နှစ်သက်သဘောကျခဲ့ကြသလိုပင် မြန်မာစာကိုလည်း ချစ်မြတ်နိုးစွာ ကြိုးစားခဲ့ကြပါသည်။

ယခုအချိန်အထိ သူငယ်တန်းအဆောင်ကလေးသည် လှပနေဆဲ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်နေဆဲပင်။ သူငယ်တန်း အဆောင်တွင် သူငယ်တန်းတက်ခဲ့စဉ်က ဝလုံး၊ ကကြီး၊ ခခွေး၊ ဂငယ် စသည်ဖြင့် နှုတ်မှ ရွတ်ဆိုပြီး လက်ကလေးများအပေါ် အုပ်ကိုင်ပေးလျက် စာရေးကျင့်ပေးခဲ့သော သူငယ်တန်းပြဆရာမကြီးမှာမူ အသက်ရှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ်ရှိပြီ။ သို့သော် ကျန်းမာရွှင်လန်းလျက်ပင်။ မြန်မာစာသင်ရိုးကို သင်ကြားပေးခဲ့သော အထက်တန်းပြဆရာမကြီးသည်လည်း အသက်ရှစ်ဆယ်ကျော်ရှိပြီ။ ယခုတိုင် ကျန်းမာရွှင်လန်းလျက် ရှိသေးသည်။ စေတနာ၊ မေတ္တာတို့၏ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုပင် ဖြစ်မည်။

ဆရာ တပည့်ကြားမှ သံယောဇဉ်ကြီးများသည် ပိုမိုခိုင်မြဲလာကြသည်။ တစ်နှစ်တစ်ခါ လာရောဂ်တွေ့ဆုံကြလျက် ဆရာကျေးဇူးတရားများကို အောက်မေ့ပူဇော်ကန်တော့ကြပါသည်။ အရွယ်အိုမင်း၍ အားငယ်စိတ် ဝင်နေသော ဆရာမကြီးများကို တပည့်မများက အားပေးနှစ်သိမ့်ကြသည်။ ကျေးဇူးစကားဆိုကြသည်။ ပီတိများကို စားသုံးစေသည်။

နောက်နှစ်တွေမှာ လည်း ကြွရောက်ပါရန် တောင်းပန်မှုပြုကြသည်။ သူတို့၏ တောက်ပသော အနာဂတ်ကို ဆရာမတို့ကြည့်၍ ဝမ်းသာရွှင်မြူးကြစေသည်။ ဆရာကောင်းတပည့်၊ ပန်းကောင်းပန်နေကြောင်း သက်သေထူကြပြန်ပါသည်။ ကျောင်းတော်ကြီး၏ ဂုဏ်သည် ကျောင်းသူများအပေါ် အစဉ်ထာဝရ အရိပ်မိုးလျက် ရှိလေသည်။ မိန်းမကောင်း၊ မိန်မမြတ် ကလေးများအဖြစ် လောကအလယ်တွင် တင့်တင့်တယ်တယ်နေထိုင်နိုင်ကြလေပြီ။

ကျောင်းသူများ၏စိတ်တွင် ကျောင်းတော်ကြီးသည် သစ်လွင်မြို့မှန် ကြီးသည်လည်း တောက်ပြောင်မြ၊ ဆရာမတို့သည်လည်း ပျိုမျစ်မြဲဖြစ်သည်။ ဆရာကန်တော့ပွဲနေ့တစ်နေ့တည်းမှာပင် ဆရာမကြီးများအနီး၌ “သမီးကလေး... သမီးကလေး”၊ “တီချယ်ရယ်... တီချယ်ရယ်” ဟု အလှအယက်ခွဲနွဲ့နေကြသည်။ ငယ်စဉ်ကလေးဘဝသို့ ပြန်ရောက်သွားကြသလို ခံစားကြရသည်။ ဝမ်းသာဝမ်းနည်း မျက်ရည်စို့ကြရသည်။ ဆရာတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြီးလှပါပေ၏ဟု စိတ်ဝယ်ခံစားကြရသည်။ နှုတ်မှ ဖွင့်ဟဝန်ခံစကားဆိုကြသည်။

ကျောင်းတော်ကြီးသည် ရန်ကုန်မြို့၏ အရှေ့ဖက်တွင်ရှိသည်။ ယခင် ဘရန်ချီကွန်ဗင့်ကျောင်း၊ နောင်သော် အ. လ. က (၁) ဗိုလ်တထောင်၊ ယခု အ. ထ. က (၄) ဗိုလ်တထောင်။ ခေတ်အဆက်ဆက် မိန်းကလေး သီးသန့်ကျောင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာစာဘာသာရပ်သင်ကြားသော အထက်တန်းပြ၊ ဒုတိယကျောင်းအုပ်ကြီးသည် ဒေါ်မြိုင်မြိုင်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ အမှတ် (၉) ရပ်ကွက်၊ အိမ်ကြီးလမ်းတွင် ကျန်းမာရွှင်လန်းစွာ နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းသူဟောင်းများ၏ ကိုယ်စားဤစာရေးသူမှာ ၁၉၆၈ မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်အထိ သူငယ်တန်းမှသည် ဆယ်တန်းအထိ သင်ယူခဲ့သူ မနီလာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျောင်းတော်ကြီး၏ အာစရိယပူဇော်ပွဲကို နိုင်ငံပိုင်သတင်းစာများတွင် ကြေညာလေ့ရှိပါသည်။ နှစ်စဉ် ဒီဇင်ဘာလ၏ နောက်ဆုံးပတ်တွင် ကျင်းပလေ့ရှိပါသည်။ ပီတိကလေးများခံစားကြစေရန် နှိုးဆော်လိုက်ရပါသည်။ ကျောင်းနေဖက်အပေါင်း သူငယ်ချင်းကောင်း ယောက်မတို့ရေ၊ တို့တတွေပြန်လည်ဆုံတွေ့ရအောင်နော်။ ။

* * * *

နီလာထွန်း (ရတု)

ရုံးခန်းရှိရာ ဒုတိယအလွှာက အဆောက်အဦရဲ့ အမြင့်ဆုံး။ ဝန်းကျင်အလုပ်ရုံ၊ ဂိုဒေါင်များနှင့် လေယာဉ်များအပြင် အလုပ်ခွင် အသီးသီးကိုပါ အပေါ်စီးမြင်ကွင်းမျိုးဖြင့် မြင်နိုင်သော အနေအထားရှိ၍ ရုံးခန်းရောက်ရင်တော့ သက်တောင့်သက်သာဖြစ်မှာပါ။ အောက်ဆုံးလှေခါး ထစ်မှ တထစ်ချင်းရောက်အောင်တက်ခဲ့တော့၊ မောပေမယ့် ရုံးခန်းထဲရောက် ရင်ပဲ အေးချမ်းသာယာမှုအပြည့်။

ကျွန်တော့်နာမည်နှင့်တာဝန်အဆင့်ကို ဖော်ပြထားတဲ့ ကျွန်းသား ဝါဝါပေါ်မှာ အနက်ရောင်ဆေးနဲ့ရေးထားတဲ့ဆိုင်းဘုတ်ကို ဒီလိုချိတ်ဆွဲနိုင်ဖို့ နဲ့ ဒီရုံးခန်းထဲက ကျွန်းစားပွဲကြီးနောက်က သားရေဖုံးဆုံလည်ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ပြီး တာဝန်ရှိသူ၊ တာဝန်ယူနိုင်သူ အဖြစ်ကို ရောက်အောင်က ရုံးခန်းကို ရောက်အောင်တက်ခဲ့ရတဲ့လှေခါးထစ် တစ်ထစ်ချင်းကို တက်ခဲ့ရသလိုပါ။

ဆယ်တန်းအောင်ပြီး စက်မှုလက်မှုသိပ္ပံက အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ အောင် လက်မှတ်ကလွဲပြီး ဘီအီးစတဲ့ အင်ဂျင်နီယာဘွဲ့လိုမြင့်မားတဲ့ ဂုဏ်ဒြပ်မရှိပါ

ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ဝါသနာနဲ့လုပ်ရတဲ့အလုပ်က ကျွန်တော့်အတွက် တသားတည်း ကွက်တီ။ ဒီတော့ အခြေခံ စက်မှုလက်ထောက်တာဝန်နဲ့ အောက်ခြေသိမ်းလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံတွေ၊ ဒီလုပ်ငန်းဝန်းကျင်ရဲ့ ဓလေ့၊ စရိုက်တွေနဲ့ကောင်းတာ၊ မကောင်းတာ တွေကိုပါ နောကျေခဲ့တော့၊ ကျွန်တော်ဘဝအရှိနဲ့ ကျွန်တော်အသိဒဿနတွေ သဟဇာတ အတူတကွ မြှင့်တက်ခဲ့ရတာပါလို့ မိမိကိုယ်ကိုမိမိကောက်ချက်ချမိပါတယ်။ လူတစ်ဦးရဲ့ ရင့်ကျက်မှုဆိုတာ လောကဝန်းကျင် ကျင်လည်ရာမှာ ဂရုဓမ္မနဲ့သတိထား သုံးသပ်ပြီး နေရာဒေသအရှိန်ကို အသုံးဝင်လှမှုပညာရအောင် စုဆောင်းတတ် သူဟာရင့်ကျက်မှုရှိလာမယ်လို့ မှတ်ယူမိပါတယ်။

အလုပ်လုပ်စရာ ကိစ္စရှိလေတိုင်း ဘယ်သူတာဝန် ဘယ်သူအလုပ်ပါ လို့ သဘောမထားဘူး။ ကျွန်တော် ပါဝင်တာချည်းပါပဲ။ ဒီလုပ်နေရတာကိုက ကျွန်တော်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတစ်ရပ်ပါ။ ဒီလိုနဲ့ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုမြှင့်တက်လာ တော့ လုပ်ငန်းဝန်းကျင်မှာ ကျွန်တော့်ကို အားကိုးမှီတွယ်ခံဂုဏ်ဒြပ်တွေ အလိုလိုအပ်နှင်းလာကြပါတယ်။ ဒီလုပ်ငန်းက နိုင်ငံတကာသုံး အင်္ဂလိပ် ဘာသာစာပေဟာ မတတ်မဖြစ်တတ်ပါမှ၊ အရေး၊ အဖတ်၊ အပြောနှင့် နိုင်ငံခြားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့ရဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာလေယူလေသိမ်းနဲ့စပ်မှ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က ဒီဘာသာကိုလည်း အလွတ်မပေးဘူး၊ စနစ်တကျ လေ့လာတယ်။ ဒါ့အပြင် နိုင်ငံတကာလေ့ကျင့်ခန်းဥပဒေတွေနဲ့ လုပ်ထုံးလုပ် နည်းပါမချန်ဘူး။ ဒီလိုနဲ့ ကိုယ့်ဘဝအရှိန်ကို အသိမှန်နဲ့ တည်ဆောက်ခဲ့တော့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းနဲ့အညီ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပတဲ့ လေယာဉ်အင်ဂျင်နီယာ စာမေးပွဲဝင်ရောက်ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့တာကြောင့် လိုင်စင်ရလေယာဉ်အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ထပ်ဆင့်တက်ရမယ့် စာမေးပွဲတွေလည်း ထပ်မနားတက်ခဲ့၊ တက်ခဲ့ပြီး ရင့်ကျက်၊ အတွေ့အကြုံ ကြွယ်လာတဲ့ ဝါရင့်အင်ဂျင်နီယာဖြစ်လာလို့ ဒီရုံးခန်း ဒီကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ခဲ့ရသူပါ။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ရုံးခန်းမှာ ချိတ်ဆွဲထားတဲ့ စာတမ်းမှာ၊ အမည် ရာထူးနဲ့ ဌာနပုံရှိပါတယ်။ အရှိအတိုင်းပေါ့။ ဒါကိုပဲ အချို့က အထင်သေး ချင်ကြတယ်။ အဲဒီလို အထင်သေးသူတွေကပဲ သူတို့ရဲ့လုပ်ငန်းကိစ္စ အခက်

တွေ့လာသမျှ ကျွန်တော်အကူအညီနဲ့ ချောမွေ့အောင်မြင်သွားကြရတာပါ။ အတွေ့အကြုံ၊ လက်တွေ့ပညာတွေက ဒီလောကဝန်းကျင်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ပါတယ်။

နောက် ကျွန်တော် ဂရုစမ္မပြုတာက လူမှုဆက်ဆံရေးပညာပါ။ ဘယ်တကူသိုလ်မှ သွားသင်စရာမလိုဘူး။ စိတ်ပညာဆိုတာလည်း လူမှုဝန်းကျင်နဲ့စာပေလေ့လာမှုမှာရှိပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကြီးငယ်မဟူ အောက်ခြေသန့်ရှင်းရေးလုပ်သားကအစ၊ အထက်ဝန်ကြီးအထိ သစ္စာရှိမှု၊ ရိုးသားမှုနဲ့ သူတို့ရဲ့ အရေးအရာတွေကို လေးလေးစားစားနဲ့ ဆက်ဆံဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ စက်မှုဝန်ထမ်းတွေ၊ လက်ထောက်အင်ဂျင်နီယာအဆင့်နဲ့ စတင်လာသူ ဘီအီးဘွဲ့ရှိသူတွေ၊ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းတွေအားလုံးကို နွေးနွေးထွေးထွေးဆက်ဆံပါတယ်။ လူငယ်တွေကို တတ်အောင်သင်၊ လုပ်အောင်စီမံပြီး ခိုင်းတယ်။ လုပ်ချင်အောင်လည်း ဆက်ဆံပြီး သူတို့လုပ်တဲ့ ရလဒ်ကိုလည်း သူတို့ဟာသူတို့ လုပ်တတ်အောင် ပီတိဖြစ်အောင် ရသကိုခံစားတတ်အောင် လမ်းခင်းပေးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဝန်းကျင်သည်သာ ကျွန်တော့်အလုပ်၊ ကျွန်တော့်ဘဝပါ။ အပြန်အလှန် တွယ်တာမှုလေးတွေနဲ့ပါ။ ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်တုန်းကမှ အထီးကျန်ဘဝကို မပြီးငွေ့ခဲ့ဘူး။

* * *

ဒီနေ့ရုံးတက်လာခဲ့ရာမှာ ကားကို ကိုယ်တိုင်မောင်းခဲ့ရတယ်။ ထမင်းချိုင့်၊ ဓာတ်ငွေ့ပိတ်ခြင်း၊ လက်ကိုင်သားရေအိတ်နဲ့ ဖိုင်တွဲအစည်းလိုက်ကို ကားပေါ်တင်ပြီး ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်မောင်းထွက်ခဲ့တယ်။ အလေ့အကျင့်မရှိတော့ ဂရုစိုက်မောင်းရလို့လား မသိဘူး။ ချွေးပြန်လာတော့ ကားကို လမ်းဘေးကပ်ရပ်၊ တိုက်ပုံချွတ်၊ ဝတ်ထားတဲ့ လုံချည်ကို ခူးအထိ မတင်ပြီး စွန့်စားခန်းတစ်ရပ်ဆင်နွှဲနေရသလိုပါပဲ။ အိမ်ကနေအချိန်စောထွက်ခဲ့ရလို့ ဘာမှမစားခဲ့လို့ထင်တယ်။ ရင်ထဲမှာ တလုပ်လုပ်နဲ့၊ စွန့်စားခန်းကြောင့်လည်း ပါဟန်တူရဲ့။

ရုံးကိုစောစောရောက်လို့ ဝန်ထမ်းများမရှိသေးလို့ ပစ္စည်းတွေအချို့ကို ကားထဲထားခဲ့မယ်ပေါ့။ တိုက်ပုံပြန်ဝတ်ပေမယ့် ကြယ်သီးစုံအောင် မတပ်

တော့ဘဲ။ ယူနိုင်သမျှ ပစ္စည်းကိုသယ်ပြီး ကိုရိုးကားယားနဲ့ရုံးပေါ်အရောက်လှမ်းခဲ့တယ်။ ရုံးခန်းရောက်မှ အမောဖြေမယ်လေ။

မြေညီထပ်အဝင်တံခါးဖွင့်ထားတဲ့ဘဝမှာ ရပ်နေတဲ့ သန့်ရှင်းရေးဝန်ထမ်းကို တွေ့ပေမယ့် သူ့အလုပ်သူလုပ်ပါစေဆိုပြီး ဆက်တက်လာလို့ ပထမအလွှာအရောက် အေးသီတာပုံနဲ့ညိုညိုနွဲ့နွဲ့ယောက် အပြေးအလွှားရောက်လာပြီး ကျွန်တော့်လက်က ပစ္စည်းတွေကို လက်ပြောင်းယူကြပါတယ်။

သူတို့နှစ်ယောက်က ဖယ်ရီကားမစီးကြဘူး။ နေအိမ်မဝေးတော့ တကွေ့တပတ်သွားနေတဲ့ ကားဖယ်ရီထက်၊ ဘတ်စ်ကား နှစ်မှတ်တိုင်စီးပြီး စောစောရုံးတက်လေ့ရှိကြပါတယ်။ ရုံးရောက်တော့လည်း သူတို့နှစ်ယောက်က စာကျက်နေကြတာ။ ဘွဲ့ရပြီးပေမယ့် နိုင်ငံခြားဘာသာသင် သိပ္ပံတက်နေကြတယ်။

ရုံးပေါ်ကို ဆက်တက်လာတဲ့အခါမှာ သူတို့နှစ်ယောက်ဘယ်ညာနေပြီး ကျွန်တော့်ကို ဖေးမခေါ်လာရင်းက...

“အဘကိုကြည့်ရတာနဲ့ သမီးတို့ပါရောပြီးမောပါ။ အဘယာဉ်မောင်းက ခွင့်ယူပြန်ပြီထင်တယ်။ အဘဆီရောက်တာက ဘာမှ မကြာသေးဘူး။ ၁၈၈၈ ခွင့်ယူနေတယ်။ အဘကလည်း ခွင့်တောင်းတိုင်းပေးနေရလား။ အကြံအဖန်သမားဖြစ်နေဦးမယ်”

အေးပုံက ကျွန်တော့်အတွက် ကရုဏာစကားဆိုပါတယ်။ ညိုညိုလည်း “ဟုတ်ပါ” လို့သံရောင်လိုက်ပြီး ပြောတယ်။ ဒီကလေးမနှစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ဖခင်တစ်ယောက်လိုပါ။ စားချိန်တန်လည်း ထမင်းချိုင့်ထဲက ထမင်းဟင်းစတာတွေကို သပ်သပ်ရပ်ရပ် ပုဂံ၊ ဇွန်းခရမ်း၊ လက်သုတ်ပုဝါ မကျန် ဂရုတစိုက်လုပ်ပေးလေ့ရှိကြတယ်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ သူတို့လေးတွေသာ ငါသမီးလေးတွေဖြစ်ရင်လို့ အခါခါတွေးမိပါတယ်။

“အဘကြိုက်တဲ့ ရေနွေးကြမ်းခါးခါးလေးနှုပ်ပြီးသား သောက်ပြီး အမောဖြေ၊ မုန့်လည်း ဝယ်လာတယ်။ အကောင်းစား ဘားမားကိတ်”

ညိုညိုက အဝတ်ဖုံးထားတဲ့ လင်ပန်းကို စားပွဲပေါ်တင်ပြီး ရေနွေးကြမ်းငဲ့ပေးတယ်။ ဘိန်းမုန့်ကြွပ်ကြွပ်ရွရွလေးနုနုချပ်နဲ့၊ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ ဘယ်လိုကြည်နူးမိမှုန်းမသိအောင်ပါပဲ။ ကျွန်တော့်ဘဝ

အရှိုက ရာထူး၊ လစာ၊ နေအိမ်နဲ့သင့်တင့်တဲ့ ဘောဂသပွတ္တိရှိပေမယ့် သားသမီးအခြွေအရံနဲ့ စုံပြေတဲ့ဘဝသပွတ္တိတော့ မရှိဘူးလေ။

“အတော်ပဲ၊ အိမ်ကစောထွက်ရလို့ဘာမှ မစားခဲ့ရဘူး။ ရင်ထဲဟာ ပြီးဆာနေတာ။ သမီးတို့ကို အဘတကယ်ကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

ရင်ထဲက တကယ် ဝေဒနာနဲ့ယှဉ်တဲ့ ကျေးဇူးတင်စကားကို လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ပြောမိတယ်။

ဘိန်းမုန့်နဲ့ ရေခဲခဲကြမ်းခါးခါးသောက်လိုက်တော့မှ ကျွန်တော့်ရင် ထဲအေးငြိမ်းပြီး ကျေနပ်မှု ဝမ်းသာမှုနဲ့ သမုဒယဝေဒနာနဲ့ပါ။

“ဟဲ့... မိပုံ... ဧည့်သည်ရောက်တာ အဘကိုပြောလိုက်လေ”

ညိုညိုသတိပေးစကားပြောလိုက်တာပါ။

“ငါမပြောဘူး ညို၊ အဘအမောပြေပါစေတော့လို့ ရုံးချိန်လည်း မရောက်သေးဘူးလေ။ သူ့ဟာသူ ရုံးချိန်မှန်းမသိ ဘာမသိနဲ့ စောရောက်နေတာပဲ” လို့ အပြန်အလှန်စကား ပြောတာကို ကြားရတယ်။

ကျွန်တော် အမောပြေအောင် စောင့်တယ်ဆိုတဲ့စကားကြောင့် ကျွန်တော့်အပေါ်ထားတဲ့ စေတနာလေးကိုလည်း မြင်မိတယ်။

“ဘယ်က ဧည့်သည်လဲကွ၊ ဘယ်သူတဲ့လဲ”

“တရုတ်လိုလို အင်္ဂလိပ်လိုလိုဘဲ။ သူနာမည်က မစ္စတာ ကေဂျီချန်းတဲ့။ မနေ့ညက သူတို့လေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်တစ်စီး ခရီးစဉ်ဖျက်ပြီး ကွင်းထဲမှာ ရပ်ထားရတဲ့ ကိစ္စတဲ့။ ဒီကိစ္စကို အဘနဲ့တွေ့ပြီး အကူအညီ တောင်းချင်လို့တဲ့။ စောစောတွေ့ပါရစေတဲ့၊ ဧည့်ခန်းထဲမှာပါ”

“အင်း... ငါ့သမီးလေး မိပုံလည်း ဘိုလို့မူတ်တတ်နေပြီပဲ”

အေးသီတာပုံက သွားတက်ကလေးပေါ်အောင် ကျေနပ်ပြုံးပြုံးလို့။

“သမီးက စကားပြောလေ့ကျင့်တာပါ။ သူတို့ လေယာဉ်လေသိမ်းကို လည်း နားရည်ဝဖို့ ဆယ်မိနစ်လောက်စကားပြောမိတယ်၊ ဆက်ပြောနေလိုက်ပေမယ့် သူ့ကြည့်တဲ့မျက်လုံးကြီးကို ကျောချမ်းလာလို့ ဧည့်ခန်းထဲပို့ထားလိုက်တာ”

“သမီးက ချောလို့... လှလို့ ကြည့်တာနေမှာပါ။ ကိုင်း... ညည်းလူကို ညည်းပဲသွားခေါ်လိုက်တော့”

ကျွန်တော်က သူ့ကို စချင်လို့ ရွတ်နောက်နောက်ပြောလိုက်တယ်။

“အဘနော်... သမီးလူ မဟုတ်ပါဘူး။ သမီးက မျိုးချစ်စိတ် ရာနှုန်းပြည့်... မြန်မာမှ မြန်မာပဲ”

စူစူလေးပြောပြီး ရုံးခန်းထဲက ထွက်သွားတယ်။ သူ့စူစူလေးလုပ်ပြီး ထွက်သွားပုံကိုကြည့်ပြီး ညိုညိုနဲ့ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သဘောကျနေကြတယ်။

တလောတုန်းက စွန့်စွန့်စားစားခရီးသွားလာရတာ ဝါသနာပါလို့တဲ့။ ဖလိုက်အတင်းဒင်လို့ခေါ်တဲ့ လေယာဉ်မယ်အလုပ်ကို အေးသီတာပုံ လျှောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကိုယ်ဝင်ဆန့်ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဝန်းကျင်မို့ ထိထိရောက်ရောက်ပံ့ပိုးခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရုပ်ရည် ကိုယ်ခန္ဓာအချိုးအဆက်နဲ့ ပညာအရည်အချင်းကို တညီတညွတ်တည်း လိုလိုလားလား လက်ခံကြပေမယ့် အရပ်အမောင်းက စံသတ်မှတ်ချက် မမီလို့ မရခဲ့ဘူး။ ကမ္ဘာ့မျက်နှာစာမှာ မြန်မာအမျိုးသမီးတို့ ကိုယ်စားပြုနိုင်မယ့် အင်္ဂါရပ်ရှိဖို့က လိုအပ်တာအမှန်ပါ။

“ပူလိုက်တာကွာ၊ လေအေးစက်ဖွင့်ပါတော့ ညိုညို”

ကျွန်တော် ဒီလိုပြောလိုက်တဲ့အခိုက်မှာပဲ မစ္စတာကေဂျီချန်းနဲ့ အေးပုံတို့ကွက်တိရောက်လာပါတယ်။ မစ္စတာ ကေဂျီချန်းက “မပူဘူး အိုက်တယ်” လို့ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ကျွန်တော်အားလုံး မပြုံးဘဲ ဝါးလုံးကွဲ ရယ်မိတာပေါ့။ ဘယ်နှယ်ရှိစ။ မြန်မာက မြန်မာဝေါဟာရအမှားကို သုံးမိပြီ ကိုး။ မြန်မာမဟုတ်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားက မြန်မာဝေါဟာရအမှန်ကိုပြင်ပြီး တည့်ပေးတာခံရတာပေါ့။

မစ္စတာချန်းက ကျွန်တော်တို့ရယ်တာကြောင့် မျက်နှာအားလုံးကို လိုက်ကြည့်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့တတွေ ဝိုင်းရယ်တာက သူ့ကို ပြက်ရယ်ပြု သလိုမို့ မယဉ်ကျေးတဲ့သဘောရောက်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် မြန်မာပြည်ရာသီဥတုကို ရှင်းပြရတယ်။ နောက် ညိုညိုက ကြိုတင်စီစဉ်ထားတဲ့ ကော်ဖီကဏ္ဍာ၊ နွားနို့ကဏ္ဍာ၊ ကော်ဖီပုဂံနှစ်ခုနဲ့ လက်သုပ်ပုဝါချည်ထည်ဖြူဖြူပါတဲ့ လင်ပန်းကို သူ့ဘက်တွန်းပို့ပြီး စိတ်ကြိုက်လိုပြောလိုက်တော့၊ ကိုယ်တော်ချောက တန်မဆောင်ပါဘူး။ ကော်ဖီနဲ့နွားနို့ကို စိတ်ကြိုက်ဖျော်ပြီး နှစ်ခွက်ဆင့်

သောက်တယ်။ သူလည်း အချိန်စောပြီးလာစောင့်နေရလို့ ဆာနေဟန်တူတယ်။

သူကော်ဖီသောက်နေရက်က အေးပုံဘက်ကို သမင်လည်ပြန်ကြည့်ပြီး “သူ့အင်္ဂလိပ်စကားပြောတာ ကောင်းတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

မိပုံက အင်္ဂလိပ်စာအမိကနဲ့ဘွဲ့ရပြီးကြောင်း၊ နိုင်ငံခြားဘာသာသင်သိပ္ပံတက်နေကြောင်းနဲ့ စကားပြောလေ့ကျင့်ခွင့်ရတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းကို အသုံးအနှုန်းမှန်မှန်နဲ့ ပြန်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်စိတ်ထဲက ဒီကလေးမလေးကို ချီးကျူးမိတယ်။ နောက်... မိန်းမများကြားစရာရှိရင် အကြွေးမထားတတ်ဘူးလို့လည်း မှတ်ချက်ချမိတယ်။

မစ္စတာချန်းလာရင်းကိစ္စကို ဦးတည်လိုက်တော့ အေးပုံနဲ့ညီညွတ်စွာ မစ္စတာချန်းကို အပြုံးနဲ့နှုတ်ဆက်ပြီး သူတို့စားပွဲရှိရာကို ထွက်သွားကြပါတယ်။ မစ္စတာချန်းက သူတို့ကို လိုက်ကြည့်ရင်း ကိုယ်ပါလှည့်သွားရာက “သိပ်လှတယ်” လို့ မမျှီသိပ်နိုင်တဲ့ စကားထွက်လာတယ်။ ယောက်ျားများလည်း လှတာမြင်ရင် ဒီလိုချည်းပါလားလို့ စာနာမိတယ်။ ကျွန်တော်ပင် အေးပုံတို့အထက်က အရာရှိ အပျိုကြီးရဲ့အလှကွန်ယက်က မလွတ်သေးပါဘူး။ အလွန်ကျက်သရေရှိတဲ့ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန်ရဲ့ မျက်လုံးရွဲကြီးနဲ့အကြည့်မှာ အခါခါမိန်းမောခဲ့ရပါတယ်။ သိက္ခာနဲ့ သတိလွတ်တဲ့အခါများသူ့ကို ကြည့်မိတဲ့ အကြည့်ဟာ ရိုင်းသွားလေသလားဆိုတာတောင် မသိတော့ပါဘူး။ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့အလှပဆုံး အသက်အရွယ်ပါ။ ရင့်ကျက်မှုနဲ့ ကြံ့ခိုင်ပေါင်းစုံတည်ရှိတဲ့အလှက၊ ကျွန်တော်ရဲ့ မှုဝါးဝါးအတိတ်က ပုံရိပ်ကို ထပ်တူပြုနေသလိုပါပဲ။ အတိတ်ကအတွေးကို ပစ္စုပ္ပန်အလုပ်ဘက်ကို သတိနဲ့ယှဉ်ပြီး ဦးလှည့်လိုက်ရပါတယ်။

မစ္စတာချန်းက ကျွန်တော်နဲ့ မစိမ်းပါဘူး။ သူက သူ့လေကြောင်းလိုင်းအတွက် ဌာနေကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရန်ကုန်မှာ ရုံးထိုင်ပါတယ်။ အရင်က မလေးရှားမှာ သုံးနှစ်အမှုထမ်းခဲ့ရာက ဒီကိုပြောင်းရွှေ့လာသူဖြစ်ပါတယ်။ မလေးဘာသာစကား တတ်ခဲ့သတဲ့။ ခုလည်း မြန်မာစကားလေ့လာနေသူပါ။ ဒါကြောင့် ဝေါဟာရအမှန်ကို သူက သတိရှိရှိ ပြောနိုင်နေတာပေါ့။

မစ္စတာချန်းက သူ့လေယာဉ်ကိစ္စကို စီကာပတ်ကုံးပြောတာ ပတ်တော်ကြာပါတယ်။ သူ့စကားဆုံးအထိ စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး ကျွန်တော်မှား

ထောင်ပါတယ်။ သူ့စကားစပြောစကပဲ သူ့ကိစ္စတာလဲဆိုတာကို ကျွန်တော် သိပြီးပါပြီ။ သူက စက်မှုပညာရှင်မဟုတ်တော့ ဒီလိုပဲပြောမှာပေါ့။ သူ့စကားဆုံးတော့ သူနဲ့အတူယူလာတဲ့ လေယာဉ်ပျံသန်းမှုမှတ်တမ်းကို ကျွန်တော် ကြည့်ပါတယ်။ အတိုချုပ်က ဒီလေယာဉ်ဟာ စင်ကာပူလေယာဉ်ကွင်းကို ဆင်းသက်စဉ် လေဝဲတစ်ချက်ကြောင့် ချိန်သားမကိုက်ဖြစ်ပြီး ကွင်းဆင်းမညင်သာဘူးတဲ့။ ရန်ကုန်ကို ဦးတည်ပျံသန်းခဲ့ရာမှ ခရီးတစ်ဝက်ကျော်ခါနီးမှာ လေယာဉ်ရှိ ဘတ္တရီအိုးအပူချိန်မြင့်တက်လာတာကိုပြတဲ့ မီးနီလင်းလာတယ်တဲ့။ ဒါဟာ အန္တရာယ် အချက်ပြဖြစ်လို့နီးရာကွင်းမှာ အရေးပေါ်ဆင်းသက်ကာ ညအချိန်အရေးပေါ်ဆင်းသည့် မြေပြင်အထောက်အကူမပြည့်လို့ လေယာဉ်မှူးက အင်ဂျင်အတွက်မရှိမဖြစ် လျှပ်စစ်အသုံးပြုကိစ္စကလွဲပြီး ကျန်ခလုတ်အားလုံးကို ပိတ်လိုက်လို့ မီးနီငြိမ်းသွားတယ်။ ရန်ကုန်ကို အရေးပေါ်ဆင်းမယ်ဆိုတာ ကြိုတင်အကြောင်းကြားပြီး ကွင်းကိုဆင်းတော့မယ့် အချိန်ရှေ့ဆလိုက်မီးကြီးတွေကို မသုံးမဖြစ်လို့ ဖွင့်လိုက်တဲ့ အခါ အန္တရာယ်မီးနီပြန်လင်းလာကြောင်း ရေးထားပါတယ်။

ဒါကို ဘာကြောင့်ဆိုတာ သူသိလိုလို့ အကူအညီတောင်းပါတယ်လို့ ဆိုလာတယ်။ လေထဲမှာဆိုရင်တော့ မျက်ကလဲဆံပြာဖြစ်ရပေမယ့် မြေပြင်မှာတော့ ဘာမှမခက်ဘူး။ လေယာဉ်ဘတ္တရီအမျိုးအစားက သာမန်ဘတ္တရီတွေနဲ့ခြားတယ်။ လေယာဉ်တွေက စက်နွိုးလိုက်မှ အင်မီယာ (၆၀၀) (၇၀၀) လောက်ကို ဘတ္တရီစွမ်းအားမှ လေယာဉ်အင်ဂျင်တာဘိုင်တွေက ဆွဲထုတ်သုံးကြပါတယ်။ အဲဒီလောက်များတဲ့ စွမ်းရည်မျိုးရဖို့ ခေတ်ဟောင်းတုန်းက ဘတ္တရီအိုးအကြီးကြီးအလေး ကြီးတည်ဆောက်အသုံးပြုခဲ့ရာက ဒီနေ့ခေတ်ကျမှ အလျား၊ အနံ၊ အမြင့် တစ်ပေ စီအရွယ်ခန့်နဲ့ပြီးပါတယ်။ အားသာချက် အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီခေတ်အမျိုးအစားရဲ့ အားနည်းချက်က အပူလွန်ရင် ဗုံးကွဲသလိုကွဲပြီး အားလုံးကိစ္စချောနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအပူလွန်ကဲတဲ့ အချက်ပြမီးနီလင်းတာဟာ အန္တရာယ်လို့ အလေးမူကြရတာပါ။

ဒါကြောင့် လက်ထောက်အင်ဂျင်နီယာနှစ်ယောက်ခေါ်ပြီး ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သဘောရားတွေကို ကြိုတင်ရှင်းပြပြီး သူတို့ကို တာဝန်ပေးလိုက်

ပါတယ်။ ဒီဘတ္တရီမျိုးတွေကို နေ့စဉ် ကိုင်တွယ်နေကျဝန်ထမ်းလက်ထဲအပ်လိုက်၊ မင်းတို့က စောင့်ကြည့်ပညာယူ၊ လက်တွေ့သမားထက် အင်ဂျင်နီယာက မမိုတဲ့သာဓကအများရှိတယ်။

နောက်ဆုံး တွေ့ရှိချက်ကို မစ္စတာချန်းကို ပြောလိုက်ပါပြီ။ ကောင်းသွားသည့်တိုင် လေယာဉ်ယုံသန်းဖို့ ထောက်ခံအတည်ပြု လက်မှတ်မထိုးပေးနိုင်ပါဘူး။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ခရီးသည်တင်လေယာဉ်တွေအတွက် ဥပဒေရှိလို့ပါ။ အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်းဆိုတိုင်း အီလက်ထရောနစ်ပညာရှင်တိုင်းက ကိုင်ခွင့်မရှိဘူး။ အထူးသဖြင့် လေယာဉ်နဲ့ဆက်စပ်လာရင် ဘယ်တိုင်းပြည်၊ ဘယ်စက်မှုတက္ကသိုလ်က ဘာဘွဲ့တွေပဲရခဲ့စေကာမူ လေယာဉ်အင်ဂျင်နီယာလိုင်စင်မရှိရင် ကိုင်ခွင့်မရပါဘူး။ လိုင်စင်ရှိပေမယ့် ဆိုင်ရာလေယာဉ်အတွက် မှတ်ချက်မပါရင် မရဘူး။

* * *

ဒီနေ့တော့ ယာဉ်မောင်းသူခွင့်ပြန်ဝင်လာလို့ ရုံးတက်ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်။ သူနာမည်က မင်းချစ်ဦးတဲ့။ ခန့်ညားလိုက်ပါဘိ။ သူက အင်ဂျင်နီယာချုပ်ကားကိုမောင်းခဲ့သူ။ အဟောင်းအသစ်ပြောင်းချိန်မှာ ကျွန်တော်သူ့ကို ခေါ်ယူခဲ့တာ။ လူငယ်ပေမယ့် အသောက်အစားမရှိ၊ စရိုက်ကောင်းပါတယ်။ မိခင်အိုနဲ့နှစ်ယောက်တည်းနေသူ၊ အဝေးသင်တက္ကသိုလ် ဒုတိယနှစ်၊ စကားပြောတဲ့အခါတိုင်း အပြုံးလေးနဲ့ နှစ်သက်စရာပါ။ သူတကာနဲ့ဆက်ဆံရေးအဆင်ပြေပါတယ်။ သူ့အရင်လူကတော့ ရုံးတက်ဖို့ကားထဲဝင်လိုက်တာနဲ့ အရက်နဲ့ ကုလားထောင်းကနဲ။ စိတ်ဆင်းရဲခဲ့ရတာ။ ဒါကြောင့် လူမလှယ်လိုက်တာပါ။ ပြောစရာဆိုလို့ ဓာတ်ဆီထုတ်ရောင်းတတ်တာ။ ဒါကလည်း လေယာဉ်မောင်းများရဲ့ဓလေ့စရိုက်ပါ။ ကိုယ့်ဆရာရဲ့ ကားသုံးမှုအပေါ် ချိန်ပြီး ပိုမှသာရောင်းကြတာ။

ရုံးရောက်တော့ မစ္စတာချန်းပို့လိုက်တဲ့ ပစ္စည်းစုံပန်းခြင်းကြီးက ရောက်နှင့်နေလေရဲ့။ အရက်အကောင်းစား၊ စီးကရက် ကာတွန်းလိုက်၊ ဘူးတွေ ပုလင်းတွေ အမြောက်အများနဲ့။ မင်္ဂလာနံနက်ခင်းလို့ ဆိုရမယ်ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်က မြေပဲဘူးတစ်ဘူးသာယူထားပြီး ကျန်တာအားလုံးကို ညိုညိုနဲ့အေးသီတာပုံကိုခေါ်ပြီး အပ်လိုက်တယ်။

“အဘ၊ အရက်ပုလင်းကြီးကို သမီးတို့ဘာလုပ်ရမှာလဲ”

ညိုညိုက မေးတယ်။

ကျွန်တော်က သူ့စချင်လာတယ်။

“ညည်းတို့သောက်”

“သမီးက မူးပြီးရမ်းမှာနော်”

“အေး ညည်းမူးရမ်းရင် အဘက လက်ထောက်အင်ဂျင်နီယာအုပ်စုကို ခေါ်ပြီး အပ်လိုက်မှာပေါ့”

သည်လိုပြောတော့ အေးပုံက ဟန်ဆောင်ငိုသံနဲ့ပြောတယ်။

“အဘရယ်၊ ကိုယ့်သမီးတွေကို ရက်စက်တော့မှာလား အဘရဲ့”

သူ့လွမ်းချင်းဖွဲ့သံကို အပြင်က ကြားတဲ့လူတွေပါ ရယ်ကြတော့တယ်။ ပျော်စရာဝန်းကျင်ပါ။

ကျွန်တော်စာသင်ပေးဖို့ရှိလို့ အလုပ်ရုံထဲဆင်းသွားလိုက်တယ်။ ထမင်းစားချိန်မှပြန်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း နိုင်ငံခြားပို့ပြင်ရမယ့် ပစ္စည်းစာရင်းတွေကို စစ်ဆေးနေလိုက်တယ်။ ပြီးရင် အင်ဂျင်နီယာချုပ်လက်မှတ်ထိုးဖို့ ပို့ပေးရမှာ။

ဒီနေ့မနက်က ခုအထိ မင်္ဂလာပါလို့ ထင်ခဲ့ရာက ဆူဆူညံညံအသံတွေ အပြင်ခန်းမက ထွက်လာတာ ကြားရပါတော့တယ်။ နားစွင့်လိုက်တော့ အပျိုကြီးဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန်အသံ။ သူက မကြာခဏဆိုသလိုဖြစ်တတ်တာမို့ အာရုံမစိုက်တော့ဘဲ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်နေတာ။ ဒါပေမယ့် ထင်သလိုမဟုတ်ဘူး။ ရုံးခန်းထဲကို ဒေါ်မာန်အပြည့် မောင်းတင်ပြီး ဝင်လာတာက ယဉ်ယဉ်မွန်၊ သူ့နောက်မှာ မင်းချစ်ဦး။ ကျွန်တော် အံ့သြသွားတယ်။ မင်းချစ်ဦးလို လူနဲ့ဘာအကြောင်းကြောင့် ပြဿနာဖြစ်ပါလိမ့်လို့။

တကယ်ဆိုရင် အထွေထွေဝန်ထမ်းတွေကိစ္စကို ညိုညိုကိုင်တာပါ။

“ညိုညိုဘယ်သွားလဲ၊ မရှိဘူးလား”

“အေးပုံနဲ့နှစ်ယောက်ကိစ္စရှိလို့ ခဏထွက်သွားတယ်အဘ၊ မကြာခင်ပြန်လာပါလိမ့်မယ်”

“ဒါဖြင့် ခင်အေးမူကော”

“ဆေးရုံမှာပါအဘ”

“ဘာလို့ ငါမသိရတာလဲ”

“သုမ္မာ အပြစ်ရှိလေဟန်နဲ့ ခေါင်းငုံ့လို့။

“ထားတော့ ကိစ္စကိုပြောဦး”

ယဉ်ယဉ်က မင်းချစ်ဦးကို ညွှန်းပြီး...

“ဒီဝန်ထမ်းက ယဉ်ယဉ်ကို မလေးမစားဆက်ဆံတယ်။ နှစ်တိုးလစာ မရသေးလို့လာမေးတာ။ သူ့နာမည်မေးတော့ စပ်ဖြဖြနဲ့ မင်းချစ်ဦးလို့ ဖြေတယ်။ လူကို မထီလေးစားလုပ်လို့ သူ့ကို ဝန်ထမ်းစည်းကမ်းအရ အရေးယူပေးဖို့တိုင်တာပါ”

မင်းချစ်ဦး ပြန်ပြောမယ့်အရိပ်အခြေကိုတွေ့လို့ ကျွန်တော်လက်ပြ ဟန်တားလိုက်တယ်။ မင်းချစ်ဦးက အလိုက်တသိပ် လက်နှစ်ဘက်နောက် ပစ်ပြီး ရပ်နေပါတယ်။ မျက်နှာသေကလေးနဲ့ပေါ့။

“ယဉ်ယဉ်က သူ့နာမည် မသိဘူးလားလို့”

“မသိဘူး”

ဖြစ်နိုင်ပါတယ်လေ။ လူကိုတွေ့မြင်နေပေမယ့် လူနဲ့နာမည်နဲ့တွဲသိ ချင်မှသိမှာပေါ့။ ကိုင်နေကျက ညိုညို၊ မင်းချစ်ဦးကလည်း ရောက်တာ မကြာသေးဘူးလို့ ဆိုရမှာ။

“ယဉ်ယဉ်က သူ့ပြောတဲ့ နာမည်နဲ့ ဝန်ထမ်းမှတ်တမ်းကိုကောကြည့် ပြီးပလား”

“ကြည့်မလို့ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒေါသထွက်လို့ မကြည့်ခဲ့ဘူး”

ဒီတော့ ကျွန်တော် အားလုံးသိပြီး၊ ရယ်လည်းရယ်ချင်တယ်။ အောင့်ထားရတာ။ နောက်ကျွန်တော် ဘဲလံတီးလိုက်တော့ အထွေထွေဝန် ထမ်းတစ်ဦးဝင်လာလို့ သူ့ကို ညိုညိုစားပွဲပေါ်က အထွေထွေဝန်ထမ်းမှတ် တမ်းဖိုင် အစည်းလိုက်ယူခဲ့ဖို့ခိုင်းပြီး တစ်ဆက်တည်း မင်းချစ်ဦးကို မင်းမှတ်ပုံ တင်ကပ် ဒါမှမဟုတ် အထောက်အထားတစ်ခုရှိရင် သွားယူလို့ခိုင်းလိုက် တယ်။ ယဉ်ယဉ်ကိုလည်း ခေါင်းအေးသွားအောင်ထိုင်ခိုင်းပြီး စကားပြောနေ လိုက်တယ်။ သူ့မျက်နှာက ဒေါသထွက်နေတော့လည်း လှတာပါပဲ။ ကျွန်တော်

စိတ်ထဲက ရိုင်းမလားတော့ မသိဘူး။ ခိုင်းထားတဲ့တပည့်နှစ်ယောက်ကြာ လေကောင်းလေပဲလို့ တိတ်တခိုးဆုတောင်းမိတယ်။ ကျွန်တော်ဟာနေဝင်ချိန် နီးကပ်နေတဲ့ အသက်အရွယ်ဆိုတာ သတိမရခဲ့ဘူး။ အလုပ်ထဲမှာ အာရုံနစ် မြုပ်နေခဲ့တာကြာခဲ့ပေါ့။ ဒီအခါကျမှ ဘာဖြစ်လို့ ဝက်သက်ပေါက်ချင်နေတာ ပါလိမ့်။

ဖိုင်တွဲနဲ့မင်းချစ်ဦးယူလာတဲ့ ကားမောင်းလိုင်စင်ကို ကျွန်တော်က တိုက်ရိုက်လက်ခံပါတယ်။ မင်းချစ်ဦးကို အပြင်ကစောင့်၊ ခေါ်မှ ဝင်ခဲ့လို့ပြော လိုက်တယ်။

ဒီအခါကျမှ မင်းချစ်ဦးရဲ့ ဝန်ထမ်းမှတ်တမ်း၊ ယဉ်မောင်းလိုင်စင်နဲ့ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းကို ယဉ်တွဲပြီး ယဉ်ယဉ်မွန်ဘက်တိုးပေးလိုက်တော့ တော်တော်ကြာတဲ့အထိ ကြည့်နေရာက အတော်စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားပုံရ တယ်။ တကယ်တော့ သူဟာအခြေခံသဘောဆိုးသူမဟုတ်ပါဘူး။ မွန်မြတ်တဲ့ သဘောထားလေးတွေကို သူနဲ့ဆက်ဆံစကားလက်တည်းက ဟိုတစ်စ ဒီတစ်စ တွေ့နေပါတယ်။ သူ့ဘာကြောင့် အပျိုကြီးဖြစ်နေတာပါလိမ့်လို့ သိချင်လိုက် တာ။ နှုတ်က ထုတ်မေးမိရင် သူကလည်း ဆရာကကော ဘာကြောင့် အထီး ကျန်နေတာလဲလို့ ပြန်မေးလိုက်ရင် တော်တော်အဖြေရခက်ပါလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

အတော်ကြာတော့မှ သူခေါင်းမောလာပြီး ကျွန်တော့်မျက်နှာကို ဘာမှ မပြောဘဲ ကြည့်နေတယ်။

“ယဉ်အထင်မှားမိသွားပြီထင်တယ်။ စိတ်မကောင်းပါဘူး။ သက်သက် ဆရာအချိန်တွေကို ယဉ်ဖြုန်းတီးမိပြီ၊ တောင်းပန်ပါတယ်”

အင်... မရွှေ့ယဉ်... ဒီက ဒီလိုအချိန်လာဖြုန်းပါစေလို့တောင် အလိုရှိလျက်ပါလို့ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ကလူကြီး လေ... အဆုံးအဖြတ်ပေးရမယ့်သူ။ ဒါကြောင့် တည်ငြိမ်တဲ့လေသံနဲ့ ပြောရတယ်။

“ဒီကိစ္စယဉ်ယဉ်ကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ်တာက ပိုကောင်းပါလိမ့်မယ် နော်”

ချောပြောလေးပြောလိုက်မိတယ်။

“ဟုတ်ကဲ့ အစ်ကို”

ကျွန်တော် အံ့သြသွားတယ်။ ဘယ်တုန်းကမှ အစ်ကိုလို့ မခေါ်ခဲ့ဘူး။ ဒီတစ်ခါမှ သူ့ဘာလို့ ခေါ်တာလည်းမသိဘူး။ စိတ်ထဲမှာ သောမနဿဝေဒနာတွေ ဝေပေလို့ပေါ့။

ကျွန်တော် ဘဲလံနီပဲပြီးခေါ်လိုက်လို့ အခန်းဝမှာ ထိုင်လေ့ရှိတဲ့ ကျွန်တော့်အခန်းစောင့်ပေါ်လာတယ်။ ဒီကောင်က လစ်နေတာများတော့ မေ့တောင်နေတာ။ သူဝင်လာတော့ မင်းချစ်ဦးကို ခေါ်ခိုင်းလိုက်ပါတယ်။ မင်းချစ်ဦးဝင်လာတော့ ကျွန်တော်ကပဲ... .

“မင်းချစ်ဦး မင်းဘာပြောချင်သလဲ”

ဒီတော့ မင်းချစ်ဦးကလည်း အကင်းပါးပါတယ်။

“မမ၊ ကျွန်တော့်ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာကြောင့် မမစိတ်ဆင်းရဲတာကို ကျွန်တော်တောင်းပန်ပါတယ်”

အပြစ်မရှိသူက အပြစ်ရှိလေဟန်နဲ့ လူငယ်ကစပြီး တောင်းပန်စကားဆိုလိုက်တော့ အပျိုကြီးဟာ ပိုပြီး စိတ်မကောင်းဟန်ပေါ်သွားတယ်။

“မင်းအမှားမဟုတ်ပါဘူးကွယ်၊ မမကသာ မင်းအပေါ်ပြစ်မှားသလို ဖြစ်ခဲ့တာပါ။ မမကလည်း မင်းကိုတောင်းပန်ပါတယ်နော်”

မိခင်စိတ်ရှိတဲ့ မိန်းမသားများ နူးညံ့ပြီဆိုတော့လည်း အရည်ပျော်မတတ်ပါ။ စိတ်မသက်မသာဖြစ်ရာက ကြည်နူးစရာကို ပြောင်းသွားပါတယ်။ ပြီးပြီပေါ့။ ကျွန်တော်က မင်းချစ်ဦးရဲ့ကားမောင်းလိုင်စင်ကို ပြန်ပေးပြီး “မင်းသွားလို့ရပြီ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

မင်းချစ်ဦးထွက်သွားပြီးမှ ယဉ်ယဉ်က ကျွန်တော့်ကို အပြစ်တင်ချင်ဟန်နဲ့ပြောတယ်။

“ဆရာက စောစောက ဒီကောင်လေးက ငါ့တပည့်ပါလို့ပြောလိုက်ရင်ပြီးတဲ့ဟာကို မပြောဘူး၊ အရစ်ရှည်သလိုဖြစ်ကြရတာ၊ အပြစ်က လူတွေ သိရင် ယဉ်ယဉ်တော့ အဟားခံရတော့မှာ”

သူ့ပြောပုံက ခပ်ချွဲချွဲပါ။ ဒီတော့ရှင်းပြရတာပေါ့။

“ဒီမှာ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန်၊ ခင်ဗျားလေးက အရာရှိတစ်ယောက်၊ ဒါကို လူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ပြဿနာလို့ဖြေရှင်းလို့သင့်ပါ့မလား။ အရာရှိတစ်ယောက်

က တင်လာတဲ့အမှုကိစ္စ၊ ပြီးတော့ လူငယ်နဲ့ယဉ်ဖြစ်တာ၊ ဒါကို အရာရှိတစ်ဦး အနေနဲ့လေးလေးစားစားစနစ်ကျဖြစ်အောင် ဖြေရှင်းရာမှာ အထောက်အထားခိုင်မာအောင်လုပ်ရတာပါ”

ကျွန်တော်ရှင်းပြမှ သူ့ကျေနပ်သွားတယ်။

“ခွင့်လွှတ်ပါ အစ်ကိုရယ်”

ဒီစကားဟာ ရင်ထဲမှာ ငြိသွားတာပါဘဲ။ နောက်သူကဆက်ပြောတယ်။ အေးမူဆေးရုံတက်တာကို မပြောမိတာက ကျွန်တော်အလုပ်များနေလို့ ပင်ပန်းမှာစိုးလို့ မပြောမိတာ စိတ်မကောင်းပါဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် ရုံးဆင်းချိန် ဖယ်ရီနဲ့ ပြန်မလိုက်တော့ဘဲ သူ့ကိုယ်တိုင် ကျွန်တော့်ကို အေးမူတက်တဲ့ ဆေးရုံကို လိုက်ပို့ပါမယ်တဲ့။ ရုံးဆင်းချိန် ကားနားက စောင့်နေပါမယ်တဲ့။ လောကကြီးက ဟိုလွန်ခဲ့တဲ့နှစ်တွေ၊ နှစ်တွေက ဒီလိုဘာကြောင့် မသာယာခဲ့တာလဲနော်။

ကတိအတိုင်းရုံးဆင်းတော့ အဖော်မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော့်ကားရှိရာနေရာက စောင့်နေပါတယ်။ မင်းချစ်ဦးနဲ့လည်း ရယ်ကာ မောကာနဲ့ စကားတွေပြောလို့ ခင်သွားကြပြီပေါ့။

ဆေးရုံရောက်သွားတော့ အေးမူပျော်သွားတယ်။

“ဟယ်... . အဘလာတယ်၊ အေးမူ ဝမ်းသားလိုက်တာလို့”

အားရဝမ်းသာပြောရင်း ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို့ မြူးနေတာပါ။ ကျွန်တော်က သူ့ကြိုက်တတ်တဲ့ချောကလက်အကောင်းစားကို လေဆိပ်ဆိုင်က ဝင်ဝယ်လာတာကိုပေးလိုက်တော့ သူပိုပျော်သွားပါတယ်။ အပြန်ကျတော့ ကျွန်တော်က အိမ်မှာဆင်းနေခဲ့ပြီး မင်းချစ်ဦးကို သူတို့အိမ်အထိ သေသေချာချာ ပို့လိုက်ဖို့ မှာလိုက်ပါတယ်။

ဒီနေ့ရဲ့ကိုမသွားဘဲ နံနက်တန်း ထွက်ခဲ့တယ်။ ပြည်တွင်းလေကြောင်း လိုင်းအတွက် လေယာဉ်တစ်စီးဝယ်မယ့်ကိစ္စ၊ ကျွန်တော်က အစီရင်ခံစာ ရေးဘူးတယ်။ လေယာဉ်အသစ်ဝယ်ရာမှာ အသုံးမလိုဘဲ စရိတ်ကုန်ခဲ့သွားတာတွေကို တင်ပြခဲ့တာနဲ့စပ်ဆိုင်တာပါ။ လေယာဉ်တစ်စီးလုံးရဲ့ဘန်နီ၊ လေးပုံတစ်ပုံဟာ အီလက်ထရောနစ်ပစ္စည်းတွေကြောင့်ပါ။ ဒါကြောင့်

မလိုအပ်တဲ့ပစ္စည်းမမှာဖို့၊ ဥပမာ လေယာဉ်ပေါ်ပါခရီးသည်က တယ်လီဖုန်းဆက်ဖို့ပစ္စည်းစသည်ဖြင့်ပေါ့။

နေ့လည်မှာရုံးကို ပြန်ရောက်ပါတယ်။ ရုံးပေါ်ရောက်တော့ ထူးခြားနေသလိုပဲ။ အားလုံးငြိမ်ပြီးတိတ်ဆိတ်လို့။ ခါတိုင်းကျွန်တော်လာရင် နှုတ်ဆက်ကြ၊ စကားပြောကြနဲ့ ဒီနေ့တော့ တစ်မျိုး။ ရုံးစားပွဲပေါ်ကြည့်လိုက်တော့ စာအိတ်ညှိအရှည်တစ်စောင်၊ ကျွန်တော်နာမည်လိပ်မူထားတာတွေ့ရပါတယ်။ ယူကြည့်လိုက်တော့ ရုံးချုပ်က ပို့တာ။ ခုရုံးချုပ်က ပြန်လာတာ ဒီစာက ဘယ်အချိန် ရောက်လာတာပါလိမ့်။

စာကို အိတ်ဖွင့်စာအနေနဲ့ဘဲပို့တာဆိုတော့ အားလုံးသိဟန်တူရဲ့။ စာဖတ်နေချိန်မှာ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန်က ရှေ့မှာလာရပ်တယ်။ စကားတော့ မပြောဘူး။ စာက လိုရင်း တိုရှင်းရေးထားတာပါပဲ။ အကြောင်းအရာက ဦးကျော်ဇင်ဝင်း၏ အမှုထမ်းသက်ပြည့် အငြိမ်းစားယူဖို့ လိုအပ်သလို လွှဲပြောင်းကိစ္စအသင့်ဖြစ်ပါက အကြောင်းကြားဖို့၊ ဒါပါပဲ။ ဒီစာတိုတိုကလေး ဖြစ်ပါရက်နဲ့ ကျွန်တော်အကြာကြီး ဖတ်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာသွားသလဲဆိုတာ မသိပါဘူး။ အိမ်မက်ရှည်တစ်ခုမက်နေရာက လန့်နိုးသွားသလို အိမ်မက်လေလား တကယ်လားလို့၊ မြင်ကွင်းမှာလည်း ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ပြည့်ဖူးကားချလိုက်သလို အစိမ်းရောင်ကန့်လန့်ကာကြီးကို မြင်နေရသလို မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံးစိမ်းပြီး ဝါးနေပါတော့တယ်။

နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ဆိုတဲ့ကာလဟာ ဘာမှ မကြာလိုက်သလိုပါပဲလား။ အချိန်ကာလယန္တရားကြီးက အရာရာကို ဝါးမျှလိုက်ပါပေါ့။ ကျွန်တော်မွေ့လျော်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့အတူအလှယ်တွယ်တာတဲ့ သံယောဇဉ်တွေ...။ နောက်နှစ်ပေါင်းများစွာ လေ့လာဆည်းပူးခဲ့တဲ့ တတ်သိပညာတွေ၊ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတတွေ၊ ကျွန်တော်လုပ်ကိုင်ထားတဲ့ လက်ရာတွေ... အားလုံးအားလုံး တစ်ခန်းရပ်၊ အသုံးမဝင်တော့။

စွန့်ခွာရမည့်နေ့ရက်တွေရှည်မှာစိုးတဲ့အတွက် ရုံးချုပ်ကို မဆိုင်းမတွတယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး အကြောင်းကြားလိုက်တယ်။ မနက်ဖြန်ရုံး တက်ချိန်မှာ လွှဲပြောင်းတာဝန်ယူမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆောတလျင်ပို့လွှတ်ပါရန် ဆိုတာပါပဲ။

ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန် ဘယ်လောက်ကြာကြာရပ်နေပါလိမ့်။ မော်ကြည့်

လိုက်မိတဲ့အခါ သူမျက်လုံးရွဲကြီးတွေထဲမှာ မျက်ရည်တွေပြည့်လို့ ကြည့်နေရင်းမှာ သူ့ရှိုက်ပြီး ငိုတော့တာပါပဲ။

“အစ်ကိုသွားရတော့မှာပေါ့နော်”

ကျွန်တော်ဘာမှ ပြန်မပြောနိုင်ပါဘူး။ ပြောရင်လည်း သူနဲ့အတူ ငိုမိလေမလား မသိဘူး။ မိန်းကလေးတွေအားလုံးရဲ့ မျက်နှာတွေလည်း နီလို့ ငိုထားကြတာ ကြာပြီပေါ့။ သူတို့က ကြိုသိနေတာလေ။

ကျွန်တော် နေ့လည် (၁) နာရီမှာ ရုံးပေါ်က ဆင်းလာခဲ့တယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဘာမှမမှာခဲ့ဘူး။ မင်းချစ်ဦးကားရှိရာကိုတောင် မသွားတော့ဘဲ အငှားကားနဲ့ အိမ်ပြန်ဖို့ပါ။ လမ်းရောက်တော့ စိတ်ပြောင်းပြီး အင်းယားကန်ဘက်ထွက်ခဲ့တယ်။ ညမောင်တော့မှ အိမ်ပြန်ခဲ့တာ။ အိမ်ရောက်တော့ မင်းချစ်ဦးက ကားထားပြီး မပြန်သေးဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ရှာမတွေ့လို့ စိတ်ပူနေသတဲ့။ သူကလည်း ငိုလို့။ ကျွန်တော်က ယောက်ျားတွေပျော့ညံ့တာ မကောင်းကြောင်း၊ ဝန်ထမ်းဘဝဟာ သည်လို့ပဲဖြစ်ကြောင်း နှစ်သိမ့်ပြောဆိုပြီး ပြန်လွှတ်ရတယ်။

နောက်နေ့ရုံးချိန်မှာ အရေးကြီးကိစ္စတွေ လွှဲပြောင်းပါတယ်။ အသေးအမွှားကိစ္စတွေကိုတော့ ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းအရာရှိများနဲ့ ဆက်လုပ်ပါလို့ မှာရပါတယ်။ ညနေ (၄) နာရီလောက်မှာ ပြီးပါတယ်။

လေးနာရီမှာ ကျွန်တော့်ကို ဂုဏ်ပြုနှုတ်ဆက်ပွဲစီစဉ်ထားလို့ မတက်လို့ပေမယ့် ပျော့ညံ့မှုကို မပြလိုလို့ တက်ပါတယ်။ လေဆိပ်မျက်နှာမူထားတဲ့ နေရာမှာ။ တောင်ကုန်းလေးများ နိမ့်လိုက်မြင့်လိုက်နဲ့ စိမ်းစိုနေတဲ့ သစ်ပင်စုန်းပင်လေးများ ဝန်းရံပြီး စမ်းရေအိုင်ကြည်လဲ့လဲ့ ပတ်ဝိုင်းနေတဲ့ စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုမှာပါ။

အင်ဂျင်နီယာချုပ်က ကျွန်တော့်ကို အပေါက်ဝလာကြိုပြီး ပခုံးကို တယုတယဖက်ခေါ်သွားပါတယ်။ သက်ဆိုင်သူအားလုံးလာကြပါတယ်။

အစီအစဉ်အရ အင်ဂျင်နီယာချုပ်က နှုတ်ဆက်စကားပြောရာမှာ ကျွန်တော်ရဲ့လုပ်ရပ်-ဂုဏ်ဒြပ်တွေနဲ့ ဝန်ထမ်းအားလုံးရဲ့ ကျွန်တော့်အပေါ် သဘောထားဘယ်လိုရှိခဲ့ကြကြောင်း၊ ဤမျှသောဝန်းကျင်ကို မက်မောနေခဲ့ပေမယ့် မလွန်ဆန်နိုင်တဲ့သဘောမို့ကောင်းသော ခွဲခွာခြင်းဖြင့် ခွဲခွာရတဲ့

အကြောင်း၊ ကျွန်တော်ရဲ့ ကာယ၊ ဉာဏ၊ ဝီရိယ စွမ်းအားမျိုးကို တောင့်တနေရတော့မယ့်အကြောင်းပြောပြီး နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

တာဝန်လွှဲယူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဦးကျော်ဇင်ဝင်းကဲ့သို့ သူ့အပေါ် ထပ်တူသဘောထားပြီး ကူညီကြပါလို့မေတ္တာ ရပ်ခံကြောင်းတို့တို့ပဲပြောပါတယ်။

ကျွန်တော့်အလှည့်မှာစပြီး စကားပြောပေမယ့် အသံထွက်မလာပါဘူး။ ရင်ထဲဆိုနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ကိုထိန်းပြီး အားတင်းပြောရပါတယ်။ အမှုထမ်းကာလတစ်လျှောက်မှာအားလုံးရဲ့မေတ္တာကိုခံယူခဲ့ရလို့ ကျေးဇူးတင်တဲ့အကြောင်း၊ ဘဝဆိုတာ ထောက်ရှာငှက်ပျံသလို နိမ့်တစ်ခါ မြင့်တစ်လှည့်မို့ သဘာဝတရားအတိုင်းရှိကြောင်းပြောပြီး ရပ်လိုက်ပါတယ်။ ဆက်မပြောနိုင်တော့လို့ပါ။

တစ်ယောက်ချင်းကို လိုက်နုတ်ဆက်ပါတယ်။ အေးပုံတို့ ညိုတို့ တစ်သိုက်တတော့ တနှိုက်နှိုက်နဲ့ပေါ့။ အစားအသောက်တွေလည်းမလျှော့ကြဘူး။

နေက နိမ့်ဆင်းစပြုနေပြီး။ တစ်ယောက်ချင်းကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပေမယ့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန်ကတော့ အထွက်ဝမှာ ရောက်နေလို့အားလုံးဘယ်သူမှ လိုက်မပို့ကြပါနဲ့လို့ မေတ္တာရပ်ခံပြီး ထွက်ခဲ့တာ။ အဝရောက်တော့မှ “မယဉ်မွန် အစ်ကိုသွားတော့မယ်” လို့ နှုတ်ဆက်တော့ ခေါင်းညိတ်ပြပါတယ်။

ကျွန်တော် အိမ်မက်ရှည်မက်ပြီး မွေ့လျော်ခဲ့တဲ့နေရာဝန်းကျင်၊ ရာထူးဩဇာ၊ ချစ်ခင်သူအားလုံးကို ကျောခိုင်းထွက်ခွာခဲ့ရပါတော့တယ်။ နေကလည်းဝင်လုဆဲပါ။ နေ့တစ်နေ့ရဲ့ ဆည်းဆာချိန်က လွမ်းမောဖွယ် သာယာလှပပေမယ့် ဘဝတစ်ခုရဲ့ဆည်းဆာချိန်ကတော့ ဝမ်းနည်းမှုတမ်းတမှုနဲ့ပါလား။ ။

* * * *

ကျော်ဇင်ဝင်း

